

Съфинансиран от Европейския съюз

Механизъм за свързване на Европа

ПРЕРАБОТЕН ДОКЛАД

ЗА

**ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА
„ВЪЗДУШНА ЛИНИЯ (ВЛ) 400 кV (п/ст) „МАРИЦА ИЗТОК“ /РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ/ - П/СТ „НЕА САНТА“ /РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ/“**

**С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000578 „РЕКА МАРИЦА“ ПО
ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА, ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001034 „ОСТЪР КАМЪК“
ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА, ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001032 „РОДОПИ
ИЗТОЧНИ“ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА И ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0002013
„СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ“, ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА ПТИЦИТЕ**

*(Съгласно Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на
планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на
защитените зони в сила от 11.09.2007г. Приета с ПМС № 201 31.08.2007г. ДВ бр.73 от
11.09.2007г. , изм. ДВ. бр.81 от 15.10.2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11.01.2011 г., изм. и доп. ДВ.
бр.94 от 30 Ноември 2012 г.)*

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: „ЕСО“ ЕАД

ИЗГОТВИЛ: „П-ЮНАЙТЕД“ ЕООД

РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТ „Изготвяне на проект за предварителен подробен
устройствен план (парцеларен план); Оценка на въздействието върху околната среда и
оценка за съвместимост; Технически проект и Проект за окончателен подробен
устройствен план (парцеларен план) за нова въздушна електропроводна линия (ВЛ) 400
кV п/ст „Марица-изток“ (Република България) – п/ст „Неа Санта“ (Република Гърция),
на територията на Република България“

*Дейност „Проучвания и прединвестиционни дейности за българската част на проект
възшка между Марица Изток I и Неа Санта“ се съфинансира от*

*Европейския съюз. Отговорност за тази публикация носи единствено нейният автор. Европейският
съюз не носи отговорност за начина, по който се използва съдържащата се в нея информация.*

В настоящия Преработен Доклад за Оценка на съвместимостта са отстранени констатираните пропуски, посочени от МОСВ в тяхно писмо с изх. № ОВОС-63/12.09.2016 г.

Съдържание

1. Анотация на инвестиционното предложение за строителството, дейностите и технологиите	10
1.1 РЕЗЮМЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	10
1.2 МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ	12
1.3 ИНФРАСТРУКТУРА.....	15
1.4 НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ, ЕКСПЛОАТАЦИЯ, ЗАКРИВАНЕ И РЕКУЛТИВАЦИЯ.....	16
1.5 ЕТАПИ НА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	17
1.5.1 Строителство	17
1.5.2 Експлоатация.....	20
1.5.3 Закриване и рекултивация	20
1.6 ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	20
1.7 ОСНОВНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА	30
1.7.1 По време на строителство.....	30
1.7.2 По време на експлоатация	31
1.7.3 По време на закриване и рекултивация	31
1.7.4 Опасни химични вещества, които се очаква да бъдат налични на площадката	31
1.8 ИЗПОЛЗВАНИ ЕНЕРГОНОСИТЕЛИ – ВИД И КОЛИЧЕСТВО; ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРИВАТА; ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОПОЛЗВАНЕТО	31
1.9 ИЗТОЧНИЦИ НА ВОДОСНАБДЯВАНЕ. ВОДНИ КОЛИЧЕСТВА. РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА ВОДОПОЛЗВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА ВОДЕН ОБЕКТ. БАЛАНС НА ВОДИТЕ.	31
1.10 ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЧНИ ГАЗОВЕ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА	32
1.11 ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА ...	32
1.12 ГЕНЕРИРАНИ ТВЪРДИ ОТПАДЪЦИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА ..	32
1.12.1 По време на строителство.....	32
1.12.2 По време на експлоатация	33
1.12.3 По време на закриване и рекултивация	34
1.13 ГЕНЕРИРАНИ ЕНЕРГЕТИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА.....	34
1.13.1 По време на строителство.....	34
1.13.2 По време на експлоатация	34
1.13.3 По време на закриване и рекултивация	35
2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони	36
3. Описание на елементите на инвестиционно предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.....	45
3.1 ЕЛЕМЕНТИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ППП/ИП МОГАТ ДА ОКАЖАТ ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	45

3.2	ВЕРОЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИ НА РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	47
3.3	ВЕРОЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЦЕЛЕВИТЕ ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПТИЦИ И ТЕХНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	48
3.4.	ОБОБЩЕНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	49
4.	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на опазването им и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение	53
4.1	ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000578 “РЕКА МАРИЦА” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА	54
4.1.1	Обща характеристика	54
4.1.2	Типове природни местообитания представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ	56
4.1.3	Видове съгласно член 4 от Директива 2009/147 / ЕО и включени в приложение II на Директива 92/43 / ЕИО и тяхната оценка в ЗЗ.....	58
4.1.4	Други значими растителни и животински видове	61
4.1.5	Обща характеристика на растителността и местообитанията в района на инвестиционното предложение	64
4.1.6	<i>Обща фаунистична характеристика на ЗЗ „Река Марица”. Съвременно състояние на целевите видове и техните местообитания в ЗЗ и конкретно в територията на ИП. Установени целеви животински видове и прогнози за развитието на популациите им</i>	<i>65</i>
4.2	ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001034 “ОСТЪР КАМЪК” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА	73
4.2.1	Обща характеристика	73
4.2.2	Типове природни местообитания представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ	75
4.2.3.	Видове съгласно член 4 от Директива 2009/147/ЕО и включени в приложение II на Директива 92/43 / ЕИО и тяхната оценка в ЗЗ.....	76
4.2.4	Други значими растителни и животински видове	79
4.2.5	Обща характеристика на растителността и местообитанията в района на инвестиционното предложение	82
4.2.6	<i>Обща фаунистична характеристика на ЗЗ „Остър Камък”. Съвременно състояние на целевите видове и техните местообитания в ЗЗ и конкретно в територията на ИП. Установени целеви животински видове и прогнози за развитието на популациите им.....</i>	<i>83</i>
4.3	ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001032 “РОДОПИ ИЗТОЧНИ” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА.....	89
МЕСТООБИТАНИЯТА	89	
4.3.1	Обща характеристика	89
4.3.2	Типове природни местообитания представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ	92
4.3.3.	Видове съгласно член 4 от Директива 2009/147/ЕО и включени в приложение II на Директива 92/43/ЕИО и тяхната оценка в ЗЗ.....	94
4.3.4	Други значими растителни и животински видове	98
4.3.5	Обща характеристика на растителността и местообитанията в района на инвестиционното предложение	104
4.3.6	<i>Обща фаунистична характеристика на ЗЗ „Родопи Източни”. Съвременно състояние на целевите видове и техните местообитания в ЗЗ и</i>	

конкретно в територията на ИП. Установени целеви животински видове и прогнози за развитието на популациите им.....	105
4.4 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG 0002013 “СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА ПТИЦИТЕ.....	112
4.4.1 Обща характеристика на защитената зона.....	112
4.4.2 Природни местообитания, местообитания на растителни видове и растителни видове, обект на опазване	123
4.4.3 Видове, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС и Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС	123
4.4.4 Други значими растителни и животински видове	128
5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони	130
5.1. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	130
5.1.1 Защитена зона BG 0000578 „Река Марица“	132
5.1.1.1 Растителност и типове природни местообитания в ЗЗ „Река Марица“	132
5.1.1.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Река Марица“	137
5.1.2 Защитена зона BG 0001034 „Остър Камък“	181
5.1.2.1 Типове природни местообитания в ЗЗ „Остър Камък“	181
5.1.2.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Остър Камък“	184
5.1.3. ЗЗ BG 0001032 „Родопи-Източни“	206
5.1.3.1 Растителност и типове природни местообитания в ЗЗ „Родопи - Източни“	206
5.1.3.2. Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Родопи Източни“	218
5.1.4 ЗЗ „Студен Кладенец“	265
5.1.4.1 Растителност и типове природни местообитания в ЗЗ „Студен Кладенец“.....	266
5.1.4.2 Видове птици – предмет на опазване в ЗЗ „Студен Кладенец“	266
5.2. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ С ОГЛЕД НА ТЯХНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.) КАКТО ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА, ТАКА И ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....	293
5.2.1. Защитена зона „Река Марица“	293
5.2.1.1. Типове природни местообитания и местообитания на растителни видове в	293
ЗЗ „Река Марица“	293
5.2.1.2. Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Река Марица“	294
5.2.2. Защитена зона BG 0001034 „Остър камък“	297
5.2.2.1. Типове природни местообитания в ЗЗ „Остър камък“	297
5.2.2.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Остър Камък“	298
5.2.3. Защитена зона „Родопи Източни“	300
5.2.3.1 Типове природни местообитания и местообитания на растителни видове в ЗЗ „Родопи-Източни“	300
5.2.3.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Родопи Източни“	302
5.2.4 Защитена зона „Студен Кладенец“	305

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки	310
6.1 ЗЗ „РЕКА МАРИЦА“	310
6.1.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове	310
6.1.1.2. Смекчаващи мерки по време на строителството	310
6.1.1.3. Смекчаващи мерки по време на експлоатацията	311
6.1.1.4. Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки	311
6.1.2 Целеви животински видове в ЗЗ „Река Марица“	312
6.1.2.1 Смекчаващи мерки по време на строителството	312
6.1.2.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията	313
6.1.2.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки	313
6.2 ЗЗ „ОСТЪР КАМЪК“	313
6.2.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове	313
6.2.1.1 Смекчаващи мерки по време на строителството	313
6.2.1.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията	313
6.2.1.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки	314
6.2.2 Целеви животински видове в ЗЗ „Остър Камък“	314
6.2.2.1 Смекчаващи мерки по време на строителството	314
6.2.2.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията	314
6.2.2.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки	315
6.3 ЗЗ „РОДОПИ ИЗТОЧНИ“	315
6.3.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове	315
6.3.1.2 Смекчаващи мерки по време на строителството	315
6.3.1.4. Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки	316
6.3.2 Целеви животински видове в ЗЗ „Родопи Източни“	316
6.3.2.1 Смекчаващи мерки по време на строителството	316
6.3.2.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията	318
6.3.2.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки	318
6.4 ЦЕЛЕВИ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ЗЗ „СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ“	318
7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива	320
7.1. Нулева алтернатива	320
7.2. Алтернативи по местоположение	321
7.3. Предлагани алтернативи по технология	328
8. Картен материал с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение спрямо защитената зона и нейните елементи	335
9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22	339
9.1 ЗЗ BG0000578 „РЕКА МАРИЦА“ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА....Грешка! Показалецът не е дефиниран.	

9.1.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
9.1.2 Целеви животински видове	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.1.3 Общо заключение.....	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.2 ЗЗ ВГ0001034 „ОСТЪР КАМЪК“ по ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА ...	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
9.2.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
9.2.2 Целеви животински видове	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.2.3 Общо заключение.....	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.3 ЗЗ ВГ0001032 „РОДОПИ ИЗТОЧНИ“ по ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА	
.....	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.3.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
9.3.2 Целеви животински видове	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.3.3 Общо заключение.....	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.4 ЗЗ ВГ0002013 „СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ“ по ДИРЕКТИВА ЗА ПТИЦИТЕ.....	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
Избраният за реализация на инвестиционното предложение, Вариант 1, не засяга пряко или косвено ЗЗ “Студен кладенец”.....	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
9.5 ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ	Грешка! Показалецът не е дефиниран.
10.Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това, и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР (когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на ИП и че не е налице друго алтернативно решение.	353
10.1 ЗЗ „РЕКА МАРИЦА” по ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА	353
10.2 ЗЗ „ОСТЪР КАМЪК” по ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА.....	353
10.3 ЗЗ „РОДОПИ ИЗТОЧНИ” по ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА	353
10.4 ЗЗ „СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ“ по ДИРЕКТИВА ЗА ПТИЦИТЕ	353
11. Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация.....	353
11.1. ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И МЕСТООБИТАНИЯ НА РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ	353
11.2. ФАУНА, БЕЗ ПТИЦИ	357
11.3. ОРНИТОФАУНА	362
12. Документите по чл. 9, ал. 2 и 3.....	365
ПРИЛОЖЕНИЯ	368

Въведение

Настоящата оценка се извършва на основание чл. 6 (3) и 6 (4) на Директива 92/43/ЕИО, чл. 31-34 на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта (ОС) на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Освен процедурните изисквания при оценката на вероятността от отрицателни въздействия и тяхната значимост са взети в предвид следните принципи:

- Принципът на предпазливост, залегнал като основа за опазване на околната среда в Договора за създаване на ЕС в конкретният случай възприет, като приемане на възможно най-лошия сценарий за всяко вероятно въздействие, в рамките на научните предпоставки за съществуване на такова въздействие;

- Използване на най-добрата налична информация за провеждане на оценката;

- Връзката между чл. 6 (3) на Директива 92/43/ЕИО, изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата като цяло от една страна и чл. 2 (2) на Директивата, посочващ, че мерките, предприети по тази Директива следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията.

- В съответствие с горното, целостта и целите на потенциалните зони от значение за общността са тълкувани в светлината на подробните параметри за благоприятен природозащитен статус (БПС) на природните местообитания и видове. В тази част особено важни са параметрите за БПС: популация в зоната (само за видове), площ на местообитания в зоната (за природни местообитания и видове), структура и функции на местообитанията. Параметрите към критерии бъдещи перспективи сами по себе си в повечето случаи представляват въздействия.

- Освен общите параметри за благоприятен статус на всеки вид и местообитание, са оценени и въздействията на структури, функции и роля, важни за съответните видове и местообитания.

- При оценка на въздействията, по отношение на количествените параметри - площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на видове за референтни стойности, са взети стойностите при научно описание на зоната, но не и преди ратифициране на договора за

присъединяване към ЕС (април, 2005 г.). При оценката на възможностите за възстановяване се оценява реалистичността на това изискване. Това означава, че където в миналото е имало трайно унищожаване на площи на местообитания, дори съгласно параметрите за благоприятен статус да се изисква възстановяване, такива трайно увредени площи без реални възможности за възстановяване не се включват в референтните стойности за площ и популация. Такива случаи са например вече изградените инфраструктури и други застроени територии, както и площи, заети трайно с депресивни видове, нехарактерни за местообитанията, съществували в миналото.

➤ По отношение на параметрите за качество и състояние на местообитанията (параметри в рамките на критериите ”структура и функции”) референтните стойности на параметрите се прилагат и спрямо вече съществуващи съоръжения. Така например въздействията от фрагментацията и унищожение на местообитанието в миналото от съществуващата инфраструктура се отчитат при оценката на кумулативните ефекти.

➤ Настоящата оценка разглежда очакваните въздействия от инвестиционното предложение като цяло.

При изготвянето на оценката са изпълнени указанията на Министерство на околната среда и водите, дадени в становище с Изх. № ОВОС-63/09.05.2016 г. и изх. № ОВОС-63/12.09.2016 г.

1. Анотация на инвестиционното предложение за строителството, дейностите и технологиите

1.1 РЕЗЮМЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Целта на инвестиционното предложение на „ЕСО” ЕАД е изграждане на „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“.

Инвестиционното предложение се отнася за ново строителство, с което се цели свързване на електропреносната мрежа на Р. България с електропреносната мрежа на Р. Гърция на 400 kV.

Проектът е определен за проект от общ интерес с Решение на Европейската Комисия от 18.11.2015 г. по смисъла на Регламент (ЕС) 347/2013 за изграждане на трансевропейската енергийна инфраструктура.

Проектът е включен в Десетгодишния план за развитие на електропреносната мрежа на Р България и Десетгодишния план за развитие на електропреносната система в Европа на ENTSO-E.

Съгласно Регламента за изпълнението на проектите от общ интерес се въвежда специфичен режим, включващ даване на най-висок национален приоритет за тяхното изпълнение, както и ускорени процедури по издаване на разрешения, правила за ОВОС и включване на обществеността на най-ранен етап от тяхното изпълнение, регулаторни стимули, правила за трансгранично разпределение на разходите, както и финансова подкрепа за проучвания и строително-монтажни работи под формата на безвъзмездна помощ чрез Механизма за свързване на Европа (МСЕ).

Инвестиционното предложение е обявено за обект от национално значение на територията на България с решение на Министерският съвет от 13.07.2016 г. Решението на МС се налага във връзка с делегиран регламент на Европейската комисия от 18.11.2015 г., с който групата проекти между подстанциите „Марица Изток“ и „Неа Санта“ е определена за проект от общ европейски интерес по смисъла на Регламент 347/2013. За тяхното изпълнение се въвежда специфичен режим, който включва задължително даване на най-висок приоритет съгласно националното законодателство.

В съответствие с утвърдения план за развитие на електропреносната мрежа на Р. България за периода 2015-2024 г. и инвестиционната програма на „ЕСО“ ЕАД за 2015 г. е възложена поръчка с предмет: *„Изготвяне и съгласуване на проект за предварителен подробен устройствен план/парцеларен план/, Оценка на въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост, технически проект и проект за окончателен подробен устройствен план /парцеларен план/ за нова въздушна електропроводна линия (ВЛ) 400 kV п/ст “Марица-изток” (Р България) - п/ст “Неа Санта” (Р Гърция) на територията на Р България.*

Поръчката е част от Дейност: „Проучвания и прединвестиционни дейности, свързани с група от проекти от общ европейски интерес, съгласно Регламент 347/2013 с № 3.7: Изграждане на нов междусистемен електропровод 400 kV между п/ст “Марица изток” Р България и п/ст “Неа Санта” Р Гърция, одобрена за финансиране със средства от финансовия „Механизъм за Свързване на Европа” – Енергиен сектор. В обхвата на Дейността е включено изпълнението на пакет от проучвателни и пред-инвестиционни дейности, които да допълнят вече предприетите от „ЕСО“ ЕАД дейности с оглед завършване на всички необходими стъпки и документи за вземане на окончателно инвестиционно решение за реализация проектите от общ европейски интерес.

Предпроектните проучвания за изграждане на ВЛ 400 kV „п/ст “Марица-изток” - п/ст “Неа Санта” датират от 1999 г. През 2008 г. е подписан Меморандум за енергийно сътрудничество между Р. Гърция и Р. България и са проведени преговори между представители на НЕК ЕАД и гръцкия електроенергиен системен оператор НТСО (сега ИРТО) за уточняване на трасето на новия междусистемен електропровод. Определено е мястото на пресичане на границата, с координати N 41°16'54"/E 25°31'58" и крайната подстанция на територията на Р. Гърция - п/ст „Неа Санта”.

През май 2010 г. е изготвен проект - записка за избор на трасе за ВЛ 400 kV „п/ст “Марица-изток” - п/ст “Неа Санта” (до българо-гръцката граница) от проектантско обединение „ЕК-ДЕ-ГЕ” – гр. София. Разработката третира два варианта на трасета, както следва: първи вариант – с обща дължина 122.2 км, и втори вариант – с обща дължина 121.7 км. И двата варианта засягат териториално области Хасково и Кърджали и са определени с репери от R1 до R 57. На ТС на НЕК ЕАД - Протокол от 16.11.2010 г., е приет I-ви вариант за трасе на ВЛ 400 kV „П/ст “Марица-изток” - п/ст “Неа Санта”.

В периода 2010 г. – 2014 г. подготовката за изграждане на ВЛ 400 kV за Р. Гърция е преустановена и избраното трасе не е съгласувано и утвърдено от КЗЗ при МЗХ. Междувременно възниква инвестиционно намерение за нов газопровод за Гърция, чието трасе вече е утвърдено. То се пресича с избраното през 2010 г. трасе за новата ВЛ 400 kV, без да бъде съобразено изискването на чл. 689 ал. 2 от НАРЕДБА № 3 от 09.06.2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии за минимален ъгъл на пресичане 60° между ВЛ високо напрежение и новоизградени магистрални газопроводи.

В тази връзка, за продължаване подготовката за изграждане на новата ВЛ 400 kV е необходимо актуализиране на трасето и изготвяне на предварителен подробен устройствен план/парцеларен план (ПУП/ПП).

Направено е актуализиране на трасето и е изготвен предварителен подробен устройствен план/парцеларен план (ПУП/ПП). В етапа на предпроектното проучване са разгледани множество варианти и подварианти на трасето, част от които отпадат в процеса на проектирането. В резултат са избрани три варианта на трасе (един основен и два алтернативни) на новата ВЛ 400 kV.

Поради техническа невъзможност за изпълнението на Вариант № 3, както и поради по-значителното му въздействие върху околната среда и биоразнообразието, в сравнение с останалите варианти на трасе, той отпада като вариант за реализиране на електропровода.

Основен за реализиране на инвестиционното предложение се приема Вариант № 1, а алтернативен – Вариант № 2. Двата варианта са предмет на ДОВОС и настоящия ДОС, като неразделно приложение към него.

1.2 МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ

Новата ВЛ 400 kV ще се изгради от начална точка - п/ст „Марица Изток“ до крайна точка – съгласуваната точка на пресичане на границата с координати N 41°16'54"/E 25°31'58" и крайната подстанция на територията на Р. Гърция - п/ст „Неа Санта“. Проектът на трасе е разработен в три алтернативни варианта.

Предмет на настоящия ДОС са варианти № 1 (основен) и № 2 (алтернативен).

Трасето на електропровода (варианти 1 и 2) пресича защитени зони от мрежата Natura 2000, поради техническа невъзможност същите да се избегнат.

Трасе Вариант № 1, преминава през една ЗЗ от мрежата Natura 2000 по-малко, в сравнение с Вариант 2. Вариант 1 избягва преминаването на електропровода през ЗЗ BG0002013 „Студен кладенец“ за опазване на дивите птици и засяга значително по-къс участък от „ЗЗ Река Марица“ и ЗЗ „Родопи Източни“ по Директива за местообитанията.

Трасето на електропровода по варианти № 1 и № 2 засяга следните общини:

Област	Вариант № 1	Вариант № 2
Област Хасково	Община Симеоновград	Община Симеоновград
	Община Харманли	-
	Община Хасково	Община Хасково
Област Кърджали	Община Кърджали	Община Кърджали
	Община Момчилград	Община Момчилград
	Община Кирково	Община Кирково

Трасето на ВЛ минава през терени попадащи в землищата на следните населени места (таблица 1.2-1):

Таблица 1.2-1 Области, общини и землища, в чиито териториален обхват попадат двата варианта на трасе

Вариант на трасе №		Община	Област
Вариант 1 (Землища)	Вариант 2 (Землища)		
с. Пясъчево	с. Пясъчево	Симеоновград	Хасково
с. Калугерово	с. Калугерово		
гр. Симеоновград	гр. Симеоновград		
с. Константиново	с. Константиново		
с. Поляново	-	Харманли	
с. Александрово	с. Александрово	Хасково	
с. Родопи	-		
с. Стойково	с. Стойково		
с. Узунджово	с. Узунджово		
с. Подкрепа	с. Подкрепа		
с. Стамболийски	с. Стамболийски		
гр. Хасково	гр. Хасково		
с. Войводово	с. Войводово		
с. Конуш	с. Конуш		
с. Мандра	с. Мандра		

Вариант на трасе №		Община	Област
Вариант 1 (Землища)	Вариант 2 (Землища)		
с. Козлец	с. Козлец		
с. Зорница	с. Зорница		
с. Бели Пласт	с. Бели Пласт		
с. Ястреб	с. Ястреб		
с. Стремци	с. Стремци		
с. Стремово	с. Стремово		
с. Рани Лист	с. Рани Лист		
с. Иванци	с. Иванци		
-	с. Солище		
-	с. Зимзелен		
-	с. Повет		
-	с. Панчево		
с. Чилик	-		
с. Невестино	-		
с. Калинка	-		
гр. Кърджали	гр. Кърджали	Кърджали	Кърджали
-	с. Островица		
-	с. Вишеград		
-	с. Глухар		
-	с. Пепелище		
с. Царевец	-		
с. Енчец	-		
с. Зелениково	-		
с. Срединка	-		
с. Крайно село	-		
с. Брош	-		
с. Прилепци	-		
с. Резбарци	-		
с. Петлино	-		
с. Опълченско	-		
с. Македонци	-		
с. Дъждино	с. Дъждино		
с. Балабаново	с. Балабаново	Момчилград	Кърджали
с. Върхари	с. Върхари		
с. Седлари	с. Седлари		
с. Садовица	с. Садовица		
с. Загорско	с. Загорско		
с. Птичар	с. Птичар		
с. Горско дюлево	с. Горско дюлево		
с. Старейшино	с. Старейшино	Кирково	Кърджали
с. Светлен	с. Светлен		

Вариант на трасе №		Община	Област
Вариант 1 (Землища)	Вариант 2 (Землища)		
с. Самокитка	с. Самокитка		
с. Секирка	с. Секирка		
с. Чорбадийско	с. Чорбаджийско		
с. Вълчанка	с. Вълчанка		
с. Средско	с. Средско		
с. Кукуряк	с. Кукуряк		
с. Тихомир	с. Тихомир		

В **точка 8** са представени карти с местоположение на ИП и елементите му, вкл. алтернативи по местоположение, граници на ЗЗ и други.

В **Приложение № 1** е даден файл формат „.kml“ с местоположение на ИП и всичките му елементите, вкл. сервитут от 30x30 м и зона на проучване от 300x300 м от двете страни на оста на електропровода, алтернативи по местоположение, граници на ЗЗ и други.

В **Приложение № 2** е даден Координатен регистър на реперите по оста на трасето на електропровода в координатна система 1970 г., за варианти на трасе № 1 и № 2. Координатните регистри съдържат плановите координати на чупките по оста на трасето на електропровода с номерация за съответния вариант. Направени са в координатни системи 1970 г. и WGS84 за цялото трасе.

В **Приложение № 3** е даден Регистър на засегнатите землища по варианти на трасе.

Точните местоположения на всички стълбове ще бъдат уточнени на етап Окончателен ПУП и работно проектиране. Формата и размерите на опорите на всеки отделен стълб и сервитута на електропровода съответстват на изискванията на Наредба 16 от 09.06.2004 г. за Сервитутите на енергийните съоръжения.

Съгласно изискванията на Възложителя се допуска трасето на електропровода да претърпи частични несъществени корекции при крайна необходимост и съгласувано с Възложителя в хода на изпълнението.

1.3 ИНФРАСТРУКТУРА

Трасето на проектния електропровод в максимална степен е съобразено с местоположението на съществуващи електропроводи. В границите на Защитените зони от мрежата Natura 2000, в които попада ИП, няма съществуващи електропроводи в близост до проектирания електропровод, което не предполага кумулативно въздействие.

За обслужването на ИП ще се използват вече съществуващите пътища.

Временните пътища, подходи и монтажни площадки ще се определят съобразно местните условия, като се използват максимално съществуващите такива. При липса на такива, за достъп до площадките и монтаж на електрическите стълбове ще се използва сервитутната зона.

Не се налага промяна на съществуващата пътна инфраструктура.

Не се предвижда изграждане на водопровод и канализация.

Новата ВЛ 400 kV ще се изгради от начална точка - п/ст „Марица Изток“ до крайна точка – съгласуваната точка на пресичане на границата с координати N 41°16'54"/E 25°31'58" и крайната подстанция на територията на Р. Гърция - п/ст „Неа Санта“.

1.4 НЕОБХОДИМИ ПЛОЩИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ, ЕКСПЛОАТАЦИЯ, ЗАКРИВАНЕ И РЕКУЛТИВАЦИЯ

Дължината на електропровода в километри, по варианти, е посочена в **таблица**

1.4-1.

Таблица 1.4-1 Дължина на електропровода, в km

Вариант №	1	2
Област Хасково	55,2	56,1
Област Кърджали	67,7	65,4
Обща дължина на трасето [km]	122,9	121,5

Определената сервитутна зона е 60 м - по 30 м от двете страни на оста на трасето.

Формата и размерите на опорите на всеки отделен стълб и сервитута на електропровода ще съответстват на изискванията на Наредба 16 от 09.06.2004 г. за Сервитутите на енергийните съоръжения.

Предварителните разчети по окрупнени показатели предвиждат изграждането на около 420÷450 бр. стълбове 400kV в зависимост от избрания вариант, от които около 90 бр. са от ъглово-опъвателен тип. Разполагането на електрически стълбове в защитените зони ще бъде избегнато, където е възможно. Закрепването на стълбовете

ще се изпълнява посредством единични фундаменти (4 бр. на стълб), разположени в ъглите на квадрат (площадка на стълба). Размерите на площадките се определят в зависимост избрания тип стълб, неговата активна височина и почвените характеристиките в мястото на фундиране. В общия случай се предвижда оформянето на площадки с площ $60 \div 100 \text{ m}^2$.

За монтиране на електрическите стълбове ще се осигури достъп на повдигателна техника до площадките. В границите на ЗЗ няма да се обособяват монтажни площадки. Всички съпътстващи монтажа на електрическите стълбове дейности, които е възможно, ще бъдат изнесени извън границите на Защитените зони.

По време на експлоатация на инвестиционното предложение не е необходимо усвояване и засягане на нови терени.

При проектирането на трасето се е стремяло към засягане на колкото е възможно повече нискодобивни и непродуктивни земи и по-малко чувствителни и защитени територии и зони.

1.5 ЕТАПИ НА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

1.5.1 Строителство

Предвижда се изграждането на електропровода да стане в периода 2019 - 2020 г.

Изкопните работи ще се извършват по време на строителството, а изкопните земни маси ще се използват за обратни насипи и ландшафтно оформление. Остатъчните изкопни земни маси ще бъдат извозени до отпадно депо, в съответствие с указанията на съответните общини.

Предвидено е всички площи, при евентуално предоставяне за временно ползване по време на строителството на ВЛ да се освободят и възстановят до завършване на обекта. Не е необходимо усвояването на допълнителни терени за депониране или струпване на строителни материали.

С оглед подобряване на икономическата, социална и екологическа ефективност на обекта, при проектирането и планирането на строежа и последващата му експлоатация следва да се спазват изискванията за рационално използване на земята, по-добра организация на строителството, ограничаване вредното влияние на електромагнитните полета и минимално увреждане на ландшафта.

При строителството на електропровода да не се допускат ерозионни и свлачищни процеси.

При евентуална авария свързана с подмяната на изолаторни вериги, проводници и стълбове се извършва своевременно и демонтираните материали и разбит бетон се извозват на подходящо място. След демонтаж на стълбове теренът се възстановява.

Необходимите СМР ще бъдат изпълнени според Правилника за изпълнение и приемане на СМР и Указанията за изпълнение на СМР за въздушни електропроводни линии ВН. Проводниците ще бъдат изтеглени след изграждането на стълбовете.

По време на строителството на електропровода в преминаващите през растителност участъци от трасето ще бъдат отсечени отделни дървета в рамките на минималната сервитутна зона.

Строителните работи ще се извършват в следната последователност:

- *Пикетаж на новите стълбове;*
- *Разчистване на площадките;*
- *Кариране на основите на новите стълбове;*
- *Направа на изкопи;*
- *Полагане на основите и извършване на кофражните работи;*
- *Фундиране на основите на всички нови стълбове;*
- *Изпълняване на заземителите на стълбовете;*
- *Извършване на обратна засипка с трамбоване;*
- *При достигане необходимата якост на бетона на основите от складовата база се извозват новите стълбове до местата за монтаж;*
- *Изправяне/градеж на всички нови стълбове;*
- *Измерване на заземленията на всички стълбове;*
- *Присъединяване на заземителите към стълбовете;*
- *Арматурните части за окачване на мълниезащитното въже, проводници и изолаторните елементи се извозват по места, където се окомплектоват изолаторните вериги и се монтират по стълбовете;*
- *Със съдействието на КАТ се спира движението по шосета и асфалтираните пътища;*
- *Изключват се от напрежение пресичаните ВЕЛ високо, средно и ниско напрежение;*
- *Изтеглят се и се регулират последователно мълниезащитното въже и фазовите проводници;*
- *Монтират се виброгасителите;*
- *Монтират се мостовите съединения на всички опъвателни стълбове;*

- Поставят се ОЖ табели и се номерират всички стълбове;
- Обход и оглед на линията и необходимите измервания;
- Новата ВЛ се пуска под напрежение за 72 часова проба;

Тези операции се изпълняват поетапно по отделни опъвателни полета с цел вземане на мерки за предотвратяване на евентуални кражби на проводниците.

При изпълнение на описаните дейности, същите се извършват с минимални щети на земеделските култури и земи.

Програмата за поетапно изпълнение на строителството на ВЛ трябва да е съобразена с възможността за подаване на охранително напрежение по изградените участъци от ВЛ за съответния период.

При обходи и огледи трябва да се смята че ВЛ се намира под напрежение.

Елементи на ИП:

Стълбове

При изпълнението на трасето на новия електропровод 400 kV ще бъдат монтирани предвидения брой стълбове - около 420÷450 бр. стълбове 400kV в зависимост от избрания вариант, от които около 90 бр. са от ъглово-опъвателен тип.

Фундаменти

Закрепването на стълбовете ще се изпълнява посредством единични фундаменти (4 бр. на стълб), разположени в ъглите на квадрат (площадка на стълба). В общия случай се предвижда оформянето на площадки с площ 60÷100 м².

Предвижда се всички фундаменти да се изпълнят монолитно, чрез отливане на място.

Трудности по време на строителните работи се очакват в участъците, заети от наноси в коритата и заливните тераси на реките, язовирите и в ниските участъци, запълнени с блатнотинести наноси. За тези участъци е възможно да бъдат приложени нестандартни методи на фундиране, като шпунтови стени, кладенчови или пилотни фундаменти и др.

Оползотворяването на изкопаните остатъчни земни маси ще се осъществява чрез разхвърлянето им около фундаментите на стълбовете, при оформянето на площадките им, при по-големи остатъчни количества същите ще се извозват на регламентирано депо.

Иззетият по време на изкопните работи хумусен (почвен) слой се депонира в близост до изкопа. След приключване на всички СМР и обратната засипка около тях същият се връща и разстила в рамките на площадката на стълба с оглед възстановяване на естествената повърхностна почвена структура на околния терен.

Проводници и мълниезащитно въже въже.

Към реконструкции и/или изместване на съществуващи въздушни линии в зоната на новото трасе ще се пристъпва само в краен случай.

Изтеглянето на новите проводници и мълниезащитно въже ще се извърши по метода „под механично напрежение“, в съответствие с изискванията на IEC TR 61328 и IEC TR 62263-2005 или техни еквивалентни. Използваните машини, оборудване и средства за безопасност на труда ще отговарят на изискванията на посочените по-горе стандарти.

Не се допуска използване на методите с подвижен и неподвижен барабан (проводник на земята).

1.5.2 Експлоатация

Предвижда се пускане в експлоатация през 2021 г.

По време на експлоатацията на инвестиционното предложение няма за бъдат засегнати нови площи. Работните площадки ще бъдат рекултивирани.

1.5.3 Закриване и рекултивация

Предвижда се експлоатацията на ИП да продължи над 50 години, поради което към момента не е изготвен проект за закриване и рекултивация.

Закриването и рекултивацията на инвестиционното предложение ще бъде изпълнено в следната последователност:

- *Демонтаж на оборудването и предаване на фирми за рециклиране;*
- *Подравняване на площадките и засипването им с плодороден слой почва;*
- *Залесяване/затревяване.*

Закриването и рекултивацията ще бъдат напълно съобразени с изискванията на Наредба 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.

1.6 ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Инвестиционното предложение се отнася за ново строителство, с което се цели свързване на електропреносната мрежа на Р. България с електропреносната мрежа на Р. Гърция на 400 kV.

Инвестиционното предложение е обявено за обект от национално значение на територията на България с решение на Министерският съвет от 13.07.2016 г.

Инвестиционното предложение за изграждане на електропроводна линия предвижда осъществяване на свързаност на две точки: п/ст Марица Изток и конкретна точка на границата с Р. Гърция. Поради тази особеност предлаганите алтернативни трасета са съобразени с изискванията на Възложителя (вкл. наличието на предварително избрано трасе), характеристиките на проекта и същевременно са изпълними на терена, през който преминават, така че да избягват здравно защитени обекти като жилищни сгради, здравни заведения, училища, детски градини, ясли, университети, спортни площадки, приюти за временно настаняване, места за отдих и развлечения, заводи за храни, зони за санитарна защита.

Предвижда се трасето да преминава предимно през обработваеми и необработваеми земи.

Светлото разстояние между проводниците и терена позволява безопасното преминаване на хора и животни.

Технологичният процес на ВЛ е пренасяне на електрическа енергия. Обектът е източник на електромагнитно поле при преноса ѝ.

Основни технически данни:

- Капацитет: 1500 MW
- Напрежение: 400 kV
- Дължина: 121 - 124 км (в зависимост от варианта на трасе) на българска територия, 29 км на гръцка територия

Елементи на ИП:

1. Стълбове

Предвижда се използването на стоманорешетъчни стълбове за 400 kV, за една тройка проводници тип АСО-400 с три проводника на фаза и две м.з.в. тип С-70, болтова конструкция, с антикорозионна защита „горещо поцинковане“ от съществуващите гами стълбове за 400kV.

За носителни стълбове в общия и най-масов случай се предвижда да се ползва новият тип СРС 400kV с хоризонтално разположение на проводниците и повдигната средна фаза, предвиден за разработване в инвестиционните планове на Възложителя.

За реализиране на по големи междустълбия ще бъде прилагана унифицираната гама СРС 400kV тип с триъгълно разположение на проводниците тип ТМ и ТЛ.

Основните типоразмери на тези стълбове по отношение височината на окачване на най-ниско разположената фаза до терена са 16, 22, 28 м.

За реализиране на големи преходи и специални решения ще се ползват специални единични носителни стълбове за окачване на една или две фази снопови проводници от унифицираната гама СРС 400kV - типове СНМВ и СЕН.

Предварителните разчети по окрупнени показатели предвиждат изграждането на около 420÷450 бр. стълбове 400kV в зависимост от избрания вариант, от които около 90 бр. са от ъглово-опъвателен тип.

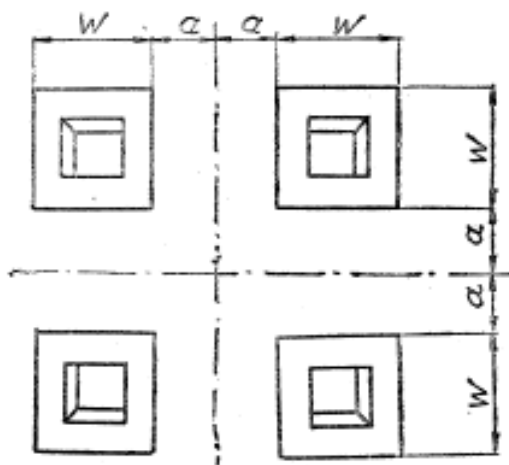
Избраните стълбове и фундаменти ще отговарят на изискванията на НУЕУЕЛ, на нормите за проектиране на стоманени и стоманобетонни конструкции и другите действащи нормативни документи, отнасящи се до този тип конструкции.

2. Фундаменти

Закрепването на стълбовете ще се изпълнява посредством единични фундаменти (4 бр. на стълб – с размер на подземната част „w“ и разстояние между отделните фундаменти равно на 2 пъти „a“), разположени в ъглите на квадрат (площадка на стълба) – **фигура 1.6-1**.

Размерите на площадките се определят в зависимост избрания тип стълб, неговата активна височина и почвените характеристиките в мястото на фундиране. В общия случай се предвижда оформянето на площадки с площ 60÷100 м².

Примерна схема на кариране на площадка за стълб 400kV е показана по-долу:

Фигура 1.6-1 Примерна площадка на стълб 400kV

Където:

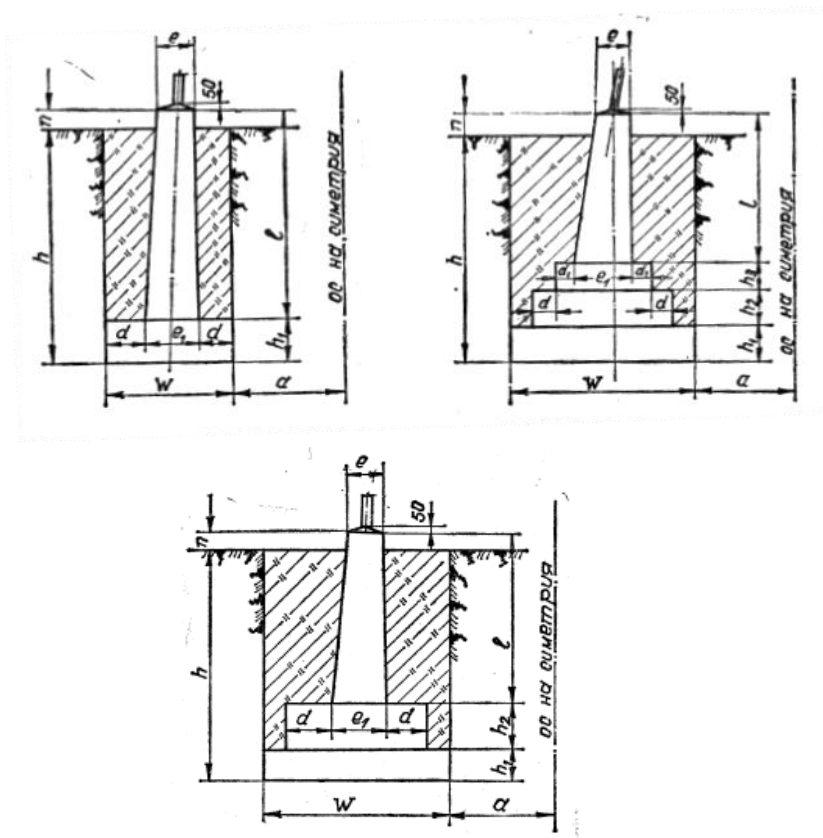
„a“ – светлото разстояние между отделните фундаменти

„w“ – размер на фундаментите (бетоновата част)

$2w+2a$ (максимална дължина на площадката) = максимум 10 метра, т.е. максималният размер на площадката е до 100 кв.м.

В зависимост от типа на стълба и вида почва се изпълняват единични фундаменти с една, две и три стъпки и дълбочина на вкопаване (l) от 3,0÷4,0 м.

Примерна схема за такива фундаменти е посочена по-долу:

Предвижда се всички фундаменти да се изпълнят монолитно, чрез отливане на място.

3. Проводници и мълниезащитно (м.з.) въже.

Новата ВЛ 400 kV ще се проектира за една тройка проводници тип АСО-400 в сноп от три проводника на фаза и две мълниезащитни въжета. Фазовите проводници да бъдат със снопово разстояние от 400 мм.

Електромеханичното оразмеряване на линията ще се направи на база актуална метеороложка записка за климатично райониране.

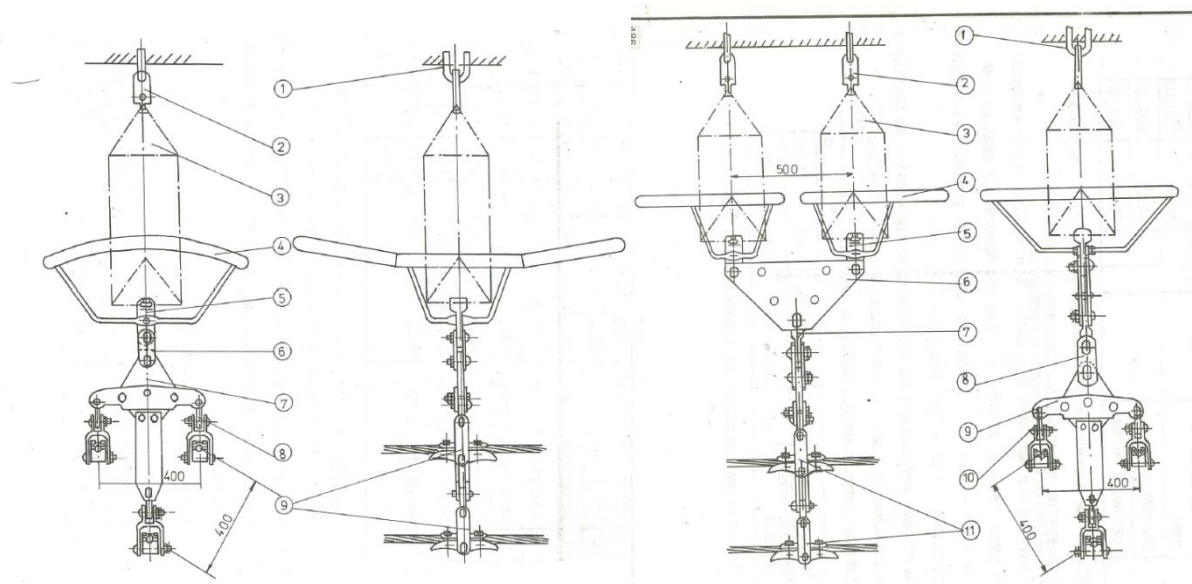
За всички климатични райони ще се укажат големините на специфичните механични товари, с които е извършено оразмеряването на проводниците и м.з. въжета.

Ще се заснемат всички пресичани инфраструктурни съоръжения, с цел коректно определяне на реализираните габарити на новата ВЛ 400 kV към тях.

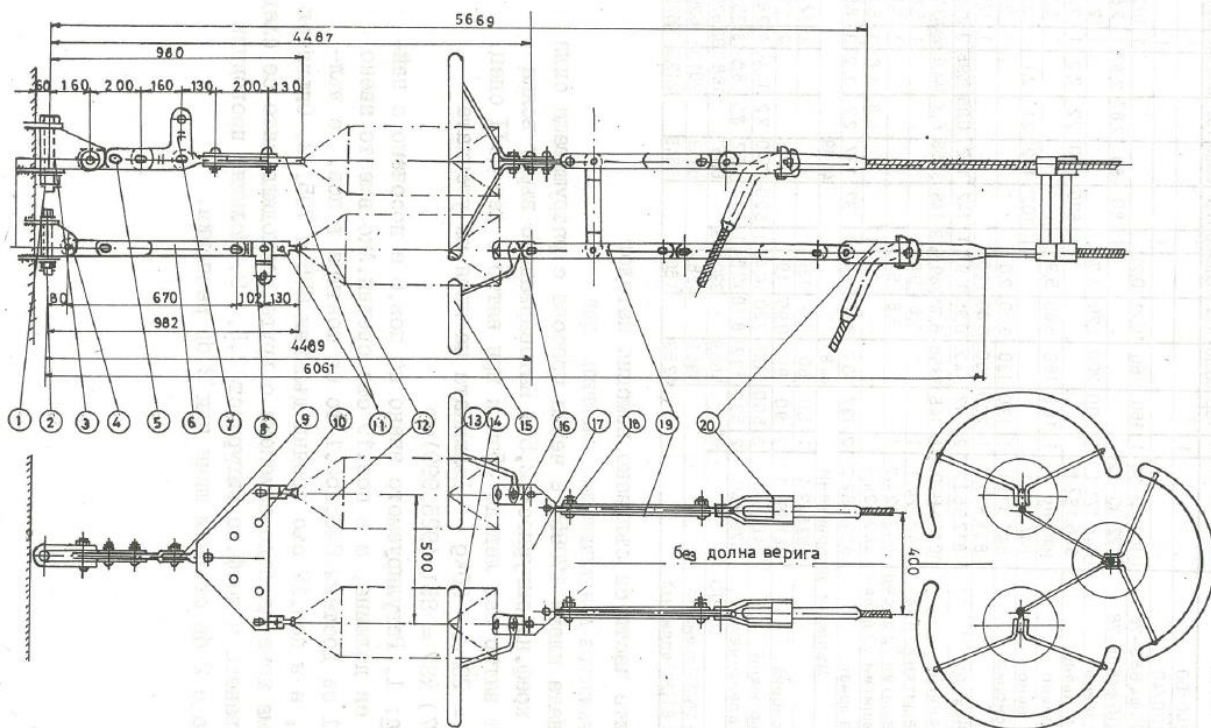
4. Изолаторни вериги и арматура.

В зависимост от максимално допустимото механично напрежение в проводниците и реализираните междустълбья, носителните вериги ще бъдат единични и двойни, а опъвателните – единични, двойни и тройни.

Примерна схема с окомплектовка за единични и двойни носителни вериги е показана по-долу:

Примерна схема с окомплектовка за тройна опъвателна верига е показана по-долу:

Изоляцията на новата въздушна линия ще се проектира с полимерни изолаторни вериги.

5. Сервитути

Един от основните фактори за надеждно и качествено електрозахранване на консуматорите е свеждане до минимум възможностите за възникване на аварии по електропроводите ВН и възможностите за тяхното бързо и безпрепятствено отстраняване.

За целта по трасето на електропровода се учредяват ограничителни условия в зоната разположена в близост до трасето в полза собственика на ВЛ (сервитутни права), без това да променя собствеността и предназначението на засегнатите имоти.

За конкретната ВЛ 400kV, за етапа на предварителни проучвания и изготвяне на предварителен ПУП-Парцеларен план (ПУП-ПП), е определена сервитутна зона от 60 м – по 30 м от двете страни на оста на трасето, което се явява и максималната възможна за този обект.

За етапа на проектиране и изготвяне на окончателен ПУП-ПП се предвижда същата да бъде конкретно и детайлно определена за всяко междустълбие, като се очаква в по-голяма част от трасето същата да бъде намалена, спрямо определената на

настоящия етап – предварителен ПУП-ПП (60 м – по 30 м от двете страни на оста на трасето).

Основната причина за налагането на сервитутни права е:

- Ограничаване възможностите за строителство на сгради и съоръжения, създаващи опасност от аварии и затрудняващи достъпа до трасето на електропровода. По смисъла на действащото законодателство строителство в рамките на сервитута се допуска само след писмено съгласие на носителя на сервитутното право.
- Определяне на ограничителна зона за залесяване или наличие на дървесна растителност с височина по-голяма от допустимата.
- Създаване на възможност за бърз и безпрепятствен достъп на хора и механизирани техника с цел огледи и бързо отстраняване на аварии по трасето на въздушната линия.

С дефинирането на сервитутни права върху засегнатите имоти не се въвеждат ограничения върху възможностите за развиване на земеделие, отглеждане на различни видове селскостопански култури, механизирано обработване на земята, достъп на хора и животни в рамките на сервитута, както дори и под самия електропровод.

Габаритът на проводниците към земята се определя съгласно действащото законодателство, така че да е възможен достъп и преминаване на механизирани земеделска техника в близост, а и под самия електропровод без възникване на опасност за преминаващата селскостопанска механизация.

Наличието на сервитутни права въвежда единствено ограничителен режим по отношение строителството и отглеждането на нискостъблени насаждения (най-често овощни култури) с височина над 4,0 м в рамките на дефинираната сервитутна зона.

По силата на Закона за енергетиката (ЗЕ) титулярят на сервитута изплаща еднократно обезщетение на собственика на имота, върху който е възникнал сервитутът. Определянето на размера на обезщетенията относно възникналия сервитут се извършва по реда на чл. 210 и 211 от Закона за устройство на територията или по взаимно съгласие на страните с оценка от лицензиран оценител. Независимо от обезщетението за възникване на сервитута, титулярят на същия дължи възстановяване на всички причинени вреди на имота по време на строителството или съответното парично обезщетение.

Разполагането на стълбове по дължината на трасето става чрез изграждане на площадки с площ $40\div 100$ м² всяка, в местата на тяхното разполагане, като за целта се променя предназначението им след тяхното закупуване от страна на собственика на ВЛ.

Основните нормативни документи, налагащи съответните ограничения в рамките на сервитута на въздушна електропроводна линия високо напрежение (ВЛ ВН), с които следва да бъде съобразен проектът са:

- Закон за енергетиката;
- Наредба № 16 от 9 юни 2004 г. за сервитутите на енергийните обекти;
- Наредба № 3 от 9 юни 2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии (глава шестнадесета).

б. *Устройства за опазване на птици от кацане и сблъсък*

Устройствата за предотвратяване на сблъсък на птици с проводниците на електропровода представляват готови изделия серийно производство, изготвени в заводски условия и специално предназначени за това. В зависимост от конкретният тип, конструкция и производител могат да са метални или полимерни. Проектният им живот е от 10 – 30 год. в зависимост от материалите от които са изпълнени. Задължение на собственика на електропреносното съоръжение ще е да ги поддържа във функционална пригодност за целия експлоатационен живот на електропровода. В случай на изтекъл експлоатационен цикъл или увреждане по време на експлоатация същите подлежат на подмяна с нови такива с параметри не по-лоши от тези на използваните при изграждането на електропровода.

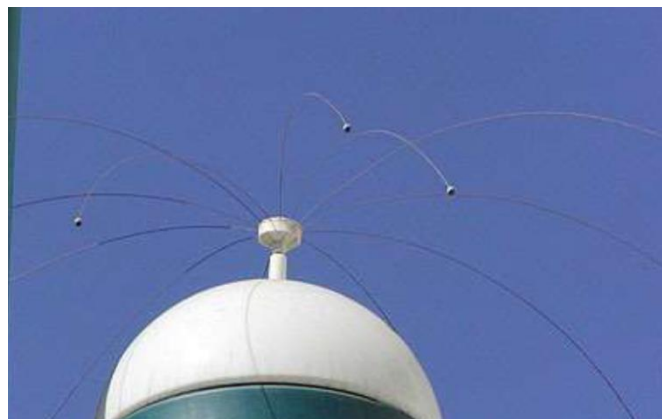
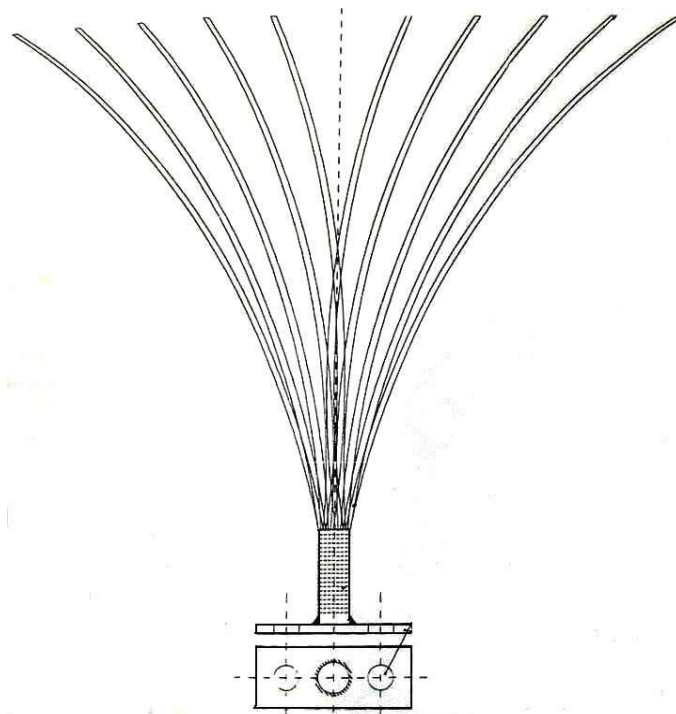
Примерни съоръжения за предпазване на птиците от сблъсък с електропровода:

Най-често птиците се сблъскват с т. н. мълниезащитно въже – ненапрегнатата жица, минаваща над напрегнатите, предпазваща електропровода от мълнии. Тъй като те са по-тънки, с диаметър 0.9 – 1.3 cm, много често при лоши метеорологични условия се забелязват трудно (De La Zerda and Rosselli 2003, Heck 2005, Hunting 2002, Van Rooyen 2003).

Примерни съоръжения за предпазване на птиците от кацане:

На конзолите на всички носителни стълбове, над носителните вериги ще се монтират устройства против кацане на птици. Препоръчва се да се реализират с устройства, които не причиняват наранявания или смърт на попадащите в досег с тях птици.

Фигура 1.6-2 Примерен вид на устройство против кацане на птици, предвиждано за монтаж над изолаторните вериги.

Устройството е стоманено, поцинковано. Проектният му живот е като този на електропровода.

1.7 ОСНОВНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

1.7.1 По време на строителство

При изграждане на далекопровода се предвижда строителството на фундаменти за всеки от стълбовете и други. Ще се използват следните строителни материали: кофраж, бетон, чакъл и др. Стълбовете ще идват повърхностно антикорозионно обработени и боядисани. Строителните материали ще се доставят от местни фирми-доставчици.

В етапа на проектиране следва да се уточнят необходимите качествени и количествени изисквания към материалите, които ще се използват в строителството. Ще се използват и някои вещества и смеси, които могат да представляват риск за здравето на работниците при изграждане на обекта. Точните количества ще бъдат определени на етап работен проект. Тези вещества биха могли да предизвикат хронични заболявания при неспазване на изискванията за безопасен труд и при неизползване на лични предпазни средства, когато това е задължително и препоръчано на етикета им, в съответствие с Регламент (ЕС) № 944/2013 от 2.10.2013 година за изменение с цел адаптиране към научно-техническия прогрес на Регламент (ЕО) №1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси и Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, обн.,ДВ,бр.43 от 7.06.2011 г. Дизеловото гориво, което ще се използва за строителната техника при нейната работа следва да бъде с нормативно допустимото съдържание на сяра. За него и за смазочните масла следва да се изисква Информационен лист за безопасност от доставчика им. Дизеловото гориво и смазочните масла няма да се съхраняват на площадката на ИП, а само ще се употребяват за строително-монтажната техника и транспортните средства.

Другите строителни материали (дървен материал за кофражни работи; арматурно желязо по предварителна заготовка; метални конструкции и др.) не представляват риск за здравето на човека и околната среда. Техните количества ще бъдат прецизирани в количествената сметка на Работния проект и ще се закупуват от търговски фирми, които имат право да ги произвеждат или разпространяват. Количествата на използваните суровини и материали по време на строителството ще бъдат детайлизирани в количествено-стойностните сметки на проектната документация, съгласно ЗУТ и поднормативните му документи.

1.7.2 По време на експлоатация

По време на експлоатацията на инвестиционното предложение няма да се използват природни ресурси.

По време на експлоатацията на далекопровода ще се използват различни резервни части, дизелово гориво и смазочни материали при поддържане на трасето в изправност.

В района на инвестиционното предложение няма да се съхраняват опасни химични вещества и смеси. Обслужването на техниката ще става на специализирана площадка, извън територията на ИП.

1.7.3 По време на закриване и рекултивация

На настоящия етап няма план за извеждане от експлоатация на далекопровода. Предполага се, че той ще бъде експлоатиран повече от 50 години.

1.7.4 Опасни химични вещества, които се очаква да бъдат налични на площадката

В района на инвестиционното предложение няма да се съхраняват опасни химични вещества, както по време на строителство, така и по време на експлоатация и рекултивация.

В териториалния обхват на инвестиционното предложение няма да се използват или съхраняват опасни вещества или препарати, равни или надвишаващи количествата по Приложение 3, Глава VII на ЗООС.

1.8 ИЗПОЛЗВАНИ ЕНЕРГОНОСИТЕЛИ – ВИД И КОЛИЧЕСТВО; ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРИВАТА; ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОПОЛЗВАНЕТО

По време на строителството, експлоатацията, закриването и рекултивацията на инвестиционното предложение не се налага използването на електрическа и топлоенергия.

По време на експлоатацията на далекопровода ще се използват дизелово гориво и смазочни материали при поддържане на трасето в изправност.

1.9 ИЗТОЧНИЦИ НА ВОДОСНАБДЯВАНЕ. ВОДНИ КОЛИЧЕСТВА. РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА ВОДОПОЛЗВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА ВОДЕН ОБЕКТ. БАЛАНС НА ВОДИТЕ.

По време на строителството, експлоатацията, закриването и рекултивацията на инвестиционното предложение, не е предвидено водоземане за питейни, промишлени и други нужди, вкл. чрез обществено водоснабдяване (ВиК или друга мрежа) и/или от повърхностни води, и/или подземни води.

Не се предвижда изграждането на водопрород и канализация и свързани с тях нови съоръжения.

1.10 ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЧНИ ГАЗОВЕ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

През етапа на изграждане на инвестиционното предложение се очакват неорганизираните емисии на вредни вещества в атмосферния въздух. Замърсяването на въздуха в района по време на строителството ще се дължи на:

- Изгорели газове от двигателите с вътрешно горене (ДВГ) на машините осъществяващи строителните и транспортни дейности. Основните замърсители, които ще се отделят във въздуха са CO, NOx, SO₂, CH-ди и прах. Тези емисии ще зависят от броя и вида на използваната при строителството техника и режима на работа.

- Прахови частици - при изпълнение на строително-монтажните работи ще се емитира прах основно при изкопните работи, депонирането на хумусния слой и след това при възстановяването на терена, като концентрацията му до голяма степен ще зависи от сезона, през който ще се извършват строителните дейности, климатичните и метеорологичните фактори и предприетите мерки за намаляване праховото натоварване.

По време на експлоатацията на инвестиционното предложение не се очакват организирани източници на емисии.

Очакваните емисии по време на рекултивацията ще са подобни на тези при строителството и ще зависят от продължителността на дейностите по закриване и рекултивацията.

1.11 ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

По време на строителството, експлоатацията, закриването и рекултивацията на ИП не се очаква генерирането на отпадъчни води.

Съгласно инвестиционното предложение не се предвижда заустване в канализация и/или воден обект.

1.12 ГЕНЕРИРАНИ ТВЪРДИ ОТПАДЪЦИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

1.12.1 По време на строителство

Генерираните на този етап отпадъци са преди всичко строителни отпадъци от използваните при строителството материали (арматурно желязо; бетонови парчета, дърво от кофражите на стоманобетонните конструкции; метални отпадъци и други).

Отпадъците от почва, камъни и изкопани земни маси (код 170504 и 170506) ще се генерират при оформянето на фундаментите.

Изкопаните земни маси ще се използват за вертикална планировка и обратна засипка. Излишните земни маси ще се извозват, а хумусът ще се разстила върху прилежащите на изкопите терени и земеделски земи.

Изкопаните земни и скални маси ще се използват за насипване и подравняване на терена при изграждане на фундаментите. За екологосъобразното управление на строителните отпадъци следва да се разработи и изпълни „План за управление на строителните отпадъци“ в съответствие с Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.).

По време на строителството не се очаква отделянето на опасни отпадъци, защото сервизното обслужване на строителната техника е от външни фирми, извън трасето на далекопровода.

Отпадъци от опаковки ще се отделят при монтажните дейности на съоръженията. Предвижда се тяхното разделно събиране и предаване за рециклиране.

Битовите отпадъци следва да се събират в пластмасови чували и ежедневно да се извозват до база на фирмата, с цел предаването им за последващо третиране.

Всички отпадъци, които ще се генерират по време на строителството ще се предават на фирми, притежаващи разрешителни по чл. 35 на ЗУО, въз основа на договорни отношения, което е и препоръката на МОСВ (писмо с изх. № ОВОС-63/09.05.2016). Отпадъците от черни и цветни метали ще се предават на фирма, която притежава и разрешително по чл. 67 на ЗУО.

По този начин се изпълняват изискванията на чл.7, ал.1 на ЗУО от 2012 г., че лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци, и притежателите на отпадъци ги третират самостоятелно или ги предоставят за събиране, транспортиране и третиране на лица, които имат право да извършват тези дейности в съответствие с Закона за управление на отпадъците.

1.12.2 По време на експлоатация

В етапа на експлоатация се предвижда образуването на незначителни количества отпадъци и то от поддръжка на трасето. Биоразградимите отпадъци (20 02 01) са „зелени“ отпадъци от окастрянето на дървета, храсти и др., които да не компрометират работата на съоръжението. Поради факта, че стълбовете са отдалечени от площадките за третиране на биоотпадъците на общините, тези отпадъци могат да се оставят на безопасни разстояния от трасето, където във времето ще протече тяхното аеробно разлагане до компост, който се явява подобрител на почвата.

Смесените битови отпадъци (20 03 01) са от жизнената дейност на работниците по поддръжката. Тези отпадъци следва да се събират от работниците и да се транспортират до базата на фирмата.

Не се предвижда отделянето на опасни отпадъци от техниката за достъп до стълбовете и поддръжката им, тъй като обслужването на тази техника ще се извършва в специализирани бази извън трасето на далекопровода.

1.12.3 По време на закриване и рекултивация

При закриване на инвестиционното предложение се предвижда разрушаване на фундаментите на стълбовете чрез пълно раздробяване и полученият отпадък би могъл да се използва като инертен материал за полагане на пътища и др., след натрошаване и постигане на подходяща зърнометрия (шифър 170101 от Наредба 2/2014 за класификация на отпадъци). По желание на ползвателите на земята е възможно, част от фундаментите да не се изваждат.

За транспортирането и третирането на отпадъците, аналогично и на дейностите в периодите на строителство и експлоатация, е необходимо Възложителят да сключи договор с фирма/фирми, имащи разрешително по чл. 35 на ЗУО.

1.13 ГЕНЕРИРАНИ ЕНЕРГЕТИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ – КОЛИЧЕСТВЕНА И КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА

1.13.1 По време на строителство

По време на строителството ще се генерира основно шум от движението на автомонтажната техника и изкопно-насипните дейности. Очакваните стойности за шумовото натоварване на работната среда в района на ИП ще бъдат под пределно допустимите норми.

1.13.2 По време на експлоатация

Шум

Предвид характера и разположението на ИП и отдалечеността му от най-близко разположените населени места по време на експлоатацията на ИП не се очаква превишаване на нормите за дневен и нощен шум. Експлоатацията на ВЛ 400 kV не е свързано с отделянето на шум над пределно-допустимите норми за градска среда.

Не се очаква нарушаване на санитарно-хигиенните норми за населението на близо разположените населени места.

Йонизиращи, ултравиолетови и други лъчения

При осигуряване на непрекъснатия производствен процес на пренос и разпределение на ел. енергия радиоактивни, йонизиращи и ултравиолетови лъчения не се отделят.

Електромагнитни полета. Електрически полета

Обектът е източник на електромагнитно поле при преноса на електрическата енергия. В сервитута на електропровода, където въздействието от електрически полета е най-голямо, няма постоянно пребиваващи хора. Не се очакват отрицателни въздействия за най-близко разположените сгради.

Тези полета около електропроводите с напрежение до 400 kV са безвредни за хората, при спазване на необходимите предпазни мерки при провеждане на ремонтни работи под напрежение.

1.13.3 По време на закриване и рекултивация

Шумът и вибрациите, които ще се генерират в етапа на закриване и рекултивация ще са основно от използваната автотракторна техника. Тази техника ще бъде същата, използвана в етапите на строителство и експлоатация.

2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното инвестиционно предложение могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони

Получената информация от МОСВ, РИОСВ-Стара Загора, РИОСВ-Хасково, РИОСВ-Пазарджик, РИОСВ-Смолян и РИОСВ-Пловдив за инвестиционните предложения, планове и програми процедурирани по гл. 6-та от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) в близост или в обхвата на Защитените зони: BG 0000578 „Река Марица“, BG 0001014 „Остър камък“, BG 0002013 „Студен кладенец“, и BG 0001032 „Родопи - Източни“, е дадена в **Приложение № 4**.

За оценка на кумулативния ефект на ИП в отделните зони са взети предвид всички процедурирани досега други ИП, като специално внимание е отделено на ИП свързани с прокарване на въздушни линии и пътища и др. линейни обекти, които имат сходни въздействия с разглежданото ИП:

Защитена зона BG0000578 „Река Марица”

1. Почистване на коритото на р. Марица и на нейни притоци от натрупани динамични наноси; почистване на хидромелиоративни съоръжения – ХМС, отводнителни и предпазни диги и укрепване терасите на р.Марица в различни участъци
2. Добив на инертни материали баластра, чакъл и пясък от р. Марица
3. Изграждане на мВЕЦ.
4. Възстановяване на горския потенциал и изграждане на системи за капково напояване.
5. Изграждане на въздушни линии и фотоволтаични системи.
6. Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция-България, по западното трасе.
7. Изграждане на нова въздушна линия (ВЛ) 400 kV от подстанция (п/ст) „Пловдив“ до п/ст „Бургас“.
8. Работни проекти за проучване на подземни богатства.
9. Лесоустройствени проекти и Ловностопански планове
10. Възстановяване на местообитания чрез залесяване с местни видове.

Защитена зона BG0001034 „Остър камък”

1. Изграждане на газопроводи и въздушни електропреносни системи
2. Създаване на трайни насаждения в селскостопански площи и необработваеми земи.
3. Изграждане на фотоволтаични централи
4. Работни проекти за проучване на подземни богатства.
5. Лесоустройствени проекти и Ловностопански планове

Защитена зона BG0001032 „Родопи източни”:

1. Изграждане на кариери за добив скално-облицовъчни материали.
2. Изграждане на фотоволтаични централи и ветрогенератори за производство на електрическа енергия.
3. Приемане на ПУП-ПЗ за жилищно застрояване
4. Изграждане на мВЕЦ и обекти за аквакултури
5. Изграждане на обходен път на гр. Кърджали от км 334+500 до км. 348.997.32.
6. Изграждане на път до граничен пункт Маказа.
7. Работни проекти за проучване на подземни богатства
8. Лесоустройствени проекти и Ловностопански планове
9. Възстановяване на местообитания чрез залесяване.
10. Изграждане на трайни насаждения на селскостопански площи и необработваеми земи.

Съгласно Наредбата за ОС, “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Въздействията върху защитените зони, които изграждането на ВЛ могат да окажат, са:

Строителство:

1. Временно унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове в мястото на строителство;

2. Безпокойство за индивиди от животински видове от движение и работа на транспортна и строителна техника и хора;

3. Смъртност на индивиди от животински видове от движение и работа на транспортна и строителна техника.

Експлоатация:

1. Постоянно унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове в мястото на стъпките на стълбовете;

2. Постоянно увреждане на горски местообитания в границите на просеките;

3. Смъртност на птици от потенциален сблъсък с електропровода.

Строителството на ВЛ, изразяващо се в монтиране на стълбовете и опъване на проводниците, е сравнително бърз процес, още повече, когато се касае за разглежданите в случая защитени зони, поради малката дължина на пресичането им от трасето. В конкретния случай, за предлаганият за реализиране вариант 1 на трасе, в ЗЗ река Марица не се предвижда изграждането на стълбове; за ЗЗ Остър Камък - също; а за ЗЗ Родопи-Източни се предвижда изграждането на до около 22 стълба, които в максимална степен ще бъдат съобразени с местоположението на регистрираните местообитания в ЗЗ (т. 8). Избраното трасе вариант 1 не преминава през ЗЗ Студен Кладенец.

Предвид това, вероятността за възникване на кумулативен ефект по отношение временната загуба на местообитания на видове или безпокойството им, е много малка. Ограниченият обхват на строителните дейности, както и бавната скорост на строителната техника, не предполагат висока смъртност на индивиди от видовете, предмет на опазване в зоните. С оглед на тези факти, кумулативен ефект по време на строителството не би могъл да възникне.

По време на експлоатацията се очаква постоянно унищожаване на местообитания от стъпките на стълбовете. По отношение на видовете, постоянното отнемане на местообитания ще е пренебрежимо малко, само около “краката” на стълбовете (фундаментите на стълбовете), като в същото време, поради ограниченията на човешката дейност около стълбовете, в обработваемите земи ще се създадат “острови” от тревиста растителност, благоприятстващи животинските видове.

Кумулативен ефект потенциално може да има по отношение на природните местообитания, горските местообитания и птиците.

На база на направения анализ на съществуващите ИП в границите на засегнатите ЗЗ, тяхното местоположение и тип, и настоящето ИП, както и вероятните от него въздействия и повлияни площи с природни местообитания, както и дължина на пресичане на ЗЗ от трасето на електропровода по вариант 1, може да се заключи, че не се очакват кумулативни въздействие по отношение на растителността и местообитанията.

Засегнатите територии от защитените зони, попадащи в обхвата на ИП, са минимални и не се очаква да има ефект на натрупване на въздействия, което да доведе до отрицателен кумулативен ефект за защитени зони BG0000578 ЗЗ „Река Марица“, BG0001034 “Остър камък” и ЗЗ BG0001032 “Родопи – Източни”.

Единствено потенциален значим кумулативен ефект би имало по отношение на защитена зона “Студен Кладенец”, което заедно с потенциалния бариерен ефект е и една от основните причини да препоръчаме избор на Вариант 1, който не засяга ЗЗ “Студен Кладенец” като основен за реализацията на инвестиционното предложение.

По отношение на фауната, кумулативни въздействия с оценявания обект „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“ би могло да се очаква, когато други процедирани обекти имат линейна структура и/или са източници на шум и вредни емисии, разпространяващи се в атмосферния въздух, водите и почвите, или отнемат пряко или влияят косвено на типове природни местообитания и местообитания на видове.

От одобрените, или в процес на одобряване ИП по отношение на фауната, кумулативни въздействия с оценявания обект „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“ би могло да се очаква от други процедирани обекти с линейна структура, които отнемат пряко или влияят косвено на типове природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване в зоната. Такъв обект е „Изграждане на нова въздушна линия (ВЛ) 400 kV от подстанция (п/ст) „Пловдив“ до п/ст „Бургас“. Вероятност за възникване на кумулативен ефект по отношение временната загуба на местообитания на видове или безпокойството им, практически няма, тъй като разстоянията между двата обекта е по-голяма от 27 км по права линия.

Анализът на процедураните по реда на ЗБР/ЗООС инвестиционни предложения, и планове, програми и проекти (**Приложение № 4**) с териториален обхват в границите на **BG0000578 ЗЗ „Река Марица“**, **BG0001034 “Остър камък”**. и **ЗЗ BG0001032 “Родопи – Източни”**, дава възможност да се направят следните обобщени констатации по отношение на фауната:

Ограниченият мащаб на инвестиционното намерение по място и време няма вероятност да предизвика натрупване на отрицателни въздействия (кумулятивен ефект) върху **Защитена зона BG0000578 „Река Марица”** и **Защитена зона BG0001034 “Остър камък”**.

На територията на **Защитена зона BG0001032 “Родопи – Източни”** съгласно информацията не са предвидени други ИП/ППП свързани с изграждането на Въздушна електропреносна мрежа високо напрежение.

На базата основните характеристики (предназначение), броя и местоположението на изброените планове и ИП в **Приложение № 4**, може да се направи заключение, че в района на реализацията на инвестиционното предложение няма производствени предприятия или сериозен източник на емисии, увреждащи качествата на атмосферния въздух, емисии на шум и вибрации и други, които да предизвикат сериозен кумулативен ефект върху предмета на опазване на защитените зони. Не се очакват негативни въздействия като дългосрочно безпокойство и прогонване на видове предмет на опазване в защитените зони. Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да окаже въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа.

Инвестиционното предложение не съдържа елементи, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения могат да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.

По отношение на трасе вариант 2, което преминава през ЗЗ по Директива за птиците „Студен Кладенец“:

В следващата **Таблица 2.1** е представена извадка от инвестиционните предложения, планове и програми, които засягат защитената зона (съгласно получена по ЗДОИ информация). В жълто са отбелязани онези ИП, които смятаме, че биха могли да окажат отрицателно въздействие върху птиците в защитената зона.

Таблица 2.1 Извадка от инвестиционните предложения, планове и програми, които засягат защитената зона

ИП	Община	Землище	Имот №	Площ дка
Изграждане на еднофамилна жилищна сграда за лични нужди	Крумовград	Бойник	000120	5.329
Изграждане на канализационна мрежа	Крумовград	Студен кладенец	000503	2.980
Изграждане на три еднофамилни жилищни сгради	Крумовград	Бойник	001159	2.962
Жилищна постройка	Стамболово	Рабово	061025	0.999
Жилищна постройка	Стамболово	Рабово	000157	1.200
Реконструкция на жилищни сгради	Крумовград	Бойник	001006, 001184, 001047, 001183, 001180, 001181	17.993
Ремонт на жилищна сграда	Крумовград	Студен кладенец	000502	1.413
Построяване на три вилни сгради	Кърджали	Широко поле	032011, 032012	2.500
Изграждане на обслужваща брегова инфраструктура на ферма за отглеждане на риба в язовир "Студен кладенец"	Момчилград	Гургулица	000014	19.161
Изграждане на жилищна сграда	Кърджали	Гняzdовo	017009	1.198
Прокарване на път и учредяване право на ползване на имот	Момчилград	Гургулица	000034	3.342
Изграждане на жилищна сграда за собствени нужди	Кърджали	Гняzdовo	018002	5.000
Изграждане на канализационна мрежа и пречиствателна станция за отпадъчни води на Широко поле	Кърджали	Широко поле		

ИП	Община	Землище	Имот №	Площ дка
Раширяване на кариера за добив на трас в находище Железни врата с. Седловина	Кърджали	Седловина	000244	99
Изграждане на 13 индивидуални вилни сгради в землище на с. Гняздово, общ. Кърджали	Кърджали	с. Гняздово	013038	
Изграждане на 9 индивидуални вилни сгради в землището на с. Гняздово	Кърджали	с. Гняздово	013037	
Изграждане на кравеферма за вързано отглеждане на 30 броя крави за мляко	Кърджали	с. Калоянци	015073	6.980
Разработване на находище за скално-облицовъчни материали в находище Барелица	Ивайловград	с. Камилски дол	к.т.	95.737
Разширение на кариера за добив на активна минерална добавка „Трас“ /строителен материал/ в находище „Железни врата	Кърджали	с. Широко поле	000017	63.859
Разширение на кариера за добив на активна минерална добавка „Трас“ /строителен материал/ в находище „Железни врата	Кърджали	с. Седловина	000153	63.859
Изграждане на кравеферма за отглеждане на 50 броя крави	Кърджали	с. Широко поле	030075	10.000
Изграждане на обект за аквакултури, в садкова инсталация (СИ), (ферма за аквакултури) за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки), в яз. „Студен кладенец“	Кърджали	Гняздово	к.т.	156.30

ИП	Община	Землище	Имот №	Площ дка
Изграждане на обект за аквакултури, в садкова инсталация (СИ), (ферма за аквакултури) за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки), в яз. „Студен кладенец“	Кърджали	Звезделина	к.т.	156.30
Разработване и проектиране на кариера за добив на бентонит и зеолит от находище Ралица	Седловина	Кърджали	к.т.	239.243
Горскостопански план	Стамболово	0	0	0
Изграждане на обект за аквакултури, в садкова инсталация (СИ), (ферма за аквакултури) за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки), в яз. Студен кладенец	Кърджали	Гняздово	к.т.	119.400
Изграждане на обект за аквакултури, в садкова инсталация (СИ), (ферма за аквакултури) за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки (садки), в яз. Студен кладенец	Кърджали	Калоянци	к.т.	119.400
Изграждане на кравеферма за свободно отглеждане в индивидуални боксове на 50 броя крави за мляко и техните приплоди	Кърджали	Глухар	012079	3.019
ПУП-ПЗ за жилищно застрояване	Кърджали	с. Гняздово	018199, 018042	10.732
Проект на Подробен устройствен план (ПУП -ПЗ) план за изграждане на малък хотел до 40 места и 4 броя индивидуални жилищни сгради	Кърджали	с. Широко поле	032013, 032014	2.800
Общ устройствен план на град Кърджали	Кърджали	Кърджали		

При реализация на този вариант кумулативния ефект върху птиците в ЗЗ “Студен Кладенец” би бил значим, предвид наличния далекопровод, който минава успоредно на проектното трасе при Вариант 2 при пресичането на язовир “Студен Кладенец”. Това е и причина да препоръчаме отпадането на Вариант 2 и реализацията на инвестиционното предложение във Вариант 1.

3. Описание на елементите на инвестиционно предложение, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.

3.1 ЕЛЕМЕНТИ НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ППП/ИП МОГАТ ДА ОКАЖАТ ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Съществуващите връзки между елементите на предвиденото инвестиционно предложение, възникващите от тях въздействия с потенциално отражение върху природните местообитания и местообитанията на видовете, обект на опазване, са посочени в **Таблица 3.1.**

Таблица 3.1 Елементи на ИП и въздействия с потенциално отражение върху природните местообитания и местообитанията на видовете, обект на опазване

Елемент на ИП	Потенциални въздействия	Етап на планиране и въздействие, оценка на въздействията
Устройване на работни площадки за осъществяване на проекта	<ul style="list-style-type: none"> - Пряко унищожаване или увреждане на местообитания при строителните дейности (изгребване на почвен слой, насип на инертни материали). - Унищожаване на части от популации на растителни видове и части от растителни съобщества. - Смъртност на безгръбначни животни и бавно подвижни гръбначни. - Генериране на шум от техническите съоръжения и човешкото присъствие. 	Подготовка за извършване на строителните и монтажните дейности
Изкопни дейности при формиране на площадките за стълбовете, фундиране	<ul style="list-style-type: none"> - Пряко унищожаване или увреждане на местообитания при изкопните дейности; - Унищожаване на части от популации на 	Оценка на въздействията на този етап от

и доставка на материали	растителни видове и части от растителни съобщества. - Смъртност на индивиди (унищожаване по време на строителството на бавноподвижни безгръбначни и дребни гръбначни животни); - Прогонване на животни заради засилено човешко присъствие;	планиране, условия за изпълнение на следващият етап от планиране
Строителство на съоръжението	- Пряко унищожаване или увреждане на местообитания при изкопните дейности; - Унищожаване на части от популации на растителни видове и части от растителни съобщества - Смъртност на индивиди (унищожаване по време на строителството на бавноподвижни безгръбначни и дребни гръбначни животни); - Прогонване на животни заради засилено човешко присъствие; - Замърсяване със строителни и твърди битови отпадъци;	По време на строителните дейности. Въздействията ще са ограничени до края на строителните дейности.
Временно депониране на материали (пръст, скална маса) в периода на изкопните и рекултивационните дейности (в рамките на работните площадки)	- Пряко унищожаване на местообитания; - Унищожаване на части от ценопопулации и части от съобщества;	Условия за изпълнение на следващият етап от планиране. Временно въздействие
Временни строителни площадки и съоръжения, строителни дейности (в рамките на площадките, предвидени за монтаж на електрическите стълбове)	- Пряко унищожаване на местообитания; - Унищожаване на части от ценопопулации и части от растителни съобщества в районите на съоръженията; - Смъртност на животни (унищожаване по време на строителство); - Шумово замърсяване (безпокойство и	По време на строителните дейности. Временно въздействие, краткосрочно.

	<p>прогонване на животни);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повишена опасност от пожари, - Прогонване на животни заради засилено човешко присъствие; 	
<p>Рекултивиране на временните площадки след приключване на строителните дейности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Пряко преобразуване на местообитания в района на съоръженията; - Увреждане качеството на съседните местообитания, следствие от засипването с почвена и друга инертна маса; - Формиране на нови типове съобщества; 	<p>Крайна фаза на строителните дейности.</p> <p>Краткотрайно въздействие в окончателната фаза на строителството.</p>

3.2 ВЕРОЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИ НА РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Преки въздействия

Унищожаване на местообитания

Пряко унищожаване на местообитания по време на строителни работи свързани с изграждане на трасето на електропровода и на площадките за стълбове; изкопаване на земна маса, транспорт на строителни материали и оборудване;

Унищожаване на индивиди

Възможно унищожаване на индивиди при пряко въздействие върху техни местообитания, вкл. при строителство и поддържане на инфраструктурата в границите на естествено разпространение на популациите им, създаване на прегради и фрагментиране на местообитанията на видове.

Прегради за нормално функциониране на местообитанията

Възможно е, при извършване на изкопните работи и при ненавременното извозване на земните маси да се получат прегради, които при определени условия да предизвикат частична фрагментация на местообитания, с което може да се влоши тяхното природозащитно състояние.

Косвени въздействия

Пожари

Възможно е, при липса на технологична дисциплина, при тютюнопушене, паленето на огън в района, при сухо време и силен вятър и при изхвърляне и складиране

на неподходящи места на лесно запалими материали;

Нахлуване на чужди видове в природните местообитания

При строителство и експлоатацията на обекти от такъв тип и при ползване на съоръжения, е възможно внасяне на чужди, инвазивни, плевелни и рудерални видове растения, които променят видовата структура на природните местообитанията и местообитанията на растителните и животински видове.

Промяна в местообитанията

По време на строителството е възможно замърсяване на въздуха от изгорели газове на двигателите с вътрешно горене (ДВГ) от машините осъществяващи строителните и транспортни дейности. Основните замърсители, които ще се емитират са: CO₂, CO, NO_x, SO₂, СН-ди и прах. Също така и прахови частици при изкопните, насипните, товаро-разтоварни и транспортни работи. Тези прахови емисии ще зависят до голяма степен от метеорологичните условия (вятър, влажност, температура, устойчивост на атмосферата), характеристиките на земните частици и много други условия. По време на експлоатация не се очаква замърсяване на въздуха.

3.3 ВЕРОЯТНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЦЕЛЕВИТЕ ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПТИЦИ И ТЕХНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Преки въздействия

Унищожаване и увреждане на местообитания

Изграждането на електропровода в границите на ЗЗ, може да доведе до нарушаване целостта на съответната зона, а на някои места и засягане/унищожаване на местообитания на видове от Член II на Директива 92/43/ЕЕС които се срещат в крайречни участъци, загуба на екотон и фрагментация.

Възможно е пряко, постоянно и необратимо унищожаване на съществуващите или част от местообитания на видове предмет на опазване в защитените зони в сервитута на електропровода.

Унищожаване на индивиди

При извършване на строителните дейности е възможно унищожаване на индивиди, като най-засегнати ще бъдат неподвижните или бавно подвижни видове. Инженерните дейности могат да доведат до разрушаване на гнезда, люпила и малки (ако строителството стане в гнездовия/размножителен период).

Възможна е смъртност на индивиди в горски местообитания при подготовка на трасето за строителство, ако дейностите се провеждат по време на размножителния период (април- юни) и периода на хибернация (ноември – април).

Прогонване на животни заради засилено човешко присъствие и повишен шумов фон.

Прогонването на животински организми от засегнатия терен може да доведе до намаляване на числеността на популациите им в резултат от строителните дейности и свързаните с тях повишени нива на шум, антропогенен и техногенен натиск. Това въздействие има обратим и локален характер.

Въздушно и прахово замърсяване

Праховото замърсяване въздейства негативно основно на безгръбначната фауна и въздейства негативно на хранителната база на видовете.

Косвени въздействия

Влошаване качеството на местообитанията и прогонване на видове

Безпокойството причинено от пряко унищожаване на местообитания в резултат на строителните дейности и човешко присъствие влошава качеството на съседните местообитания. Тези дейности могат да доведат до напускане на гнездови местообитания, хранителни или ловни територии, както и места за почивка.

3.4. ОБОБЩЕНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

В табличен вид (**Таблица 3.4**) са посочени вероятните въздействия, като са взети предвид следните положения:

- обхват по отношение местоположението на електропровода спрямо защитената зона;
- фаза от изпълнение на проекта, на която е вероятно да възникнат;
- ефектът на въздействие върху местообитанията и видовете;
- характер на въздействията - дълготрайно или имат временен ефект;
- времетраенето на въздействията - дали въздействията са постоянни, краткосрочни, периодични, инцидентни (не се предполага задължително да възникнат);
- с кои други въздействия на инвестиционното предложение имат комбинирано влияние върху даден параметър за Благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията. Оценяват се връзките между преките въздействия и се оценява комбинираният ефект върху тях;
- какви други планове, програми и инвестиционни намерения може да имат кумулативен ефект.

Таблица 3.4 Възможни въздействия на инвестиционното предложение в обобщен вид

Вид въздействие	Обхват на въздействието (в рамките на зоната/извън зоната)	Фаза на въздействие Трайност Периодичност	Възможни комбинирани въздействия	Възможни кумулативни въздействия (други проекти)
Пряко унищожаване на местообитания на природни и антропогенни съобщества	В рамките на зоната	Строителство и експлоатация, средносрочно, постоянно и от части обратимо	Частично увреждане качеството на съседни местообитания при експлоатация поради фрагментиране на местообитанията	Реализиране на други, подобни обекти
Фрагментация на местообитания на природни и антропогенни съобщества	В рамките на зоната	Строителство и експлоатация, средносрочно, постоянно и отчасти обратимо		Реализиране на други инвестиционни предложения
Унищожаване на природни и вторични растителни съобщества	В рамките на зоната	Строителство и Експлоатация - краткосрочно по време на строителството		Реализиране на други инвестиционни предложения
Изхвърляне на отпадъци-скална маса, изгорели газове, прахови частици и др.	В рамките на зоната	Строителство и Експлоатация - локално, средносрочно, обратимо след премахване на	Има комбинирано действие нарушаване и унищожаване на местообитанията	Изграждане на други обекти

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

		въздействието		
Опасност от инциденти замърсявания при аварии	В рамките на зоната	Експлоатация - временно - инцидентно	Може да доведе до временно (възстановимо) увреждане на местообитания и популации	Изграждане на други обекти
Нахлуване на чужди видове в природните местообитания	В рамките на зоната	Строителство и Експлоатация - дълготрайно - постоянно	Може да доведе до нежелани промени в местообитанията	Изграждане на други, подобни обекти
Частично намаляване възможностите за устойчиво природосъобразно развитие на част от защитената зона	В рамките на зоната	Строителство и експлоатация - средносрочно - временно	Частично преобразуване на ландшафта	Изграждане на други, подобни обекти
Унищожаване на индивиди	В рамките на зоната, (локално).	Строителство.	Прекъсването на миграционни биокоридори за разпространение на видовете	
Прогонване на животни заради засилено човешко присъствие и повишен шумов фон	В рамките на зоната, (локално).	Строителство.	Комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията, както и може да спомогне за увреждане и прекъсване на	

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

			биокоридори.	
Сблъсъци на птици с жици на въздушната линия	В рамките на 33 “Студен кладенец” при пресичане на язовира при Вариант 2 на трасето	Постоянно		Съществуващ далекопроводи в съседство с проектирана въздушна линия
Късо съединение от птици при кацане на стълбовете	В рамката на зоната и извън нея	Постоянно		

4. Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на опазването им и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на инвестиционното предложение

Поради техническа невъзможност за изпълнението на Вариант № 3, както и поради по-значителното му въздействие върху околната среда и биоразнообразието, в сравнение с останалите варианти на трасе, той отпада като вариант за реализиране на електропровода.

Предмет на настоящия ДОС са варианти № 1 (основен) и № 2 (алтернативен).

Трасето на електропровода (варианти 1 и 2) пресича защитени зони от мрежата Natura 2000, поради техническа невъзможност същите да се избегнат.

Трасе Вариант № 1, преминава през една ЗЗ от мрежата Natura 2000 по-малко, в сравнение с Вариант 2. Вариант 1 избягва преминаването на електропровода през ЗЗ BG0002013 „Студен кладенец“ за опазване на дивите птици и засяга значително по-къс участък от ЗЗ „Родопи Източни“ по Директивата за местообитанията и е избраното и препоръчано за реализиране трасе. Двата варианта на трасе преминават през следните ЗЗ:

ЗЗ „Река Марица“

Вариант 1 - пресича ЗЗ с дължина 230 м

Вариант 2 - пресича ЗЗ с дължина 2250 м

ЗЗ „Остър камък“

Вариант 1 - пресича ЗЗ с дължина 250 м

Вариант 2 - пресича ЗЗ с дължина 250 м

ЗЗ „Студен Кладенец“

Вариант 1 – не пресича ЗЗ

Вариант 2 - пресича ЗЗ с дължина 2000 м

ЗЗ „Родопи - Източни“

Вариант 1 - пресича ЗЗ с дължина 5800 м

Вариант 2 - пресича ЗЗ с дължина 7550 м

4.1 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000578 “РЕКА МАРИЦА” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна ЗЗ „Река Марица” BG0000578, Тип В
Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Площ на ЗЗ: 14693,1 ха.

4.1.1 Обща характеристика

Основни цели на опазване в ЗЗ:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в ЗЗ:

- **Природни местообитания:**
 - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
 - 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydracharition*.
 - 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.*
 - 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosession albi*
 - 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи).
 - 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Therobrachypodietea*.
 - 91AA* Източни гори от космат дъб. Eastern white oak forests.
 - 91F0 Крайречни смесени гори от Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (

Ulmion minoris).

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.
- 92C0 Гори от *Platanus orientalis*.
- 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и

Securinegion tinctoriae)

- **Бозайници**

- Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)
- *Европейски вълк (*Canis lupus*)
- Видра (*Lutra lutra*)
- Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*)
- Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*)
- Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*)
- Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)
- Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)
- Южен подковонос (*Rhinolophus Euryale*)
- Лалугер (*Spermophilus citellus*)
- Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

- **Земноводни и влечуги**

- Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)
- Голям гребенест тритон (*Triturus karelini*)
- Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)
- Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*)
- Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)
- Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*)
- Широкобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
- Широкоопашата костенурка (*Testudo hermani*)

- **Риби**

- Распер (*Aspius aspius*)
- Маришка мряна (*Barbus plebejus*)
- Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

- **Безгръбначни**

- *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)
- Бисерна мида (*Unio crassus*)

- Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)
- Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)
- Вертиго (*Vertigo angustior*)
- Ценагрион (*Coenagrion ornatum*)
- Торбогнездница (*Eriogaster catax*)
- (**Callimorpha quadripunctaria*)
- Лицена (*Lycaena dispar*)
- Офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*)
- Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)
- Бръмбър рогач (*Lucanus cervus*)
- Буков сечко (*Morimus funereus*)
- *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)
- (*Probaticus subrugosus*)

Растения: няма

4.1.2 Типове природни местообитания представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ

Типове местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях. Описание на всички местообитания от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в ЗЗ:

Типове местообитания по Приложение I						Оценка на зоната			
Код	PF	NP	Покритие [ха]	Пещера [брой]	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Представителност	Относителна повърхност	Степен на съхранение	Цялостна оценка
3150			354.10371			B	B	C	B
3270			60.2417			B	B	B	B
6110			2.08642			D			
6210			27.91689			B	C	B	B
6220			357.04233			A	C	B	A
91AA			192.96448			C	C	C	C
91E0			405.52956			B	B	A	B
91F0			99.32535			C	C	C	C
91M0			117.25093			C	C	C	C
92A0			152.51437			B	B	B	B
92C0			0.76404			D			
92D0			9.00687			A	B	A	A

Типове местообитания по Приложение I:

Код: четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете местообитания в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

РР: **приоритетни форми** - за типове местообитания, които могат да имат както приоритетна, така и неприоритетна форма (6210, 7130, 9430), нанесено с „х“ – за приоритетна форма.

НР: **неприсъствие** - ако местообитание от Приложение I, заради което зоната е била първоначално обявена, вече не съществува в зоната, се посочва „х“.

Пещера - за пещери (8310, 8330) броят на пещерите може да се впише ако няма данни за оценката на площта.

Качество на данните - G = “добро” (въз основа на проучвания); M = “средно” (въз основа на частични данни с известна екстраполация); P = “лошо” (група оценка).

Оценка на зоната:

Представителност – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденото местообитание е „типично“.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Относителна повърхност – площта, обхваната от естествения тип местообитание, в съотношение към общата площ на това местообитание, обхваната от този естествен тип местообитание в рамките на съответната национална територия.

- A: $100 \geq p > 15\%$
- B: $15 \geq p > 2\%$
- C: $2 \geq p > 0\%$

Степен на съхранение – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под – категории: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване.

- A – отлично съхранение
- B – добро съхранение
- C – средно или намалено съхранение

Цялостна (общо) оценка - цялостна оценка на стойността на защитената зона за

опазването на дадения тип природно местообитание. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглежданото местообитание.

- A – отлична стойност
- B – добра стойност
- C – значима стойност

4.1.3 Видове съгласно член 4 от Директива 2009/147 / ЕО и включени в приложение II на Директива 92/43 / ЕИО и тяхната оценка в ЗЗ

Видове				Популация в зоната						Оценка на зоната				
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.		C/R/V/P			популация	Съхранение	Изоляция
F	1130	Aspius aspius			p				R		C	B	A	A
I	1093	Austroptombius torrentium			P			i	P	M	D	C	C	C
M	1308	Barbastella barbastellus			P	11	50	i	V	M	D			
F	1137	Barbus plebejus			P				C		B	B	C	B
A	1188	Bombina bombina			p			localities	P	DD	C	A	C	A
A	1193	Bombina variegata			P	1	1	localities	V	P	C	C	C	C
M	1352	Canis lupus			P				P		D			
I	1088	Cerambyx cerdo			P				R		C	C	C	B
I	4045	Coenagrion ornatum			P	8	8	localities	R	G	C	A	C	A
R	5194	Elaphe sauromates			P			localities	P	DD	C	A	C	B
R	1220	Emys orbicularis			P	59	59	localities	C	G	B	A	C	A
I	1074	Eriogaster catax			P				V	DD	C	C	C	C
I	6199	Euplaquia quadripunctaria			P				V	DD	C	B	C	B
I	1083	Lucanus cervus			P				R		C	C	C	B
M	1355	Lutra lutra			P	31	41	i		G	C	A	C	A
I	1060	Lycena dispar			P				R		C	A	B	A
R	1222	Mauremys caspica			p			localities	P	DD	C	C	C	C
M	1310	Miniopterus schreibersii			p				V		D			
M	1310	Miniopterus schreibersii			p	11	50	i	R	G	C	B	C	C
I	1089	Morimus			p				R		C	C	C	B

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D			
						Мин.	Макс.		C/R/V/P		популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
		funereus												
M	2617	Myomimus roachi			P				V		C	B	C	C
M	1323	Myotis bechsteinii			P	6	10	i	V	M	D			
M	1307	Myotis blythii			P	11	50	i	R	G	C	B	C	C
M	1316	Myotis capaccinii			p				V	DD	D			
M	1321	Myotis emarginatus			p	11	50	i	R	G	C	B	C	C
M	1324	Myotis myotis			p	11	50	i	R	G	C	B	C	C
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p	11	11	localities	R	G	C	A	B	A
I	4053	Paracaloptenus caloptenoides			p				P		C	B	C	A
I	4022	Probatiscus subrugosus			p				R		A	B	B	A
M	1306	Rhinolophus blasii			p			i	P	DD	D			
M	1306	Rhinolophus blasii			p	11	50	i	R	G	C	B	C	C
M	1303	Rhinolophus hipposideros			p	11	50	i	R	G	C	B	C	C
F	1134	Rhodeus sericeus amarus			p				C		B	A	C	A
I	1087	Rosalia alpina			p				R		C	B	C	C
M	1335	Spermophilus citellus			p				C		C	B	C	A
R	1219	Testudo graeca			P	2	2	localities	V	P	C	C	C	C
R	1217	Testudo hermanni			p	4	4	localities	V	P	C	C	C	C
A	1171	Triturus karelinii			p	3	3	localities	V	P	C	A	C	B
I	1032	Unio crassus			p	265138	265138	i	R	M	C	A	C	A
I	1014	Vertigo angustior			p			i	R	M	C	C	B	A
I	1016	Vertigo moulinsiana			P			i	R	M	C	C	B	A
M	2635	Vormela peregusna			P				P		D			

Видове:

Група: A = земноводни, B = птици, F = риби, I = безгръбначни, M = бозайници, P = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

NP – неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „x“.

Популация в зоната:

Тип:

- R – местни популации - намират се в зоната през цялата година (немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове)
- R – възпроизвеждащи се – използват зоната за отглеждане на малки (напр. размножаване, гнездене)
- C – съсредоточаване – зоната се използва за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението извън местата за размножаване или с изключение на презимуването
- W – презимуване – използващи зоната през зимата.

Тъй като редица животински видове и по – специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове.

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди
- p – двойки

Категория на плътността -

- C – обичайни
- R – редки
- V – много редки
- P – налични

Качество на данните

- G – добро
- M – средно
- P – лошо
- DD – недостатъчни данни

Оценка на зоната:

Популация - размер и плътност на популацията на вида, обитаваща зоната, в сравнение с популациите, представени в границите в границите на националната територия.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Съхранение (опазване) – степен на съхранение на характерните особености на местообитанията, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване. Този критерий съдържа два подкритерия: i) степен на съхранения на важните за видовете характеристики на местообитанието; ii) възможности за възстановяване.

- А – отлично съхранение – елементи в отлично състояние, независимо от степента на възможност за възстановяване
- В – добро съхранение – добре запазени елементи, независимо от степента на възможност за възстановяване; елементи в средно или частично деградирано състояние и лесни за възстановяване
- С – средно или намалено съхранение

Изоляция – Степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете.

- А – (почти) изолирана популация
- В – неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение
- С – неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение

Цялостна оценка – този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове.

- А – отлична стойност
- В – добра стойност
- С – значима стойност

4.1.4 Други значими растителни и животински видове

Видове				Популация в зоната			Обосновка							
Група	Код	Научно име	Чувствителност	NP	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C
R		Ablepharus kitaibelii						V					X	
F		Alburnus alburnus						C						X
F		Anguilla anguilla						V		X				
I		Apatura ilia						C						X
I		Apatura iris						C						X
I		Apatura metis						C					X	
I		Brenthis hecate						C						X
A		Bufo viridis						C					X	
I		Callimenus macrogaster						R		X				
F		Chondrostoma vardareense						C				X		
F		Chondrostoma						C				X		

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове				Популация в зоната				Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	НР	Численост		Единица	Категория на пълтността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D
		vardarensis												
R		Coluber caspius						C					X	
R		Coluber najadum						V					X	
M		Cricetulus migratorius						R						X
M		Crocidura leucodon						C					X	
M		Crocidura suaveolens						C					X	
M		Dryomys nitedula						C					X	
R		Elaphe longissima						R					X	
M		Erinaceus concolor						C						X
M		Felis silvestris						C					X	
I		Glaucopsyche alexis						C						X
M		Glis glis						C					X	
F		Gobio gobio						R						X
A		Hyla arborea						C					X	
R		Lacerta trilineata						R					X	
R		Lacerta viridis						C					X	
F		Leuciscus cephalus						C						X
M		Martes foina						C					X	
M		Meles meles						C					X	
I		Melitaea trivia						C						X
M		Micromys minutus						R						X
M		Muscardinus avellanarius						P						X
M		Mustela nivalis						C						X
M		Nannospalax leucodon						C					X	
R		Natrix tessellata						C					X	
M		Neomys anomalus						C					X	
M		Nyctalus						P						X

Видове					Популация в зоната				Обосновка					
Група	Код	Научно име	Чувствителност	НР	Численост		Единица	Категория на пълтността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			IV	V	A	B	C	D
		noctula												
P		Nymphaea alba						C			X			
I		Nymphalis xanthomelis						C						X
I		Parnassius Mnemosyne						C					X	
A		Pelobates syriacus						R					X	
F		Perca fluviatilis						R						X
I		Pieris ergane						C						X
M		Pipistrellus pipistrellus						C						X
R		Podarcis muralis						R					X	
R		Podarcis taurica						R					X	
I		Pseudophilotes vicrama						C						X
A		Rana dalmatina						C					X	
I		Scolitantides orion						C					X	
F		Silurus glanis						R					X	
M		Suncus etruscus						R						X
I		Thymelicus acteon						C						X
R		Typhlops vermicularis						V						X
F		Vimba melanops						C				X		
R		Vipera ammodytes						P					X	
I		Zerynthia polyxena						C					X	

Видове:

Група – A – земноводни, B – птици, F – риби, Fi – гъби, L – лишеи, I – безгръбначни, M – бозайници, P – растения, R – влечуги

Код – код, посочен в справочния портал. За птиците, и видовете от приложение IV и V трябва да се използва кодът, посочен в справочния портал - в допълнение към научното наименование.

Чувствителност - посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

НР – неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „х“

Популация в зоната:

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (tip и tax). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица: посочва се единицата на стойността на популацията

- *i* – индивиди
- *p* – двойки

Категория на плътността

- *C* – обичайни
- *R* – редки
- *V* – много редки
- *P* – налични

Обосновка:

Приложение за видовете

IV, V – видове по приложения (Директива за местообитанията)

A – данни от националната Червена книга

B – ендемити

C – международни конвенции

D – други основания.

4.1.5 Обща характеристика на растителността и местообитанията в района на инвестиционното предложение

При варианти 1 и 2 трасето пресича участък от защитената зона, в който са разположени природни местообитания 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Cailtricho-Bartrachion* и 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.* при вариант 1 не са предвидени площадки за стълбове в тази ЗЗ. При вариант 2 трасето пресича също тези две местообитания, като преминава и през ксеротермни широколистни гори от клас *Quercetea pubescentis*, които са свързани с местообитание 91АА Източни гори от космат дъб. При вариант 2 на трасето са предвидени до 8 площадки за стълбове в местообитание 91АА.

Покрай южния бряг на р. Марица в близост до местообитание 3270 има ивица от растителни групировки с участие на *Salix alba* (бяла върба), *Populus alba* (бяла топола), *Morus alba* (черница), *Acer negundo* (ясенолистен явор), *Amorpha fruticosa* (черна акация), *Cornus mas* (дрял), *Phragmites australis* (тръстика), *Urtica dioica* (коприва) и др.

В бреговите части на реката преобладават *Xanthium italicum* (италийска рогачица), *Videns tripartitum* (триделен бутрак), *Chenopodium rubrum* (червена кучешка лобода) и др.

Във водните участъци с бавно течение, се срещат хидрофити *Potamogeton crispus* (къдрав ръждавец), *Ranunculus aquatilis* (водно лютиче), *Myriophyllum spicatum* (класовиден многолистник) и др.

В изредените горски съобщества на местообитание 91АА Източни гори от космат дъб, в първия етаж участват видовете *Quercus pubescens* (космат дъб), *Quercus frainetto* (благун), *Fraxinus ornus* (мъждрян), *Pyrus pyraster* (трънлива круша). В храстовия етаж доминират *Paliurus spina-christi* (драка), *Carpinus orientalis* (келяв габър), *Ligustrum vulgare* (птиче грозде), *Rosa canina* (шипка). В тревните етажи доминират *Chrysopogon gryllus* (черна садина), *Dichantium ischaetum* (белизма), *Dactylis glomerata* (сборна главица) и др. В таксационната характеристика на насажденията в едификаторния етаж е определен следния състав: космат дъб 6, благун 4, мъждрян 1.

4.1.6 Обща фаунистична характеристика на ЗЗ „Река Марица“. Съвременното състояние на целевите видове и техните местообитания в ЗЗ и конкретно в територията на ИП. Установени целеви животински видове и прогнози за развитието на популациите им

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича ЗЗ „Река Марица“ в два алтернативни варианта:

- **Вариант 1** навлиза в ЗЗ от реперна точка **R7(1,2,3)** до реперна точка **R8(1)** с дължина от **230 м**

- **Вариант 2** навлиза от реперна точка **R7(1,2,3)** до реперна точка **R8(2,3)** с дължина **2250 м**.

От животинския свят целевите видове, които се опозват в ЗЗ „Река Марица“ са 15 вида безгръбначни животни, 3 вида риби, 3 вида земноводни, 5 вида влечуги, 16 вида бозайници от които 10 вида прилепи.

В Таблицы от **4.1.6-1. до 4.1.6-11.** е представен природозащитния и законов статут на целевите видовете животни в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0000578 “Река Марица”. Легендата към таблиците е представена след **таблица 4.1.6-11.**

Таблица 4.1.6-1. Природозащитен и законов статут на видовете бозайници (без прилети) в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0000578 “Река Марица”

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1	1335	Европейски лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	II	II, IV	VU	II	VU	-
2	1352	Европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	* II, IV	* II, IV	VU	II	LC	II
3	1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	II, III	II, IV	VU	II	NT	I
4	2609	Добруджански (черногръд) хомяк (<i>Mesocricetus newtoni</i>)	II, III	II, IV	VU	III	NT	-
5	2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	II, III	II	VU	III	VU	-
6	2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	II, III	II, IV	VU	III	VU	-

Таблица 4.1.6-2. Природозащитен и законов статут на видовете прилепи в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2015-4)	EUROBATS
1.	1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	II, III	II, IV	LC	II, III	II	LC	+
2.	1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
3.	1305	Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
4.	1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
5.	1308	Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
6.	1310	Дългокрил прилеп = Пещерен дългокрил (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
7.	1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	VU	+
8.	1321	Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	LC	+
9.	1323	Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
10.	1324	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+

Таблица 4.1.6-3. Природозащитен и законов статут на видовете земноводни и влечуги в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

N	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1	1171	Голям (южен) гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	II, III	II, IV		II	LC	
2	1188	Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	II, III	II, IV		II	LC	
3	1193	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	II, III	II, IV	-	II	LC	-
4	1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	II, III	II, IV		II	NT	
5	1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	II, III	II, IV	EN	II	VU	II
6	1217	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	II, III	II, IV	EN	II	NT	II
7	1222	Каспийска блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i> = <i>Mauremys rivulata</i>)	II, III	II, IV	VU	II		
8	5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	II, III	II, IV	EN	II		

Таблица 4.1.6-4. Природозащитен и законов статут на видовете риби в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга на България	Берн. конв.	IUCN (2015-4)
1	1137	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i> = <i>Barbus cyclolepis</i>)	II, IV	II	DD	III	LC
2	1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	II	II			LC
3	1130	Распер (<i>Aspius aspius</i>)	II, IV	II, V	VU	II	LC

Таблица 4.1.6-5. Природозащитен и законов статут на видовете сухоземни безгръбначни животни в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн конвенция	IUCN (2014.2)
1	1037	Офиогомфус (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	II, III	II, IV			LC
2	1060	Лицена (<i>Lycaena dispar</i>)	II, III	II, IV		II	NT
3	1074	Торбогнездница (<i>Eriogaster catax</i>)	II, III	II, IV		II	DD
4	1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	II, III	II		III	
5	1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpine</i>)	* II, III	* II, IV		II	VU
6	1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	II, III	II, IV		II	VU
7	1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	II	II			VU
8	4022	Набръчкан пробатикус (<i>Probatiscus subrugosus</i>)		II, IV			
9	4045	Ценагрион (<i>Coenagrion ornatum</i>)	II	II			LC
10	4053	Обикновен паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	II, III	II, IV			
11	6199	Еуплагия (<i>Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria</i>)	* II	* II			

Таблица 4.1.6-6. Природозащитен и законов статут на видовете водни безгръбначни в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн конвенция	IUCN (2015-4)
1	1014	Тесноустен спираловиден охлюв (<i>Vertigo angustior</i>)	II	II			NT
2	1016	Дезмолинов спираловиден охлюв (<i>Vertigo moulinsiana</i>)	II	II			VU

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

3	1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	*	II, III	II, IV			EN
4	1093	Ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	*	II	*	II	III	DD

Таблица 4.1.6-7. Природозащитен и законов статут на други значими видове бозайници в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1		Сив хомяк (<i>Cricetulus migratorius</i>)	III	-	VU	-	LC	-
2		Голяма (белокоремна) белозъбка (<i>Crocidura leucodon</i>)	-	-	LC	III	LC	-
3		Малка белозъбка (<i>Crocidura suaveolens</i>)	-	-	LC	-	LC	-
4		Горски сънливец (<i>Dryomys nitedula</i>)	-	-	NT	III	LC	-
5		Източноевропейски (белогръд) таралеж (<i>Erinaceus concolor</i>)	III	-	LC	-	LC	-
6		Дива котка (<i>Felis silvestris</i>)	III	IV	EN	II	LC	II
7		Обикновен сънливец (<i>Glis glis</i>)	-	-	LC	III	LC	-
8		Белка (<i>Martes foina</i>)	-	-	-	III	LC	-
9		Златка (<i>Martes martes</i>)	III	V	EN	III	LC	I
10		Язовец (<i>Meles meles</i>)	-	-	-	III	LC	-
11		Оризична мишка (<i>Micromys minutus</i>)	-	-	NT	-	LC	-
12		Лешников сънливец (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	III	-	NT	III	LC	-
13		Невестулка (<i>Mustela nivalis</i>)	III	-	-	III	LC	-
14		Планинско сляпо куче (<i>Spalax/Nannospalax leucodon</i>)	-	-	-	-	DD	-
15		Малка водна земеровка (<i>Neomys anomalus</i>)	-	-	LC	-	LC	-
16		Ръждив вечерник (<i>Nyctalus noctula</i>)	III	IV	LC	II, III	LC	-
17		Кафяво прилепче (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	III	IV	LC	III	LC	-
18		Етруска земеровка (<i>Suncus etruscus</i>)	III	-	LC	III	LC	-

Таблица 4.1.6-8. Природозащитен и законов статут на други значими видове земноводни и влечуги в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1		Късокрак гушер (<i>Ablepharus kitaibelii</i>)	III	IV		II	LC	
2		Голям стрелец (<i>Dolichophis caspius = Coluber caspius</i>)	III	IV		II	LC	
3		Тънък стрелец (<i>Platyceps najadum = Coluber najadum</i>)	III	IV	-	II	LC	-
4		Зелена крастава жаба (<i>Bufo viridis</i>)	III	IV		II	LC	
5		Смок мишкар (<i>Zamenis longissimus = Elaphe longissima</i>)	III	IV		II	LC	
6		Жаба дървесница (<i>Hyla arborea</i>)	III	IV		II	LC	
7		Ивичест гушер (<i>Lacerta trilineata</i>)	III	IV		II	LC	
8		Зелен гушер (<i>Lacerta viridis</i>)	III	IV		II	LC	
9		Сива водна змия (<i>Natrix tessellata</i>)	III	IV		II	LC	
10		Сирийска чесновница (<i>Pelobates syriacus</i>)	III	IV		II	LC	
11		Стенен гушер (<i>Podarcis muralis</i>)	III	IV		II	LC	
12		Кримски гушер (<i>Podarcis tauricus</i>)	III	IV		II	LC	
13		Горска дългокрака жаба (<i>Rana dalmatina</i>)		IV		II	LC	
14		Змия червейница (<i>Typhlops vermicularis</i>)	III			III		
15		Пепелянка (<i>Vipera ammodytes</i>)	III	IV		II	LC	

Таблица 4.1.6-9. Природозащитен и законов статут на други значими видове риби в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга на България	Берн. конв.	IUCN (2015-4)
---	-----	-----	-----------	---------------------	---------------------------	-------------	---------------

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

1		Уклеј (<i>Alburnus alburnus</i>)						LC
2		Обиновена кротушка (<i>Gobio gobio</i>)						LC
3		Речен кефал (<i>Leuciscus cephalus = Squalius cephalus</i>)						LC
4		Речен костур (<i>Perca fluviatilis</i>)						LC
5		Европейски сом (<i>Silurus glanis</i>)					III	LC
6		Вардарски скобар (<i>Chondrostoma vardarense</i>)						NT
7		Маришки морунаш (<i>Vimba melanops</i>)				VU		DD

Таблица 4.1.6-10. Природозащитен и законов статут на другите значими видове безгръбначни животни в национален и международен мащаб в 33 BG0000578 “Река Марица”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн конвенция	IUCN (2014.2)	Ендемични	CORINE	НСМБР
1		<i>Parnassius mnemosyne</i>	III	IV		II		BsE		+
2		<i>Zerynthia polyxena</i>	III	IV		II				
3		Южна лилава апатура (<i>Apatura metis</i>)				II			+	
4		Пъстър жътвар (<i>Callimenes macrogaster</i>)			CR					
5		<i>Melitaea trivia</i>					NT			
6		Лилава апатура (<i>Apatura ilia</i>)							+	
7		Ирисова апатура (<i>Apatura iris</i>)							+	
8		<i>Brenthis hecate</i>							+	
9		<i>Glaucopsyche alexis</i>						друго		
10		Източна многоцветница (<i>Nymphalis xanthomelas</i>)						ЧКЕДП	+	
11		<i>Pieris ergane</i>							+	
12		<i>Pseudophilotes vicrama</i>						ЧКЕДП		
12		<i>Scolitantides orion</i>						ЧКЕДБ	+	+
14		<i>Thymelicus acteon</i>						ЧКЕДБ		

Таблица 4.1.6-11. Природозащитен и законов статут на видовете прилети установени на терен

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2015-4)	EUROBATS
	1317	Натузиово прилепче (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
	1327	Полунощен прилеп (<i>Eptesicus serotinus</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
		Малък вечерник (<i>Nyctalus leisleri</i>)	III	IV	VU	II	II	LC	+
		Савиево прилепче (<i>Hypsugo (Pipistrellus) savii</i>)	III	IV	LC	II	II	LC	+

Легенда: VU - уязвим; EN - застрашен; (NT) - почти застрашен; (LC) - слабо засегнат; DD – няма достатъчно данни;

ЗБР - Закон за биологичното разнообразие;

Директ. 92/43 - Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

Червена книга - Червена книга на Република България - Том II – Животни (2015);

Берн. конв. - Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция);

IUCN - The IUCN Red List of Threatened Species™ (2015-4);

CITES - Конвенция за международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора

В 600 метровата наблюдавана ивица на трасето на електропровода (зоната на проучване от 300x300 м) е възможно е присъствие на целеви видове безгръбначни животни Лицена (*Lucaena dispar*) и Офиогомфус (Зеленогръдо цигулче) (*Ophiogomphus cecilia*).

При теренните изследвания бяха установени следи на Видра (*Lutra lutra*).

С помощта на ултразвуков детектор бяха регистрирани целеви видове прилети: Пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersi*), Остроух/Голям **нощник** (*Myotis blythii/ myotis*), както и видовете Ръждив вечерник (*Nyctalus noctula*), Малък вечерник (*Nyctalus leisleri*), Савиево прилепче (*Hypsugo (Pipistrellus) savii*), Кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), Полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), Натузиово прилепче (*Pipistrellus nathusii*).

4.2 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001034 “ОСТЪР КАМЪК” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна ЗЗ „Остър Камък” BG0001034, Тип В
Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Площ на ЗЗ: 15994,31 ха.

4.2.1 Обща характеристика

Основни цели на опазване в ЗЗ:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в ЗЗ:

- **Природни местообитания:**
 - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*)
 - 5210 Храсталаци с *Juniperus* spp.
 - 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
 - 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*.
 - 6510 Низинни сенокосни ливади.
 - 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillrnii*
 - 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове.
 - 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества.
 - 91AA* Източни гори от космат дъб.
 - 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.

- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.
- **Бозайници**
 - Видра (*Lutra lutra*)
 - Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*)
 - Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)
 - Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)
 - Лалугер (*Spermophilus citellus*)
 - Пъстър пор (*Vormela peregusna*)
- **Земноводни и влечуги**
 - Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)
 - Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*)
 - Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)
 - Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*)
 - Широкобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
 - Широкоопашата костенурка (*Testudo hermani*)
 - Голям гребенест тритон (*Triturus karelini*)
- **Риби**
 - Маришка мряна (*Barbus plebejus*)
 - Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)
- **Безгръбначни**
 - Бисерна мида (*Unio crassus*)
 - Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)
 - Ценагрион (*Coenagrion ornatum*)
 - Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)
 - Бръмбър рогач (*Lucanus cervus*)
 - Буков сечко (*Morimus funereus*)
 - *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)
 - (*Probaticus subrugosus*)

Растения: няма

4.2.2 Типове природни местообитания представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ

Типове местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях. Описание на всички местообитания от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в ЗЗ:

Типове местообитания по Приложение I						Оценка на зоната			
Код	PF	NP	Покритие [ха]	Пещера [брой]	Качество на данните	А/В/С/Д			
						Представителност	Относителна повърхност	Степен на съхранение	Цялостна оценка
5210			5.21414			A	C	B	B
6210			319.88619			A	C	A	A
6220			959.6586			A	C	A	A
62A0			15.99431			A	C	A	A
6510			99.16472			B	B	A	B
8230			39.346			B	C	B	B
9180			0.57259			D			
91AA			3384.55593			A	B	B	A
91E0			159.94309			A	C	A	A
91M0			3534.74251			B	C	A	A
91Z0			0.30069			D			
92A0			10.62022			A	C	A	B

Типове местообитания по Приложение I:

Код: четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете местообитания в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

PF: приоритетни форми - за типове местообитания, които могат да имат както приоритетна, така и неприоритетна форма (6210, 7130, 9430), нанесено с „x“ – за приоритетна форма.

NP: неприсъствие - ако местообитание от Приложение I, заради което зоната е била първоначално обявена, вече не съществува в зоната, се посочва „x“.

Пещера - за пещери (8310, 8330) броят на пещерите може да се впише ако няма данни за оценката на площта.

Качество на данните - G = “добро” (въз основа на проучвания); M = “средно” (въз основа на частични данни с известна екстраполация); P = “лошо” (група оценка).

Оценка на зоната:

Представителност – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденото местообитание е „типично“.

- *A – отлична представителност*
- *B – добра представителност*
- *C – значителна представителност*
- *D – незначително наличие*

Относителна повърхност – площта, обхваната от естествения тип местообитание, в съотношение към общата площ на това местообитание, обхваната от този естествен тип местообитание в рамките на съответната национална територия.

- *A: $100 \geq p > 15\%$*
- *B: $15 \geq p > 2\%$*
- *C: $2 \geq p > 0\%$*

Степен на съхранение – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под – категории: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване.

- *A – отлично съхранение*
- *B – добро съхранение*
- *C – средно или намалено съхранение*

Цялостна (общо) оценка - цялостна оценка на стойността на защитената зона за

опазването на дадения тип природно местообитание. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглежданото местообитание.

- *A – отлична стойност*
- *B – добра стойност*
- *C – значима стойност*

4.2.3. Видове съгласно член 4 от Директива 2009/147/ЕО и включени в приложение II на Директива 92/43 / ЕИО и тяхната оценка в 33

Видове					Популация в зоната					Оценка на зоната				
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Мин.	Макс.					С/R/V/P	популация	Съхранение
F	1137	Barbus plebejus			P				C		C	A	C	A
A	1193	Bombina variegata			P			Localities	P	DD	C	A	B	A
I	1088	Cerambyx			P				P		C	B	C	A

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове					Популация в зоната					Оценка на зоната				
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D			
						Мин.	Макс.				популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
		cerdo												
I	4045	Coenagrion ornatum			P	1	1	Localities	R	G	C	A	B	A
R	5194	Elaphe sauromates			P	5	5	Localities	R	M	C	A	C	A
R	1220	Emys orbicularis			P	29	29	Localities	C	G	C	A	C	B
I	1083	Lucanus cervus			p				R		C	B	C	A
M	1355	Lutra lutra			P	6	11	I	C	G	C	A	C	A
R	1222	Mauremys caspica			p			Localities	P	DD	C	A	B	A
I	1089	Morimus funereus			P				R		C	B	C	A
M	2617	Myomimus roachi			P				V		B	B	B	B
M	1307	Myotis blythii			P	6	10	I	V	G	D			
M	1316	Myotis capaccinii			p	6	10	I	V	G	D			
I	4053	Paracaloptenus caloptenoides			P				P		C	A	C	A
I	4022	Probatiscus subrugosus			p				R		B	A	B	A
M	1304	Rhinolophus ferrumquinum			P	1	5	I	V	G	D			
M	1303	Rhinolophus hipposideros			P				P	DD	D			
F	1134	Rhodeus sericeus amarus			P				C		C	A	C	A
I	1087	Rosalia alpina			P				R		C	B	C	A
M	1335	Spermophilus citellus			P				R		C	B	C	B
R	1219	Testudo graeca			P	13	13	Localities	C	G	C	A	C	A
R	1217	Testudo hermanni			p	33	33	Localities	C	G	C	A	C	A
A	1171	Triturus karelinii			p	7	7	Localities	R	M	C	A	C	B
I	1032	Unio crassus			P	11335	11335	I	R	M	C	B	C	B

Видове					Популация в зоната					Оценка на зоната				
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D			
						Мин.	Макс.				популация	Съхранение	Изолация	Цялостна оценка
M	2635	Vormela peregusna			P				P		C	A	C	A

Видове:

Група: A = земноводни, B = птици, F = риби, I = безгръбначни, M = бозайници, P = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

NP – неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „x“.

Популация в зоната:

Тип:

- P – местни популации - намират се в зоната през цялата година (немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове)
- R – възпроизвеждащи се – използват зоната за отглеждане на малки (напр. размножаване, гнездене)
- C – съсредоточаване – зоната се използва за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението извън местата за размножаване или с изключение на презимуването
- W – презимуване – използващи зоната през зимата.

Тъй като редица животински видове и по – специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове.

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди
- p – двойки

Категория на плътността -

- C – обичайни
- R – редки

- V – много редки
- P – налични

Качество на данните

- G – добро
- M – средно
- P – лошо
- DD – недостатъчни данни

Оценка на зоната:

Популация - размер и плътност на популацията на вида, обитаваща зоната, в сравнение с популациите, представени в границите в границите на националната територия.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Съхранение (опазване) – степен на съхранение на характерните особености на местообитанията, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване. Този критерий съдържа два подкритерия: i) степен на съхранения на важните за видовете характеристики на местообитанието; ii) възможности за възстановяване.

- A – отлично съхранение – елементи в отлично състояние, независимо от степента на възможност за възстановяване
- B – добро съхранение – добре запазени елементи, независимо от степента на възможност за възстановяване; елементи в средно или частично деградирано състояние и лесни за възстановяване
- C – средно или намалено съхранение

Изоляция – Степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете.

- A – (почти) изолирана популация
- B – неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение
- C – неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение

Цялостна оценка – този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове.

- A – отлична стойност
- B – добра стойност
- C – значима стойност

4.2.4 Други значими растителни и животински видове

Видове		Популация в зоната			Обосновка									
Група	Код	Научно име	Чувствителност	NP	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове					Популация в зоната			Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	НР	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			С/R/V/P	IV	V	A	B	C
P		Alkana primuliflora						R			X			
I		Apatura ilia						C						X
A		Bufo viridis						C					X	
P		Capsella thracica						R				X		
F		Chondrostoma vardarensis						R				X		
R		Coluber caspius						C					X	
R		Coluber najadum						R					X	
R		Coronella austriaca						V					X	
M		Crocidura leucodon						C					X	
M		Crocidura suaveolens						C					X	
R		Elaphe longissima						R					X	
M		Erinaceus concolor						C			X			
F		Esox lucius						R						X
M		Felis silvestris						P			X			
F		Gambusia affinis						R						X
A		Hyla arborea						C					X	
R		Lacerta trilineata						C					X	
R		Lacerta viridis						C					X	
F		Leuciscus cephalus						C						X
M		Martes foina												X
M		Muscardinus avellanarius						P			X			
M		Mustela nivalis						P			X			
M		Mannospalax leucodon						P					X	
R		Natrix Tessellate						C					X	
M		Neomys anomalus						P					X	
A		Pelobates						R					X	

Видове					Популация в зоната			Обосновка									
Група	Код	Научно име	Чувствителност	NP	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории						
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C	D		
		syriacus															
R		Podarcis taurica						C							X		
A		Rana dalmatina						C							X		
M		Sorex minutus						C							X		
M		Suncus etruscus						P							X		
P		Verbascum rupestre						V						X			
F		Vimba melanops						R						X			
R		Vipera ammodytes						C							X		

Видове:

Група – A – земноводни, B – птици, F – риби, Fi – гъби, L – лишайи, I – безгръбначни, M – бозайници, P – растения, R – влечуги

Код – код, посочен в справочния портал. За птиците, и видовете от приложение IV и V трябва да се използва кодът, посочен в справочния портал - в допълнение към научното наименование.

Чувствителност - посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

NP – **неприсъствие** – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „x“

Популация в зоната:

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (min и max). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица: посочва се единицата на стойността на популацията

- i – индивиди
- p – двойки

Категория на плътността

- C – обичайни
- R – редки
- V – много редки
- P – налични

Обосновка:

Приложение за видовете

IV, V – видове по приложения (Директива за местообитанията)

A – данни от националната Червена книга

B – ендемити

C – международни конвенции

D – други основания.

4.2.5 Обща характеристика на растителността и местообитанията в района на инвестиционното предложение

В съседни на ЗЗ „Остър камък“ територии, трасето преминава през горски и храстови съобщества от класовете *Quercetea pubescentis* и *Rhamno-Prunetea* и тревни съобщество от класовете *Stellarietea mediae* и *Festuco-Brometea*. Местообитанията са производни и вторично преобразувани.

Трасето пресича ЗЗ BG0001034 „Остър Камък“ в много тесен участък между R19÷R20. По варианти 1 и 2 при пресичане на Защитената зона не се засяга природни местообитания. Покрай приток на р. Харманлийска е формирана крайречна растителност с участие на *Populus nigra* (черна топола), *Salix alba* (бяла върба), *Salix purpurea* (ракита), *Typha latifolia* (широколистен папур), *Amorpha fruticosa* (черна акация), *Rubus caesius* (къпина) и др.

В прилежащи към ЗЗ участъци са формирани мезоксеротермни пасища с преобладаване на *Cynodon dactylon* (троскот), *Dactylis glomerata* (сборна главица), *Poa bulbosa* (луковична ливадина), *Lolium perenne* (пасищна глушица), *Festuca valesiaca* (валезийска власатка), *Trifolium repens* (пълзяща детелина) и др. В обработваемите земи има плевелни съобщества, които се отнасят към клас *Stellarietea mediae*.

В горските и храстови съобщества в различни количествени съотношения участват *Quercus frainetto* (благун), *Quercus cerris* (цер), *Quercus pubescens* (космат дъб), *Acer tataricum* (мекиш), *Fraxinus ornus* (мъждрян), *Ligustrum vulgare* (птиче грозде), *Brachipodium sylvaticum* (горски късокрак), *Galium pseudoaristatum* (енъовче), *Clematis vitalba* (повет), *Cornus sanguinea* (кучешки дрян) и др.

4.2.6 Обща фаунистична характеристика на ЗЗ „Остър Камък”. Съвременното състояние на целевите видове и техните местообитания в ЗЗ и конкретно в територията на ИП. Установени целеви животински видове и прогнози за развитието на популациите им

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича река Харманлийска в много тесен участък от ЗЗ BG0001034 “Остър камък” в два алтернативни варианта, които на терена на зоната се припокриват и са с дължина 250 м

- Вариант 1 от реперна точка R 19(1,2,) до реперна точка R 20(1) - Вариант 2 от реперна точка R 19(1,2) до реперна точка R20(2).

Във водите на реката беше установен единствения в България крив речен рак (*Potamon fluviatilis*) (N 41° 51' 31.6" E 25° 30' 15.9").

Най-често срещащи се риби са Речен кефал (*Leuciscus cephalus* = *Squalius cephalus*) Маришки морунаш (*Vimba melanops*) и Вардарски скобар (*Chondrostoma vardarense*).

Около реката се срещат Зелена крастава жаба (*Bufo viridis*) и Сива водна змия (*Natrix tessellata*), а в откритите пространства широко разпространен е Зелен гущер (*Lacerta viridis*).

В относително ниска численост се срещат дребни мишевидни гризачи.

От прилепната фауна с помощта на ултразвуков детектор бяха установени Ръждив вечерник (*Nyctalus noctula*), Савиево прилепче (*Hypsugo (Pipistrellus) savii*), Кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), Полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), Натузиено прилепче (*Pipistrellus nathusii*) при проследяване на трак с дължина 1200 м с начало – N 41°51'31.6" E 25°30'03.4" и край N 41°51'44.6" E 25°30'15.8"). Целеви видове прилепи не са установени, но регистрираните са с висок природозащитен статус по национални и международни конвенции.

ЗЗ включва долината по протежение на река Харманлийска, южно от язовир „Тракиец” и хълмистите терени около гр. Харманли. Зоната е от изключителна важност за опазване на Пъстър смок (*Elaphe sauromates*).

От животинския свят целевите видове, които се опазват в ЗЗ са 8 вида безгръбначни животни, 2 вида риби, 2 вида земноводни, 5 влечуги, 8 вида бозайници от които 4 вида прилепи.

В Таблицы 4.2.6-1. до 4.2.6-11. е представен природозащитния и законов статут на целевите видове животни в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0001034 “Остър Камък”. Легендата към таблиците е представена след **таблица 4.1.6-11.**

Таблица 4.2.6-1. Природозащитен и законов статут на видовете бозайници (без прилети) в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1	1335	Европейски лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	II	II, IV	VU	II	VU	-
2	1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	II, III	II, IV	VU	II	NT	I
3	2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	II, III	II	VU	III	VU	-
4	2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	II, III	II, IV	VU	III	VU	-

Таблица 4.2.6-2. Природозащитен и законов статут на видовете прилети в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2015-4)	EUROBATS
11.	1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	II, III	II, IV	LC	II, III	II	LC	+
12.	1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
13.	1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
14.	1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	VU	+

Таблица 4.2.6-3. Природозащитен и законов статут на видовете земноводни и влечуги в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

N	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1	1171	Голям (южен) гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	II, III	II, IV		II	LC	
2	1193	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	II, III	II, IV	-	II	LC	-
3	1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	II, III	II, IV		II	NT	

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

4	1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	II, III	II, IV	EN	II	VU	II
5	1217	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	II, III	II, IV	EN	II	NT	II
6	1222	Каспийска блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i> = <i>Mauremys rivulata</i>)	II, III	II, IV	VU	II		
7	5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	II, III	II, IV	EN	II		

Таблица 4.2.6-4. Природозащитен и законов статут на видовете риби в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга на България	Берн. конв.	IUCN (2015-4)
1	1137	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i> = <i>Barbus cyclolepis</i>)	II, IV	II	DD	III	LC
2	1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	II	II			LC

Таблица 4.2.6-5. Природозащитен и законов статут на видовете сухоземни безгръбначни животни в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн конвенция	IUCN (2014.2)
1	1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	II, III	II		III	
2	1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	* II, III	* II, IV		II	VU
3	1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	II, III	II, IV		II	VU
4	1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	II	II			VU
5	4022	Набръчкан пробатикус (<i>Probaticus subrugosus</i>)		II, IV			
6	4045	Ценагрион (<i>Coenagrion ornatum</i>)	II	II			LC
7	4053	Обикновен паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	II, III	II, IV			

Таблица 4.2.6-6. Природозащитен и законов статут на видовете водни безгръбначни в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн конвенция	IUCN (2015-4)
1	1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	* II, III	II, IV			EN

Таблица 4.2.6-7. Природозащитен и законов статут на другите значими видове сухоземни безгръбначни животни в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн конвенция	IUCN (2014.2)	Ендемични	CORINE	НСМБР
1		Лилава апатура (<i>Apatura ilia</i>)							+	

Таблица 4.2.6-8. Природозащитен и законов статут на други значими видове земноводни и влечуги в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1		Зелена крастава жаба (<i>Bufo viridis</i>)	III	IV		II	LC	
2		Голям стрелец (<i>Dolichophis caspius = Coluber caspius</i>)	III	IV		II	LC	
3		Тънък стрелец (<i>Platyseps najadum = Coluber najadum</i>)	III	IV	-	II	LC	-
4		Медянка (<i>Coronella austriaca</i>)	III	IV		II		

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

5	Смок мишкар (<i>Zamenis longissimus = Elaphe longissima</i>)	III	IV		II	LC	
6	Жаба дървесница (<i>Hyla arborea</i>)	III	IV		II	LC	
7	Ивичест гушер (<i>Lacerta trilineata</i>)	III	IV		II	LC	
8	Зелен гушер (<i>Lacerta viridis</i>)	III	IV		II	LC	
9	Сива водна змия (<i>Natrix tessellata</i>)	III	IV		II	LC	
10	Сирийска чесновница (<i>Pelobates syriacus</i>)	III	IV		II	LC	
11	Кримски гушер (<i>Podarcis tauricus</i>)	III	IV		II	LC	
12	Горска дългокрака жаба (<i>Rana dalmatina</i>)		IV		II	LC	
13	Пепелянка (<i>Vipera ammodytes</i>)	III	IV		II	LC	

Таблица 4.2.6-9. Природозащитен и законов статут на други значими видове бозайници в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1		Голяма (белокоремна) белозъбка (<i>Crocidura leucodon</i>)	-	-	LC	III	LC	-
2		Малка белозъбка (<i>Crocidura suaveolens</i>)	-	-	LC	-	LC	-
3		Източноевропейски (белогръд) таралеж (<i>Erinaceus concolor</i>)	III	-	LC	-	LC	-
4		Дива котка (<i>Felis silvestris</i>)	III	IV	EN	II	LC	II
5		Белка (<i>Martes foina</i>)	-	-	-	III	LC	-
6		Лешников сънливец (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	III	-	NT	III	LC	-
7		Невестулка (<i>Mustela nivalis</i>)	III	-	-	III	LC	-
8		Планинско сляпо куче (<i>Spalax/Nannospalax leucodon</i>)	-	-	-	-	DD	-
9		Малка водна земеровка (<i>Neomys anomalus</i>)	-	-	LC	-	LC	-
10		Малка кафявозъбка (<i>Sorex minutus</i>)	-	-	LC	-	LC	-
11		Етруска земеровка (<i>Suncus etruscus</i>)	III	-	LC	III	LC	-

Таблица 4.2.6-10. Природозащитен и законов статут на видовете прилепи установени на терен в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.
1312	Ръждив вечерник (<i>Nyctalus noctula</i>)	III	IV	LC	II, III	II
1317	Натузиово прилепче (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	III	IV	LC	II, III	II
1327	Полунощен прилеп (<i>Eptesicus serotinus</i>)	III	IV	LC	II, III	II
	Кафяво прилепче (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	III	IV	LC	III	II
	Савиево прилепче (<i>Hypsugo (Pipistrellus) savii</i>)	III	IV	LC	II	II

Таблица 4.2.6-11. Природозащитен и законов статут на други значими видове риби в национален и международен мащаб в 33 BG0001034 “Остър камък”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга на България	Берн. конв.	IUCN (2015-4)
1		Вардарски скобар (<i>Chondrostoma vardarense</i>)					NT
2		Щука (<i>Esox lucius</i>)					LC
3		Гамбузия (<i>Gambusia affinis</i>)					LC
4		Речен кефал (<i>Leuciscus cephalus = Squalius cephalus</i>)					LC
5		Маришки морунаш (<i>Vimba melanops</i>)			VU		DD

Легенда: (VU) - уязвим; (NT) - почти застрашен; (LC) - слабо засегнат; (DD) – няма достатъчно данни;

ЗБР: Закон за биологичното разнообразие;

Директ. 92/43 прил.: Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

Червена книга на България: Червена книга на Република България - Том II – Животни (2015);

Берн. конв.: Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция);

IUCN: Червен списък на световно застрашените животни;

4.3 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0001032 “РОДОПИ ИЗТОЧНИ” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна **ЗЗ „Родопи Източни” BG0001032, Тип В**
Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Площ на ЗЗ: 217446,889 ха.

4.3.1 Обща характеристика

Основни цели на опазване в ЗЗ:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видове състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в ЗЗ:

- **Природни местообитания:**
 - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
 - 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*
 - 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик.
 - 5210 Храсталаци с *Juniperus* spp.
 - 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysson-Sedion albi*
 - 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи).
 - 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*.
 - 6510 Низинни сенокосни ливади.
 - 6520 Планински сенокосни ливади.

- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове.
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове.
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*.
- 8310 Неблагоустроени пещери.
- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*.
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*.
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9170 Дъбово-габърви гори от типа *Galio-Carpinetum*.
- 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове.
- 9270 Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*.
- 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор.
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества.
- 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества.
- 91AA* Източни гори от космат дъб.
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
- 91W0 Мизийски букови гори.
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.
- 92C0 Гори от *Platanus orientalis*.
- 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*).
- **Бозайници**
 - Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)
 - *Европейски вълк (*Canis lupus*)
 - Видра (*Lutra lutra*)
 - Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)
 - Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*)
 - Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*)
 - Остроух нощник (*Myotis blythii*)
 - Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)
 - Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)

- Голям нощник (*Myotis myotis*)
- Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)
- Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)
- Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)
- Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)
- Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)
- Лалугер (*Spermophilus citellus*)
- *Кафява мечка (*Ursus arctos*)
- Пъстър пор (*Vormela peregusna*)
- **Земноводни и влечуги**
 - Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)
 - Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*)
 - Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)
 - Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*)
 - Широкобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
 - Широкоопашата костенурка (*Testudo hermani*)
 - Голям гребенест тритон (*Triturus karelini*)
- **Риби**
 - Распер (*Aspius aspius*)
 - Маришка мряна (*Barbus plebejus*)
 - Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)
 - Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*)
- **Безгръбначни**
 - *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)
 - Бисерна мида (*Unio crassus*)
 - Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)
 - Ценагрион (*Coenagrion ornatum*)
 - (*Dioszeghyana schmidtii*)
 - Торбогнездница (*Eriogaster catax*)
 - Еуфидриас (*Euphydrias aurinia*)
 - (**Callimorpha quadripunctaria*)
 - Лицена (*Lucycaena dispar*)
 - Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)
 - Бръмбър рогач (*Lucanus cervus*)

- Буков сечко (*Morimus funereus*)
- *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)
- (*Probatiscus subrugosus*)
- **Растения:**
 - Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*)

4.3.2 Типове природни местообитания представени в защитената зона и тяхната оценка в ЗЗ

Типове местообитания, представени в зоната и оценка на зоната за тях. Описание на всички местообитания от Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС, които се срещат в ЗЗ:

Типове местообитания по Приложение I						Оценка на зоната			
Код	PF	NP	Покритие [ха]	Пещера [брой]	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
						Представителност	Относителна повърхност	Степен на съхранение	Цялостна оценка
3260			1086.79955			A	A	A	A
5130			584.93213			A	A	B	B
5210			6520.57987			A	A	B	B
6110			103.06982			A	B	A	A
6210			4346.76332			A	B	A	A
6220			6520.57987			A	B	A	A
62A0			17389.22775			A	A	A	A
62D0			21.74468			A	C	A	A
6510			50.01278			A	C	A	A
6520			500.12784			A	C	A	A
8210			217.44688			A	C	A	A
8220			1086.79955			A	B	A	A
8230			2769.62103			A	A	A	A
8310				70	G	B	C	B	B
9110			77.41109			B	C	B	B
9130			2319.07107			A	C	B	B
9150			300.0767			A	C	B	B
9170			5123.04871			A	B	B	B
9180			23.26681			B	C	B	B
91AA			9902.53134			A	B	A	A
91E0			761.06411			A	B	A	A
91M0			66903.40662			B	B	A	A
91W0			6632.13012			A	B	B	A
91Z0			110.68046			A	C	B	B

9270		10.87234			A	B	A	A
92A0		6.5234			A	C	B	B
92C0		13.76438			A	B	B	B
92D0		50.01278			A	A	A	A
9530		61.53746			A	C	A	A

Типове местообитания по Приложение I:

Код: четирицифрен код, който следва йерархичното представяне на типовете местообитания в Приложение I към Директива 92/43/ЕЕС.

РФ: приоритетни форми - за типове местообитания, които могат да имат както приоритетна, така и неприоритетна форма (6210, 7130, 9430), нанесено с „x“ – за приоритетна форма.

НР: неприсъствие - ако местообитание от Приложение I, заради което зоната е била първоначално обявена, вече не съществува в зоната, се посочва „x“.

Пещера - за пещери (8310, 8330) броят на пещерите може да се впише ако няма данни за оценката на площта.

Качество на данните - G = “добро” (въз основа на проучвания); M = “средно” (въз основа на частични данни с известна екстраполация); P = “лошо” (група оценка).

Оценка на зоната:

Представителност – степен на представителност, предоставя индикация за това, доколко даденото местообитание е „типично“.

- A – отлична представителност
- B – добра представителност
- C – значителна представителност
- D – незначително наличие

Относителна повърхност – площта, обхваната от естествения тип местообитание, в съотношение към общата площ на това местообитание, обхваната от този естествен тип местообитание в рамките на съответната национална територия.

- A: $100 \geq p > 15\%$
- B: $15 \geq p > 2\%$
- C: $2 \geq p > 0\%$

Степен на съхранение – степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване. Този критерий включва три под – категории: i) степен на опазване на структурата; ii) степен на опазване на функциите; iii) възможности за възстановяване.

- A – отлично съхранение
- B – добро съхранение
- C – средно или намалено съхранение

Цялостна (общо) оценка - цялостна оценка на стойността на защитената зона за

опазването на дадения тип природно местообитание. Представява интегрирано оценяване на предишните критерии, като се взема предвид различната им тежест за разглежданото местообитание.

- A – отлична стойност

- В – добра стойност
- С – значима стойност

4.3.3. Видове съгласно член 4 от Директива 2009/147/ЕО и включени в приложение

II на Директива 92/43/ЕИО и тяхната оценка в ЗЗ

Видове					Популация в зоната					Оценка на зоната				
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	А/В/С/D			
						Мин.	Макс.				С/Р/В/Г	популация	Съхранение	Изоляция
F	1130	Aspius aspius			p				V		C	B	A	A
I	1093	Austropotamobius torrentium			P			i	R	M	C	A	B	A
M	1308	Barbastella barbastellus			P	725	1146	i	V	M	B	B	C	B
F	1137	Barbus plebejus			P				C		B	A	C	A
A	1193	Bombina variegata			P	129	129	localities	C	G	B	A	C	A
M	1352	Canis lupus			P	51	52	i		G	B	A	C	A
I	1088	Cerambyx cerdo			P				R		B	A	C	A
I	4045	Coenagrion ornatum			P	1	1	localities	R	G	C	A	C	A
I	4032	Dioszeghyana schmidtii			P	139300	204282	i	C	M	B	A	B	A
R	5194	Elaphe sauromates			P	1	1	localities	V	P	B	A	B	A
R	1220	Emys orbicularis			P	22	22	localities	C	G	B	A	C	A
I	1074	Eriogaster catax			P	80	865	i	V	P	A	A	C	B
I	1065	Euphydryas aurinia			P				C		B	A	A	A
I	6199	Euplaquia quadripunctaria			P	326977	625794	i	C	P	B	A	C	A
P	2327	Himantoglossum caprinum			P				R		C	B	C	B
I	1083	Lucanus cervus			P				R		C	A	C	A
M	1355	Lutra lutra			P	43	86	i		G	B	A	C	A
I	1060	Lycaena dispar			P				V		C	A	B	A
R	1222	Mauremys caspica			p	16	16	localities	C	G	A	A	B	A
M	1310	Miniopterus schreibersii			W	250	500	i	R	G	C	B	C	C

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове					Популация в зоната						Оценка на зоната			
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D			
						Мин.	Макс.				популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
M	1310	Miniopterus schreibersii			R	2000	3500	i	C	G	B	B	C	B
I	1089	Morimus funereus			P				R		B	A	C	A
M	2617	Myomimus roachi			P				V		B	B	B	B
M	1323	Myotis bechsteinii			P	973	1947	i	R	M	B	B	C	B
M	1307	Myotis blythii			P	3000	4500	i	C	G	A	A	C	A
M	1316	Myotis capaccinii			W	11	50	i	V	G	C	B	C	C
M	1316	Myotis capaccinii			R	2000	3500	i	R	G	A	B	C	A
M	1321	Myotis emarginatus			R	6000	10000	i	R	G	A	B	C	A
M	1324	Myotis myotis			W	51	100	i	C	G	C	B	C	C
M	1324	Myotis myotis			R	3500	5000	i	C	G	A	B	C	A
I	4053	Paracaloptenus caloptenoides			P				R		C	A	C	A
I	4022	Probaticus subrugosus			P				R		C	A	B	A
M	1306	Rhinolophus blasii			W	1000	1500	i	R	G	A	B	C	A
M	1306	Rhinolophus blasii			R	800	1200	i	R	G	A	B	C	A
M	1305	Rhinolophus euryale			W	101	250	i	V	G	C	B	C	C
M	1305	Rhinolophus euryale			R	500	1000	i	C	G	B	B	C	B
M	1304	Rhinolophus ferrumquinum			P	2000	3000	i	C	G	A	B	C	A
M	1303	Rhinolophus hipposideros			P	250	500	i	C	G	B	B	C	B
M	1302	Rhinolophus mehelyi			P	250	500	i	R	G	B	B	C	B
F	1134	Rhodeus sericeus amarus			P				R		B	B	C	B
I	1087	Rosalia alpine			P				R		B	A	C	A
F	1146	Sabanejewia			P				V		C	A	C	A

Видове					Популация в зоната					Оценка на зоната				
Група	Код	Научно име	чувствителност	NP	Тип	Численост		Единица	Категория на плътността	Качество на данните	A/B/C/D			
						Мин.	Макс.				популация	Съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
		aurata												
M	1335	Spermophilus citellus			P				R		C	B	C	A
R	1219	Testudo graeca			P	136	136	localities	C	G	B	A	C	A
R	1217	Testudo hermanni			p	162	162	localities	C	G	B	A	C	A
A	1171	Triturus karelinii			P	24	24	localities	C	G	B	A	C	A
I	1032	Unio crassus			P	494258	494258	i	R	M	B	A	C	A
M	1354	Ursus arctos			P	1	2	i		G	C	B	B	B
M	2635	Vormela peregusna			P				R		B	A	C	A

Видове:

Група: A = земноводни, B = птици, F = риби, I = безгръбначни, M = бозайници, P = растения, R = влечуги

Код – четири цифрен код, който следва йерархичното представяне.

Чувствителност – посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

NP – неписъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „x“.

Популация в зоната:

Тип:

- P – местни популации - намират се в зоната през цялата година (немигриращи видове или растения, постоянна популация от мигриращи видове)
- R – възпроизвеждащи се – използват зоната за отглеждане на малки (напр. размножаване, гнездене)
- C – съсредоточаване – зоната се използва за спиране или кацане, или почивка по време на прелет или смяна на оперението извън местата за размножаване или с изключение на презимуването
- W – презимуване – използващи зоната през зимата.

Тъй като редица животински видове и по – специално, много видове птици мигрират, обектът може да е от значение за различни аспекти от цикъла на живота на тези видове.

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете

полета (tip и tax). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица – посочва се единицата на стойността на популацията

- *i* – индивиди
- *p* – двойки

Категория на плътността -

- *C* – обичайни
- *R* – редки
- *V* – много редки
- *P* – налични

Качество на данните

- *G* – добро
- *M* – средно
- *P* – лошо
- *DD* – недостатъчни данни

Оценка на зоната:

Популация - размер и плътност на популацията на вида, обитаваща зоната, в сравнение с популациите, представени в границите в границите на националната територия.

- *A* – отлична представителност
- *B* – добра представителност
- *C* – значителна представителност
- *D* – незначително наличие

Съхранение (опазване) – степен на съхранение на характерните особености на местообитанията, които са важни за разглежданите видове, и възможности за възстановяване. Този критерий съдържа два подкритерия: i) степен на съхранения на важните за видовете характеристики на местообитанието; ii) възможности за възстановяване.

- *A* – отлично съхранение – елементи в отлично състояние, независимо от степента на възможност за възстановяване
- *B* – добро съхранение – добре запазени елементи, независимо от степента на възможност за възстановяване; елементи в средно или частично деградирано състояние и лесни за възстановяване
- *C* – средно или намалено съхранение

Изоляция – Степен на изолация на популацията, присъстваща в зоната по отношение на естествения обхват на видовете.

- *A* – (почти) изолирана популация
- *B* – неизолирана популация, но на границите на ареала на разпространение
- *C* – неизолирана популация в рамките на разширен ареал на разпространение

Цялостна оценка – този критерий се отнася за общата оценка за значението на зоната за съхранение на разглежданите видове.

- *A* – отлична стойност
- *B* – добра стойност
- *C* – значима стойност

4.3.4 Други значими растителни и животински видове

Видове					Популация в зоната			Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	NP	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C
R		Ablepharus kitaibelii						R					X	
P		Acer heidrechii						R			X			
P		Adiantum capillus-veneris						A			X			
F		Alburnus alburnus						C						X
P		Alkanna primuliflora						R				X		
P		Alkanna sibirnyi						R				X		
P		Alkanna tinctoria						R						X
P		Anacamptis pyramidalis						C			X			
P		Anemone pavonina						C						X
F		Anguilla anguilla						P			X			
P		Anthemis rumelica						R				X		
P		Anthemis virescens						R			X			
I		Apatura metis						C					X	
P		Arbutus andrachne						V			X			
P		Arbutus unedo						V			X			
P		Aristolochia rotunda						R			X			
P		Astracantha thracica						V			X			
P		Atropa bella-donna						R			X			
I		Balcanodiscus frivaldskyanus						P				X		
I		Balcanopetalum petrovi						P				X		
P		Betonica haussknechtii						R				X		

Видове					Популация в зоната			Обосновка							
Група	Код	Научно име	Чувствителност	НР	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории				
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C	D
I		Brenthis hecate						C							X
A		Bufo viridis						C					X		
P		Bunium ferulaceum						V			X				
P		Bupleurum apiculatum						R				X			
P		Bupleurum flavum						R			X				
I		Bureschiana drenskii						P				X			
I		Callimeneus macrogaster						R			X				
P		Capsella thracica						R				X			
P		Carduus thracicus						C			X				
P		Cephalanthera damasonium						C					X		
P		Cephalanthera epipactoides						V			X				
P		Cephalanthera longifolia						C					X		
P		Cephalanthera rubra						C					X		
P		Chamaecytisus jankae						R				X			
F		Chondrostoma vardarensis						C				X			
R		Coluber caspius						C					X		
R		Coluber najadum						R					X		
P		Convolvulus boissieri						V			X				
R		Coronella austriaca						R					X		
P		Crucianella graeca						R				X			
P		Crucianella latifolia						R			X				
P		Dactylorhiza romana						R					X		
P		Dalium						R				X			

Видове					Популация в зоната			Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	НР	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C
		velenovskyi												
I		Duroniella laticornis						R			X			
I		Duvalius petrovi						R				X		
R		Elaphe longissima						R					X	
P		Epipactis helleborine						R					X	
P		Epipactis microphylla						R					X	
P		Eriolobus trilobata						V			X			
P		Fritillaria pontica						C				X		
P		Gagea chrysantha						V						X
P		Galanthus elwesii						R			X			
P		Galium mirum						R				X		
P		Geranium macrostylum						V			X			
F		Gobio gobio						C						X
P		Gymnadenia conopsea						R					X	
P		Haberlea rhodopensis						R					X	
I		Hipparchia senthes						C				X		
P		Hippocrepis unisiliquosa						R			X			
P		Hippomarathrum cristatum						V			X			
A		Hyla arborea						C					X	
P		Hypericum thasium						R				X		
P		Ilex aquifolium						V			X			
P		Jovibraba heuffelii						R				X		
R		Lacerta trilineata						R					X	
R		Lacerta viridis						C					X	
P		Lathraea						R				X		

Видове					Популация в зоната			Обосновка						
Група	Код	Научно име	Чувствителност	НР	Численост		Единица	Категория на плътността	Приложение за видовете		Други категории			
					Мин.	Макс.			C/R/V/P	IV	V	A	B	C
		rodopaea												
P		Legousia pentagonia						R			X			
F		Leuciscus cephalus						C						X
P		Lilium rhodopeum						V					X	
P		Limodorum abortivum						R			X			
P		Lotononis genistoides						V			X			
P		Lupinus albus						R			X			
P		Lupinus angustifolius						R						X
P		Lupinus graecus						R						X
I		Lycaena ottomanus						C				X		
I		Maculinea arion						C					X	
I		Melitaea trivialis						C						X
P		Micromeria juliana						V			X			
P		Muscari vandasii						C				X		
R		Natrix tessellata						C					X	
P		Nigella orientalis						V			X			
P		Nonnea atra						R				X		
P		Oenanthe lachenalii						V			X			
P		Oenanthe millefolia						R				X		
P		Onobrychis degenii						C				X		
P		Onosma thracica						R				X		
P		Ophrys apifera						R			X			
P		Ophrys cornuta						C					X	
P		Ophrys mammosa						R					X	
P		Orchis coriophora						R					X	
P		Orchis elegans						R					X	
P		Orchis laxiflora						R			X			

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

P		Orchis morio						C					X	
P		Orchis papilionacea						C			X			
P		Orchis pinetorum						R					X	
P		Orchis provincialis						V			X			
P		Orchis purpurea						C					X	
P		Orchis simian						C					X	
P		Orchis tridentata						C					X	
I		Ottiorhynchus beroni						P				X		
P		Pallenis spinosa						R			X			
I		Paranocarodes chopardi						R			X			
I		Parnassius Mnemosyne						C					X	
A		Pelobates syriacus						V					X	
F		Perca fluviatilis						C						X
F		Perca fluviatilis						C						X
F		Phoxinus phoxinus						R						X
I		Pieris ergane						C						X
P		Platanthera bifolia						C					X	
P		Platanthera chlorantha						C					X	
R		Podarcis erhardii						C					X	
R		Podarcis muralis						C					X	
R		Podarcis taurica						C					X	
P		Polygala monspeliaca						C			X			
P		Polygala rhodopaea						R				X		
I		Pontia chloridice						C						X
P		Potentilla regisborisii						C				X		
I		Pyrgus cinarae						C						X
P		Quercus coccifera						R			X			
P		Quercus thacica						V				X		
A		Rana dalmatina						C					X	
P		Ruta graveolens						V			X			
F		Rutilus rutilus						R						X
P		Salix xanthicola						R				X		
F		Salmo trutta						V				X		
F		Sander lucioperca						C						X
P		Saponaria stranjensis						R				X		

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

P		Satureja pilosa						C				X		
P		Sempervivum ciliosum						R				X		
P		Serapias vomeracea						R				X		
P		Silene cretica						R				X		
P		Silene lydia						R				X		
F		Silurus glanis						C					X	
P		Smiranium rotundifolium						R				X		
P		Spiranthes spiralis						V				X		
P		Stachys leucoglossa						C					X	
P		Stachys serbica						R					X	
P		Stefanoffia daucoides						C				X		
P		Taxus baccata						V				X		
P		Thumus bracteosus						V					X	
I		Thymelicus acteon						C						X
P		Thumus atticus						C					X	
P		Trachelium rumelianum						V					X	
P		Trapa natans						V						X
I		Trichoniscus rhodopiense						P					X	
P		Tulipa australis						R						X
P		Verbascum humile						C					X	
P		Verbascum juruk						V					X	
P		Verbascum rupestre						V					X	
P		Verbascum spathulisepalum						V					X	
F		Vimba melanops						R					X	
R		Vipera ammodytes						C						X
I		Zerynthia polyxena						R						X

Видове:

Група – A – земноводни, B – птици, F – риби, Fi – гъби, L – лишеи, I – безгръбначни, M – бозайници, P – растения, R – влечуги

Код – код, посочен в справочния портал. За птиците, и видовете от приложение IV и V трябва да се използва кодът, посочен в справочния портал - в допълнение към научното наименование.

Чувствителност - посочва, когато наличната информация за определен вид, предоставена на широката общественост, може да окаже/е причина за вредно

въздействие върху опитите за съхранението му и достъпността на данните може действително да увеличи заплахата за вида.

NP – неприсъствие – ако вид, заради който зоната е била първоначално обявена, вече не присъства в зоната, се отбелязва с „x“

Популация в зоната:

Численост – ако числеността на популацията е известна попълват се и двете полета (*min* и *max*). Ако не може да се направи дори груба оценка на числеността на популацията се нанася типа на популацията.

Единица: посочва се единицата на стойността на популацията

- *i* – индивиди
- *p* – двойки

Категория на плътността

- *C* – обичайни
- *R* – редки
- *V* – много редки
- *P* – налични

Обосновка:

Приложение за видовете

IV, V – видове по приложения (Директива за местообитанията)

A – данни от националната Червена книга

B – ендемити

C – международни конвенции

D – други основания.

4.3.5 Обща характеристика на растителността и местообитанията в района на инвестиционното предложение

В последния участък от територията на България, между R61÷R66, вариант 1 трасето преминава през 33 BG0001032 Родопи-Източни. Между R61÷R66 се пресичат части от няколко природни местообитания. В този участък са предвидени до 22 площадки на стълбове.

В растителните съобщества на местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи), които са формирани на мястото на дъбови местообитания, най-често доминират *Festuca valesiaca* (валезийска власатка), *Chrysopogon gryllus* (черна садина) и *Dichanthium ischaetum* (белизма). В участъците през които преминава трасето на електропровода не са установени находища на орхидеи, при което тези участъци не се отнасят към приоритетния вариант на местообитанието.

В растителните съобщества на местообитание 62АО Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества, които също са формирани на местообитания на смесени дъбови гори най-често доминират *Carex humilis*

(острица), *Koeleria splendens* (блестящ тънконог), *Saturea montana* (планинска чубрица), *Teucrium pollium* (бяло подъбиче), *Hypericum rumeliacum* (румелийска звъника) и др.

В растителните съобщества на местообитание 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори, което се отнася към подтип Субсредиземноморски смесени дъбови гори преобладават *Quercus frainetto* (благун), *Quercus cerris* (цер), *Juniperus oxycedrus* (червена хвойна). В отделни участъци след реконструкция са създадени горски култури с преобладаване на *Pinus nigra* (черен бор), като след протекли сукцесии сега са формирани смесени иглолистно-широколистни насаждения.

В растителните съобщества на местообитание 91W0 Мизийски букови гори участват *Carpinus betulus* (обикновен габър), *Quercus dalechampii* (горун), *Quercus cerris* (цер), *Tilia tomentosa* (сребролистна липа). В тревния етаж доминират *Melica uniflora* (бисерка), *Luzula forsteri* (форстеров светлика), *Euphorbia amygdaloides* (бадемолистна млечка), *Galium odoratum* (миризливо еньовче). На местообитанията на мизийския бук са формирани иглолистни култури с преобладаване на *Pinus sylvestris* (бял бор), като в много участъци са формирани смесени иглолистно-широколистни гори с преобладаване на *Pinus sylvestris* (бял бор), *Betula pendula* (бреза) и *Fagus sylvatica* (бук).

В растителните съобщества на местообитание 9170 Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum, преобладава *Quercus dalechampii* (горун), като в съобществата участват *Carpinus betulus* (обикновен габър), *Fagus sylvatica* (бук), *Tilia platyphyllos* (едролистна липа). В храстовите и тревни етажи доминират *Ligustrum vulgare* (птиче грозде), *Festuca heterophylla* (разнолистна власатка), *Poa nemoralis* (горска ливадина), *Cardamine bulbifera* (луковична горва) и др.

4.3.6 Обща фаунистична характеристика на ЗЗ „Родопи Източни“. Съвременно състояние на целевите видове и техните местообитания в ЗЗ и конкретно в територията на ИП. Установени целеви животински видове и прогнози за развитието на популациите им

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича ЗЗ BG0001032 ЗЗ „Родопи Източни” в два алтернативни варианта:

- **Вариант 1** навлиза в ЗЗ от реперна точка R62(1,2) до реперна точка R65a(1,2) до преди границата с Р. Гърция **е с дължина от 5.8 км** и

- **Вариант 2** навлиза в ЗЗ от реперна точка R40(2) до реперна точка R8(2) и е с дължина 630 м, след което между репер R41a(2) и R41б(2) пресича ЗЗ в отсег от 1120 м и се включва в общо трасе с Вариант 1 от реперна точка R62(1,2) до реперна точка R65a(1,2) и е с дължина от 5.8 км. Общата дължина на трасето на електропровода при Вариант 2 възлиза на **7.55 км от територията на зоната.**

Според стандартния формуляр целевите видове, които се опазват на територията на ЗЗ са 14 вида безгръбначни животни, 4 вида риби, 2 вида земноводни, 5 влечуги, 18 вида бозайници от които 12 вида прилепи.

В Таблицы от **4.3.6-1. до 4.3.6-10.** е представен природозащитния и законов статут на целевите видове животни в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0000578 “Река Марица”. Легендата към таблиците е представена след таблица 4.1.6-11.

Таблица 4.3.6-1. Природозащитен и законов статут на видовете бозайници (без прилепи) в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1	1335	Европейски лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	II	II, IV	VU	II	VU	-
2	1352	Европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	* II, IV	* II, IV	VU	II	LC	II
3	1354	Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>)	* II, III	* II, IV	EN	II	LC	II
4	1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	II, III	II, IV	VU	II	NT	I
5	2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus rochi</i>)	II, III	II	VU	III	VU	-
6	2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	II, III	II, IV	VU	III	VU	-

Таблица 4.3.6-2. Природозащитен и законов статут на видовете прилети в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2015-4)	EUROBATS
15.	1302	Подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	VU	+
16.	1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	II, III	II, IV	LC	II, III	II	LC	+
17.	1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
18.	1305	Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
19.	1306	Средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	LC	+
20.	1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
21.	1308	Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
22.	1310	Дългокрил прилеп = Пещерен дългокрил (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
23.	1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	VU	+
24.	1321	Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	LC	+
25.	1323	Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
26.	1324	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+

Таблица 4.3.6-3. Природозащитен и законов статут на видовете земноводни и влечуги в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

N	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1	1171	Голям (южен) гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	II, III	II, IV		II	LC	
2	1193	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	II, III	II, IV	-	II	LC	-
3	1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	II, III	II, IV		II	NT	

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

4	1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	II, III	II, IV	EN	II	VU	II
5	1217	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	II, III	II, IV	EN	II	NT	II
6	1222	Каспийска блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i> = <i>Mauremys rivulata</i>)	II, III	II, IV	VU	II		
7	5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	II, III	II, IV	EN	II		

Таблица 4.3.6-4. Природозащитен и законов статут на видовете риби в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга на България	Берн. конв.	IUCN (2015-4)
1	1130	Распер (<i>Aspius aspius</i>)		II	VU	III	LC
2	1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	II	II			LC
3	1137	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i> = <i>Barbus cyclolepis</i>)	II, IV	II	DD	III	LC
4	1146	Балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata balcanica</i>)	II	II	VU	III	LC

Таблица 4.3.6-5. Природозащитен и законов статут на видовете сухоземни безгръбначни животни в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн конвенция	IUCN (2014.2)
1	1060	Лицена (<i>Lucasena dispar</i>)	II, III	II, IV		II	NT
2	1065	Еуфидриас (<i>Euphydryas aurinia</i>)	II	II			
3	1074	Торбогнездница (<i>Eriogaster catax</i>)	II, III	II, IV		II	DD
4	1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	II, III	II		III	
5	1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	* II, III	* II, IV		II	VU

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

6	1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	II, III	II, IV		II	VU
7	1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	II	II			VU
8	4045	Ценагрион (<i>Coenagrion ornatum</i>)	II	II			LC
9	4053	Обикновен паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	II, III	II, IV			
10	4022	Набръчкан пробатикус (<i>Probaticus subrugosus</i>)		II, IV			
11	4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	II, III	II, IV			
12	6199	Еуплагия (<i>Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria</i>)	* II	* II			

Таблица 4.3.6-6. Природозащитен и законов статут на видовете водни безгръбначни в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн конвенция	IUCN (2015-4)
1	1093	Ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	* II	* II		III	DD
2	1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	* II, III	II, IV			EN

Таблица 4.3.6-7. Природозащитен и законов статут на видовете прилети установени на терен в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2015-4)	EUROBATS
1	1312	Ръждив вечерник (<i>Nyctalus noctula</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
2	1317	Натузиово прилепче (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
3	1327	Полунощен прилеп (<i>Eptesicus serotinus</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
4		Малко кафяво прилепче (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	III	IV	-	II	II	LC	+
5		Кафяво прилепче (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	III	IV	LC	III	II	LC	+
6		Савиево прилепче (<i>Hypsugo (Pipistrellus) savii</i>)	III	IV	LC	II	II	LC	+

Таблица 4.3.6-8. Природозащитен и законов статут на други значими видове сухоземни безгръбначни животни в национален и международен мащаб в ЗЗ BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн конвенция	IUCN (2014,2)	Ендемични	CORINE	НСМБР
1		Гигантска синевка (<i>Maculinea (Phengaris) arion</i>)	III	IV		II	NT			+
2		<i>Parnassius mnemosyne</i>	III	IV		II		BsE		+
3		<i>Zerynthia polyxena</i>	III	IV		II				
4		Южна лилава апатура (<i>Apatura metis</i>)				II			+	
5		Пъстър жътвар (<i>Callimenes macrogaster</i>)			CR					
6		<i>Balcanodiscus frivaldskyanus</i>						Endemit		
7		<i>Balkanopetalum petrov</i>						Endemit		
8		<i>Bureschiana drenskii</i>						Endemit		
9		<i>Duroniella laticornis</i>					EN			
10		<i>Melitaea trivia</i>					NT			
11		<i>Lycaena ottomanus</i>					VU	BsE		
12		<i>Hipparchia senthes</i>						BE		
13		<i>Brenthis hecate</i>							+	
14		<i>Pieris ergane</i>							+	
15		<i>Pontia chloridice</i>							+	
16		<i>Paranocarodes chopardi</i>						RE		
17		<i>Pyrgus cinarae</i>						BE		
18		<i>Ottiorhynchus beroni</i>						Endemit		
19		<i>Duvalius petrovi</i>						Endemit		
20		<i>Trichoniscus rhodopiense</i>						BG		
21		<i>Thymelicus acteon</i>						EuRedBook		

Таблица 4.3.6-9. Природозащитен и законов статут на други значими видове земноводни и влечуги в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2015-4)	CITES
1		Късокрак гушер (<i>Ablepharus kitaibelii</i>)	III	IV		II	LC	
2		Зелена крастава жаба (<i>Bufo viridis</i>)	III	IV		II	LC	
3		Горска дългокрака жаба (<i>Rana dalmatina</i>)		IV		II	LC	
4		Голям стрелец (<i>Dolichophis (Coluber) caspius</i>)	III	IV		II	LC	
5		Тънък стрелец (<i>Platyceps (Coluber) najadum</i>)	III	IV	-	II	LC	-
6		Медянка (<i>Coronella austriaca</i>)	III	IV		II		
7		Смок мишкар (<i>Zamenis longissimus = Elaphe longissima</i>)	III	IV		II	LC	
8		Жаба дървесница (<i>Hyla arborea</i>)	III	IV		II	LC	
9		Ивичест гушер (<i>Lacerta trilineata</i>)	III	IV		II	LC	
10		Зелен гушер (<i>Lacerta viridis</i>)	III	IV		II	LC	
11		Сива водна змия (<i>Natrix tessellata</i>)	III	IV		II	LC	
12		Сирийска чесновница (<i>Pelobates syriacus</i>)	III	IV		II	LC	
13		Македонски гушер (<i>Podarcis erhardii</i>)	III	IV	-	II	LC	-
14		Стенен гушер (<i>Podarcis muralis</i>)	III	IV		II	LC	
15		Кримски гушер (<i>Podarcis tauricus</i>)	III	IV		II	LC	
16		Пепелянка (<i>Vipera ammodytes</i>)	III	IV		II	LC	

Таблица 4.3.6-10. Природозащитен и законов статут на други значими видове риби в национален и международен мащаб в 33 BG0001032 “Родопи – Източни”

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга на България	Берн. конв.	IUCN (2015-4)
---	-----	-----	-----------	---------------------	---------------------------	-------------	---------------

1		Европейски сом (<i>Silurus glanis</i>)				III	LC
2		Европейска речна змиорка (<i>Anguilla anguilla</i>)			EN		CR
3		Маришки морунаш (<i>Vimba melanops</i>)			VU		DD
4		Обикновена бяла риба (<i>Sander lucioperca</i>)					LC
5		Обиновена кротушка (<i>Gobio gobio</i>)					LC
6		Речен кефал (<i>Leuciscus cephalus = Squalius cephalus</i>)					LC
7		Бабушка (<i>Rutilus rutilus</i>)					LC
8		Речен костур (<i>Perca fluviatilis</i>)					LC
9		Уклея (<i>Alburnus alburnus</i>)					LC
10		Речна пъстърва (<i>Salmo trutta</i>)					LC
11		Вардарски скобар (<i>Chondrostoma vardarense</i>)					NT
12		Обикновена лешанка (<i>Phoxinus phoxinus</i>)					LC

Легенда: (CR) - критично застрашен; (NT) - почти застрашен; (VU) - уязвим; (LC) - слабо засегнат; (DD) – няма достатъчно данни;

ЗБР: Закон за биологичното разнообразие;

Директ. 92/43 прил.: Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

Червена книга на България: Червена книга на Република България - Том II – Животни (2015);

Берн. конв.: Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция);

IUCN: Червен списък на световно застрашените животни.

4.4 ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG 0002013 “СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ” ПО ДИРЕКТИВАТА ЗА ПТИЦИТЕ

4.4.1 Обща характеристика на защитената зона

Общата характеристика на защитената зона е извършена въз основа на нейния стандартен формуляр, актуализиран през юли 2015 г. (<http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?ode=BG0002013&siteType=BirdsDirective>).

Защитената зона BG 0002013 „Студен Кладенец“ е обявена от Министерския съвет с решение № 122/02.03.2007 (публикувано в ДВ 21/2007). Тя обхваща 15995.238 ха и е разположена изцяло в Източните Родопи, известни със своето изключително биоразнообразие (Мичев, Петров, 2000; Stoychev et al., 2004).

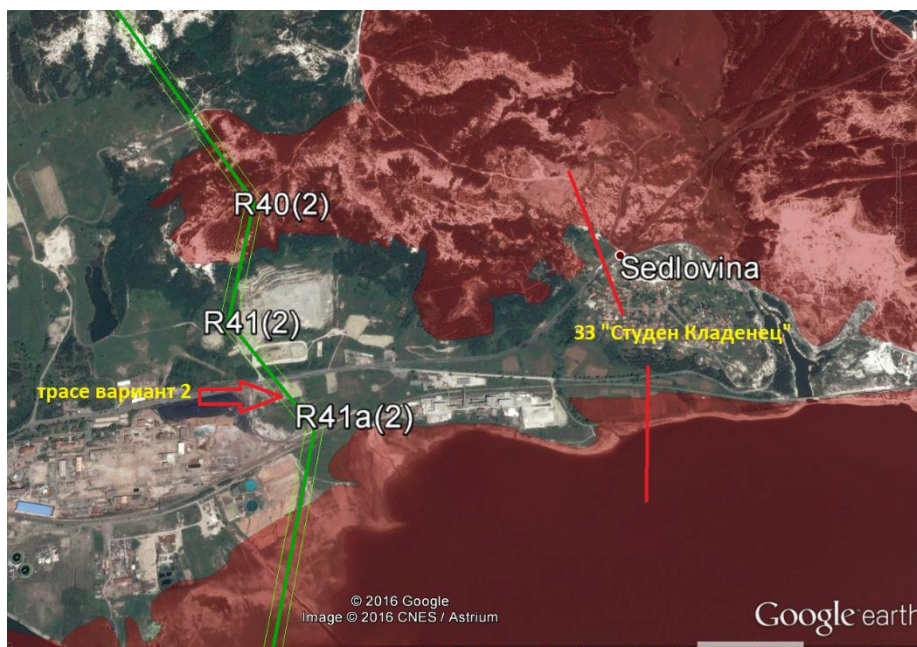
Целите за съхраняване на защитената зона са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в защитената зона „Студен кладенец“ са 129 вида птици (103 по т. 3.2 и 26 по т. 3.3). Техният списък е представен на **Табл. 5.1.4.2-1** и **Табл. 5.1.4.2-2**.

Местоположението на защитената зона SPABG 0002013 „Студен Кладенец“ е представено на **Фиг. 4.4.1-1** заедно с двата варианта на разглежданата въздушна линия:

Фиг. 4.4.1-1. Карта на защитената зона SPABG0002013 Студен кладенец и двата варианта на трасето на „Въздушна линия (вл) 400 kv (n/ct) „Марица изток“ (Република България) - n/ct „Неа Санта“ (Република Гърция)“

Околностите на язовир „Студен кладенец“, околните скали, и намиращите се в съседство планински склонове около язовира са покрити с вторични широколистни смесени гори от келяв габър (*Carpinus orientalis*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), благун (*Quercus frainetto*) или примесени с обикновен габър (*Carpinus betulus*). На някои места има гори и храсталаци от келяв габър и храсталаци от драка (*Paliurus spina-christi*),

примесени със смин (*Jasminum fruticans*), червена хвойна (*Juniperus oxycedrus*) в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи. Значителна част от площта на защитената зона е заета от скални комплекси с вулканичен произход, отделни непристъпни скали и други скални образувания, както и от открити пространства с обработваеми площи и пасища. В централната част на защитената зона между град Кърджали и село Студен кладенец е разположен язовир Студен кладенец. Със своите 27 km² площ той е третият по големина язовир в България след „Мандра“ и „Искър“.

Предмет на опазване в защитената зона „Студен кладенец“ са 129 вида (103 по т. 3.2 и 26 по т. 3.3). Техният списък е представен на **Табл. 5.1.4.2-1** и **Табл. 5.1.4.2-2**.

На територията на защитената зона са регистрирани 219 вида птици, 59 от които фигурират в Червената книга на Република България, а 103 са с европейска значимост – SPEC (12 от тях от категория SPEC 1 – глобално застрашени, 27 – от категория SPEC 2 и 64 – от категория SPEC 3). От 9 биомно ограничени видове птици в България (типични за Средиземноморието), 7 имат гнездови находища в защитената зона: испанското каменарче *Oenanthe hispanica*, маслиновият присмехулник *Warbler Hippolais olivetorum*, червеногушото коприварче *Sylvia cantillans*, малкото черноглаво коприварче *Sylvia melanocephala*, скалната зидарка *Sitta neumayer*, белочелата сврачка *Lanius nubicus* и черноглавата овесарка *Emberiza melanocephala*.

В района на яз. Студен кладенец е гнездил черният лешояд *Aegypius monachus*. То е едно от малкото места в България с гнездови находища на белошипата ветрушка *Falco naumanni* и едно от най-значимите гнездови находища на белоглавия лешояд *Gyps fulvus* и египетския лешояд *Neophron percnopterus*, совоокия турилик *Burhinus oedicnemus*, бухала *Bubobubo*, маслиновия присмехулник *Hippolais olivetorum*, белочелата сврачка *Masked Shrike Lanius nubicus* и синия дрозд *Monticola solitarius*.

По данни от Атласа на гнездящите птици в България (Янков, ред., 2007) в крайните западни части на защитената зона Студен кладенец и едноименния язовир (УТМ квадрати LG60 и LG61) гнездят 130 вида птици (**Табл. 4.4.1-1**):

Табл. 4.4.1-1. Гнездящи видове птици в крайните западни части на защитената зона Студен кладенец и едноименния язовир (УТМ квадрати LG60 и LG61) по данни на ИАОС при МОСВ; обозначения в колоните с УТМ квадрати: 1 - от 1 до 9 гн. двойки, 2- от 10 до 99 гн. дв., 3- от 100 до 999 гн. дв.

№	Вид	LG60	LG61	Защитени видове по ЗБР	Natura 2000	Червена книга Бългрия 2015	Червена книга IUCN	Чувствителни видове към ВЕП
1.	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1	1	X		VU		
2.	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>		1	X	x	EN	X	
3.	<i>Ixobrychus minutus</i>	1	2	X	x	EN		
4.	<i>Botaurus stellaris</i>		1	X	x	EN		
5.	<i>Nycticorax nycticorax</i>	2	2	X	x	VU		
6.	<i>Ardeola ralloides</i>		1	X	x	EN		
7.	<i>Egretta garzetta</i>	2	2	X		VU		
8.	<i>Ardea cinerea</i>	1		X		VU		X
9.	<i>Ciconia nigra</i>	1	1	X	x	VU		
10.	<i>Ciconia ciconia</i>	1	1	X	x	VU		X
11.	<i>Plegadis falcinellus</i>		1	x	x	CR		
12.	<i>Anas platyrhynchos</i>	1	2					
13.	<i>Anas querquedula</i>		1			VU		
14.	<i>Aythya ferina</i>		1	x		VU		
15.	<i>Pernis apivorus</i>	1		x	x	VU		
16.	<i>Milvus migrans</i>	1		x	x	VU		X
17.	<i>Neophron percnopterus</i>	1	1	x	x	EN	X	O
18.	<i>Gyps fulvus</i>		1	x	x	EN		XXX
19.	<i>Circaetus gallicus</i>		1	x	x	VU		X
20.	<i>Circus aeruginosus</i>		1	x		EN		X
21.	<i>Accipiter gentilis</i>		1	x		EN		
22.	<i>Accipiter nisus</i>	1	1	x		EN		
23.	<i>Accipiter brevipes</i>	1		x	x	VU		
24.	<i>Buteo buteo</i>	1	1	x				X
25.	<i>Buteo rufinus</i>	1	1	x	x	VU		
26.	<i>Hieraetus pennatus</i>		1	x	x	VU		X
27.	<i>Falco subbuteo</i>		1	x	x	VU		

№	Вид	LG60	LG61	Защитени видове по ЗБР	Natura 2000	Червена книга България 2015	Червена книга IUCN	Чувствителни видове към ВЕП
28.	<i>Alectoris chukar</i>	2	2					
29.	<i>Coturnix coturnix</i>	2	2					
30.	<i>Rallus aquaticus</i>		1	x				
31.	<i>Porzana porzana</i>		1	x	x	EN		
32.	<i>Gallinula chloropus</i>	2	2	x				
33.	<i>Fulica atra</i>		2					
34.	<i>Burhinus oedicnemus</i>	1	1	x	x	VU		
35.	<i>Charadrius dubius</i>	2	2	x	x	VU		
36.	<i>Vanellus vanellus</i>		1	x	x	LC		X
37.	<i>Tringa ochropus</i>	1	1	x	x	EN		
38.	<i>Actitis hypoleucos</i>		1	x	x	LC		
39.	<i>Larus michahelis</i>		2	x				X
40.	<i>Sterna Hirundo</i>	2	1	x	x	EN		XX
41.	<i>Columba livia</i>	3	3					X
42.	<i>Columba palumbus</i>	2	1					X
43.	<i>Streptopelia decaocto</i>	3	3					X
44.	<i>Streptopelia turtur</i>	3	3					X
45.	<i>Cuculus canorus</i>	2	2	x				X
46.	<i>Tyto alba</i>		1	x	x	VU		
47.	<i>Otus scops</i>	2	2	x				
48.	<i>Bubo bubo</i>	1	1	x	x	VU		X
49.	<i>Athene noctua</i>	2	2	x				
50.	<i>Strix aluco</i>		2	x				
51.	<i>Asio otus</i>	1	1	x				X
52.	<i>Caprimulgus europaeus</i>	2	2	x				X
53.	<i>Tachymartus melba</i>		2	x				
54.	<i>Apus apus</i>	1	2	x				X
55.	<i>Apus pallidus</i>	1	2	x				

№	Вид	LG60	LG61	Защитени видове по ЗБР	Natura 2000	Червена книга България 2015	Червена книга IUCN	Чувствителни видове към ВЕП
56.	<i>Alcedo atthis</i>	2	2	x				
57.	<i>Merops apiaster</i>	2	2	x				
58.	<i>Coracias garrulus</i>	2		x	x	VU	X	
59.	<i>Upupa epops</i>	2	2	x				X
60.	<i>Jynx torquilla</i>	1	1	x				
61.	<i>Picus viridis</i>	2	2	x				
62.	<i>Dendrocopos major</i>	2	2	x				
63.	<i>Dendrocopos syriacus</i>	2	2	x				
64.	<i>Dendrocopos minor</i>	1	1	x				
65.	<i>Galerida cristata</i>	2	2	x				
66.	<i>Lullula arborea</i>	2	2	x	x			
67.	<i>Alauda arvensis</i>		2	x				
68.	<i>Riparia riparia</i>	2	1	x				
69.	<i>Hirundo rupestris</i>	2	2	x				
70.	<i>Hirundo rustica</i>	3	3	x				
71.	<i>Hirundo daurica</i>	3	3	x				
72.	<i>Delichon urbica</i>	3	3	x				
73.	<i>Anthus campestris</i>		1	x	x			
74.	<i>Motacilla flava</i>	3	2	x				
75.	<i>Motacilla cinerea</i>		2	x				
76.	<i>Motacilla alba</i>	2	2	x				
77.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	2		x				
78.	<i>Erithacus rubecula</i>	3	3	x				
79.	<i>Luscinia megarhynchos</i>	3	3	x				
80.	<i>Phoenicurus ochruros</i>		2	x				
81.	<i>Saxicola torquata</i>		1	x				
82.	<i>Oenanthe isabellina</i>	2	2	x				
83.	<i>Oenanthe oenanthe</i>	2	2	x				

№	Вид	LG60	LG61	Защитени видове по ЗБР	Natura 2000	Червена книга България 2015	Червена книга IUCN	Чувствителни видове към ВЕП
84.	<i>Oenanthe hispanica</i>	2	2	x				
85.	<i>Monticola saxatilis</i>		1	x	x			
86.	<i>Monticola solitaries</i>		1	x		VU		
87.	<i>Turdus merula</i>	3	3	x				
88.	<i>Turdus philomelos</i>	2	3	x				
89.	<i>Turdus viscivorus</i>	1	2	x				
90.	<i>Acrocephalus shoenabenus</i>		1	x				
91.	<i>Acrocephalus palustris</i>		2	x				
92.	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		2	x				
93.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	2	2	x				
94.	<i>Hippolais pallida</i>		2	x				
95.	<i>Sylvia nisoria</i>	2	1	x	x			
96.	<i>Sylvia curruca</i>	2	1	x				
97.	<i>Sylvia communis</i>	3	2	x				
98.	<i>Sylvia atricapilla</i>	3	2	x				
99.	<i>Phylloscopus collybita</i>	2	2	x				
100.	<i>Muscicapa striata</i>		1	x				
101.	<i>Aegithalos caudatus</i>	2	2	x				
102.	<i>Parus lugubris</i>		2	x				
103.	<i>Parus caeruleus</i>	2	2	x				
104.	<i>Parus major</i>	3	3	x				
105.	<i>Sitta europaea</i>	1	2	x				
106.	<i>Sitta neumayer</i>		1	x		VU		
107.	<i>Remiz pendulinus</i>		1	x		VU		
108.	<i>Oriolus oriolus</i>	2	2	x				
109.	<i>Lanius collurio</i>	3	3	x	x			

№	Вид	LG60	LG61	Защитени видове по ЗБР	Natura 2000	Червена книга България 2015	Червена книга IUCN	Чувствителни видове към ВЕП
110.	<i>Lanius minor</i>	1	2	x	x			
111.	<i>Lanius senator</i>	3	3	x				
112.	<i>Garrulus glandarius</i>	2	3	x				
113.	<i>Pica pica</i>	2	2					
114.	<i>Corvus monedula</i>	2	3					
115.	<i>Corvus corone cornix</i>	2	2					
116.	<i>Corvus corax</i>	1	1	x	x	NT		
117.	<i>Sturnus vulgaris</i>	3	3	x				
118.	<i>Passer domesticus</i>	3	4	x				
119.	<i>Passer hispaniolensis</i>	3	3	x				
120.	<i>Passer montanus</i>	2	3	x				
121.	<i>Petronia petronia</i>		1	x				
122.	<i>Fringilla coelebs</i>	3	3	x				
123.	<i>Carduelis chloris</i>	2	2	x				
124.	<i>Carduelis carduelis</i>	3	3	x				
125.	<i>Carduelis cannabina</i>	2	2	x				
126.	<i>Cocc. coccothraustes</i>	3	2	x				
127.	<i>Emberiza citrinella</i>	2		x				
128.	<i>Emberiza cirlus</i>	2	3	x				
129.	<i>Emberiza hortulana</i>	3	2	x	x			
130.	<i>Emberiza melanocephala</i>	3	3	x				
131.	<i>Miliaria calandra</i>	3	3	x				
Всичко		94	124	119	35	39	3	22

Както се вижда от горната таблица, от 131-те вида птици, регистрирани в крайните западни части на защитената зона и едноименния язовир 119 са защитени по ЗБР, 35 са защитени от Директивата за птиците, 39 фигурират в Червената книга на

България (2015), 3 - в Червената книга на IUCN, а 22 вида са определени като чувствителни към ветрогенератори по съответната Наредба на МОСВ.

По данни на ИАОС при МОСВ в крайните западни части на яз. Студен кладенец, които са и най-западните площи на едноименната защитена зона са установени гнездови находища на следните видове птици (**Табл. 4.4.1-2**):

Табл. 4.4.1-2. Гнездови находища на някои видове птици в крайните западни части на яз. Студен кладенец и едноименната защитена зона (по данни на ИАОС при МОСВ)

УТМ квадрат	Вид	Брой двойки	Червена книга на България (2015)
LG60	Гарван <i>Corvus corax</i>	1	NT
LG61	ММалък корморан <i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	40	EN
LG61	Малка бяла чапла <i>Egretta garzetta</i>	30	VU
LG61	Нощна чапла <i>Nycticorax nycticorax</i>	122	VU
LG61	Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	1	VU
LG61	Черношипа ветрушка <i>Falco tinnunculus</i>	1	
LG61	Гарван <i>Corvus corax</i>	1	NT

Малкият корморан и чаплите образуват гнездова колония, разположена в коритото на р. Арда при гр. Кърджали.

В района са проведени и стационарни наблюдения на прелитащите птици (по данни на ИАОС), които са включени в следната **Табл. 4.4.1-3**:

Табл. 4.4.1-3. Стационарни наблюдения на някои видове птици в крайните западни части на яз. Студен кладенец и едноименната защитена зона (по данни на ИАОС при МОСВ)

УТМ квадрат	Вид	Брой инд.	Червена книга на България (2015)
LG60	Осояд <i>Pernis apivorus</i>	1	VU
LG60	Белоглав лешояд <i>Gyps fulvus</i>	2	EN
LG60	Голям ястреб <i>Accipiter gentilis</i>	2	EN

LG60	Малък ястреб <i>Accipiter nisus</i>	1	EN
LG60	Обикновен мишелов <i>Buteo buteo</i>	14	
LG60	Белоопашат мишелов <i>Buteo rufinus</i>	1	VU
LG60	Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	9	VU
LG60	Орел змияр <i>Circaetus gallicus</i>	1	VU
LG60	Орко <i>Falco subbuteo</i>	1	VU
LG60	Черношипа ветрушка <i>Falco tinnunculus</i>	6	
LG60	Гарван <i>Corvus corax</i>	2	NT
LG61	Сива чапла <i>Ardea cinerea</i>	3	VU
LG61	Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	4	VU
LG61	Осояд <i>Pernis apivorus</i>	6	VU
LG61	Черна каня <i>Milvus migrans</i>	1	VU
LG61	Орел змияр <i>Circaetus gallicus</i>	1	VU
LG61	Малък ястреб <i>Accipiter nisus</i>	1	EN
LG61	Обикновен мишелов <i>Buteo buteo</i>	19	
LG61	Малък орел <i>Hieraaetus pennatus</i>	1	VU
LG61	Черношипа ветрушка <i>Falco tinnunculus</i>	2	
LG61	Жълтонога чайка <i>Larus michahellis</i>	3	
LG61	Гарван <i>Corvus corax</i>	27	NT

По отношение на миграцията няма данни за наличието на прелетни пътища на птиците през територията на защитената зона Студен кладенец и едноименния язовир. Такива не са установени и по време на ежегодния орнитологичен мониторинг, проведен от нас през 2010-2011 г. от наблюдателен пункт, разположен на около 10 km южно от крайните западни части на защитената зона.

Таблица 4.4.1-4 Видово богатство на крайните най-западни УТМ квадрати от защитената зона SPABG0002013 Студен кладенец

УТМ квадрат (100 км ²)	Брой видове птици
LG61	124
LG60	94
Average	109
Average/BG	72

Както се вижда, видовото богатство на птиците в крайните най-западни УТМ квадрати от защитената зона превишава значително средното за територията на България.

По време на многократните теренни проучвания на разглеждания обект (есента на 2015 г. и пролетта на 2016 г.) бяха регистрирани сезонни миграции на жълтоноги чайки, сиви чапли, черни щъркели и др. по протежение на долината на р. Върбица до вливането ѝ в яз. Студен кладенец. Най-вероятно те са свързани със соленото езеро Порто Лаго, разположено на около 60 km SSW от устието на р. Върбица. Освен тях по време на теренните проучвания установихме хранителни миграции на водолюбиви и предимно рибоядни видове птици по протежението на р. Арда и яз. Студен кладенец.

Яз. Студен кладенец се отличава с характерни зимуващи популации от птици, описани в детайли за периода 1977-2001 г. (Michev & Profirov, 2003). Данни за годините след посочения период са от ИАОС при МОСВ съгласно писмо с изх. № 337/21.01.2016 г.) и са представени на **Табл. 4.4.1-5:**

Табл. 4.4.1-5. Параметри на среднозимната численост на водолюбивите птици в яз. Студен кладенец през 1977-2001 г. (данни на Michev & Profirov, 2003) и 2003-2015 г. (данни на ИАОС при МОСВ)

Период	Среден брой птици	Мин.	Макс.	Среден брой видове	Мин.	Макс.	Най-многобройни видове
1977-2001	1442	1060	1823	13	11	15	<i>Anas platyrhynchos</i> <i>Aythya ferina</i> <i>Larus michahelis</i>
2003 –2015	2209	900	5135	14	8	19	<i>Anas platyrhynchos</i> <i>Aythya ferina</i> <i>Phalacrocorax carbo</i>

Както се вижда от таблицата, значението на яз. Студен кладенец като място за зимуване на водолюбиви птици с течение на времето нараства както по отношение на общата численост, така и по броя на зимуващите видове.

И през двата периода в яз. Студен кладенец са регистрирани да зимуват световно застрашените къдроглав пеликан *Pelecanus crispus* и малък корморан *Phalacrocorax pugnatus*.

14% от площта на защитената зона е обявена за защитена по ЗЗТ (един резерват - Вълчи дол и 3 други защитени територии: Големият сипей, Средна Арда и Юмрук

скала). С изключение на Юмрук скала, те заемат източната част на защитената зона и остават относително далече от трасето на проектираната въздушна линия. През 1989 г. районът е обявен за Орнитологично важно място, а през 1998 г. - и като част (долината на р. Арда) от мрежата Корине.

Защитената зона SPABG 0002013 “Студен Кладенец” няма изготвен План за управление.

4.4.2 Природни местообитания, местообитания на растителни видове и растителни видове, обект на опазване

В Стандартния формуляр за тази защитена зона няма природни местообитания, местообитания на растителни и животински видове, както и растителни и животински видове, които да са обект на опазване.

4.4.3 Видове, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС и Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

В Стандартния формуляр за защитената зона са включени 103 вида птици от Приложение I на Директивата за птиците и Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС (Табл. 4.4.3-1):

Табл. 4.4.3-1. Видове птици от Стандартния формуляр за защитената зона SPABG0002013 Студен кладенец, включени в Приложение I на Директивата за птиците

Видове		Популяция в зоната						Оценка на зоната			
Код	Научно име	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
			Min	Max				Популяция	Степен на съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
A086	<i>Accipiter nisus</i>	p	3	8	p		G	C	A	C	C
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	r	2	2	p		G	C	A	C	C
A079	<i>Aegypius monachus</i>	c	1	1	i		G	A	A	B	A
A079	<i>Aegypius monachus</i>	p	1	1	p		G	A	A	B	A
A229	<i>Alcedo atthis</i>	p	13	17	p		G	C	A	C	C
A054	<i>Anas acuta</i>	w		12	i		G	C	B	C	C
A054	<i>Anas acuta</i>	c	4	10	i		G	C	B	C	C
A056	<i>Anas clypeata</i>	w		2	i		G	C	B	C	B
A056	<i>Anas clypeata</i>	c	10	15	i		G	C	B	C	B

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове		Популация в зоната						Оценка на зоната			
Код	Научно име	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
			Min	Max				Популация	Степен на съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
A052	<i>Anas crecca</i>	c	30	30	i		G	B	A	C	B
A052	<i>Anas crecca</i>	w		1084	i		G	B	A	C	B
A050	<i>Anas penelope</i>	c	30	30	i		G	B	B	C	B
A050	<i>Anas penelope</i>	w		72	i		G	C	B	C	B
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	w	99	2636	i		G	B	A	C	B
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	c	488	650	i		G	B	A	C	B
A055	<i>Anas querquedula</i>	w		247	i		G	C	B	C	C
A055	<i>Anas querquedula</i>	c		50	i		G	C	B	C	C
A051	<i>Anas strepera</i>	w		9	i		G	C	B	C	C
A051	<i>Anas strepera</i>	c	1	5	i		G	C	B	C	C
A041	<i>Anser albifrons</i>	w		13	i		G	C	B	C	C
A043	<i>Anser anser</i>	w		8	i		G	C	A	C	C
A255	<i>Anthus campestris</i>	r	1	7	i		G	C	B	C	C
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	p	1	1	p		G	C	A	C	C
A089	<i>Aquila pomarina</i>	c	10	10	i		G	C	B	C	C
A028	<i>Ardea cinerea</i>	c	5	14	i		G	A	A	C	A
A028	<i>Ardea cinerea</i>	w		29	i		G	A	A	C	A
A029	<i>Ardea purpurea</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	r		5	p		G	C	B	C	C
A059	<i>Aythya ferina</i>	w		750	i		G	B	A	C	B
A061	<i>Aythya fuligula</i>	w		1	i		G	C	B	C	C
A061	<i>Aythya fuligula</i>	c	10	15	i		G	C	B	C	C
A060	<i>Aythya nyroca</i>	w		1	i		G	C	B	C	C
A060	<i>Aythya nyroca</i>	c	2	5	i		G	C	B	C	C
A215	<i>Bubo bubo</i>	p	5	10	p		G	C	A	C	A
A133	<i>Burhinus oedicephalus</i>	c		15	i		G	B	B	C	A
A133	<i>Burhinus oedicephalus</i>	r	8	8	p		G	B	B	C	A
A087	<i>Buteo buteo</i>	p	10	10	p		G	C	A	C	C
A087	<i>Buteo buteo</i>	w		8	i		G	C	B	C	C
A087	<i>Buteo buteo</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A403	<i>Buteo rufinus</i>	p	2	3	p		G	C	B	C	C
A243	<i>Cal. brachydactyla</i>	r	5	50	p		G	C	B	C	B

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове		Популяция в зоната						Оценка на зоната			
Код	Научно име	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	А/В/С/Д			
			Min	Max				Популяция	Степен на съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	r	75	155	p		G	C	A	C	B
A136	<i>Charadrius dubius</i>	r	32	37	p		G	C	A	C	C
A196	<i>Chlidonias hybridus</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A197	<i>Chlidonias niger</i>	c	30	40	i		G	C	B	C	C
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	c	10	10	i		G	C	A	C	C
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	r	5	5	p		G	C	A	C	C
A030	<i>Ciconia nigra</i>	r	30	30	p		G	B	A	C	A
A030	<i>Ciconia nigra</i>	w		3	i		G	B	A	C	A
A030	<i>Ciconia nigra</i>	c	35	35	i		G	B	A	C	A
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	r	1	3	p		G	C	A	C	C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A082	<i>Circus cyaneus</i>	w		1	i		G	C	A	C	C
A083	<i>Circus macrourus</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A084	<i>Circus pygargus</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A231	<i>Coracias garrulus</i>	r	15	50	p		G	C	A	C	B
A231	<i>Coracias garrulus</i>	c	1	1	i		G	C	A	C	B
A122	<i>Crex crex</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	C
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	w		44	i		G	B	B	C	C
A036	<i>Cygnus olor</i>	w		100	i		G	B	A	C	B
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	p	8	8	p		G	C	B	C	C
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	p	15	30	p		G	C	B	C	C
A236	<i>Dryocopus martius</i>	p	4	5	p		G	C	B	C	C
A027	<i>Egretta alba</i>	c	1	3	i		G	B	B	C	B
A027	<i>Egretta alba</i>	w	2	20	i		G	B	B	C	B
A026	<i>Egretta garzetta</i>	c	1	1	i		G	C	B	C	B
A026	<i>Egretta garzetta</i>	r		15	p		G	C	B	C	B
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	r	44	215	p		G	C	A	C	C
A511	<i>Falco cherrug</i>	r	1	1	p		G	C	B	C	C
A511	<i>Falco cherrug</i>	c		1	i		G	C	B	C	C
A095	<i>Falco naumanni</i>	c		1	i		G	A	A	B	A

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове		Популация в зоната						Оценка на зоната			
Код	Научно име	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
			Min	Max				Популация	Степен на съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
A095	<i>Falco naumanni</i>	r		3	p		G	A	A	B	A
A103	<i>Falco peregrinus</i>	r	2	3	p		G	C	A	C	C
A103	<i>Falco peregrinus</i>	c		1	i		G	C	A	C	C
A103	<i>Falco peregrinus</i>	w		1	i		G	C	A	C	C
A099	<i>Falco subbuteo</i>	r	3	3	p		G	C	A	C	C
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	p	10	35	p		G	C	A	C	C
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	w		1	i		G	C	B	C	C
A097	<i>Falco vespertinus</i>	r		1	p		G	C	B	C	C
A097	<i>Falco vespertinus</i>	c		1	i		G	C	B	C	C
A125	<i>Fulica atra</i>	w		316	i		G	C	A	C	C
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	w				P	DD	C	B	C	C
A154	<i>Gallinago media</i>	c	1	1	i		G	C	A	C	C
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	w		23	i		G	C	B	C	C
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	p		5	10	p	G	C	A	C	C
A002	<i>Gavia arctica</i>	w		2	i		G	C	B	C	C
A001	<i>Gavia stellata</i>	w	2	2	i		G	A	A	B	A
A078	<i>Gyps fulvus</i>	w		27	i		G	A	A	B	A
A078	<i>Gyps fulvus</i>	c	3	4	i		G	A	A	B	A
A078	<i>Gyps fulvus</i>	p	37	37	p		G	A	A	B	A
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	w		1	p		G	C	B	C	C
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	r	1	1	p		G	C	B	C	C
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	c		1	i		G	C	B	C	C
A092	<i>Hieraetus pennatus</i>	r	1	1	p		G	C	A	C	C
A092	<i>Hieraetus pennatus</i>	c	1	1	i		G	C	A	C	C
A439	<i>Hippolais olivetorum</i>	r	9	43	p		G	C	A	C	A
A338	<i>Lanius collurio</i>	r	800	1500	p		G	C	A	C	C
A339	<i>Lanius minor</i>	r	17	17	p		G	C	A	C	C
A433	<i>Lanius nubicus</i>	r	5	5	p		G	C	A	C	A
A459	<i>Larus cachinnans</i>	p	4	7	p		G	B	A	C	A
A459	<i>Larus cachinnans</i>	w	4	191	i		G	B	A	C	A

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Видове		Популация в зоната						Оценка на зоната			
Код	Научно име	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	A/B/C/D	A/B/C		
			Min	Max				Популация	Степен на съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
A182	<i>Larus canus</i>	с		2	i		G	C	B	C	C
A177	<i>Larus minutus</i>	г		1	i		G	C	A	C	C
A177	<i>Larus minutus</i>	с	1	1	i		G	C	B	C	C
A179	<i>Larus ridibundus</i>	w	61	300	i		G	B	A	C	B
A246	<i>Lullula arborea</i>	p	140	210	p		G	C	A	C	C
A246	<i>Lullula arborea</i>	с	10	10	i		G	C	A	C	C
A152	<i>Lymnocyptes minimus</i>	с				PP	DD	C	B	C	C
A242	<i>Mel. calandra</i>	p	2	4	p		G	C	B	C	C
A068	<i>Mergellus albellus</i>	w	1	7	i		G	C	A	C	C
A230	<i>Merops apiaster</i>	r	170	170	p		G	C	A	C	C
A230	<i>Merops apiaster</i>	с				P	DD	C	B	C	C
A073	<i>Milvus migrans</i>	с	1	1	i		G	C	B	C	C
A073	<i>Milvus migrans</i>	r	1	1	p		G	C	B	C	C
A074	<i>Milvus Milvus</i>	с	1	1	i		G	C	A	C	A
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	r	4	6	p		G	B	A	C	A
A058	<i>Netta rufina</i>	w	1	51	i		G	A	A	C	A
A160	<i>Numenius arquata</i>	w				P	DD	C	B	C	C
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	r		35	p		G	C	A	C	C
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	с	1	1	i		G	C	A	C	C
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	r		1	p		G	C	A	C	C
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	с	1	1	i		G	C	B	C	C
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	w		3	i		G	C	B	C	C
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	с		2	i		G	C	B	C	C
A072	<i>Pernis apivorus</i>	r	2	3	p		G	C	A	C	B
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>	w	27	155	i		G	B	A	C	B
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>	с	9	35	i		G	B	A	C	B
A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	w		250	i		G	C	A	C	C
A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	с	2	2	i		G	C	A	C	C
A151	<i>Philomachus pugnax</i>	с	10	10	i		G	C	B	C	C

Видове		Популяция в зоната						Оценка на зоната			
Код	Научно име	Тип	Размер		Единица	Категория	Качество на данните	А/В/С/Д			
			Min	Max				Популяция	Степен на съхранение	Изоляция	Цялостна оценка
A234	<i>Picus canus</i>	p	3	7	p		G	C	A	C	C
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	w	3	149	i		G	B	A	C	B
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	c		1	i		G	C	B	C	C
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	w		6	i		G	C	B	C	C
A118	<i>Rallus aquaticus</i>	p	3	5	p		G	C	A	C	C
A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>	c		14	i		G	C	A	C	C
A193	<i>Sterna Hirundo</i>	r	3	5	p		G	C	A	C	C
A193	<i>Sterna Hirundo</i>	c	1	1	i		G	C	A	C	C
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	r	40	140	p		G	C	B	C	B
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	w	1	85	i		G	B	B	C	B
A048	<i>Tadorna Tadorna</i>	w	2	61	i		G	C	B	C	C
A048	<i>Tadorna Tadorna</i>	c	1	2	i		G	C	B	C	C
A164	<i>Tringa nebularia</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A165	<i>Tringa ochropus</i>	c				P	DD	C	B	C	C
A165	<i>Tringa ochropus</i>	w		25	i		G	C	B	C	C
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>	c	70	80	i		G	B	A	C	B
A142	<i>Vanellus Vanellus</i>	c	10	10	i		G	C	B	C	C

Тип: p = постоянен вид, r = размножаващ се вид, c = концентриращ се вид, w = зимуващ вид

Единици: i = индивиди, p = двойка

Категория: C = обикновен вид, R = рядък вид, V = много рядък вид, P = наличен

Качество на данните: G = 'Добро'; M = 'Средно'; P = 'слабо'; VP = много слабо.

4.4.4 Други значими растителни и животински видове

Други 26 значителни видове птици от Стандартния формуляр за защитената зона SPABG0002013 Студен кладенец са включени в следната **Табл. 4.4.4-1:**

Табл. 4.4.4-1. Други значителни видове птици от Стандартния формуляр за защитената зона SPABG0002013 Студен кладенец

Видове		Популяция в зоната				Обосновка					
Код	Научно име	Размер		Единица	Категория	Видове Прил.		Други категории			
		Min	Max			C/R/V/P	IV	V	A	B	C
A247	<i>Alauda arvensis</i>	455	455							X	

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

A218	<i>Athene noctua</i>	5	5							X	
A366	<i>Carduelis cannabina</i>	115	115							X	
A363	<i>Carduelis chloris</i>	120	120							X	
A347	<i>Corvus monedula</i>	50	50								X
A347	<i>Coturnix coturnix</i>	76	76							X	
A377	<i>Emberiza cirrus</i>	18	18							X	
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	592	592							X	
A359	<i>Fringilla coelebs</i>	770	770							X	
A244	<i>Galerida cristata</i>	150	150							X	
A251	<i>Hirundo rustica</i>	415	415							X	
A233	<i>Jynx torquilla</i>	32	32							X	
A383	<i>Miliaria calandra</i>	950	950							X	
A281	<i>Monticola solitaries</i>	6	6							X	
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	100	100							X	
A214	<i>Otus scops</i>	5	5							X	
A329	<i>Parus caeruleus</i>	85	85							X	
A443	<i>Parus lugubris</i>	50	50							X	
A235	<i>Picus viridis</i>	55	55							X	
A445	<i>Sitta neumayer</i>	20	20					X			
A210	<i>Streptopelia turtur</i>	75	75							X	
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	590	590							X	
A304	<i>Sylvia cantillans</i>	110	110							X	
A305	<i>Sylvia melanocephala</i>	20	20							X	
A283	<i>Turdus merula</i>	935	935							X	
A285	<i>Turdus philomelos</i>	20	20							X	

Код: код, посочен в справочния портал. За птиците, Прил. IV и V кода от портала трябва да се използва заедно с научното им име.

Мотивация на категориите: IV, V: Видове включени в анексите (Директива за местообитанията),

A: Национален червен списък; B: Ендемити;

C: Международни конвенции; D: други причини

Тип: p = постоянен вид, r = размножаващ се вид, c = концентриращ се вид, w = зимуващ вид

Единици: i = индивиди, p = двойка

Категория: C = обикновен вид, R = рядък вид, V = много рядък вид, P = наличен

Качество на данните: G = 'Добро'; M = 'Средно'; P = 'слабо'; VP = много слабо.

5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони

Оценката на вероятността и степента на въздействие на инвестиционното предложение върху предмета и целите на опазване на защитените зони се базира на сравнителен анализ, на прогнозираните изменения и на експертната оценка за тяхното влияние върху съществуващото биологично разнообразие в границите на защитените зони.

Корекциите направени в точка 5 от настоящия Доклад не са отразени с наклонен шрифт (*Italic*) и с червен цвят, тъй като точката е цялостно преработена в съответствие с писмо на МОСВ с изх. № ОВОС-63/12.09.2016 г

5.1. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

На основата на обобщените въздействия в Таблица 3.4. е оценена вероятността дадени въздействия на инвестиционното предложение да окажат отрицателно влияние върху параметрите за благоприятен природозащитен статус (БПС) на природните местообитания и видове, обект на опазване в защитената зона.

За оценката на степента на въздействието е използвана диференцирана 10-степенна скала (Таблица 5.1-1).

Таблица 5.1-1 Скала за оценка степента на въздействие

Оценка/бал	Степени
0	Дейността не оказва въздействие.
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие.
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия.
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия.
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия.
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия.
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия.
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
9	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.
10	Дейността предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие. Въздействието не може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсиращи мерки.

Посочените степени на въздействието са обобщени в следните 4 групи:

без въздействие (0) - реализацията на ИП не оказва въздействие върху природните местообитания, видове и техни местообитания;

незначително въздействие (1-3) – краткосрочни въздействия, които засягат незначителна площ от природно местообитание или вид и които не предизвикват промяна в тяхната структура и функции в границите на защитената зона. По експертна оценка могат да се предложат мерки за да се предотвратят или смекчат въздействията, когато е възможно.

средно въздействие (4-6) – въздействие, което ще бъде дългосрочно или ще засегне значителна площ от природно местообитание или вид, но не променя тяхната структура и функции в границата на защитената зона. Тези въздействия трябва да се

отчетат в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за тяхното намаляване или премахване;

значително въздействие (7-10) – дългосрочно въздействие, което засяга значителна площ от природно местообитание или вид и може да промени тяхната структура и функции в границата на защитената зона. Задължително се предлагат изпълними и контролируеми мерки, в случай, че степента на въздействие не се променя, се предлагат и разглеждат алтернативни решения.

5.1.1 Защитена зона BG 0000578 „Река Марица“

5.1.1.1 Растителност и типове природни местообитания в ЗЗ „Река Марица“

В СФ на ЗЗ са включени следните местообитания, които **не са установени** в проектното трасе – варианти 1 и 2 и в прилежащите им територии, поради което, не се очакват въздействия върху тях при реализиране на ИП:

- 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydracharition*.
- 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi*
- 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи).
- 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*.
- 91F0 Крайречни смесени гори от Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*).
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.
- 92C0 Гори от *Platanus orientalis*.
- 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*)

При варианти 1 и 2 се очаква въздействие върху следните природни местообитания:

- 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.*

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Cailtricho-Bartrachion* - установено при изпълнение на Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на местообитания и видове – фаза 1“

При **вариант 2** се очаква въздействие и върху природно местообитание 91AA* Източни гори от космат дъб.

5.1.1.1.1. Местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.*

Към това местообитание се отнасят части от долните течения големите реки, които са с тинести брегове. Растителността се формира през летния период като е образувана предимно от едногодишни пионерни треви и рудерални съобщества от съюзите *Bidention p.p.* и *Chenopodium rubric.* Характерни видове за местообитанието са *Chenopodium rubrum*, *Bidens frondosa*, *Xanthium italicum*, *Persicaria hydropiper*, *Echinochloa crus-gali*, *Ranunculus scleratus* и др.

Съгласно СФ, местообитание 3270 заема територия в размер 60.2417 ha, което съответства на 0.41 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитанието в границите на ЗЗ са дадени следните оценки:

- По степен на представителност е дадена оценка: В - *добра представителност.*
- По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас В) $15 \geq p > 2\%$.
- По степен на съхранение /опазване/ на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка В : *добро съхранение.*
- Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - *добра стойност.*

В обхвата на ИП местообитанието не е типично. В северната част покрай р. Марица за укрепване на брега е направено залесяване с *Robinia pseudoacacia* (бял салкъм). В създадените растителни групировки участват и *Ulmus minor* (полски бряст), *Juglans regia* (орех), *Prunus cerasifera* (джанка) и др.

Покрай южния бряг на р. Марица има ивица от растителни групировки с участие на *Salix alba* (бяла върба), *Populus alba* (бяла топола), *Morus alba* (черница), *Acer negundo* (ясенолистен явор), *Amorpha fruticosa* (черна акация), *Cornus mas* (дрял),

Phragmites australis (тръстика), *Urtica dioica* (коприва) и др.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи:

Вариант 1

При реализирането на инвестиционното предложение се очаква **незначително** въздействие върху площ от 0.0604 ha, което е 0.10 % от площта на местообитанието в зоната.

Вариант 2

При реализирането на инвестиционното предложение се очаква **незначително** въздействие върху площ от 0.066 ha, което е 0.11 % от площта на местообитанието в зоната.

Обща оценка на вариант 1 и на вариант 2:

Тъй като не е предвидено поставяне на стълбове на територията на местообитанието и не се очаква преобразуване в територията на сервитутната ивица, въздействието по критерия промяна на площта се оценява като незначително. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като не се очаква преобразуване и фрагментация на местообитанието. Реализацията на ИП ще окаже и незначителна промяна по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния).

5.1.1.1.2. Местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Caillitricho-Batrachion*

Местообитание 3260 не е включено в СФ на зоната, а е установено при изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на местообитания и видове – фаза 1“. Установената обща площ на местообитание 3260 е 5139.67 ha, което се равнява на 35 % от общата площ на ЗЗ.

Към това местообитание се отнасят речни участъци с прикрепена водна растителност в средните и долни течения на реки в равнините и предпланините. Формираната растителност прикрепена към дъното на речните басейни се отнася към съюзите *Ranunculion fluitans* и *Calitricho-Batrachion*. Характерни видове за местообитанието са *Potamogeton spp.*, *Ranunculus trichophyllus*, *Berula erecta*, *Mentha aquatica*, *Sparganium erectum*, *Typha latifolia* и др.

При изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на местообитания и видове – фаза 1“ на местообитание 3260 е дадена оценка неблагоприятно – лошо състояние, което е свързано с критериите „Структура и функции“ и „Бъдещи перспективи (заплахи и влияния)“.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за него хидрофити и хигрофити.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи:

Вариант 1

При реализирането на инвестиционното предложение се очаква **незначително** въздействие върху площ от 0.52 ha, което е 0.01 % от площта на местообитанието в зоната.

Вариант 2

При реализирането на инвестиционното предложение се очаква **незначително** въздействие върху площ от 0.38 ha, което е 0.007 % от площта на местообитанието в зоната.

Обща оценка на вариант 1 и на вариант 2:

Тъй като не е предвидено поставяне на стълбове на територията на местообитанието и не се очаква преобразуване в територията на сервитутната ивица, въздействието по критерия промяна на площта се оценява като незначително. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като не се очаква преобразуване и фрагментация на местообитанието. Реализацията на ИП ще окаже и незначителна промяна по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния).

5.1.1.1.3. Местообитание 91AA *Източни гори от космат дъб.

Местообитание 91AA е формирано предимно на каменисти терени на варовита или силикатна скална основа, в условия на преходно-континентален и преходно-средиземноморски климат. В растителните съобщества заедно с косматия дъб участват и *Fraxinus ornus*, *Carpinus orientalis* и др. видове със сходни екологични изисквания. Характерни за местообитанието са и следните видове: *Quercus virgiliana*, *Q. frainetto*, *Q. cerris*, *Geranium sanguineum*, *Juniperus oxycedrus*, *Ruscus aculeatus*, *Asparagus acutifolius*, *Carex michelii*, *Potentilla micrantha*, *Tanacetum corymbosum* и др.

Съгласно СФ, местообитание 91AA заема площ 192.96448 ha, което съответства на 1.31 % от общата площ на ЗЗ. На състоянието на местообитанието в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, е дадена оценка: С - значителна представителност.

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас С) $2 \geq p > 0 \%$.

По степен на съхранение /опазване/ на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка С: средно или намалено съхранение.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание е С: *значима стойност*.

Само при **вариант 2** се очаква въздействие върху природно местообитание 91AA* Източни гори от космат дъб.

В района на ИП в изредените горски съобщества на местообитание 91AA Източни гори от космат дъб в първия етаж участват видовете *Quercus pubescens* (космат дъб), *Quercus frainetto* (благун), *Fraxinus ornus* (мъждрян), *Pyrus pyraster* (трънлива круша). В храстовия етаж доминират *Paliurus spina-christi* (драка), *Carpinus orientalis* (келяв габър), *Ligustrum vulgare* (птиче грозде), *Rosa canina* (шипка). В тревните етажи доминират *Chrysopogon gryllus* (черна садина), *Dichantium ischaemum* (белизма), *Dactylis glomerata* (сборна главица) и др. В таксационната характеристика на насажденията е определен следния състав: космат дъб 6 благун 4 мъждрян 1.

В района на ИП местообитанието се оценява като нетипично, тъй като в него не участват значителен брой от характерните за природното местообитание видове.

На територията на местообитанието са предвидени 8 площадки за стълбове.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи:

Въздействието се оценява като средно, тъй като общата площ на сервитутната ивица под далекопровода е 2.5882 ha. При изграждане на площадките на стълбовете се очаква и преобразуване на местообитанието на площ от 0.08 ha, което е около 0.04 % от общата площ на местообитанието в ЗЗ. Частично преобразуване се очаква и на територията на сервитутната ивица.

По отношение на структурата и функциите на местообитанието, въздействието също се оценява със **средна** степен, тъй като се очаква частична фрагментация на местообитанието и промяна на флористичния състав с нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже средно въздействие по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния), свързани с опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, предвид териториалния му обхват, се очаква пряко въздействие върху 0.08 ha, което е 0.04 % от площта на местообитанието в ЗЗ и частично преобразуване на площ от 2.5882 ha, което е 1.34 % от площта на местообитанието в зоната. Реализирането на ИП ще окаже средно въздействие и върху „бъдещи перспективи“ (заплахи и влияния) свързани с опасността от възникване на пожари и промяна на флористичния състав, чрез проникване на подвижни и вторични видове нехарактерни за местообитанието.

Общи изводи:

При реализиране на ИП се очакват отрицателни въздействия върху следните природни местообитания:

1-ви вариант

3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidentation p.p.* – незначителни въздействия, които могат да бъдат предотвратени чрез смекчаващи мерки;

3260 - Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Caiiltricho-Bartrachion* – незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.

2-ри вариант

3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidentation p.p.* – незначителни въздействия, които могат да бъдат предотвратени чрез смекчаващи мерки;

3260 - Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Caiiltricho-Bartrachion* – незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация;

91AA *Източни гори от космат дъб – средно въздействие, при което се очаква пряко унищожаване на площ от 0.08 ха, преобразуване на местообитанието на площ 2.5882 ha, което е 1.34 % от площта на местообитанието и значителни косвени въздействия в прилежащите територии. Необходимо е да се препоръчат мерки за намаляване или премахване.

5.1.1.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Река Марица“

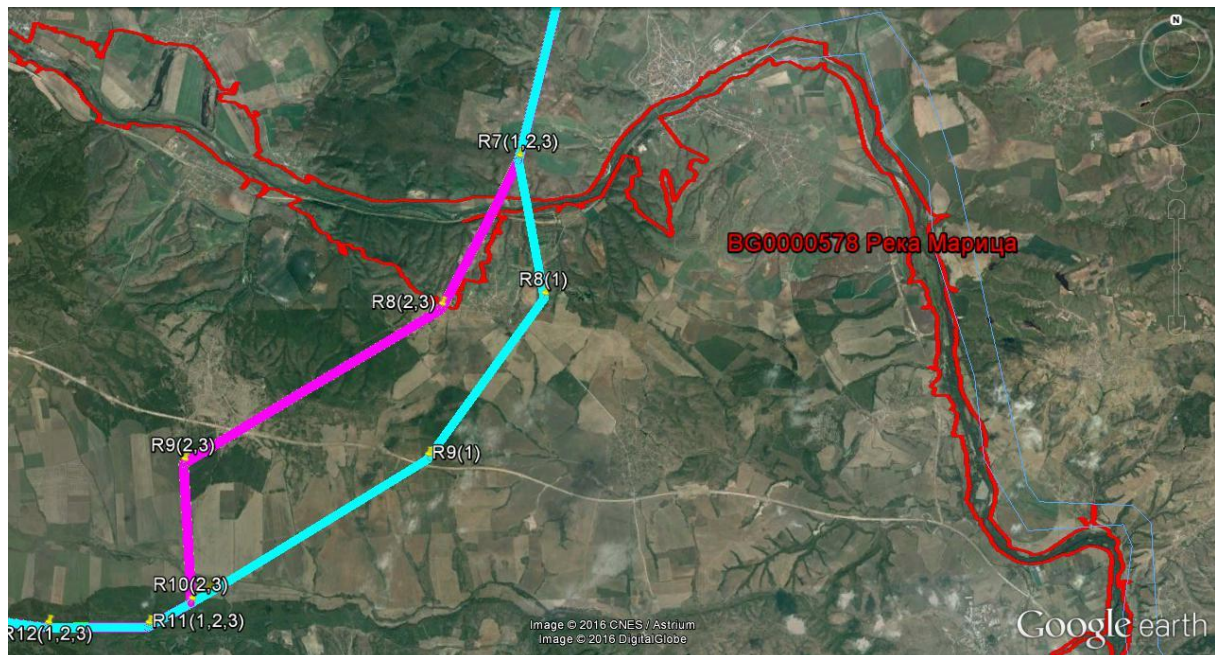
Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича ЗЗ „Река Марица“ в два алтернативни варианта (Фиг. 5.1.1.2-1):

- **Вариант 1** от реперна точка **R7(1,2)** до реперна точка **R8(1)** е с дължина от

230 м и

- Вариант 2 от реперна точка R7(1,2) до реперна точка R8(2) с дължина 2250

м.

Фиг. 5.1.1.2-1. Варианти на трасето на електропровода, преминаващи през територията на 33 BG0000578 „Река Марица“

От животинския свят целевите видове в 33 се опазват 15 вида безгръбначни животни, 3 вида риби, 3 вида земноводни, 5 вида влечуги, 16 вида бозайници от които 10 вида прилепи.

При **Вариант 1** въздействията ще бъдат локализирани в изключително къса ивица (с дължина около 230 м) и ширина – ширината на сервитута – 30x30 м - с обща площ от 1.38 ха, което представлява пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на 33 BG0000578 „Река Марица“.

При **Вариант 2** въздействията ще бъдат локализирани в ивица с дължина от 2250 м и ширина – ширината на сервитута – 30x30 м с обща площ от 13.5 ха, което представлява сравнително малка територия спрямо общата територия на 33 BG0000578 „Река Марица“.

5.1.1.2.1. Въздействие върху безгръбначни животни.

Тигров молец на Джърси (*Euplagia quadripunctaria*) - Гъсениците и имагото на вида обитават засолените степи, равнини, блата и плитки засолените езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” до края на 2012 г. не е установено нито едно геореферирано находище. Общата площ на потенциалните местообитания е 1495.02 ха (10.18 % от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида и при двата варианта. Видът не е свързан с територията на трасето на електропровода. Хранителното растение леска не е установено при теренните проучвания, но е установено друго от хранителните растения - *Urtica*.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква и при двата варианта (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква и при двата варианта (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида, които могат да се разглеждат като биокоридори. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие на се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Набръчкан пробатикус (*Probaticus subrugosus*) – Обитава открити, варовити терени с ливадна растителност. По-рядко се среща по сухи склонове, обрасли с растителност от степен тип. Като цяло видът в страната не е изследван достатъчно.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” до края на 2012 г. е установено 1 геореферирано находище. Общата площ на потенциалните местообитания е 796.81 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида и при двата варианта. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква и при двата варианта (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква и при двата варианта (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида, които могат да се разглеждат като биокоридори. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие на се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) – Свързан с горски дъбови и букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина. Обитава стари широколистни гори. Развива се предимно по бук (*Fagus*), също по *Carpinus*, *Fraxinus*, *Ulmus*, *Acer*, *Alnus*, *Castanea*, *Crataegus*, *Juglands*, *Larix*, *Quercus*, *Salix*, *Tilia*. Ларвите са ксилофаги, живеят в гниеща дървесина на стари живи или мъртви дървета, като се хранят с нея.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). Липсват числени данни за популацията. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ до края на 2012 г. не са установени геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 0 ха. В 33 е установено присъствие на гниеща дървесина, присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и при двата варианта няма да окаже бариерен ефект. Имагото е летящо. Ларвите не извършват придвижвания. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Бисерна мида (*Unio crassus*) - Обитава предимно долните течения на реките и някои почти стагнантни водоеми с пясъкливо-тнинесто-глинест характер на дъното.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост 265138 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ са установени са 4 геореферирани находища, като обилието на вида в зоната е 0.02 екз./м². Общата площ на потенциалните местообитания е 1325.69 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ потенциални местообитания за вида са плитките части на река Марица.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не засяга местообитания на вида, както при Вариант 1, така и при Вариант 2. Без въздействие (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не фрагментира местообитанията на вида. Без въздействие (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Река Марица се явява биокоридор, образувайки общ водосбор с реките от съседните ЗЗ. Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не повлиява разселването на вида. Барьерен ефект няма да възникне (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Без въздействие (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - Свързан с горски дъбови и букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина. Обитава най-често покрайнините на просветни широколистни и смесени гори. Много рядко е намиран в иглолистни дървета.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I установено общо 1 геореферирано находище. Общата площ на потенциалните местообитания е 5351.22 ха. В ЗЗ е установено присъствие на гниеца дървесина, присъствие на дървета във фаза на старост. Горите в зоната са силно рудерализирани и антропогенно повлияни, което ги прави относително слабо пригодни за целевия вид.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания в

обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида (крайречни смесени гори). Въздействие върху местообитания на вида няма да има и при двата варианта. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква и при двата варианта (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и при двата варианта няма да окаже бариерен ефект. Имагото е летящо. Ларвите не извършват придвижвания. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Без въздействие и при двата варианта (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие няма да има (бал 0).

Буков сечко (*Morimus funereus*) – Свързан букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в ЗЗ не са установени геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 1364.70 ха. В ЗЗ е установено присъствие на гниеца дървесина, присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие няма да има (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето и при двата варианта не пресича местообитания на вида, както и такива, които могат да се разглеждат като биокоридори. Бариерен ефект няма. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие няма да има (бал 0).

Вертиго (*Vertigo angustior*) – Видът се придържа към влажни тревисти местообитания, често покрай реки и водоеми, в почвата, в тревиста и мъхеста покривка, под камъни и листа. Предпочита местообитания с карбонатна подложка. Установен е в Пловдивско, Варненско и Бургаско.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания

и видове - фаза I” в ЗЗ не са установени геореферирани находища. Площта на потенциалните местообитания е 477.24 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида няма да има и при двата варианта (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода пресича р. Марица по въздушен път и по двата варианта. Реката може да се разглежда като коридор за разселване на вида, но въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие няма да има (бал 0).

Вертиго (*Vertigo moulinsiana*) - Видът обитава от влажни до много влажни гористи местообитания, често покрай реки и водоеми, в почвата, в тревиста и мъхеста покривка, под камъни и листа. Предпочита местообитания с карбонатна подложка. Установен е в Пловдивско, Варненско и Бургаско.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” в ЗЗ не са установени геореферирани находища. Площта на потенциалните местообитания е 477.24 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ и теренните проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида няма да има (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода пресича р. Марица по въздушен път и по двата варианта. Реката може да се разглежда като коридор за разселване на вида, но въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие няма да има (бал 0).

Лицена (*Lycaena dispar*) - Широко разпространен вид в цялата страна, локален, с малки популации. Свързан с влажни, по-рядко сухи тревисти места в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и др. източници на влага.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” до края на 2012 г. са установени общо 2 геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 7708.71 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта попадат потенциални местообитания за вида - открити тревисти и крайречни места по брега на р. Марица.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 ще се засегне площ от 0.5804 ха (0.0075%) и при Вариант 2 площ от 0.4458 ха (0.0058%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания:

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) - Обитава ксерофитни смесени тревисто-храстови или тревисти (в субалпийския пояс) асоциации, като се придържа към почвата сред тревата, както и сухи тревни естествени обитания. На места популациите му са многочислени.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” в зоната не са установени находища. Оптимални местообитания са оценени на 2.7 ха, локализирани на самата държавна граница в крайречни местообитания.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ и теренните проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Трасето на електропровода изключва възможността за наличие на негови локалитети. Въздействие върху местообитания на вида няма да има и при двата варианта.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие няма (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Прекъсване на биокоридори и бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - Обитател на стари широколистни гори. Развива се предимно по дъбове (*Quercus*), по-рядко се среща по *Castanea*, *Betula*, *Salix*, *Fraxinus*, *Ulmus*, *Juglands* и *Corylus*. Свързан с дъбови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистно дървесина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” до края на 2012 г. не е установено геореферирано находище. Общата площ на потенциалните местообитания е 618.12 ха. В 33 е установено присъствие на гниеща дървесина, присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Прекъсване на биокоридори и бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Офиогомфус (Зеленогръдо цигулче) (*Ophiogomphus cecilia*) – Разпространен е предимно в средните и по-рядко в горните течения на по-големите реки. Ларвите на вида обитават бентосните ценози. Съблекла са намирани както върху пръстта и върху растителни стъбла. Местообитанието е комбинирано от речно течение с прилежаща дървесно-храстова и тревиста растителност. Рядък вид у нас.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 11 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в ЗЗ са установени 11 геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 11775.68 ха (80,14 % от общата площ на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м попадат потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от трасето на електропровода и при двата варианта ще се засегнат малки площи от местообитанията на вида в размер на 0.5804 ха (0.0049%) от при Вариант 1 и 0.4458 ха (0.0038%) при Вариант 2 от площта на потенциалните местообитания в ЗЗ. Предвид, че в границите на местообитанието не се предвижда поставянето на стълбове и въздействие върху местообитания на вида не се очакват при двата варианта. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта временно ще се фрагментират местообитанията на вида. Оставащите фрагменти са напълно достатъчни за да запазят характеристиките на местообитанието. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и при двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има и по двата варианта (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта не се очаква смъртност на индивиди. Имагото е достатъчно бързо, за да избегне строителната техника. Ларви няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква (бал 0).

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) – Обитава потоци и странични ръкави и разливи с каменисто дъно, ручей и горни течения на реки и язовири в планински райони. Изисква наличие на укрытия. Силно оксифобен вид, който не понася ниско кислородно съдържание, замърсяване и високи температури.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I до края на 2012 г. не е установено геореферирано находище. Площта на потенциални местообитания се определят на 3,65 ха. Предпочитаните от вида хабитати с каменист и пясъкливо-каменист характер на дъното заемат около 30 % от общата дължина на реката в ЗЗ. От 10% до 50 % от тях са в неблагоприятно състояние.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида няма да има и при двата варианта (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и при двата варианта не пресича местообитания на вида, вкл. такива, които може да се разглеждат като биокоридори. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Торбогнездница (*Eriogaster catax*) - Видът обитава райони с широколистна горска и храстова растителност. Ларвата живее върху храсти на глог и трънка, както и върху някои дървесни видове като бреза, круша, топола, кисел трън и др. Торбогнездницата обитава екотона на дъбови гори - техните крайнини и поляни вътре в горите. У нас е видът е известен от малко находища, разпръснати из цялата страна. Не е установен на разглежданата територия.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I до края на 2012 г. не е установено геореферирано находище. Общата площ на потенциалните местообитания е 3201.08 ха (21.80% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания, в

обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и при двата варианта не пресича местообитания на вида, вкл. такива, които може да се разглеждат като биокоридори. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Ценагрион (*Coenagrion ornatum*) – Видът е тясно свързан с наличието на стоящи водоеми със слаба проточност. Обитава средните и долни течения на потоци и малки реки и крайбрежните растителни участъци на по-големи реки или вточната и отточна част на стоящите водоеми. Среща се и в много плитки водоеми (до около 0.20 м), които замръзват през по-студените месеци.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в ЗЗ са установени 8 геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания възлиза на 9415.44 ха (64.08 % от общата площ на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида няма да има и при двата варианта.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода пресича р. Марица по въздушен път и по двата варианта. Реката може да се разглежда като коридор за разселване на вида, но въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

5.1.1.2.2. Въздействие върху риби.

Горчивка (*Rhodeus sericeus*) - Среща се в долните и средни течения на повечето реки в България. В резултат на човешката дейност разширява ареала си особено в микроязовири и завирявания. Потенциални местообитания на горчивката са крайбрежните зони на полупланински и равнинни реки и техни ръкави с бавно до умерено течение, язовири, сладководни езера и блата, мъртвици и други бавнотечащи или стоящи водоеми до 800 м н.в. Поради особеностите на репродукционната му

биология, разпространението на вида е обвързано с това на сладководните миди от родовете *Anodonta* и *Unio*.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 20970 дка.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ потенциални местообитания за вида са плитките части на река Марица.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не засяга местообитания на вида, както при Вариант 1, така и при Вариант 2. Без въздействие (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не фрагментира местообитанията на вида (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Река Марица се явява биокоридор, образувайки общ водосбор с реките от съседните ЗЗ. Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не повлиява разселването на вида. Барьерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие няма (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Маришка мряна (*Barbus plebejus*) - не се среща в България (Froese and Pauly 2011). Вероятно се касае за *B. bergi /tauricus* (приморска мряна) – вид който не се среща в тази част на страната (Freyhof and Kottelat 2008).

Распер (*Aspius aspius*) – Обитава долните течения на постоянни реки, но се среща и в естуарни води.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциалните местообитания на вида възлиза на 1793.952 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ потенциални местообитания за вида са плитките части на река Марица.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не засяга местообитания на вида, както при Вариант 1, така и при Вариант 2. Без въздействие (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не фрагментира местообитанията на вида (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Река Марица се явява биокоридор, образувайки общ водосбор с реките от съседните ЗЗ. Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не повлиява разселването на вида. Бариерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие няма (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

5.1.1.2.3. Въздействие върху земноводни и влечуги.

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) - Обитава разнообразни водоеми със застояла вода – от големи блата и езера до малки локви, кладенци и др., като правило избягва проточни водоеми (реки, потоци и др.). По време на сухоземната фаза се среща в гори, храсталаци, пасища и ливади с разпръснати храсти и дървета, и др., като се придържа към по-влажните места.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 3 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на

природни местообитания и видове - фаза Г” пригодни местообитания на вида възлизат на 5767.56 ха (39.28% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен, а пригодността на местообитанието много ниска.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето и по двата варианта пресича р. Марица, която може да се разглежда като коридор за разселване на вида. Бариерен ефект може да възникне по време на строителството и по двата варианта, но предвид временния му характер и ниската скорост на разселване на вида, въздействието ще е незначително (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) - Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* в реки из цялата страна, както и канавки с вода, малки блата и локви, полупресъхнали потоци и рекички, рядко в по-големи водоеми. Рядко се отдалечава на повече от няколко метра от водата, но при пресъхване на водоемите или разселване на малките може да измине значително разстояние.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, а размерът ѝ е отбелязан, като е посочено, че тя е налична (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 6880.03 ха (в т.ч. 0.83 ха оптимални местообитания). В зоната са картирани 2 находища (установени 7 екземпляра), с относителната численост на вида е 0.86 екз. /1000 м. Природозащитното състояние (ПС) е оценено, като „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен, а пригодността на местообитанието много ниска.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта се очаква въздействие върху потенциални местообитания върху площ от 0.5804 ха (0.0084%) при Вариант 1, и 0.4458 ха (0.0065%) при Вариант 2 по време на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не повлиява разселването на вида. Бариерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват съществуват незначителна вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) – Среща се в цялата страна на надморска височина до 400 m. Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidentation p.p.* в реки из цялата страна, локви, речни разливи и други малки и затревени водоеми. Рядко се отдалечава на повече от няколко метра от водата, но при пресъхване на водоемите или разселване на малките може да измине значително разстояние.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като е типичен (С). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ видът не е установен в зоната. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 7931.77 ха (в т.ч. 36.21 ха оптимални местообитания). Като пригодни местообитания са оценени 1593.68 ха (10.85% от площта на ЗЗ).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен, като пригодността на местообитанието много ниска. Според крайните продукти от картирането на вида (доклад за *B. bombina* в ЗЗ „Река Марица“ - МОСВ 2013) на територията на трасето на електропровода попадат само слабо пригодни местообитания. Вероятността за присъствие на червенокоремна бумка е много малка.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта се очаква въздействие върху потенциални местообитания върху площ от 0.5804 ха (0.0073%) при Вариант 1, и 0.4458 ха (0.0056%) при Вариант 2 по време на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не повлиява разселването на вида. Бариерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват съществуват незначителна вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) - Типични местообитания са дренажни канали, рибарници, блата, езерца, реки и малки потоци, бракичните води на естуарите, крайбрежни водни площи. Характерно за местообитанията е наличието на богата водна растителност. Придържа се по бреговете на водоемите и рядко се отдалечава от водата.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С), като липсват данни за размера на популацията, но е посочена численост от 59 инд./локалитет. При направените проучвания на терена не е установено присъствие на тази водна костенурка. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са регистрирани 198 екземпляра, като обилието е оценено на 0.77 екз. на 1000 м. Потенциалните местообитания се оценяват на 12825.04 ха (87.28% от площта на ЗЗ). Природозащитното състояние (ПС) е оценено, като „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта е налично местообитание реки с кални брегове и такива с растителност, като при Вариант 1 площта възлиза на 0.5804 ха, което е (0.0045%), докато при Вариант 2 площта е 0.4458 ха, (0.0035%) от площта на потенциалните местообитания в ЗЗ. Тъй като не е предвидено поставяне на стълбове на територията на местообитанието, то по време на строителството може да се очаква незначително въздействие (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица и не повлиява разселването на вида. Бариерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени не се очаква (бал 0).

Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) - Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*, и Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Vidention* р.р. по долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове по долните течения на всички големи реки Марица, Тунджа и др. в рамките на ареала на вида.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът няма числени данни за популацията, а видът е рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” видът не е установен в зоната. Пригодните местообитания в зоната се оценяват на 847.75 ха (5,77% от общата площ на ЗЗ).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Територията на ИП се намира извън ареала на вида (Stojanov, 2011 и Стоянов, 2015). В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) - Обитава открити терени със степна растителност, разредени нискоствъблени гори и храсти в скалисти и други места с добре развит микрорелеф, на огрявани от слънцето склонове. Понякога се среща в много влажни места по бреговете на големи реки и блата.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията. Видът е представен като наличен (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ няма налични данни за намирането на вида в ЗЗ през последните години. Площта на потенциалните местообитания на вида в зоната са 13469.96 ха, като пригодни местообитания са оценени 4732.78 ха (32.23% от площта на ЗЗ).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта се очаква въздействие върху потенциални местообитания върху площ от 1.38 ха (0.0102%) при Вариант 1, и 13.5 ха (0.1002%) при Вариант 2 по време на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида може да се оцени като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта съществува незначителна вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) – Обитава западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др., Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени, Сухотревни съобщества на силикатни терени, Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун) на много места в ниските и хълмисти части на страната. Вследствие на интензивното земеделие е почти напълно изчезнала от Тракийската низина и от много райони на Дунавската равнина.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията видът е представен като наличен (Р) с численост от 2 инд/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 10098.08 ха (в т.ч. 300.74 ха оптимални местообитания). В зоната са картирани 7 конкретни находища. Относителната численост на вида е 0.28 екз./1000 м. Природозащитното състояние (ПС) е оценено, като „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен. Потенциалните местообитания на вида в обхвата на териториалните проучвания беше оценена, като много ниска.

Въздействия върху вида

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални местообитания с площ от 1.38 ха (0.0137%) при Вариант 1, и 13.5 ха (0.1337%) при Вариант 2 по време на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида може да се очаква по време на строителството. Бреговете на реката се явяват като потенциален биокоридор за вида. След приключване на строителните дейности тази функция вероятно ще се възстанови по естествен начин и трайна фрагментация на популацията в зоната не може да се очаква. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (бал 1). Прилагане на мерки не е необходимо.

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта съществува незначителна вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) - Обитава западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др., Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени, Сухотревни съобщества на силикатни терени, Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благуи) на много места в ниските и хълмисти части на страната.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр няма числени данни за популацията, като е посочено, че тя е налична (Р). Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, площта на

потенциалните местообитания на вида в зоната е 6161.29 ха (в т.ч. 260.33 ха оптимални местообитания). В зоната са картирани 3 конкретни находища, а изчислената стойност за относителната численост на вида е 0.18 екз. на 1000 м. Природозащитното състояние (ПС) е оценено, като „неблагоприятно - незадоволително“.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен. Потенциалните местообитания на вида в обхвата на териториалните проучвания беше оценена, като много ниска.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални местообитания с площ от 1.38 ха (0.0224%) при Вариант 1, и 13.5 ха (0.2191%) при Вариант 2 по време на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида може да се очаква по време на строителството. Бреговете на реката се явяват като потенциален биокоридор за вида. След приключване на строителните дейности тази функция вероятно ще се възстанови по естествен начин и трайна фрагментация на популацията в зоната не може да се очаква. Въздействието няма да доведе до промяна ПС на вида и може да се оцени, като незначително (бал 1). Прилагане на мерки не е необходимо.

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта съществува незначителна вероятност от присъствие на индивиди на

трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

5.1.1.2.4. Въздействие върху бозайници, без прилепи.

Видра (*Lutra lutra*) – Обитава открити терени със степна растителност, разредени широколистни гори и храсталаци. Понякога се среща в много влажни места по бреговете на големи реки и блата. Видът е тясно свързан с водни площи и речната мрежа на р. Марица, стоящите водоеми и особено рибарници.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен с численост от 31 до 41 индивида. Площта обхваща водното огледало на всички водоеми в зоната и ивицата от 20 м в страни от границата на водата върху брега. В зоната са регистрирани множество находища на вида, с относителна численост около 50-122 индивида за всички възрастови групи. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ общата площ на потенциалните нефрагментирани местообитания е 7748.24 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Среща са и в близост до местата на сервитутната зона на електропровода. По течението на реката бяха регистрирани следи от жизнената дейност на вида. (GPS координати на N 42°00'35.5" E 25°47'07.9" и N 42°00'41.8" E 25°47'57.7"). На територията на зоната всички водоеми са свързани чрез биокоридори, отговарящи на изискванията на вида. На фигура 5.1.1.2 е представено ефективно заетото местообитание на Видра (*Lutra lutra*) в 33 спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 се очаква да бъде засегната площ от 0.5804 ха (0.0075%), и при Вариант 2 площ от 0.4458 ха (0.0058%) от потенциалните местообитания на вида (речно течение с прилежаща дървесно-храстова и тревиста растителност) в 33. Териториите подложени на пряко въздействие по време на строителството няма да бъдат използвани ефективно само за кратък период от време. На практика те няма да бъдат извадени от територията на 33. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Марица. По време на строителството и при двата варианта Бариерен ефект няма да възникне (бал 0).

Безпокойство:

Видът е слабо чувствителен към безпокойство - установяван е в близост до антропогенизираните места. Въздействие по време на строителството ще е незначително (бал 1).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени не се очаква. Въздействие не се очаква (бал 0).

Вълк (*Canis lupus*) - През последните години разширява териториалния си обхват и числеността му устойчиво нараства. Обитава предимно гористи места, но се е приспособил и към открити територии. Води силно подвижен начин на живот. През размножителния период групата (глутница) обитава трудно достъпни райони с гори, храсталаци, скали, ждрела, ливади, като се придържа близо до бърлогата.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). Видът е регистриран основно в южните и югоизточни части на зоната, които използва макар и рядко като коридор за преминаване между ЗЗ „Сакар” и ЗЗ „Родопи – Източни”. Няма условия, за задържане на вида в зоната. Не са установени местообитания пригодни за сърцевинна зона. Не се очаква зоната да предоставя условия за размножаване на вида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” видът не е регистриран на терен.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Видът не присъства на териториите на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида не се засягат. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

И двата варианта не засягат местообитания на вида в зоната, вкл. такива, които биха могли да играят ролята на биокоридор. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*) - Територията не предлага местообитания на вида. ЗЗ „Река Марица“ се намира извън вероятния му съвременен ареал.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). До момента няма нито едно научно съобщение за местонахождение на вида в района на ЗЗ. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I видът не е регистриран.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

ЗЗ „Река Марица“ се намира извън вероятния съвременен ареал на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Въздействие не се очаква (бал 0).

Лалугер (*Spermophilus citellus*) - Обитава необработваеми земи (целини, пасища, ливади и др.), покрити с ниска тревиста растителност, върху еднородни, слабоуплътнени водопрпускливи почви. Не заселва обработваеми площи, макар да навлиза в тях за хранене.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр липсват данни за числеността на популацията видът е представен като обикновен (С), като са установени общо 10 находища в ЗЗ. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ площта на потенциалните местообитания възлиза на 139094 дка, а на оптимални местообитания се оценяват на 2478.9 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ в изследвания район (ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и по двата варианта) липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и по двата варианта не пресича потенциални местообитания на вида, които могат да се разглеждат като коридор за разселване на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Мишевиден сънливек (*Myomimus roachi*) - Обитава сухи пасища и храсталаци с разпръснати или на групи храсти и дървета, запустели земеделски земи, покрайнини на ниви, овощни и зеленчукови градини, запустели лозя.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). Целевият вид е намерен в погадки на забулена сова (*Tyto alba*) от с. Генералово (гр. Свиленград). Като се има предвид големината на ловната територия на този вид сова (радиус от 1,5 км.) може да се предположи наличието на вида в ЗЗ „Река Марица“. Има данни за намирането на вида в близост до зоната, около с. Свирково, гр. Харманли, гр. Любимец и гр. Свиленград (Milchev, Georgiev, 2012; Пешев и др., 1960). Данни за обилието на вида има от намирането му в погадки от забулена сова, където е установено присъствието на 1 инд. (0.25 %) сред 396 инд. дребни бозайници. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I потенциалните местообитания в ЗЗ „Река Марица“, за вида, са с обща площ – 551.06 ха (3.75 % от общата площ на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район (ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и по двата варианта) липсват местообитания на вида. Територията не предлага местообитания на вида. Не е установяван в района.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания на вида не се очаква.

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и по двата варианта не пресича потенциални местообитания на вида, които могат да се разглеждат като коридор за разселване на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Пъстър пор (*Vormela peregusna*) - Предпочита открити степни терени, ниви, лозя и храсталаци.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I видът не е регистриран в ЗЗ.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район (ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и по двата варианта) липсват местообитания на вида. Не е регистриран и няма местообитание в обхвата на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида няма да бъдат засегнати. Въздействие не се очаква.

Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода и по двата варианта не пресича потенциални местообитания на вида, които могат да се разглеждат като коридор за разселване на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

5.1.1.2.5. Въздействие върху прилепи.

Голям ношник (*Myotis myotis*) – обикновен и често срещан пещерен вид. Среща се в разредени гори, паркове и ливади, както и в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Свързан със засушливи, топли и открити местообитания. Ловува най-често в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори. Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 км, максимум до 15 км от убежището.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 11 до 50 индивида. В зоната не са установени находища за зимуване на вида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са установени общо 6 находища. Площта на потенциалните ловни

местообитания на вида в зоната е оценена на 6647 ха (45.3% от площта на ЗЗ), а тази с най-благоприятните местообитания е оценена на 872.4 ха (5.9% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ и теренните проучвания, в изследвания район и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида – широколистни горски и крайречни местообитания.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 0.52 ха (0.0078%) при Вариант 1, и около 0.46 ха (0.0069%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания в ЗЗ. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. На територията на местообитанията не се предвижда поставянето на стълбове, така, че самите проводници не са фрагментиращ елемент. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството няма да има и по двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Остроух ношник (*Myotis blythii*) – Обикновен и често срещан пещерен вид, свързан с райони с открити и топли пространства пресечен релеф - хълмове, стръмни речни брегове. Среща се в разредени гори, паркове и ливади, както и в почти всички

карстови и скалисти райони в страната. Свързан със засушливи, топли и открити местообитания.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 11 до 50 индивида. В зоната не са установени находища за зимуване на вида. В известните летни находища в зоната са били установени общо 8 екземпляра от общо 5 находища.. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 899.3 ха (6.1% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 6647 ха (45.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания, в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 0.52 ха (0.0078%) при Вариант 1, и около 0.46 ха (0.0069%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания в ЗЗ. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. На територията на местообитанията не се предвижда поставянето на стълбове, така, че самите проводници не са фрагментиращ елемент. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството не се очаква и при двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В

обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) - Видът е разпространен в цялата страна, без най-високите части на планините. Живее главно в гористи карстови местности, в близост до водоеми. Обитава целогодишно само подземни убежища – карстови и вулкански пещери, минни галерии, по изключение влажни мазета на необитаеми сгради.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр няма данни за числеността на популацията. Видът е представен като много рядък (V). В зоната видът не е регистриран. Не са установени зимни и летни находища на вида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 16.5 ха (0.1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 11083 ха (75.5% от площта на ЗЗ).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район попадат потенциални ловни местообитания на вида - р. Марица. Вероятността от използването им от вида обаче е практически нулева, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на над 40 км източно и западно от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие по време на **строителството** при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат ловни местообитания на вида, но използването им и малко вероятно, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на повече от на над 40 км източно и западно от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Дългоух ношник (*Myotis bechsteinii*) - Типичен обитател на старите широколистни гори. Установен в 34 находища в страната. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низинните с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините – на бук. Обитава предимно стари, склопени широколистни гори, особено дъбови и букови, по-рядко разсветлени широколистни или иглолистни гори. Избягва открити местообитания. Важен елемент в местообитанията му е наличието на водно тяло - 77% от находищата в България са в близост до постоянни реки, езера или блата. Видът е изключително хралупоживеещ.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 6 до 10 индивида. В зоната видът не е регистриран. Не са установени зимни находища места за струпване на вида. Средно за зоната са установени 14 дървета във фаза на старост на 1 ха. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциалните местообитания е оценена на 651 ха (4.4 % от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и собствени проучвания, в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта) липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) – Видът обитава влажните горски местообитания в среднопланинския пояс - изключително горски обитател. През зимата е намиран поединично или на групи до 30 индивида в най-студените, привходни части на пещерите при температури около 0 - 2°C. През летните месеци живее под отлепена, мъртва кора или в цепнатини на широколистни дървета, по-често мъртви, но и живи, като избягва тези, близо екотона (под 30 м). Ловува в гори, покрай реки, в открити площи. Ловните територии могат да са отдалечени до 20 км от убежищата

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 11 до 50 индивида. Средно за зоната са установени 14 дървета във фаза на старост на 1 ха. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” площта на потенциалните местообитания е оценена на 429 ха (2.92% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта) липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) – Обикновен и често срещан вид в цялата страна, без най-високите части на планините. Обитава предимно карстови райони обрасли с дървесна и храстова растителност, подземни убежища (пещери, изкуствени галерии, бункери), мазета и тавани на жилищни постройки, като предпочита открити места с редки храсталаци и гори до водни басейни и скални разкрития. През лятото големите подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 15 км от лятното убежище. Сезонните предвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 км.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (R) с численост от 11 до 50 индивида. В известните летни находища в зоната е бил установен общо 1 екземпляр. В зоната не са установени находища за зимуване на вида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 113.7 ха (0.8% от площта на ЗЗ). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 2797 ха (19.1% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта) липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м при въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.38 ха (0.0493%) при Вариант 1, и 13.5 ха (0.4826%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания на вида в ЗЗ. Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) – Пещерен вид, свързан предимно с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и др. Среща се често и в населените места. Ловува в близост до убежищата си – до 5 км. Лети относително ниско и ловува над сушата, водната повърхност и в скални райони.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 11 до 50 индивида. В зоната не са установени находища за зимуване на вида. В известните летни находища в зоната са били установени общо 8 екземпляра от общо 2 находища. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 28.6 ха (0.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 7579.0 ха (51.6% от площта на ЗЗ).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м при въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.38 ха (0.0182%) при Вариант 1, и 13.5 ха (0.1781%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания на вида в ЗЗ. Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Южен подкованос (*Rhinolophus euryale*) - Най-широко разпространеният и най-многоброен от трите вида "средни" подкованоси на територията на страната. Срещаемостта му намалява на юг. Видът обитава гористи местности с наличие на пещери, в близост до водоеми. Характерен е за цялата страна, най-често в карстови райони с надморска височина до 1000 м.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). Не са установени зимни и летни находища на вида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 0.8 ха (0.0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 1832 ха (12.5% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида. Вероятността от използването им от вида обаче е практически нулева, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на над 40 км източно и западно от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и при двата варианта на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие по време на строителството при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат ловни местообитания но използването им и малко вероятно, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на повече от на над 40 км източно и западно от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.2 Защитена зона BG 0001034 „Остър Камък“

5.1.2.1 Типове природни местообитания в ЗЗ „Остър Камък“

В СФ са включени следните местообитания, които **не са установени** в проектното трасе - варианти 1 и 2 и в прилежащите им територии, поради което, не се очакват въздействия върху тях при реализиране на ИП:

- 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 5210 Храсталаци с *Juniperus* spp.
- 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*.
- 6510 Низинни сенокосни ливади.
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillrnii*
- 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове.
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества.
- 91AA* Източни гори от космат дъб.
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Очаква се косвено въздействие върху местообитание 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори.

5.1.2.1.1 Местообитание 91M0-Балкано-Панонски церово-горунови гори

Природно местообитание 91M0 е формирано в ксеротермния дъбов пояс на

сухи, сравнително богати сиви горски почви и канелени почви. В ЗЗ „Остър камък“ местообитанието 91M0 е представено от Подтип 2 – Тракийски смесени термофилни дъбови гори, които са формирани на канелени горски почви при преходно континентален климат.

Характерни видове за местообитанието са: *Quercus frainetto*, *Quercus cerris*, *Quercus dalechampii*, *Fraxinus ornus*, *Pyrus pyraeaster*, *Acer campestre*, *Carpinus orientalis*, *Crataegus monogyna*, *Ligustrum vulgare*, *Euonymus europaea*, *Cornus mas* и др. От тревисти растения в различни количествени съотношения участват *Brachypodium sylvaticum*, *Dactylis glomerata*, *Poa nemoralis*, *Festuca heterophylla*, *Melica uniflora*, *Geum urbanum*, *Luzula spp.*, *Clinopodium vulgare*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Veronica chamaedrys*, *Lychnis coronaria*, *Auremonia agrimonoides*, *Silene viridiflora*, *Euphorbia polychroma*, *Euphorbia amygdaloides* и др.

Съгласно СФ местообитанието заема територия в размер 3534,74251 ha, което съответства на 22.099 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитанието в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, В- добра представителност

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас С) $2.0 \geq p > 0\%$.

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване, е дадена оценка А: отлично съхранение

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - А: отлична стойност.

Проектираното общо трасе на вариантите 1 и 2 не преминава през местообитанието, но в един участък се доближава до 200 м от неговата граница.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за подтипа растителни видове.

В горските и храстови съобщества в различни количествени съотношения участват *Quercus frainetto* (благун), *Quercus cerris* (цер), *Quercus pubescens* (космат дъб), *Acer tataricum* (мекиш), *Fraxinus ornus* (мъждрян), *Ligustrum vulgare* (птиче грозде), *Brachypodium sylvaticum* (горски късокрак), *Galium pseudoaristatum* (енъвче), *Clematis vitalba* (повет), *Cornus sanguinea* (кучешки дрян) и др.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитанието:

Вариант 1 и 2

Тъй като и при двата варианта трасето със сервитутната ивица са разположени на значително разстояние от полигоните с местообитание 91M0, не се очаква пряко въздействие върху площи заети от местообитанието. Не се очаква пряко въздействие и върху неговата структура и функции. Възможни са незначителни косвени въздействия в граничните участъци разположени в близост до трасето. Реализацията на ИП може да окаже и незначително въздействие по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния).

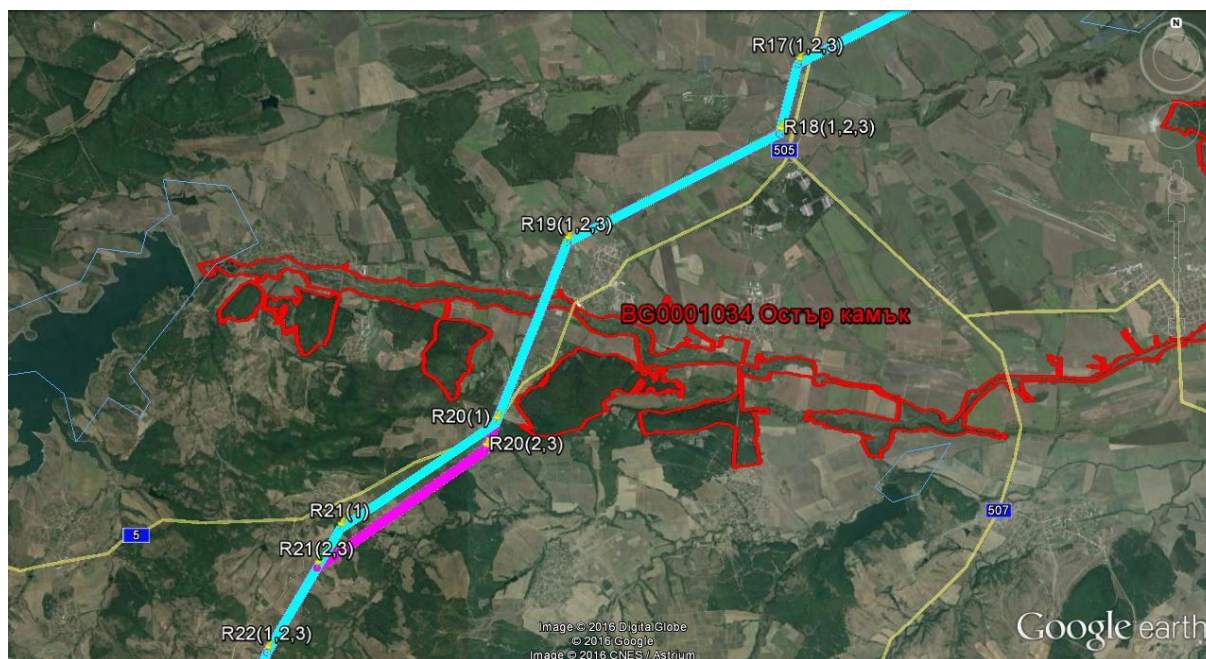
Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, не се очаква пряко въздействие върху територии заети от местообитание 91M0. Върху гранични части от местообитанието, по време на строителството се очакват незначителни въздействия..

Изводи:

При реализиране на ИП се очакват незначителни въздействия само върху 1 природно местообитание (1 и 2 вариант) - 91M0, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.

5.1.2.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Остър Камък“

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича река Харманлийска в много тесен участък от ЗЗ **BG0001034 “Остър камък”** в два алтернативни варианта, които на терена на зоната се припокриват и са с дължина **250 м** (Фиг. 5.1.2.2-1).

Фиг. 5.1.2.2-1. Варианти на трасето на електропровода, преминаващи през територията на ЗЗ **BG0001034 „Остър камък“**

- **Вариант 1** пресича територията на ЗЗ от реперна точка **R19(1,2)** до реперна точка **R20(1)** и **Вариант 2** от реперна точка **R19(1,2)** до реперна точка **R20(2)**.

От животинския свят целевите видове, които се опазват в ЗЗ са 8 вида безгръбначни животни, 2 вида риби, 2 вида земноводни, 5 влечуги, 8 вида бозайници от които 4 вида прилепи.

Въздействията при **Вариант 1** и **Вариант 2** (използват едно и също трасе) ще бъдат локализирани в изключително къса ивица от 250 м и ширина – ширината на сервитута от 30x30 м с обща площ от 1.5 ха, което представлява пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на ЗЗ **BG0001034 „Остър камък“**.

5.1.2.2.1 Въздействие върху безгръбначни животни

Набръчкан пробатикус (*Probatiscus subrugosus*) – Обитава открити, варовити терени с ливадна растителност. По-рядко се среща по сухи склонове, обрасли с растителност от степен тип. Като цяло видът в страната не е изследван достатъчно.

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” не са установени геореферирани находища. Стойността „0“ се приема за референтна и неблагоприятна – незадоволителна. Общата площ на потенциалните местообитания е оценено на 2720.24 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение

Според крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м (двата варианта използват общо трасе) липсват местообитания на вида. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) - Разпространен предимно в предпланините и планините. Свързан със стари горски дъбови и букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистно дървесина.

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания

и видове - фаза I” видът не е регистриран в зоната. Общата площ на потенциалните местообитания е оценено на 0 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение

Според крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м (двата варианта използват общо трасе) липсват местообитания на вида. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Бисерна мида (*Unio crassus*) – Обитава предимно долните течения на реките и някои почти стагнантни водоеми с пясъкливо-тинесто-глинест характер на дъното.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). Предпочитаните от вида хабитати с пясъкливо-тинест-глинест характер на дъното заемат около 60 % от общата дължина на реките в ЗЗ. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са установени 2 геореферирани находища. Обилието на вида в зоната е 0.004 екз./м². Площта на потенциалните местообитания е оценено на 283.39 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ потенциални местообитания за вида са плитките части на река Харманлийска.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Река Харманлийска се явява биокоридор за вида. Трасето на електропровода преминава въздушно. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) - Свързан с горски дъбови и букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина. Обитава най-често покрайнините на просветни широколистни и смесени гори. много рядко е намиран в иглолистни дървета.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ са установени общо 3 геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е оценено на 7457.76 ха. В ЗЗ е установено присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Буков сечко (*Morimus funereus*) - Свързан букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ е установено 1 геореферирано находище. Общата площ на подходящите местообитания е оценено на 2326.63 ха. В ЗЗ е установено присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ и теренните проучвания видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) - Този скакалец обитава сухи тревни естествени обитания. Обитава ксерофитни смесени тревисто-хростови или тревисти (в субалпийския пояс) асоциации, като се придържа към почвата

сред тревата, както и сухи тревни естествени обитания. На места популациите му са многочислени.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (P). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в зоната не са установени находища. Площта на потенциалните местообитания в зоната е оценена на 3254.37 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) - Обитател на стари широколистни гори. Развива се предимно по дъбове (*Quercus*), по-рядко се среща по *Castanea*, *Betula*, *Salix*, *Fraxinus*, *Ulmus*, *Juglands* и *Corylus*. Свързан с дъбови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистно дървесина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” е установено 1 геореферирано находище. Общата площ на подходящите местообитания е оценено на 4879.34 ха. В ЗЗ е установено присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Ценагрион (*Coenagrion ornatum*) - Видът е тясно свързан с наличието на стоящи водоеми със слаба проточност. Обитава и крайбрежните растителни участъци на големи реки или вточната и отточна част на стоящите водоеми. Среща се и в много плитки водоеми (до около 0,20 м), които замръзват през по-студените месеци.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 1 екземпляр/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ е установено 1 геореферирано находище. Общата площ на потенциалните местообитания е оценено на 2127.98 ха (13,30 % от общата площ на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

5.1.2.2.2 Въздействие върху риби

Горчивка (*Rhodeus sericeus*) – Среща се в долните и средни течения на повечето реки в България. В резултат на човешката дейност разширява ареала си особено в микроязовири и завирявания. Потенциални местообитания на горчивката са крайбрежните зони на полупланински и равнинни реки и техни ръкави с бавно до умерено течение, язовири, сладководни езера и блата, мъртвици и други бавнотечащи или стоящи водоеми до 800 м н.в. Поради особеностите на репродукционната му биология, разпространението на вида е обвързано с това на сладководните миди от родовете *Anodonta* и *Unio*.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С). По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“, площта на потенциалните местообитания е оценена на 199,8 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ потенциални местообитания за вида са плитките части на река Харманлийска.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Маришка мряна (*Barbus plebejus*) - не се среща в България (Froese and Pauly 2011). Вероятно се касае за *B. bergi /tauricus* (приморска мряна) – вид който не се среща в тази част на страната (Freyhof and Kottelat 2008).

5.1.2.2.3 Въздействие върху земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) – Обитава разнообразни водоеми със застояла вода – от големи блата и езера до малки локви, кладенци и др., като правило избягва проточни водоеми (реки, потоци и др.). По време на сухоземната фаза се среща в гори, храсталаци, пасища и ливади с разпръснати храсти и дървета, и др., като се придържа към по-влажните места. Среща се около реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Vidention p.p.*, долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове – Дунав, Марица, Искър, Тунджа и др.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 7 екземпляра/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в ЗЗ „Остър камък“ местообитания с висока значимост 5223.79 ха (32.30% от площта на ЗЗ). Ефективно заето местообитание в ЗЗ „Остър камък“ е оценено на 14281.97 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и по време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не е установен, а пригодността на местообитанието много ниска.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) - Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculus fluitantis* и *Callitriche-Batrachion* в реки из цялата страна, както и канавки с вода, малки блата и локви, полупресъхнали потоци и рекички, рядко в по-големи водоеми. Рядко се отдалечава на повече от няколко метра от водата, но при пресъхване на водоемите или разселване на малките може да измине значително разстояние.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в ЗЗ общата пригодна площ според потенциалното местообитание на вида е 4189,80 ха. В зоната не е регистриран нито един екземпляр.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и по време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) -

Типични местообитания са дренажни канали, рибарници, блата, езерца, реки и малки потоци, бракичните води на естуарите, крайбрежни водни площи. Характерно за местообитанията е наличието на богата водна растителност. Придържа се по бреговете на водоемите и рядко се отдалечава от водата. Среща се около равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculon fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 29 екземпляра/локалитет. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ в 33 местообитания със средна значимост заемат площ от 0.00 ха (0,0%), такива с висока значимост 869.74 ха (5.38% от площта на 33). Обилието на вида е оценено на 1.87 екз. на 1000 м.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ и по време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през 33 и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) - Обитава предимно нискоствъблени гори и храсти в скалисти и други места с добре развит микрорелеф, на огрявани от слънцето склонове. Среща се в различни типове крайбрежни и халофитни, и сладководни местообитания, полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик, Балкано-Панонски церово-горунови гори в цялата страна до около 1 000 м н. в. Понякога се среща в много влажни места по бреговете на големи реки и блата.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 5 екземпляра/локалитет.. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*” в 33 местообитания със средна значимост заемат площ от 374.95 ха (2.32%), такива с висока значимост 5569.39 ха (34.44%). Обилието на вида е оценено на 0.11 екз. на 1000 м.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ видът не се среща и не е регистриран в района. Не е установен и по време на теренните проучвания на територията на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) – Среща се на много места в ниските и хълмисти части на страната в западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др., Термо-медитерански храстови формации (предимно в Източните Родопи), Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени, Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун) и Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждрян, липа, клен и др.) на много места в ниските и хълмисти части на страната.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 13 екземпляра/локалитет. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Р*“ в 33 местообитания със средна значимост заемат площ от 869.12 ха (5,37%), такива с висока значимост 5 582.42 ха (34.52%). Обилието на вида е ниско и е оценено на 0.2 екз. на 1000 м.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през 33 и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) – Среща се на много места в ниските и хълмисти части на страната в западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др., Твърдолистни храсталаци, Тревисти и

степни съобщества на сухи варовити терени, Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благуи) и Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждрян, липа, клен и др.) на много места в ниските и хълмисти части на страната

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 33 екземпляра/локалитет.. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ в 33 местообитания със средна значимост заемат площ от 869.12 ха (5,37%), такива с висока значимост 5 582.42 ха (34.52%). Обилието на вида е ниско и е оценено на 0.83 екз. на 1000 м.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през 33 и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) – Среца се в Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion* в рамките на ареала на вида – Марица, Тунджа и др., Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Vidention p.p.* по долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). Видът не е установен на територията на трасето на електропровода. В рамките на ареала на вида – Марица, Тунджа и др. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*” в 33 местообитания със средна значимост заемат площ от 0.00 ха (0,0%), такива с висока значимост 869.74 ха (5.38%). В зоната не е регистриран нито един екземпляр.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през 33 и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е нечувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

5.1.2.2.4 Въздействие върху бозайници, без прилепи

Видра (*Lutra lutra*) – Обитава открити терени със степна растителност, разредени широколистни гори и храсталаци. Понякога се среща в много влажни места по бреговете на големи реки и блата. Видът е тясно свързан с водни площи и речната мрежа на р. Марица, стоящите водоеми и особено рибарници.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 6 до 11 индивида. Площта обхваща водното огледало на всички водоеми в зоната и ивицата от 20 м в страни от границата на водата върху брега. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове -*

фаза I” общата площ на потенциалните нефрагментирани местообитания е оценено на 1151.6 ха. В ЗЗ е установено добро покритие на бреговете с дървесна растителност. На територията на зоната всички водоеми са свързани чрез биокоридори, отговарящи на изискванията на вида.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Места подходящи за укрития и бърлози са брегове покрити с дървесно-храстова растителност, където видрата издълбава своите дупки в кореновата система на дървесни видове (върба, бряст и др.). Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над река Харманлийска. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е слабо чувствителен към безпокойство - установяван е в близост до антропогенизираните места. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над река Харманлийска и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Лалугер (*Spermophilus citellus*) - Обитава необработваеми земи (целини, пасища, ливади и др.), покрити с ниска тревиста растителност, върху еднородни, слабоуплътнени водопрпускливи почви. Не заселва обработваеми площи, макар да навлиза в тях за хранене.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” обилието на вида в ЗЗ е установено като ниско на основа на плътност на лалугеровите дупки (0.62 лалугерови дупки /ха). Площта на

оптималните местообитания възлиза на 223.8 ха, а субоптималните се оценяват на 6805.3 ха. В ЗЗ съществуват достатъчно на брой биокоридори между заселените и потенциалните местообитания на вида.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район липсват местообитания на вида. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на ЗЗ. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*) – Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*) - Обитава сухи пасища и храсталаци с разпръснати или на групи храсти и дървета, запустели земеделски земи, покрайнини на ниви, овощни и зеленчукови градини, запустели лозя. Територията не предлага местообитания на вида. Не е установяван в района.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ видът не е регистриран в зоната и не може да бъде оценен, но има данни за намирането му в погадки на бухал (*Bubo bubo*) в близост до

границата на зоната край гр. Любимец и гр. Харманли (Milchev & Georgiev, 2013), като и в двете находища е установен по един екземпляр, но извън граница на зоната.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ в изследвания район видът не е установяван, както и по време на теренните изследвания.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на ЗЗ. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

Пъстър пор (*Vormela peregusna*) – Предпочита открити степни терени, ниви, лозя и храсталаци.

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ видът не е регистриран в зоната и не може да бъде оценен. Най-близката актуална регистрация на целевия вид е на 20 километра южно от ЗЗ „Остър камък“, в ЗЗ „Родопи – Източни“. Предвид наличните ресурси и пространственото разпределение на потенциалните хабитати, вероятният брой находища на територията на зоната е 3-4, максимум 5.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район липсват местообитания на вида. По време на теренните изследвания не е установен.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

Двата варианта на електропровода използват общо трасе с дължина от 250 м през ЗЗ и преминават въздушно над територията на ЗЗ. Не се предвижда и поставянето на стълбове в границата на зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ. Фрагментация не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Трасето на електропровода преминава въздушно. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност: Трасето на електропровода преминава въздушно над територията на ЗЗ и не се очаква смъртност на индивиди (бал 0).

5.1.2.2.5 Въздействие върху прилепи

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) - Обикновен и често срещан вид в цялата страна, без най-високите части на планините. Обитава предимно карстови райони обрасли с дървесна и храстова растителност, подземни убежища (пещери, изкуствени галерии, бункери), мазета и тавани на жилищни постройки, като предпочита открити места с редки храсталаци и гори до водни басейни и скални разкрития. През лятото големите подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 15 км от лятното убежище. Сезонните предвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 км.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 1 до 5 екземпляра. В зоната не са установени находища за зимуване на вида. В известните летни находища в зоната е бил установен общо 1 екземпляр. По проект *„Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“* площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 4.7 ха (4.7% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 2067 ха (12.9% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта – тук полват едно и също трасе) липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В границите на сервитута липсват потенциални местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) - Видът е разпространен в цялата страна, без най-високите части на планините. Живее главно в гористи карстови местности, в близост до водоеми. Обитава целогодишно само подземни убежища – пещери и минни галерии.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 6 до 10 екземпляра. В зоната не са установени находища за зимуване на вида. В известните летни находища в зоната е бил установен общо 1 екземпляр. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 3.7 ха (0.0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 4068 ха (25.4% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район попадат потенциални ловни местообитания на вида - р. Харманлийска. Вероятността от използването им от вида обаче е практически нулева, тъй като най-близките

потенциални убежища са отдалечени на десетки километри от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие по време на строителството при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта (тук използват едно трасе) попадат ловни местообитания на вида, но използването им и малко вероятно, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на десетки километри от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода.

Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Малък подкованос (*Rhinolophus hipposideros*) - Пещерен вид, обитава карстови райони с богата растителност, разредени гори и паркове. Среща се често и в населените места. Ловува в близост до убежищата си – до 5 км. Лети относително ниско и ловува над сушата, водната повърхност и в скални райони.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като наличен (Р). В зоната не са установени нито зимни, нито летни находища на вида. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Р*” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1.3 ха (0.0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 2289.0 ха (14.3%).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г*” в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м при въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.5 ха (0.0655%) от потенциалните ловни местообитания при двата варианта, (тук използват едно трасе) от потенциалните ловни местообитания на вида в ЗЗ. Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Строителните дейности ще се провеждат през деня, когато видът е неактивен, следователно няма да има безпокойство в ловните местообитания. Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Остроух нощник (*Myotis blythii*) - Често срещан вид, свързан с райони с открити и топли пространства пресечен релеф- хълмове, стръмни речни брегове. Среща се в разредени гори, паркове и ливади, както и в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Свързан със засушливи, топли и открити местообитания.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 6 до 10 екземпляра. По проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*” в зоната не са установени находища за зимуване на вида. В известните летни находища в зоната са били установени общо 7 екземпляра от общо 3 находища. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 34.9 ха (0.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на 13633 ха (85,2% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*“ и нашите проучвания, в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и

при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида - тревисти места и крайречни гори.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.5 ха (0.0110%) от потенциалните ловни местообитания при двата варианта, (тук използват едно трасе) от потенциалните ловни местообитания на вида в ЗЗ. Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Строителните дейности ще се провеждат през деня, когато видът е неактивен, следователно няма да има безпокойство в ловните местообитания. Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.3. ЗЗ ВГ 0001032 „Родопи-Източни“

5.1.3.1 Растителност и типове природни местообитания в ЗЗ „Родопи - Източни“

В СФ са включени следните местообитания, които не са установени в проектното трасе - варианти 1 и 2 и в прилежащите им територии, поради което, не се очакват въздействия върху тях при реализиране на ИП.

91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*

5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик.

5210 Храсталаци с *Juniperus* spp.

6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*

6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*.

6510 Низинни сенокосни ливади.

- 6520 Планински сенокосни ливади.
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове.
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове.
- 8310 Неблагоустроени пещери.
- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*.
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*.
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9180* Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове.
- 9270 Гръцки букови гори с *Abies borisii-regis*.
- 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор.
- 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества.
- 91AA* Източни гори от космат дъб.
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.
- 92C0 Гори от *Platanus orientalis*.
- 92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*).

Не се очаква въздействие и върху растителния вид Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), който е предмет на опазване в ЗЗ.

По Варианти на трасето 1 и 2 се очакват преки и косвени въздействия върху следните природни местообитания:

6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи);

62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*.

91M0 - балкано-Панонски церово-горунови гори;

91W0 - Мизийски букови гори;

9170 - Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*.

В тези участъци от трасето са предвидени до 22 площадки за стълбове, които в максимална степен ще бъдат съобразени с местоположението на местообитанията в ЗЗ (т. 8).

5.1.3.1.1. Местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи)

Това местообитание най-често е свързано с растителни съобщества от разред *Festucetalia valesiaca*. Към него се отнасят пасища, ливадни степи и многогодишни тревни съобщества на каменисти склонове. В ЗЗ „Родопи-Източни“ местообитанието 6210 е представено от подтип 1 – Ксеротермни андропогонидни ливади и пасища. Основни доминанти са черната садина (*Chrysopogon gryllus*), белизмата (*Dichanthium ischaetum*) и валезийска власатка (*Festuca valesiaca*). По своя характер ксеротермните тревни ценози заемат преходно място между ливадната и пасищната растителност. Съотношението между участието на мезофилните и ксерофилните видове зависи от продължителността и степента на пасищното натоварване. Интензивната паша отстранява типичните ливадни видове, голяма част от които са мезофити, като пасищният режим е създал чрез естествен отбор специфична растителност съставена от видове способни да издържат механично повреждане и да се развиват върху утъпкана, уплътнена и лошо аерирана почвена покривка.

Съгласно СФ, местообитание 6210 заема територия в размер 4346,76332 ha, което съответства на 1,999 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитание в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, която предоставя индикация за това, доколко даденият тип местообитание е “типично” оценка: А- отлична представителност

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас В) $15 \geq p > 2\%$.

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка А: отлично опазване.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - А: отлична стойност.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за местообитанието видове.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи)

Вариант 1

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 1.672 ha, което е 0.038 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху

местообитанието, тъй като при изграждане на площадки за стълбове ще бъдат цялостно преобразувани до 200 м², което е 0.0004 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 300 м². Очаква се и незначително въздействие на видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначително въздействие по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.0004 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.672 ha, което е 0.038 % от площта на местообитанието в зоната.

Вариант 2

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 1.412 ha, което е 0.032 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се подобно на вариант 1 незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при изграждане на площадки за стълбовете ще бъдат цялостно преобразувани до 200 м², което е 0.0004 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 300 м². Очаква се и незначително въздействие на видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначително въздействие по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.0004 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.412 ha, което е 0.032 % от площта на местообитанието в зоната.

5.1.3.1.2. Местообитание 62A0 – Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества

Местообитание 62A0 е свързано с ксеротермни тревни съобщества, които се развиват при преходно-континентален климат върху плитски скелетни почви.

Разпространено е в предпланините и ниските планини до 1000-1200 м.н.в., предимно в Южна България.

Местообитанието се характеризира със следните характерни видове: *Carex humilis*, *Saturea montana*, *Potentilla alba*, *Chrysopogon gryllus*, *Fumana procumbens*, *Hypericum rumeliacum*, *Teucrium pollium*, *Genista rumelica*, *Koeleria splendens*, *Euphorbia niciciana* и др.

Съгласно СФ, местообитание 62А0 заема територия в размер 17389.22775 ha, което съответства на 7,997 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитание в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, която предоставя индикация за това, доколко даденият тип местообитание е “типично” оценка: А- отлична представителност

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас А) $100 \geq p > 15\%$.

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка А: отлично опазване.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - А: отлична стойност.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за местообитанието видове.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитание 62А0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества:

Вариант 1

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 1.879 ha, което е 0.010 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при изграждане на площадки за стълбове ще бъдат цялостно преобразувани до 200 м², което е 0.0001 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 300 м². Очаква се и незначително въздействие на видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначителна промяна по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.0001 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.879 ha, което е 0.010 % от площта на местообитанието в зоната.

Вариант 2

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 1.830 ha, което е 0.010 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при изграждане на площадки за стълбове на неговата територията, ще бъдат цялостно преобразувани до 200 м², което е 0.0001 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 300 м². Очаква се и незначително въздействие на видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначителна промяна по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.0001 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.830 ha, което е 0.010 % от площта на местообитанието в зоната.

5.1.3.1.3. Местообитание 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*.

Местообитанието е свързано с първична растителност, която се отнася към съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*. В растителните съобщества, които се развиват на повърхността на силикатни скали преобладават лишеи, мъхове и видове от сем. *Crassulaceae*.

Съгласно СФ местообитание 8230 заема територия в размер 2769.62103 ha, което съответства на 1.273 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитание в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, която предоставя индикация за това, доколко даденият тип местообитание е “типично” оценка: А- отлична представителност

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас А) $100 \geq p > 15\%$.

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка А: отлично опазване.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - А: отлична стойност.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за местообитанието видове.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитание 8230:

Вариант 2

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 1.584 ha, което е 0.057 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително въздействие върху местообитанието, тъй като при изграждане на площадки за стълбове ще бъдат цялостно преобразувани до 200 м², което е 0.0007 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично въздействие в обхвата на сервитутната ивица. Реализацията на ИП ще окаже и незначителна промяна по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.00007 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.584 ha, което е 0.057 % от площта на местообитанието в зоната.

5.1.3.1.4. Местообитание 91M0-Балкано-Панонски церово-горунови гори

Природно местообитание 91M0 е формирано в ксеротермния дъбов пояс на сухи, сравнително богати сиви горски почви и канелени почви. В ЗЗ „Родопи-Източни“ местообитанието 91M0 е представено от Подтип 2 – Тракийски смесени термофилни дъбови гори

Характерни видове за местообитанието са: *Quercus frainetto*, *Quercus cerris*, *Quercus dalechampii*, *Fraxinus ornus*, *Pyrus pyraeaster*, *Acer campestre*, *Carpinus orientalis*, *Crataegus monogyna*, *Ligustrum vulgare*, *Euonymus europaea*, *Cornus mas* и др. От тревисти растения в различни количествени съотношения участват *Brachypodium*

sylvaticum, *Dactylis glomerata*, *Poa nemoralis*, *Festuca heterophylla*, *Melica uniflora*, *Geum urbanum*, *Luzula spp.*, *Clinopodium vulgare*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Veronica chamaedrys*, *Lychnis coronaria*, *Aremonia agrimonoides*, *Silene viridiflora*, *Euphorbia polychroma*, *Euphorbia amygdaloides* и др. В отделни участъци след реконструкция са създадени горски култури с преобладаване на *Pinus nigra* (черен бор), като след протекли сукцесии сега са формирани смесени иглолистно-широколистни насаждения.

Съгласно СФ местообитанието заема територия в размер 66903,40662 ha, което съответства на 30,768 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитание в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, която предоставя индикация за това, доколко даденият тип местообитание е “типично”, оценка В- добра представителност

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас В) $15 \geq p > 2\%$.

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природен местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка В: добро съхранение.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - А: отлична стойност.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за местообитанието видове.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитание 91М0-Балкано-Панонски церово-горунови гори:

Вариант 1

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 2.951 ha, което е 0.0044 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при поставяне на 2 или 3 стълба на неговата територията ще бъдат цялостно преобразувани до 300 м², което е 0.00004 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 300 м². Очаква се и незначително въздействие върху видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначително въздействие и по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.03 ha, което 0.00004 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 2.951 ha, което е 0.004 % от площта на местообитанието в зоната.

Вариант 2

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 3.642 ha, което е 0.0054 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при поставяне на 2 или 3 стълба на неговата територията ще бъдат цялостно преобразувани до 400 м², което е 0.00005 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 400 м². Очаква се и незначително въздействие върху видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначително въздействие и по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.04 ha, което 0.00005 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 3.642 ha, което е 0.0054 % от площта на местообитанието в зоната.

5.1.3.1.5. Местообитание 91W0- Мизийски букови гори

Местообитание 91W0 Мизийски букови гори е разпространено предимно в предпланините и в долните части на планините във вертикален диапазон от 100 до 1300 м н.в. В района на ИП е местообитанието е представено от подтипа Термофилни мизийски букови гори - асоциацията *Galio pseudoaristati – Fagetum*. Растителните съобщества се характеризират с термофилен флористичен състав.

Характерни видове за местообитанието са *Fagus sylvatica ssp. moesiaca*, *Acer campestre*, *Carpinus betulus*, *Quercus dalechampii*, *Pyrus pyraster*, *Tilia cordata*, *Cratagus monogyna*, *Geranium robertianum*, *Ruscus aculeatus*, *Euphorbia amygdaloides*, *Galium pseudoaristatum*, *Lathyrus laxiflorus*, *L. niger*, *Luzula forsteri* *Melica uniflora*, *Potentilla micrantha*, *Tamus communis*, *Geum urbanum* и др.

В района на ИП на местообитания на мизийския бук са създадени иглолистни култури с преобладаване на *Pinus sylvestris* (бял бор), като в много участъци са

формирани смесени иглолистно-широколистни гори с преобладаване на *Pinus sylvestris* (бял бор), *Betula pendula* (бреза) и *Fagus sylvatica* (бук).

Съгласно СФ местообитанието заема територия в размер 6632,13012 ha, което съответства на 3.05 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитание в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, която предоставя индикация за това, доколко даденият тип местообитание е “типично” оценка: А- отлична представителност

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас В) $15 \geq p > 2\%$.

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка В-добро съхранение.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание - А: отлична стойност.

В района на ИП местообитанието се оценява като типично, тъй като в него участват характерни за местообитанието видове.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитание 91W0 Мизийски букови гори:

Варианти 1 и 2

Трасето със сервитутната ивица заема площ от 3.642 ha, което е 0.0054 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при изграждането на площадки на стълбовете ще бъдат цялостно преобразувани до 400 м², което е 0.0006 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 400 м². Очаква се и незначително въздействие на видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже и незначителна промяна по отношение на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.04 ha, което 0.0006 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 3.642 ha, което е 0.0054 % от площта на местообитанието в зоната.

5.1.3.1.6. Местообитание 9170 Дъбово-габърони гори от типа *Galio-Carpinetum*

Към този тип местообитания се отнасят Смесени мезофилни гори с преобладаване на *Quercus petraea agg.* и *Carpinus betulus* и с участието на *Fagus sylvatica*, *Tilia cordata* и *Tilia platyphyllos*. В тревния етаж преобладават *Cardamine bulbifera*, *Mercurialis perennis*, *Corydalis spp.*, *Scilla bifolia*, *Poa nemoralis*, *Stellaria holostea*, *Festuca heterophylla* и др.

Характерни видове: *Quercus dalechampii*, *Carpinus betulus*, *Acer campestre*, *Ligustrum vulgare*, *Cardamine bulbifera*, *Festuca heterophylla*, *Scilla bifolia*, *Stellaria holostea* и др.

Съгласно СФ местообитанието заема територия в размер 5123.04871 ha, което съответства на 2.356 % от общата площ на ЗЗ. На общото състояние на местообитание в ЗЗ са дадени следните оценки:

По степен на представителност, която предоставя индикация за това, доколко даденият тип местообитание е “типично” оценка: А- отлична представителност.

По относителна площ или площта от обекта, покрита от дадения тип местообитание, отнесена към общата площ от националната територия, покрита от този тип местообитание е дадена оценка: клас В) $15 \geq p > 2$

По степен на опазване на структурата и функциите на дадения тип природно местообитание и възможности за възстановяване е дадена оценка В : добро съхранение.

Цялостна оценка на стойността на обекта за опазването на дадения тип природно местообитание е В : добра стойност.

Проведените проучвания дават възможност да се направят следните изводи по отношение въздействието на ИП върху местообитание 91W0 Мизийски букови гори:

Варианти 1 и 2

Трасето със сервитутната ивица заемат площ от 1.193 ha, което е 0.0232 % от площта на местообитанието в зоната. Очаква се незначително пряко въздействие върху местообитанието, тъй като при изграждане на площадки за стълбове на неговата територията ще бъдат цялостно преобразувани до 300 m², което е 0.0006 % от неговата площ в зоната. По отношение на структурата и функциите, въздействието също се оценява като незначително, тъй като се очаква частично преобразуване и фрагментация на площ около 300 m². Очаква се и незначително въздействие на видовия състав при проникване на нехарактерни за местообитанието видове. Реализацията на ИП ще окаже

незначително въздействие на границите на местообитанието и на бъдещите перспективи (заплахи и влияния) – опасност от пожари и инцидентни замърсявания при аварии.

Обща оценка: При реализирането на инвестиционното предложение, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.03 ha, което 0.00006 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.193 ha, което е 0.0232 % от площта на местообитанието в зоната.

Общи изводи:

При реализиране на ИП се очакват следните въздействия върху природните местообитания:

1-ви вариант

6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи) - незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация

62АО Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества - незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация

91M0 - Балкано-Панонски церово-горунови гори- незначителни въздействия, които могат да бъдат смекчени чрез прилагане на адекватни мерки.

91W0 - Мизийски букови гори - незначителни въздействия, които могат да бъдат смекчени чрез прилагане на адекватни мерки.

9170 - Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* - незначителни въздействия, които могат да бъдат смекчени чрез прилагане на адекватни мерки.

2-ри вариант

6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи) - незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация

62АО Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества - незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация

8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или

Sedo albi-Veronicion dillenii. - незначителни въздействия. Необходимо е да се препоръчат смекчаващи мерки.

91M0 - Балкано-Панонски церово-горунови гори- незначителни въздействия, които могат да бъдат смекчени чрез прилагане на адекватни мерки.

91W0 - Мизийски букови гори - незначителни въздействия, които могат да бъдат смекчени, чрез прилагане на адекватни мерки.

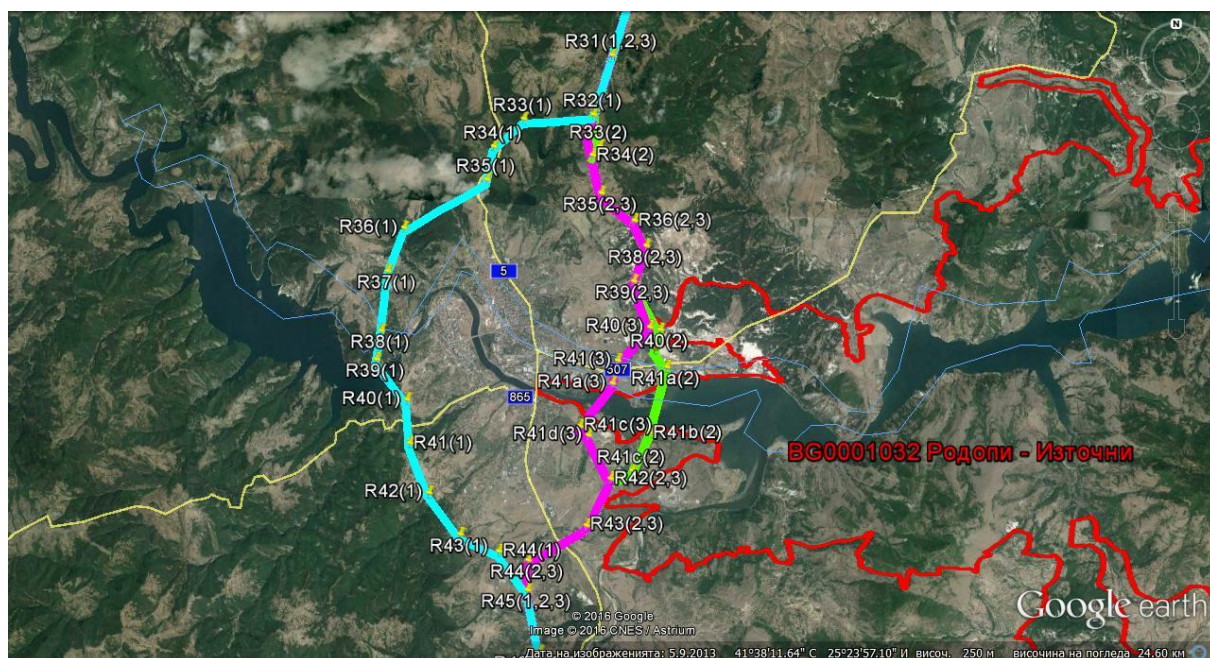
9170 - Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* - незначителни въздействия, които могат да бъдат смекчени чрез прилагане на адекватни мерки.

5.1.3.2. Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Родопи Източни“

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича ЗЗ BG0001032 ЗЗ „Родопи Източни“ в два алтернативни варианта (Фиг. 5.1.3.2-1).

- **Вариант 1** навлиза в ЗЗ от реперна точка **R62(1,2)** до реперна точка **R65a(1,2)** до преди границата с Р. Гърция е с дължина от **5.8 км** и

- **Вариант 2** навлиза от реперна точка **R40(2)** до реперна точка **R8(2)** е с дължина **630 м**, след което между репер **R41a(2)** и **R41б(2)** пресича ЗЗ в отсек от **1120 м** и се включва в общо трасе с Вариант 1 от реперна точка **R62(1,2)** до реперна точка **R65a(1,2)** с дължина от **5.8 км**. Общата дължина на трасето на електропровода при Вариант 2 възлиза на **7.55 км** от територията на зоната.

Фиг. 5.1.3.2-1. Варианти на трасето на електропровода, преминаващи през територията на язовир „Студен кладенец“ и ЗЗ BG0001032 „Родопи – Източни“ и алтернативен вариант, който не засяга ЗЗ.

При реализирането на **Вариант 1** въздействията ще бъдат локализирани в ивица от 5800 м с обща площ от 34. 8 ха, което представлява **0,016%** - пренебрежимо малка територия спрямо общата на 33 BG0001032 „Родопи – Източни“.

При осъществяването на **Вариант 2** въздействията ще бъдат локализирани в ивица от 7550 м с обща площ от 45.3 ха, което представлява **0.0208%** от общата територия на 33 BG0001032 „Родопи – Източни“.

Според стандартния формуляр целевите видове които се опазват на територията на 33 са 14 вида безгръбначни животни, 4 вида риби, 2 вида земноводни, 5 влечуги , 18 вида бозайници от които 12 вида прилепи.

5.1.3.2.1. Въздействия върху безгръбначни животни

Dioszeghyana schmidtii - Обитава зоните с изявен екотонен ефект на границата между гори (основно дъбови) с храсталаци или гори с наличие на голини и поляни всред тях. Основното хранителното растение е мекиш (*Acer tataricum*). Среща се в местността Кенана край Хасково, язовир Студен кладенец, с. Студен кладенец и ловно стопанство Крояци край с. Нановица (Beshkov & Langourov, 2004).

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 139300 до 204282 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” са установени общо 13 находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 46416.18 ха (21.35% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” и теренните ни проучвания, в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида и при двата варианта. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Euplagia quadripunctaria – Гъсениците и имагото на вида обитават засолените степи, равнини, блата и плитки засолените езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 139300 до 204282 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са установени 139 геореферирани находища с много високо обилие поради наличие на хранителните й растения – леска, глухарче, коприва, къпина и др. Площта на потенциалните местообитания възлиза на 149 408.42 ха (68.71% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, не е установено присъствие на вида на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 ще се засегне площ от 3.551 ха (0.0024%) и при Вариант 2 площ от 3.242 ха (0.0022%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Набръчкан пробатикус (*Probatiscus subrugosus*) – Обитава открити, варовити терени с ливадна растителност. По-рядко се среща по сухи склонове, обрасли с растителност от степен тип. Като цяло видът в страната не е изследван достатъчно.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). В ЗЗ не е установено геореферирано находище. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I общата площ на подходящите местообитания е 0 ха. Видът засега не е установен в Източни Родопи.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания, в обхвата на ИП липсват местообитания на вида и при двата варианта. Видът не е установен на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) – Свързан с горски дъбови и букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина. Обитава стари широколистни гори. Развива се предимно по бук (*Fagus*), също по *Carpinus*, *Fraxinus*, *Ulmus*, *Acer*, *Alnus*, *Castanea*, *Crataegus*, *Juglands*, *Larix*, *Quercus*, *Salix*, *Tilia*. Ларвите са ксилофаги, живеят в гниеща дървесина на стари живи или мъртви дървета, като се хранят с нея.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). Липсват числени данни за популацията. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“. До края на 2012 г. са установени 2 геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 24011.95 ха, В 33 е установено присъствие на гниеща дървесина, присъствие на дървета във фаза на старост.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Бисерна мида (*Unio crassus*) – Обитава предимно долните течения на реките и някои почти стагнантни водоеми с пясъкливо-тинесто-глинест характер на дъното.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 49425850 индивида. Предпочитаните от вида хабитати с пясъкливо-тинесто-глинест характер на дъното, които заемат около 50 % от общата дължина на реките в ЗЗ. В ЗЗ е установена на р. Крумовица и р. Бяла река (Хубенов, pers. comm.; Бечев & Стоянова, 2004: 21). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I са установени 2 геореферирани находища. Обилието на вида в зоната възлиза на 1.15 екз./м². Общата площ на потенциалните местообитания е 4297.90 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*) – Обитава потоци и странични ръкави и разливи с каменсто дъно, ручеи и горни течения на реки и язовири в планински райони. Изисква наличие на укрития. Силно оксифобен вид, който не понася ниско кислородно съдържание, замърсяване и високи температури.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). Предпочитаните от вида хабитати с каменист и песъкливо-каменист характер на дъното заемат около 70 % от общата дължина на реките в ЗЗ, но от 10% до 50% от потенциалните местообитания са в неблагоприятно състояние. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I няма установени геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 1028.40 ха, но не е установен в Източни Родопи (BIODIVERSITY OF BULGARIA 2:, 2004).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*) – Свързан с горски дъбови и букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина. Обитава най-често крайнините на просветни широколистни и смесени гори. Много рядко е намиран в иглолистни дървета.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I са установени общо 32 геореферирани находища. В 33 е установено присъствие на дървета във фаза на старост, както и присъствие на гниеща дървесина. Общата площ на потенциалните местообитания възлиза на 139718.17 ха. Локалитети на вида са съобщавани от с. Бубино и с. Попско (Бечев & Стоянова, 2004: 21).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, не е установено присъствие на вида на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 ще се засегне площ от 7.786 ха (0.0056%) и при Вариант 2 площ от 8.477 ха (0.0061%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатацията въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Буков сечко (*Morimus funereus*) – Свързан букови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистна дървесина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I са установени 6 геореферирани находища. В ЗЗ е установено присъствие на дървета във фаза на старост, както и присъствие на гниеща дървесина. Общата площ на потенциалните местообитания е 130822.18 ха. Локалитети на вида са съобщавани от с. Перуника; с.Бубино; с. Попско; с. Долна кула (Бечев & Стоянова, 2004: 22).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, не е установено присъствиена вида на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 и при Вариант 2 ще се засегнат площи от 3.642 ха (0.0027%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатацията въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*) – разпространен локално в страната, главно в планините достигащ до надморска височина от 2000 м. Известен е от Сливенска Стара

Планина, Витоша, Рила, Пирин, Родопите и южното Черноморие. Обитава тревисти ливади и поляни в гори и покрайнините им. Хранителни растения са леска, коприва, глухарче и други.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I няма установени геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 30229.24 ха. Видът е съобщаван от района на с. Студен кладенец, с. Долно Черковище, с. Бориславци, язовир Ивайловград, х. Арда край с. Дъбовец (Бешков & Абаджиев 2007).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2 липсват данни за присъствие на вида в района на инвестиционното предложение.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 ще се засегне площ от 3.551 ха (0.0117%) и при Вариант 2 площ от 3.242 ха (0.0107%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Лицена (*Lycaena dispar*) – Широко разпространен вид в цялата страна, локален, с малки популации. Свързан с влажни, по-рядко сухи тревисти места в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и др. източници на влага.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I няма установени геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания е 20038.25 ха. Видът е локализиран при с. Студен кладенец и гр. Любимец (Beshkov & Langourov, 2004).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) – Обитава ксерофитни смесени тревисто-храстови или тревисти (в субалпийския пояс) асоциации, като се придържа към почвата сред тревата, както и сухи тревни естествени обитания. На места популациите му са многочислени.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са установени 15 находища, като общата площ на потенциалните местообитания възлиза на 112625.13 ха. Публикувани находища за зоната: Момчилград, Ивайловград, Хасково, Крумовград, с. Дъбовец, с. Меден Бук, с. Лъджа (Nedelkov, 1908; Peshev, 1975).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2 липсват данни за присъствие на вида в района на инвестиционното предложение.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 ще се засегне площ от 3.551 ха (0.0032%) и при Вариант 2 площ от 3.242 ха (0.0029%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) – Обитател на стари широколистни гори. Развива се предимно по дъбове (*Quercus*), по-рядко се среща по *Castanea*, *Betula*, *Salix*, *Fraxinus*, *Ulmus*, *Juglands* и *Corylus*. Свързан с дъбови местообитания с наличие на мъртва загниваща широколистно дървесина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са установени 8 геореферирани находища. В ЗЗ е установено присъствие на дървета във фаза на старост, както и присъствие на гниеща дървесина. Общата площ на потенциалните местообитания е 104966.72 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2 липсват данни за присъствие на вида в района на инвестиционното предложение. На фигура 5.1.3.2-1. е

представено ефективно заетото местообитание на Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*) в ЗЗ спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството при Вариант 1 и при Вариант 2 ще се засегнат площи от 3.642 ха (0.0035%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатацията въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Торбогнезница (*Eriogaster catax*) – Видът обитава райони с широколистна горска и храстова растителност. Ларвата живее върху храсти на глог и трънка, както и върху някои дървесни видове като бреза, круша, топола, кисел трън и др. Торбогнезницата обитава екотона на дъбови гори - техните крайнини и поляни вътре в горите. У нас е видът е известен от малко находища, разпръснати из цялата страна. Не е установен на разглежданата територия.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 80 до 865 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” са установени 2 геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания възлиза на 39 256.59 ха (18.05% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2 липсват данни за присъствие на вида в района на инвестиционното предложение. На фигура 5.1.3.2-2. е представено ефективно заетото местообитание на Торбогнезница (*Eriogaster catax*) в 33 спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството ще се засегнат площи от 5.135 ха (0.0131%) при Вариант 1 и при Вариант 2 4.826 ха (0.0123%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително.

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като то лети. Ларвите не извършват придвижвания. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. Имагото няма да бъде засегнато от строителната техника. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Ценагрион (*Coenagrion ornatum*) – Видът е тясно свързан с наличието на стоящи водоеми със слаба проточност. Обитава средните и долни течения на потоци и малки реки и крайбрежните растителни участъци на по-големи реки или вточната и отточна част на стоящите водоеми. Среща се и в много плитки водоеми (до около 0.20 м), които замръзват през по-студените месеци.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 1 индивид/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” няма установени геореферирани находища. Общата площ на потенциалните местообитания възлиза на 8140.36 ха (3,74 % от общата площ на зоната). Видът е установен на 30 км североизточно от гр. Крумовград, край водохранилище по пътя Крумовград – Ивайловград (41°33’N; 25° 54’E) (Marinov, 2004).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.3.2.2. Въздействия върху риби

Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*) – Балкански ендемит. Обитава обикновено горното и средно течение на реките.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" площта на потенциалните местообитания на вида в рамките на зоната възлиза на 950.3 ха. В защитената зона се среща в реките Крумовица и Бяла река.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Горчивка (*Rhodeus sericeus*) – Среща се в долните и средни течения на повечето реки в България. В резултат на човешката дейност разширява ареала си особено в микроязовири и завирявания. Потенциални местообитания на горчивката са крайбрежните зони на полупланински и равнинни реки и техни ръкави с бавно до умерено течение, язовири, сладководни езера и блата, мъртвици и други бавнотечащи или стоящи водоеми до 800 м н.в. Поради особеностите на репродукционната му биология, разпространението на вида е обвързано с това на сладководните миди от родовете *Anodonta* и *Unio*.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” площта на потенциалните местообитания на вида в рамките на зоната възлиза на 4969.4 ха. За 33 видът се среща само в Бяла река и притока ѝ Луда река.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Маришка мряна (*Barbus plebejus*) – Вероятно се касае за *B. bergi /tauricus* (приморска мряна) – вид който не се среща в тази част на страната (Freyhof and Kottelat 2008). Видът *Barbus bergi* не присъства в зоната.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С). Изключително рядък вид на територията на Източните Родопи. Има данни за намирането му в яз. Студен Кладенец (Stefanov & Trichkova, 2004). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” не е регистриран.

Распер (*Aspius aspius*) – Обитава долните течения на постоянни реки, но се среща и в естуарни води.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I видът не е регистриран в зоната. Площта на потенциалните местообитания на вида се оценяват на 3635.1 ха. Изключително рядък вид на територията на Източните Родопи. Има данни за намирането му в яз. Студен Кладенец (Stefanov & Trichkova, 2004).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ и теренните проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.3.2.3. Въздействия върху земноводни и влечуги

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) – Обитава разнообразни водоеми със застояла вода – от големи блата и езера до малки локви, кладенци и др., като правило избягва проточни водоеми (реки, потоци и др.). По време на сухоземната фаза се среща в гори, храсталаци, пасища и ливади с разпръснати храсти и дървета, и др., като се придържа към по-влажните места.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 24 екземпляра/локалитет. Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* в реки из цялата страна, Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.* по долните течения на всички големи реки в България. В ЗЗ са установени 75 екземпляра от 28 находища. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциалните местообитания възлиза на 210007.36 ха. Рядък вид за района на Източни Родопи.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът не беше установен, а пригодността на местообитанието много ниска. На фигура 5.1.3.2-3 е представено ефективно заетото местообитание на Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*) в ЗЗ спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта се очаква въздействие върху потенциални местообитания върху площ от 34.38 ха (0.0163%) при Вариант 1, и 45.3 ха (0.0215%) при Вариант 2 по време

на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

По време на строителството фрагментация на местообитанията ще е незначителна и не повлиява разселването на вида. Бариерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват съществуват незначителна вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) – Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* в реки из цялата страна, както и канавки с вода, малки блата и локви, полупресъхнали потоци и рекички, рядко в по-големи водоеми. Рядко се отдалечава на повече от няколко метра от водата, но при пресъхване на водоемите или разселване на малките може да измине значително разстояние.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 129 екземпляра/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” потенциалните местообитания възлизат на 211725.51 ха. На фигура 5.1.3.2-4 е представена крайна карта на разпространението на Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) в ЗЗ спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът беше установен на трасето на бъдещия електропровод в околностите на с. Тихомир, с. Стрижба и с. Орлица (N 41°17'33.8" E 25°31'10.7" и N 41°17'35.4" E 25°31'13.3").

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта се очаква въздействие върху потенциални местообитания върху площ от 34.38 ха (0.0162%) при Вариант 1, и 45.3 ха (0.0214%) при Вариант 2 по време на строителството. По всяка вероятност увредените местообитания ще се възстановят по естествен начин. Както при Вариант 1, така и при Вариант 2 въздействието няма да доведе до промяна в природозащитното състояние на вида и може да се оцени като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

По време на строителството фрагментация на местообитанията ще е незначителна и не повлиява разселването на вида. Бариерен ефект няма да възникне. Без въздействие (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват съществуват незначителна вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействието може да се оцени като незначително (бал 1). Сметчаващи мерки на се необходими.

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) – Типични местообитания са дренажни канали, рибарници, блата, езерца, реки и малки потоци, бракичните води на естуарите, крайбрежни водни площи. Характерно за местообитанията е наличието на богата водна растителност. Придържа се по бреговете на водоемите и рядко се отдалечава от водата.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 22 екземпляра/локалитет. В зоната са установени 73 екземпляра. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” обилието на вида възлиза на 0.4 екз. на 1000 м. Пригодните местообитания възлизат на 13081.71 ха (6,02% от площта на ЗЗ).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) – Обитава открити терени със степна растителност, разредени нискостъблени гори и храсти в скалисти и други места с добре развит микрорелеф, на огрявани от слънцето склонове. Понякога се среща в много влажни места по бреговете на големи реки и блата.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с численост от 1 екземпляр/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното

състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” потенциалните местообитания възлизат на 181453.27 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ и теренните проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2 липсват данни за присъствие на вида в района на инвестиционното предложение. На фигура 5.1.3.2-5 е представено ефективно заетото местообитание на Пъстър смок (*Elaphe sauromates*) в 33 спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството ще се засегнат площи от 4.623 ха (0.0025%) при Вариант 1 и при Вариант 2 от 5.054 ха (0.0028%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за вида. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри – основно ларви. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 0).

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) – Обитава западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др., Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени, Сухотревни съобщества на силикатни терени, Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун) на много места в ниските и хълмисти части на страната. Вследствие на интензивното земеделие е почти напълно изчезнала от Тракийската низина и от много райони на Дунавската равнина.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 136 екземпляра/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” потенциалното местообитание на вида е 200517.27 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания видът се среща на територията на инвестиционното предложение в околностите на с. Тихомир, с. Стрижба и с. Орлица (N 41°17'01.3" E 25°31'43.7", N 41°17'04.1" E 25°31'36.4", N 41°19'30.4" E 25°24'24.8"). На фигура 5.1.3.2-6 е представено ефективно заетото местообитание на Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) в 33 спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството ще се засегнат площи от 3.551 ха (0.0018%) при Вариант 1 и при Вариант 2 от 4.826 ха (0.0024%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 2).

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 2).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за вида. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 1).

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) - Обитава западно евразийски листопадни храсталаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др., Тревисти и степни съобщества на сухи варовити терени, Сухотревни съобщества на силикатни терени, Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благун) на много места в ниските и хълмисти части на страната. Вследствие на интензивното земеделие е почти напълно изчезнала от Тракийската низина и от много райони на Дунавската равнина.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 162 екземпляра/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” потенциалното местообитание на вида е 208877.00 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

По време на теренните проучвания на територията на електропровода видът беше установен в околностите на с. Тихомир, с. Стрижба и с. Орлица (N 41°17'04.3" E 25° 31'37.3", N 41°17' 34.9" E 25° 31'12.8", N 41°18'04.1" E 25°30'54.9"). На фигура 5.1.3.2-7 е представено ефективно заетото местообитание на Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) в 33 спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството ще се засегнат площи от 3.551 ха (0.0017%) при Вариант 1 и при Вариант 2 от 4.826 ха (0.0023%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 2).

Фрагментация на местообитания

По време на строителството ще е налице временна фрагментация на местообитания на вида, както при Вариант 1, така и Вариант 2. Оставащите фрагменти ще са с достатъчна площ, за да запазят характеристиките си на местообитания на вида. По време на експлоатацията засегнатите площи ще възстановят характеристиките си на местообитание на вида. Предвид временния му характер, въздействието се оценява като незначително (бал 2).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за вида. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта. Въздействие няма да има (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие няма да има (бал 0).

Смъртност:

По време на строителството и при двата варианта е възможно унищожаване на единични екземпляри. По време на експлоатация въздействие върху популацията в зоната няма да има (бал 1).

Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) - Обитава равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*, и Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Vidention* p.p. по долните течения на всички големи реки в България, които са с тинести (кални) брегове по долните течения на всички големи реки Марица, Тунджа и др. в рамките на ареала на вида. Видът не е установен при теренните проучвания.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 16 индивида/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в зоната са установени 36 екземпляра. Обилието на вида е оценено на 0.17 екз. на 1000 м. Потенциалното местообитание на вида е 47537.12 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.3.2.4. Въздействия върху бозайници, без прилепи

Видра (*Lutra lutra*) - Обитава открити терени със степна растителност, разредени широколистни гори и храсталаци. Понякога се среща в много влажни места по бреговете на големи реки и блата. Видът е тясно свързан с водни площи и речната мрежа на р. Марица, стоящите водоеми и особено рибарници.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост между от 43 до 86 индивида/локалитет. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” общата площ на потенциалните нефрагментирани местообитания е 13780.2 ха, като дължината на подходящи брегове с различна пригодност е 858.1986 км (площта на които възлиза на 708.4 ха).

По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” видът не е регистриран на терен.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Видът не присъства на териториите на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта местообитания на вида не се засягат. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

И двата варианта не засягат местообитания на вида в зоната, вкл. такива, които биха могли да играят ролята на биокоридор. **Въздействие** не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта липсват местообитания на вида. Няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Вълк (*Canis lupus*) – През последните години разширява териториалния си обхват и числеността му устойчиво нараства. Обитава предимно гористи места, но се е приспособил и към открити територии. Води силно подвижен начин на живот. През размножителния период групата (глутница) обитава трудно достъпни райони с гори, храсталаци, скали, ждрела, ливади, като се придържа близо до бърлогата.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен с численост 51 – 52 индивида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в 33 оптималните местообитания покриват 121790 ха. Местообитания подходящи за сърцевинни зони се оценяват на 12 % от общата площ на оптималните за вида местообитания в зоната. Някои от семейните групи използват част от 33 за семейна територия и частично използват площи извън зоната, в южната ни съседка – Гърция и по всяка вероятност зоната може да се обитава от повече от посочените оптимални бройки индивиди и съответно семейни групи. В границите на зоната няма фрагментиращи фактори.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2 липсват данни за присъствие на вида в района на инвестиционното предложение. На фигура 5.1.3.2-8 е представено ефективно заетото местообитание на Вълк (*Canis lupus*) в ЗЗ спрямо на трасето на електропровода (виж Картен материал).

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството ще се засегнат площи от 34.38 ха (0.0282%) при Вариант 1 и при Вариант 2 от 45.3 ха (0.0371%) от потенциалните местообитания на вида в зоната. След приключване на строителството въздействието практически се прекратява и се оценява като незначително (бал 2).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

И двата варианта не засягат местообитания на вида в зоната, вкл. такива, които биха могли да играят ролята на биокоридор. Въздействие не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът е чувствителен към човешко присъствие. Размножителният период на *вълка* е от декември до март, когато няма да се провеждат строителни мероприятия. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта няма вероятност от присъствие на индивиди на трасето на електропровода, които да бъдат унищожени. Въздействие не се очаква (бал 0).

Лалугер (*Spermophilus citellus*) – Обитава необработваеми земи (целини, пасища, ливади и др.), покрити с ниска тревиста растителност, върху еднородни, слабоуплътнени водопрпускливи почви. Не заселва обработваеми площи, макар да навлиза в тях за хранене.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” в ЗЗ са установени още 11 находища. Обилието на лалугера изключително ниско и възлиза средно на 0.74 лалугерови дупки/100 метров трансект (на границата на съществуването на вида). Площта на оптималните местообитания се оценява на 4204.9 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Мечка (*Ursus arctos*) – Мечката е зависима от местообитанието си – отдалечени горски масиви.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен с численост от 1 – 2 индивида. В зоната няма мечка популация. Известни са краткотрайни появи на единични животни, с редки изключения, извън зоната и в близост със зона „Родопи – Средни“. По

държавната граница между България и Гърция се простира мощен биокоридор на обмен на индивиди в граничния район от двете страни. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” потенциалните местообитания за мечки се намират на ограничена площ в два планински района, достъпни за скитащи животни по българо-гръцкия биокоридор в района на връх Ветрен в нископланинския рид Мъгленик. Общата площ на местообитанията е под 2700 ха.

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*) – Обитава сухи пасища и храсталаци с разпръснати или на групи храсти и дървета, запустели земеделски земи, покрайнини на ниви, овощни и зеленчукови градини, запустели лозя. Предпочитани са местата с едри колониални гризачи – основната му хранителна база. Територията не предлага местообитания на вида. Не е установяван в района.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V). Целевият вид не е установен при настоящите проучвания. Намиран е в погадки на забулена сова в долината на река Арда. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” общата площ на потенциалните местообитания се оценява на 14289.29 ха (6.57 % от общата площ на зоната).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Бариерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Пъстър пор (*Vormela peregusna*) – Предпочита открити степни терени, ниви, лозя и храсталаци.

Оценка на популацията в зоната

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R). Видът не е регистриран в ЗЗ. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние

на природни местообитания и видове - фаза I” предполагаемата плътност в пригодните местообитания се оценява на 1 инд./10 км² или 19.7 индивида (при изчислена площ на пригодните местообитания 19730.8 ха, т.е. приблизително 197 км²).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и теренните ни проучвания в обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата както при Вариант 1, така и Вариант 2, липсват местообитания на вида. Видът не присъства на територията на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на максимално въздействие от на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Фрагментация на местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето на електропровода не пресича местообитания на вида. Барьерен ефект не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Видът не е чувствителен към безпокойство. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м липсват местообитания на вида. Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.3.2.5. Въздействия върху прилепи

Голям нощник (*Myotis myotis*) - Често обитава пещерни райони. Ловува в разредени гори и открити ливадни пространства. Може да се отдалечи на значителни разстояния от десетки километри от дневното си убежище. Свързан със засушливи, топли и открити местообитания. Ловува най-често в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори. Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 км, максимум до 15 км от убежището.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 51 до 100 зимуващи и 3500 до 5000 размножаващи се индивида. В известните общо 10 находища са били установени общо 68 (зимуващи) и около 4000 екземпляра (летни убежища). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 911.9 ха (0.4% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 181362 ха (83.4% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и при теренните проучвания при двата варианта на трасето на електропровода вида в обхвата на максимално въздействие не бе потвърден.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.672 ха (0.0009%) при Вариант 1, и около 2.996 ха (0.0016%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания в ЗЗ. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. На територията на местообитанията не се предвижда поставянето на стълбове, така, че самите проводници не са фрагментиращ елемент. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството няма да има и по двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) - Резидентен вид. Най-често срещаният прилеп на територията на ЗЗ. Обикновен и често срещан вид в цялата страна, без най-високите части на планините. Обитава предимно карстови райони обрасли с дървесна и храстова растителност, подземни убежища (пещери, изкуствени галерии, бункери), мазета и тавани на жилищни постройки, като предпочита открити места с редки храсталаци и гори до водни басейни и скални разкрития. През лятото големите подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 15 км от лятното убежище. Сезонните предвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 км.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 2000 до 3000 екземпляра. В известните общо 35 находища са били установени общо 161 (зимуващи) и около 2481 екземпляра (летни убежища). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 5123.5 ха (2.4% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 40156 ха (18.5% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта) липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м при въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.672 ха (0.0041%) при Вариант 1 и 2.996 ха (0.0075%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания на вида в ЗЗ. Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*) - Мигриращ вид. Прелита на големи разстояния (няколко десетки километра) в търсене на храна, поради което неговите хранителни хабитати са често отдалечени от дневното убежище.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 250 до 500 зимуващи и от 2000 до 3500 размножаващи се индивиди. В известните общо 10 находища са били установени общо 380 (зимуващи) и около 2907 екземпляра (летни убежища). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 965.9 ха (0.4% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 65831 ха (30.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район видът не е установен в близост до трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

И двата варианта не засягат местообитания на вида в зоната. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания

И двата варианта не засягат местообитания на вида в зоната. Фрагментация няма да има (бал 0).

Прекъсване на биокоридори

Трасето и по двата варианта няма да окаже бариерен ефект за вида, поради специфичната му биология - нощноактивен летящ бозайник. Бариерен ефект няма да възникне и по двата варианта (бал 0).

Безпокойство:

По време на строителството на трасето на електропровода както при Вариант 1, така и при Вариант 2 липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) – Предимно пещерен вид, разпространен в цялата страна, без най-високите части на планините. Живее главно в гористи карстови местности, в близост до водоеми. Обитава целогодишно само подземни убежища – карстови и вулкански пещери, минни галерии, по изключение влажни мазета на необитаеми сгради. Храни се често над водна повърхност, в близост до залесени територии.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 11 до 50 зимуващи и на размножаващите се индивиди от 2000 до 3500. В известните общо 7 находища са били установени общо 10 (зимуващи) и около 3000 екземпляра (летни убежища). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 2325.8 ха (1.1% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 65606 ха (30.2% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район попадат потенциални ловни местообитания на вида. Вероятността от използването им от вида обаче е практически нулева, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на десетки километри от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие по време на строителството при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат ловни местообитания на вида, но използването им е малко вероятно, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на десетки километри от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта.

Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*) – Типичен обитател на старите широколистни гори. Установен в 34 находища в страната. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низинните с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините – на бук. Обитава предимно стари, склопени широколистни гори, особено дъбови и букови, по-рядко разсветлени широколистни или иглолистни гори. Избягва открити местообитания. Важен елемент в местообитанията му е наличието на водно тяло - 77% от находищата в България са в близост до постоянни реки, езера или блата. Видът е изключително хралупоживеещ.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 973 до 1947 индивида. Средно за зоната са установени 15 дървета във фаза на старост на 1 ха. Установени са общо 4 находища на вида. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” площта на потенциалните местообитания е оценена на 45586 ха (21.0% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение:

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ и собствени проучвания, в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта) липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта липсват местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Малък подковонос (*Rhinolophus. hipposideros*) - Един от най-често срещаните видове подковоноси прилепи на територията на Защитената зона. Резидентен вид, обитава цялогодишно плитки подземни убежища с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и др. Среща се често и в населените места. Ловува в близост до убежищата си – до 5 км. Лети относително ниско и ловува над сушата, водната повърхност и в скални райони.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 250 до 500 индивида. В известните общо 15 находища са били установени общо 27 (зимуващи) и около 115 екземпляра (летни). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 2013.2 ха (0.9% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 46062 ха (21.2% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район попадат потенциални ловни местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м при въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ като при Вариант 1 това са 1.672 ха (0.0036%), а при Вариант 2 се засягат 2.996 ха (0.0065%). Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Остроух ношник (*Myotis blythii*) - Обикновен и често срещан пещерен вид, свързан с райони с открити и топли пространства пресечен релеф - хълмове, стръмни речни брегове. Среща се в разредени гори, паркове и ливади, както и в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Свързан със засушливи, топли и открити местообитания. Използва предимно подземни дневни убежища.

Оценка на популацията в зоната:

В Защитената зона е установяван сравнително рядко, В стандартния формуляр видът е представен като обикновен (С) с численост от 3000 до 4500 индивида. В известните общо 11 находища са били установени общо 64 (зимуващи) и около 4000 екземпляра (летни). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1201.5 ха (0.6% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 181362 ха (83.4% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и нашите проучвания, в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м от границите на обхвата и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 1.672 ха (0.0009%) при Вариант 1, и около 2.996 ха (0.0016%) при Вариант 2 от потенциалните ловни местообитания в ЗЗ. Въздействието се оценява като незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. На

територията на местообитанията не се предвижда поставянето на стълбове, така, че самите проводници не са фрагментиращ елемент. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството няма да има и по двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) - Известен от 29 находища в ниските части на страната, като тези в Северозападна България очертават част от северната граница на ареала. Обитава равнинни карстови райони. Изцяло е свързан с пещерите като убежища. Храни се главно с нощни пеперуди, които лови над открити местообитания. образува "смесени" размножителни и зимни колонии с южния и средиземноморския подковонос с численост от няколко до няколко хиляди индивида. Известните до момента 6 размножителни колонии са в естествени пещери. Зимува главно в пещери. Не извършва далечни миграции, но са установени редовни сезонни движения между летните и зимните убежища (Големански 2011).

Оценка на популацията в зоната.

На територията на Източни Родопи е най-редкият подковонос прилеп. Резидентен вид. В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост от 250 до 500 индивида. Установено е само 1 лятно находище на вида с общо 4 екземпляра. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 6150.2 ха (2.8% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 39742 ха (18.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район на трасета на електропровода и при двата варианта липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Загуба на местообитания:

В границите на сервитута липсват потенциални местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството няма да има и по двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Средиземноморски подкованос (*Rhinolophus blasii*) - Видът е характерен за Източните Родопи.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като рядък (R) с численост на зимуващи индивиди от 1000 до 1500 и численост на размножаващите се от 800 до 1200. В установените общо 9 находища са били установени общо 1200 (зимуващи) и около 850 екземпляра (летни). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 6019.3 ха (2.8% от площта на 33), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 128421 ха (59.1% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район на трасета на електропровода и при двата варианта липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Загуба на местообитания:

В границите на сервитута липсват потенциални местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството няма да има и по двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*) - В ЗЗ са известни значителни постоянни размножителни и зимни колонии.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като установените общо 3 находища са били установени единични зимуващи и около 6746 екземпляра (летни находища). По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 2400.8 ха (1.1% от площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 122389ха (56.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ в изследвания район на трасета на електропровода и при двата варианта липсват местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Загуба на местообитания:

В границите на сервитута липсват потенциални местообитания на вида. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие от ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква. Въздействието не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството и при двата варианта не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Въздействие по време на строителството няма да има и по двата варианта, тъй като видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. В обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта въздействие не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Видът е нощноактивен, а строителните дейности ще се извършват през деня. Въздействие не се очаква (бал 0).

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) - Видът обитава влажните горски местообитания в среднопланинския пояс - изключително горски обитател. През зимата е намиран поединично или на групи до 30 индивида в най-студените, привходни части на пещерите при температури около 0 - 2°C. През летните месеци живее под отлепена, мъртва кора или в цепнатини на широколистни дървета, по-често мъртви, но и живи, като избягва тези, близо екотона (под 30 м). Ловува в гори, покрай реки, в открити площи. Ловните територии могат да са отдалечени до 20 км от убежищата

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) с 1 находище. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 36270 ха (16.68% от площта на ЗЗ), а площта на

потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 5761.4 ха (2.6% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ в изследвания район (60 м ширина на сервитутната зона от границите на обхвата и при двата варианта) попадат потенциални местообитания на вида.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

По време на строителството в обхвата на максимално въздействие при ширина на сервитутната зона от 60 м при въздействието ще обхване потенциални ловни местообитания с площ от 3.642 ха (0.0632%) при Вариант 1 и при Вариант 2, които използват общо трасе при засягане на потенциалните горски ловни местообитания на вида в 33. Въздействието ще е незначително (бал 1).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Барьерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) – Най-широко разпространеният и най-многоброен от трите вида "средни" подковоноси на територията на страната. Срещаемостта му намалява на юг. Видът обитава гористи местности с наличие на пещери, в близост до водоеми. Характерен е за цялата страна, най-често в карстови райони с надморска височина до 1000 м.

Оценка на популацията в зоната:

В стандартния формуляр видът е представен като много рядък (V) за зимуващи индивиди с численост на от 101 до 250 и обикновен (C) за на размножаващите се с численост от 500 до 1000. В установените общо 6 находища са били установени 190 зимуващи и 721 екземпляра в летни находища. По проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1825.2 ха (0.8% от

площта на ЗЗ), а площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 35099 ха (16.1% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на инвестиционното предложение.

Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г“ в изследвания район при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат потенциални ловни местообитания на вида. Вероятността от използването им от вида обаче е практически нулева, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на десетки километри от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и при двата варианта на трасето на електропровода.

Въздействия върху вида

Пряко унищожаване на местообитания:

В обхвата на максимално въздействие по време на строителството при ширина на сервитутната зона от 60 м и при двата варианта попадат ловни местообитания но използването им и малко вероятно, тъй като най-близките потенциални убежища са отдалечени на десетки километри от мястото на пресичане на зоната от трасето на електропровода и по двата варианта. Въздействие не се очаква (бал 0).

Фрагментация на местообитания:

Фрагментация на ловните местообитания на вида не се очаква (бал 0).

Прекъсване на биокоридори:

Бариерен ефект по време на строителството не се очаква (бал 0).

Безпокойство:

Безпокойство не се очаква (бал 0).

Смъртност:

Смъртност на индивиди не се очаква (бал 0).

5.1.4 ЗЗ „Студен Кладенец“

Трасето на предвидената за изграждане въздушна линия пресича защитената зона „Студен кладенец“ от реперна точка R41a (2) до реперна точка R41b (2) с дължина от 2,00 км.

ИЗБРАНИЯТ ОСНОВЕН ВАРИАНТ 1 НА ТРАСЕ НЕ ЗАСЯГА ЗЗ “СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ”.

ЗЗ “СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ” РАЗГЛЕЖДАМЕ ЕДИНСТВЕНО, ЗА ДА НАПРАВИМ ОЦЕНКА НА ВАРИАНТ 2 НА ПРОЕКТНОТО ТРАСЕ КАТО АЛТЕРНАТИВА.

5.1.4.1 Растителност и типове природни местообитания в ЗЗ „Студен Кладенец“

В Стандартния формуляр за защитената зона няма включени типове природни местообитания и растителност, които да са обект на опазване.

5.1.4.2 Видове птици – предмет на опазване в ЗЗ „Студен Кладенец“

Видовете, предмет на опазване в защитената зона „Студен Кладенец“ са 129 (103 по т. 3.2 и 26 по т. 3.3). Определянето на отрицателното въздействие върху тях е извършено в две стъпки. При първата стъпка (*Табл. 5.1.4.2-1*) отрицателното въздействие е представено само качествено (не се очаква-очаква се):

Обозначения в колона „Не се очаква защото...“:

1. Видът целогодишно или през отделен сезон **не се среща** в подходящи местообитания, които са част от терена на ИП или в непосредствена близост.

2. Видът може да се среща в местообитанията, които са част от терена на ИП или в непосредствена близост, но това е нередовно, епизодично, случайно и/или от единични индивиди..

3. Видът има свои местообитания на терена на ИП, но не ги използва поради близостта на асфалтов път, населено място или друга причина.

4. Видът обитава приземните слоеве от въздушното пространство или се придвижва предимно по земята..

5. Видът не е установен от Янков (2007) в УТМ квадратите, в които е теренът на ИП.

Табл. 5.1.4.2-1. Очаквано отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване, по точка 3.2 в защитената зона, в резултат от реализирането на ИП

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
1.	<i>Accipiter nisus</i>		+
2.	<i>Actitis hypoleucos</i>	2	
3.	<i>Aegypius monachus</i>	2, 5	
4.	<i>Alcedo atthis</i>	4	
5.	<i>Anas acuta</i>		+
6.	<i>Anas clypeata</i>		+
7.	<i>Anas crecca</i>		+

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
8.	<i>Anas penelope</i>		+
9.	<i>Anas platyrhynchos</i>		+
10.	<i>Anas querquedula</i>		+
11.	<i>Anas strepera</i>		+
12.	<i>Anser albifrons</i>		+
13.	<i>Anser anser</i>		+
14.	<i>Anthus campestris</i>	2	
15.	<i>Aquila chrysaetos</i>		+
16.	<i>Aquila pomarina</i>		+
17.	<i>Ardea cinerea</i>		+
18.	<i>Ardea purpurea</i>	2	
19.	<i>Ardeola ralloides</i>	2	
20.	<i>Aythya ferina</i>		+
21.	<i>Aythya fuligula</i>	2	
22.	<i>Aythya nyroca</i>		+
23.	<i>Bubo bubo</i>		+
24.	<i>Burhinus oedicnemus</i>		+
25.	<i>Buteo buteo</i>		+
26.	<i>Buteo rufinus</i>		+
27.	<i>Calandrella brachydactyla</i>		+
28.	<i>Caprimulgus europaeus</i>		+
29.	<i>Charadrius dubius</i>		+
30.	<i>Chlidonias hybridus</i>	2	
31.	<i>Chlidonias leucopterus</i>	2	
32.	<i>Chlidonias niger</i>		+
33.	<i>Ciconia ciconia</i>		+
34.	<i>Ciconia nigra</i>		+
35.	<i>Circaetus gallicus</i>		+
36.	<i>Circus aeruginosus</i>	2	
37.	<i>Circus cyaneus</i>	2	
38.	<i>Circus macrourus</i>	2	

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
39.	<i>Circus pygargus</i>	2	
40.	<i>Coracias garrulus</i>		+
41.	<i>Crex crex</i>	2	
42.	<i>Cygnus cygnus</i>		+
43.	<i>Cygnus olor</i>		+
44.	<i>Dendrocopos medius</i>	2	
45.	<i>Dendrocopos syriacus</i>	2	
46.	<i>Dryocopus martius</i>	2	
47.	<i>Egretta alba</i>		+
48.	<i>Egretta garzetta</i>		+
49.	<i>Emberiza hortulana</i>	2	
50.	<i>Falco cherrug</i>	2	
51.	<i>Falco naumanni</i>	2	
52.	<i>Falco peregrinus</i>	2	
53.	<i>Falco subbuteo</i>		+
54.	<i>Falco tinnunculus</i>		+
55.	<i>Falco vespertinus</i>	2	
56.	<i>Fulica atra</i>	4	
57.	<i>Gallinago gallinago</i>	2	
58.	<i>Gallinago media</i>	2	
59.	<i>Gallinula chloropus</i>	4	
60.	<i>Gavia arctica</i>	2	
61.	<i>Gavia stellata</i>	2	
62.	<i>Gyps fulvus</i>		+
63.	<i>Haliaeetus albicilla</i>		+
64.	<i>Hieraetus pennatus</i>	2	
65.	<i>Hippolais olivetorum</i>	4	
66.	<i>Lanius collurio</i>	4	
67.	<i>Lanius minor</i>	4	
68.	<i>Lanius nubicus</i>	4	
69.	<i>Larus michahelis</i>		+

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
70.	<i>Larus canus</i>	2	
71.	<i>Larus minutus</i>	2	
72.	<i>Larus ridibundus</i>		+
73.	<i>Lullula arborea</i>		+
74.	<i>Limnocyptes minimus</i>	2	
75.	<i>Melanocorypha calandra</i>		+
76.	<i>Mergellus albellus</i>		+
77.	<i>Merops apiaster</i>		+
78.	<i>Milvus migrans</i>		+
79.	<i>Milvus milvus</i>	2	
80.	<i>Neophron percnopterus</i>		+
81.	<i>Netta rufina</i>		+
82.	<i>Numenius arquata</i>	2	
83.	<i>Nycticorax nycticorax</i>		+
84.	<i>Pandion haliaetus</i>		+
85.	<i>Pelecanus crispus</i>		+
86.	<i>Pernis apivorus</i>		+
87.	<i>Phalacrocorax carbo</i>		+
88.	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>		+
89.	<i>Philomachus pugnax</i>		+
90.	<i>Picus canus</i>	4	
91.	<i>Podiceps cristatus</i>		+
92.	<i>Podiceps grisegena</i>	2, 4	
93.	<i>Podiceps nigricollis</i>	4	
94.	<i>Rallus aquaticus</i>	4	
95.	<i>Recurvirostra avosetta</i>		+
96.	<i>Sterna hirundo</i>		+
97.	<i>Sylvia nisoria</i>	4	
98.	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	4	
99.	<i>Tadorna tadorna</i>	2	
100.	<i>Tringa nebularia</i>	2	

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
101.	<i>Tringa ochropus</i>	2	
102.	<i>Tringa stagnatilis</i>	2	
103.	<i>Vanellus vanellus</i>		+
	103	48	55

Обозначения в колона „Не се очаква защото...“:

1. Видът целогодишно или през отделен сезон **не се среща** в подходящи местообитания, които са част от терена на ИП или в непосредствена близост.
2. Видът може да се среща в местообитанията, които са част от терена на ИП или в непосредствена близост, но това е нередовно, епизодично, случайно.
3. Видът има свои местообитания на терена на ИП, но не ги използва поради близостта на асфалтов път, населено място или друга причина.
4. Видът обитава приземните слоеве от въздушното пространство или се придвижва предимно по земята..
5. Видът не е установен от Янков (2007) в УТМ квадратите, в които е теренът на ИП.

Табл. 5.1.4.2-2. Въздействие върху видовете, предмет на опазване по т. 3.3

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
1.	<i>Alauda arvensis</i>	2	
2.	<i>Athene noctua</i>	2	
3.	<i>Carduelis cannabina</i>	4	
4.	<i>Carduelis chloris</i>	4	
5.	<i>Corvus monedula</i>	2	
6.	<i>Coturnix coturnix</i>	4	
7.	<i>Emberiza cirrus</i>	4	
8.	<i>Emberiza melanocephala</i>	4	
9.	<i>Fringilla coelebs</i>	4	
10.	<i>Galerida cristata</i>	4	
11.	<i>Hirundo rustica</i>	2	

№	Вид	Степен на отрицателно въздействие	
		Не се очаква, защото:	Очаква се
12.	<i>Jynx torquilla</i>	2	
13.	<i>Miliaria calandra</i>	2	
14.	<i>Monticola solitarius</i>	2	
15.	<i>Oenanthe hispanica</i>	4	
16.	<i>Otus scops</i>	2	
17.	<i>Parus caeruleus</i>	4	
18.	<i>Parus lugubris</i>	4	
19.	<i>Picus viridis</i>	4	
20.	<i>Sitta neumayer</i>	4	
21.	<i>Streptopelia turtur</i>	2	
22.	<i>Sylvia atricapilla</i>	4	
23.	<i>Sylvia cantillans</i>	4	
24.	<i>Sylvia melanocephala</i>	4	
25.	<i>Turdus merula</i>	4	
26.	<i>Turdus philomelos</i>	4	
Общо		26	0

Количествената оценка на отрицателното въздействие от реализирането на ИП върху 55-те вида птици от *Табл. 5.1.4.2-1*, за които смятаме, че ще претърпят отрицателно въздействие, е извършена поотделно за всеки един от тези видове както следва:

1. **Малък ястреб (*Accipiter nisus*)** – постоянен вид, чиято национална популация възлиза на 1500-2000 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 3-8 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Вид от Червената книга на България (2015). Гнезди на дървета в гори, ивици дървета, храсти и мозайки от тях, овощни градини, дървесни и храстови плантации, градски паркове и градини, градове, села и индустриални зони, обитава открити пространства, лети на малки височини. Установен е в УТМ квадрат LG60, през чиято територия преминава трасето на вариант 3 (данни на ИАОС). Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността му от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия през цялата година в дни с намалена видимост. Очаква се отрицателно въздействие и от

загуба на местообитания поради евентуално изсичане на отделни дървета. Бал 3 – слабо въздействие.

2. **Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)** — постоянен вид, чиято национална популация възлиза на 1000-2000 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 13-17 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Вид от Директивата за птиците. Гнезди в лъсови и други земни отвесни брегове на течащи и стоящи водоеми, обитава приземните слоеве на въздушното пространство. Не се очаква отрицателно въздействие върху числеността му (няма вероятност от загиване на птици от удари в жиците на въздушната линия). Не се очаква отрицателно въздействие и от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 0 – няма въздействие.

3. **Шилоопашата патица (*Anas acuta*)** — преминаващ и зимуващ (много рядко гнездещ) вид, чиято национална популация възлиза на 0-5 гнездящи двойки (Янков, 2007) и до около 1500 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003). Зимува в стоящи водоеми, образува малки ята. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 4-10 преминаващи и 12-зимуващи птици с цялостна оценка „С“. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността му от потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

4. **Клопач (*Anas clypeata*)** --- преминаващ и зимуващ (много рядко гнездещ) вид, чиято национална популация възлиза на 0-8 гнездящи двойки (Янков, 2007) и до около 5000 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 10-15 преминаващи и 2-зимуващи птици с цялостна оценка „В“. Зимува в стоящи водоеми, образува различни по размер ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността му от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

5. **Зимно бърне (*Anas crecca*)** --- преминаващ и зимуващ (рядко гнездещ) вид, чиято национална популация възлиза на 3-15 гнездящи двойки (Янков, 2007) и до около 5000 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 30 преминаващи и над 1000-зимуващи птици с

цялостна оценка „В”. Гнезди в разнообразни влажни зони, вкл стоящи сладководни водоеми. Зимува в язовири, блата, рибарници и др.; образува смесени и самостоятелни ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността му от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

6. **Фиш (*Anas penelope*)** - преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация достига 5000 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 30 преминаващи и 70 зимуващи птици с цялостна оценка „В”. Зимува в язовири, блата, рибарници и др. стоящи водоеми; образува смесени и самостоятелни ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността му от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

7. **Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*)** – постоянен, гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация според Янков (2007) възлиза на 2500-6000 гнездящи двойки. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 90-2636 зимуващи и 488-630 преминаващи птици с цялостна оценка „В”; не е регистрирано гнездене Ловен вид.. Зимува в язовири, блата, рибарници и др. стоящи и течачи водоеми; образува големи самостоятелни и смесени ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

8. **Лятно бърне (*Anas querquedula*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и рядко зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 150-350 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представено с 247 зимуващи и 90 преминаващи птици с цялостна оценка „С”; не е регистрирано гнездене. Зимува в язовири, блата, рибарници и др. стоящи и течачи водоеми; образува малки самостоятелни ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се

очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

9. **Сива патица (*Anas strepera*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и рядко зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 70-120 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 9 зимуващи и 5 преминаващи птици с цялостна оценка „С“; не е регистрирано гнездене. Зимува в язовири, блата, рибарници и др. стоящи водоеми; образува малки самостоятелни ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността от потенциално възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

10. **Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*)** - преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация превишава 400000 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена само с 13 зимуващи птици с цялостна оценка „С“. Ловен вид. Зимува в обширни стоящи водоеми; образува големи самостоятелни и смесени ята с червеногушата и малката белочела гъска. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради относително малкото време на пребиваване и малкия брой зимуващи птици в защитената зона, но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

11. **Сива гъска (*Anser anser*)**- постоянен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална гнездова популация е 5-15 гнездещи птици (Янков, 2007), а зимуващата – 500-800 (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена само с 8 зимуващи птици с цялостна оценка „С“. Обитава предимно богати с водна растителност стоящи водоеми; образува малки самостоятелни ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради относително малкото време на пребиваване и малкия брой зимуващи птици в защитената зона, но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

12. **Скален орел (*Aquila chrysaetos*)** – постоянен вид от Червената книга на България, чиято национална гнездова популация е 50-170 гнездещи птици (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 1 гнездеща двойка с цялостна оценка „С“. Гнезди в скални комплекси и отделни труднодостъпни скали, както и на дървета. Почти всички гнездови находища са в долини, проломи или скални комплекси в близост до открити склонове, където птиците ловуват. Местата за хранене са отдалечени до 3-5 км от гнездото, чието местоположение се сменя през отделните години. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради малкия брой птици в защитената зона, но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост през цялата година и най-вече по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. **Бал 3 – слабо въздействие.**

13. **Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)** - гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация според възлиза на 355-400 гнездещи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 10 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. Обитава широколистни листопадни гори, но и в смесени гори, алувиални и много влажни гори и храсталаци, рядко в ивици дървета, храсти и мозайки от тях. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради относително малкото време на пребиваване и малкия брой птици в защитената зона, потенциално са възможни удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. **Бал 3 – слабо въздействие.**

14. **Сива чапла (*Ardea cinerea*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 1000-1400 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 29 зимуващи, 5-14 преминаващи птици и цялостна оценка „А“. Гнезди в блата, растителност по периферията на водоеми, алувиални и много влажни гори и храсталаци, понякога по единични или групи дървета в открити селскостопански площи и изкуствени ландшафти. По изключение се размножава и по скали и скални стени (колония от 6–8 дв. до стената на яз. Студен кладенец). Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради относително малкия брой птици в защитената зона, но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия през цялата

година в дни с намалена видимост. Гнездовата колония е сравнително на безопасно разстояние от трасето на въздушната линия. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

15. **Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 100-250 гнездящи двойки (Янков, 2007), а зимуващата – над 42000 птици (Michev & Profirov, 2003). Не гнезди в защитената зона, където според Стандартния формуляр е представена с 750 зимуващи птици и цялостна оценка „А“. Обитава неморски води, лагуни, стоящи пресни и бракични води, блата и тревни съобщества по влажни терени, Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради относително малката част от годината, когато се среща в защитената зона, вероятни обаче са удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

16. **Белоока потапница (*Aythya nyroca*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на IUCN (категория NT) и България и чиято национална популация възлиза на 150-230 гнездящи двойки (Янков, 2007), а зимуващата – над 32 птици (Michev & Profirov, 2003). Не гнезди в защитената зона, където според Стандартния формуляр е представена с една зимуваща, 2-5 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. Обитава неморски води, лагуни, стоящи пресни и бракични води, блата и тревни съобщества по влажни терени, Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради твърде ниския брой зимуващи птици и относително малката част от годината, когато те се срещат в защитената зона, но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

17. **Бухал (*Bubo bubo*)** - постоянен вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 420-490 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 5-10 гнездящи двойки и цялостна оценка „А“. Вид от Директивата за птиците. Обитава скали и скални стени, вкл. до входове на пещери, по Черноморието – и по стръмни скалисти (морски) брегове. В някои райони (напр. Странджа) гнездата са в широколистни листопадни гори. Не се очаква отрицателно въздействие върху числеността му, (няма вероятност от загиване на

птици от удари в жиците на въздушната линия, отсъства от списъка (Demerdzhiev et al., 2009) на видовете птици, загиващи от удари в жици на далекопроводи и от късо съединение с тях). Не се очаква отрицателно въздействие и от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 0 – няма въздействие.

18. **Турилик (*Burhinus oedicnemus*)** – гнездещо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 160-360 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 8 гнездящи двойки, 15 преминаващи птици и цялостна оценка „А“. Вид от Директивата за птиците. Обитава степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени, тревни съобщества по сухи силикатни терени, най-често използвани като пасища. Размножава се и по пустеещи земи и чакълести острови, заравнени чакълести или пясъчни речни тераси и други подобни участъци на речни долини по долните и средните течения на реки. Не се очаква отрицателно въздействие върху числеността му, но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие и от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 1– слабо въздействие.

19. **Обикновен мишелов (*Buteo buteo*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация възлиза на 2500-4000 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 10 гнездящи двойки, 8 зимуващи птици и цялостна оценка „С“. Обитава широколистни листопадни гори, иглолистни гори, смесени гори и алувиални и много влажни гори и храсталаци, както и в ивици дървета, храсти и мозайки от тях, винаги в близост до открити пространства.; рядко в големи градски паркове и градини на периферията на големи селища. Очаква се отрицателно въздействие върху числеността му поради присъствието му в квадрати LG60 и LG61 през цялата година, поради което съществува вероятност от потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

20. **Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)** – постоянен вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 660-750 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 2-3 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Обитава скали и скални стени (във вътрешността на страната), включително ниски и лесно достъпни такива. по-рядко по

стръмни скалисти (морски) брегове (по Северното Черноморско крайбрежие), гнезди на дървета в крайнини на широколистни листопадни гори (но и в ниско разположени изкуствени борови насаждения, овощни градини, дървесни и храстови плантации), в ивици дървета, храсти и мозайки от тях, както и по електрически стълбове, в изоставени кариери и ерозирани земни склонове. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността му поради целогодишното му присъствие в квадрати LG60 и LG61, не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

21. **Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*)** – постоянен вид, чиято национална популация възлиза на 1200-3000 гнездеци двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 5-50 гнездящи двойки и цялостна оценка „В”. Обитава степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени и тревни съобщества по сухи силикатни терени (особено пасища) и по-рядко – на самия морски бряг по обширни и обрасли с тревиста растителност дюни, крайбрежни (морски) плажове и пясъчни дюни. Не се очаква отрицателно въздействие върху числеността поради отсъствието ѝ през размножителния период от квадрати LG60 и LG61 (данни на ИАОС), но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 1– слабо въздействие.

22. **Козодой (*Caprimulgus europaeus*)** - гнездящо-прелетен и преминаващ вид, чиято национална популация възлиза на 7000-10000 гнездеци двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 5-50 гнездящи двойки и цялостна оценка „В”. Обитава широколистни листопадни гори – главно *Quercus* sp. и *Carpinus orientalis*, особено в каменисти карстови райони. Среща се в различни храстови формации (Храсталаци в местата с умерен климат и сухолюбиви храсталаци) – основно от *Paliurus spina-christi*, *Juniperus oxycedris*, *Prunus spinosa* и др. По-рядък в гори от *Fagus* sp., в иглолистни гори и в смесени гори. Привързан е и към сечища, особено през началния етап на естественото възобновяване на горската растителност. Не се очаква отрицателно въздействие върху числеността му поради отсъствието му от квадрати LG60 и LG61 през размножителния период (данни на ИАОС), но не са изключени потенциални удари в жиците на

въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 1 – слабо въздействие.

23. **Черна рибарка (*Chlidonias niger*)** – гнездещо-прелетен и преминаващ вид, чиято национална популация възлиза на 24-50 гнездеци двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Не гнезди в защитената зона, където според Стандартния формуляр е представена с една преминаваща птица и цялостна оценка „С“. Размножава се в блата и други водоеми със стоящи пресни води (рибарници, временни разливи и др.), като разполага гнездата си по плаваща водна растителност в откритите части на водоемите (растителност по периферията на водоеми). Не се очаква отрицателно въздействие върху числеността поради отсъствието ѝ от квадрати LG60 и LG61 (данни на ИАОС), но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 1 – слабо въздействие.

24. **Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)** – гнездещо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 4956–5672 гнездеци двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 5 гнездеци двойки, 5 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. По данни на ИАОС в квадрат LG60, през който преминава трасето на въздушната линия са установени 3 гнездеци двойки. Гнезди в градове, села и индустриални зони в близост до мочурливи места или влажни зони от различен тип. Част от гнездата (около 9% от заетите) разположени в свободната природа, най-често по единични или групи дървета или антропогенни съоръжения в селскостопански площи и изкуствени ландшафтни, включително стълбове на далекопроводи. През периода септември-декември 2004 г. Demerdzhiev et al. (2009) са извършили орнитологичен мониторинг на далекопровод 20 kV с дължина 139,3 km и 1418 стълба от различни типове. В резултат са открити трупове на 105 вида птици от 22 вида. За 77,1% (n=81) от регистрираните умрели птици се предполага, че причина е късо съединение, а за 22,9% (n=24) – удари в жиците на далекопровода. От установените 105 птици 14 са били бели щъркели, загинали от късо съединение и един – от сблъсък с жиците. Въз основа на посочените данни и като се има предвид продължителността на въздействието през годините, може да се твърди, че се очаква значително отрицателно въздействие върху

числеността на вида. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 7 – значително въздействие.

25. **Черен щъркел (*Ciconia nigra*)** – гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 300–550 гнездещи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 5 гнездещи двойки, 5 преминаващи птици и цялостна оценка „А“. По данни на ИАОС в квадрат LG61, през който преминава трасето на въздушната линия е установена 1 гнездеща двойка, а в съседния квадрат LG71 4 двойки. Обитава скали и скални стени (във вътрешността на страната), понякога и във входните части на пещери. Около една трета от популацията гнезди в широколистни листопадни гори и по-рядко – в алувиални и много влажни гори и храсталаци, а по изключение – в иглолистни гори. През периода септември-декември 2004 г. Demerdzhiev et al. (2009) са установили 3 загинали птици в резултат от късо съединение с жиците на далекопровод 20 kV и 4 – от сблъсъци с жиците (вж. и текста за белия щъркел). Въз основа на посочените данни и като се има предвид продължителността на въздействието през годините, може да се твърди, че се очаква значително отрицателно въздействие върху числеността на вида. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 7 – значително въздействие.

26. **Орел змияр (*Circaetus gallicus*)** – гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 270–320 гнездещи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 1-3 гнездещи двойки и цялостна оценка „С“. По данни на ИАОС в квадрат LG61, през който преминава трасето на въздушната линия е установена 1 гнездеща двойка. Гнезди в широколистни листопадни гори, иглолистни гори, смесени гори, алувиални и много влажни гори и храсталаци, рядко в изкуствени иглолистни насаждения, овощни градини, дървесни и храстови плантации и вероятно в ивици дървета, храсти и мозайки от тях. През периода септември-декември 2004 г. Demerdzhiev et al. (2009) са установили една загинала птица в резултат от късо съединение с жиците на далекопровод 20 kV (вж. и текста за белия щъркел). Въз основа на посочените данни може да се твърди, че се очаква слабо отрицателно въздействие върху числеността на вида от проектираната въздушна линия, тъй като не са изключени евентуални сблъсъци. Не се очаква отрицателно въздействие

от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

27. **Синявица (*Coracias garrulus*)** — гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 2500–5500 гнездещи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона според Стандартния формуляр видът е представен с 15-50 гнездещи двойки, 1 преминаваща птица и цялостна оценка „В”. Не е установена в квадрати LG60 и LG61, през които преминава трасето на въздушната линия. Гнезди предимно в хралупи в стари единични или групи дървета сред открити площи (ивици дървета, храсти и мозайки от тях), особено в крайречни ивици дървета, покрайнини на разредени широколистни гори в равнините (широколистни листопадни гори), изоставени овощни градини (овощни градини, дървесни и храстови плантации). Често се заселва и в скални кухни и в дупки в отвесни льосови, пясъчни или земни стени (скали и скални стени във вътрешността на страната). В отделни случаи гнезди в руини, изоставени единични постройки и във вертикалните кухни на бетонни стълбове за пренос на електроенергия. Често каца по жици и стълбове на далекопроводи. През периода септември-декември 2004 г. Demerdzhiev et al. (2009) са установили 6 загинали птици в резултат от късо съединение с жиците на далекопровод 20 kV, но нито една от удари в жиците (вж. и текста за белия щъркел). Въз основа на посочените данни може да се твърди, че се очаква средно отрицателно въздействие върху числеността на вида от проектираната въздушна линия, тъй като късите съединения, причинени от синявици са много вероятни, а не са изключени и евентуални сблъсъци. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

28. **Поен лебед (*Cygnus cygnus*)** — преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална зимуваща популация възлиза на около 1100 птици (Michev & Profirov, 2007). Не гнезди в защитената зона, където според Стандартния формуляр според Стандартния формуляр видът е представен с 44 зимуващи птици и цялостна оценка „С”. Видът се концентрира в квадрати LG60 и LG61, през които преминава трасето на въздушната линия. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради относително малката част от годината, когато се среща в защитената зона, не са изключени обаче удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

29. **Ням лебед (*Cygnus olor*)** – постоянен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална гнездеща популация е 15-35 двойки, зимуващата – над 4300 птици (Michev & Profirov, 2007). Не гнезди в защитената зона, където според Стандартния формуляр видът е представен с 44 зимуващи птици и цялостна оценка „С“. Видът се концентрира в квадрати LG60 и LG61, през които преминава трасето на въздушната линия. Гнезди в блата, места с растителност по периферията на водоеми, лагуни, стоящи пресни и бракични води. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради целогодишното присъствие на вида в защитената зона и потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са твърде вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

30. **Голяма бяла чапла (*Egretta alba*)** – постоянен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална гнездеща популация е 5-25 двойки, а зимуващата – над 1200 птици (Michev & Profirov, 2007). Не гнезди в защитената зона, където според Стандартния формуляр видът е представен с 2-20 зимуващи и 1-3 преминаващи птици и цялостна оценка „В“. Видът се концентрира в квадрати LG60 и LG61, през които преминава трасето на въздушната линия. Гнезди предимно в обширни блата с гъста растителност. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона само през есенно-зимните месеци, но потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

31. **Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и в редки случаи зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 1400-2000 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 13 гнездящи двойки и цялостна оценка „В“. Гнезди в блата, растителност по периферията на водоеми, в алувиални и много влажни гори и храсталаци, включително групи върби и други дървета в плитките части на микроязовири, стари речни корита и др. Смесена гнездова колония заедно с други видове чапли е регистрирана в коритото на р. Арда при Кърджали (квадрат LG61), където е проектиран вариант 3 от трасето на въздушната линия. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради наличието на

горепосочената гнездова колония в защитената зона в периода май-август, когато са възможни сблъсъци в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

32. **Сокол орко (*Falco subbuteo*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 600-1200 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 3 гнездящи двойки, 10-35 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. Гнезди в широколистни листопадни гори, иглолистни гори и алувиални и много влажни гори и храсталаци), също в ивици дървета, храсти и мозайки от тях, често покрай реки. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона само през летните месеци, когато дните с намалена видимост са малко, но потенциални удари в жиците на въздушната линия не са изключени. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

33. **Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*)** - постоянен, преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация възлиза на 4000-7500 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 10-35 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Гнезди по скали и скални стени (във вътрешността на страната), включително около входове на пещери, по ивици дървета, храсти и мозайки от тях, в градове, села и индустриални зони, по стълбове, единични постройки и други съоръжения сред селскостопански площи и изкуствени ландшафти, по-рядко на крайнините на равнинни широколистни листопадни гори и стръмни скалисти (морски) брегове. Често каца по жици и стълбове на далекопроводи, където прави и гнезда. През периода септември-декември 2004 г. Demerdzhiev et al. (2009) са установили 4 загинали птици в резултат от късо съединение с жиците на далекопровод 20 kV, но нито една от сблъсъци с жиците (вж. и текста за белия щъркел). Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона през цялата година и потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

34. **Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*)** - постоянен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на повече от 30-35

гнездящи двойки (Янков, 2007), като гнездените двойки се увеличават с всяка изминала година. Според Стандартния формуляр и доклада за гнездящите птици от Интернет страницата за защитената зона в нея видът е представен с 37 гнездящи двойки, 3-4 преминаващи, 27 зимуващи птици и цялостна оценка „А“. Гнезди по скали и скални стени (във вътрешността на страната), често до големи реки и язовири. От ключово значение за съществуването на колонии в Източните Родопи е наличието на свободно пасищно животновъдство, двойки от вълци *Canis lupus* и едродивечово ловно стопанство с хиляди елени лопатари *Dama dama*. Очаква се значително отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона през цялата година и удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са твърде вероятни. Очаква се значително отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона през цялата година и потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са вероятни. Многократно доказана е чувствителността на вида спрямо далекопроводи и особено спрямо ветрогенератори. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 7 – значително въздействие.

35. **Морски орел (*Haliaeetus albicilla*)** - постоянен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 10-15 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 1 гнездеща двойка и цялостна оценка „С“. Гнезди предимно по високи дървета от бяла топола *Populus alba* в алувиални и много влажни гори и храсталаци по островите в р. Дунав и около големите крайморски езера. В Източните Родопи и на места покрай Черно море гнездата са в широколистни листопадни гори. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона през цялата година и потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 7 – значително въздействие.

36. **Жълтонога чайка (*Larus michahelis*)** - постоянен, преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация възлиза на 5000-7000 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр (в него видът е отбелязан като “cachinnans”, но съгласно съвременната таксономия в България гнезди “michahelis”) в защитената зона видът е представен с 4-7 гнездещи двойки, 4-191 зимуващи птици и цялостна оценка „А“.

Гнезди в градове, села и индустриални зони, но също така и по стръмни скалисти (морски) брегове и острови островчета, надводни скали и камъни и по-рядко по преградните диги в солници. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона през цялата година и потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са твърде вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

37. **Речна чайка (*Larus ridibundus*)** - преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 180-250 гнездещи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 61-300 зимуващи птици и цялостна оценка „В“. Гнезди в градове, села и индустриални зони, но също така и по стръмни скалисти (морски) брегове и острови островчета, надводни скали и камъни и по-рядко по преградните диги в солници. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради присъствието на вида в защитената зона само през есенно-зимните месеци, но потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост са твърде вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

38. **Горска чучулига (*Lullula arborea*)** – постоянен вид, чиято национална популация възлиза на 40000-80000 гнездещи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 140-210 гнездящи двойки, 10 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. Гнезди в мезофилни тревни съобщества, степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени, тревни съобщества по сухи силикатни терени, храсталаци на местата с умерен климат, сухолюбиви храсталаци, алпийски и субалпийски тревни съобщества, най-често в близост до широколистни, иглолистни и смесени гори, понякога до ивици дървета, храсти и мозайки от тях, овощни градини, дървесни и храстови плантации. Среща се и в по-малки ливади, поляни, пасища и просеки сред обширни горски масиви. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността), но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Очаква се и слабо отрицателно въздействие от безпокойство по време на строителството. Най-вероятно ще бъдат засегнати малки площи от някои местообитания при построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

39. **Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*)** – постоянен вид, чиято национална популация възлиза на 3000-5000 гнездещи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 2-4 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Гнезди в степни и сухолюбиви тревни съобщества по варовити терени, тревни съобщества по сухи силикатни терени (най-често пасища) и пустеещи земи, по-рядко – подобрени тревни площи (многогодишни тревни култури) (люцернови полета) или в по-малки тревни площи сред ниви. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността), но не са изключени потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Очаква се и слабо отрицателно въздействие от безпокойство по време на строителството. Най-вероятно ще бъдат засегнати малки площи от някои от описаните местообитания при построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

40. **Малък нирец (*Mergellus albellus*)** – преминаващ и зимуващ вид, чиято национална зимна популация достига 1100 зимуващи птици (Michev & Profirov (2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 1-7 зимуващи птици с цялостна оценка „С“. Зимува в язовири, блата, рибарници и др. стоящи и течащи водоеми; образува малки ята. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността от възможни потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост по време на миграции и зимуване. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

41. **Пчелояд (*Merops apiaster*)** – гнездящо-прелетен и преминаващ вид, чиято национална популация възлиза на 25000-50000 гнездящи двойки, Янков (2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 170 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Напоследък е открита нова гнездова колония от 40 гнездещи двойки без да се посочва нейното местоположение (Доклад за гнездящи птици в Интернет страницата за защитената зона). Гнезди в отвесни земни, пясъчни или льосови стени (разновидност на местообитанието скали и скални стени (във вътрешността на страната)), поради което е свързан с местата, където съществуват такива, брегове на реки или други водоеми, долини, крайпътни земни откоси, кариери за добив на инертни материали и др. Често каца по жици на далекопроводи. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността от възможни потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост през летните месеци и по време на

миграции. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3 – слабо въздействие.

42. **Черна каня (*Milvus migrans*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 140-160 гнездящи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 1 гнездяща двойка и цялостна оценка „С“. Гнезди в алувиални и много влажни гори и храсталаци и широколистни листопадни гори, по-рядко – в ивици дървета, храсти и мозайки от тях, обикновено в близост до по-големи реки течащи води и други влажни зони, в стоящи пресни води. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради малкия брой гнездещи двойки, както и поради присъствието му в защитената зона само през летните месеци, когато дните с намалена видимост са малко, но потенциални удари в жиците на въздушната линия не са изключени. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

43. **Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*)** – гнездещо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на IUCN и България, чиято национална популация възлиза на по-малко от 70-79 гнездящи двойки (Янков, 2007), като гнездещите двойки намаляват с всяка изминала година. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 4-6 гнездящи двойки и цялостна оценка „А“. Гнезди изключително по скали и скални стени (във вътрешността на страната), рядко – близо до населени места, особено в Източните Родопи и Ломовете. По данни на ИАОС гнезди в квадрати LG71 и LG80, които остават източно от проектирания вариант 3 на трасето на въздушната линия. Присъства в защитената зона само през летните месеци, но състоянието на гнездовата му популация е катастрофално и всяка евентуално загинала птица ще влияе в значителна степен върху популацията му в България. Поради това въздействието върху числеността се определя като значително. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете, както и от безпокойство (в определени граници) при строителството, тъй като видът е свикнал с човешко присъствие. Бал 7– значително въздействие.

44. **Червеноклюна потапница (*Netta rufina*)** - преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България (категория изчезнал гнезещ вид), чиято национална популация възлиза на 0-1 гнездящи двойки (Янков, 2007), а зимуващата – около 360

птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр видът е представен с 1-51 зимуващи птици и цялостна оценка „А“. Обитава предимно влажни зони по черноморското крайбрежие, понастоящем е регистрирана като гнездеца само в Сребърна. Въпреки че посещава защитената зона само през малка част от годината, отрицателното въздействие се определя като средно, поради несигурното състояние на популацията ѝ и възможни загуби на птици от потенциални удари в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. **Бал 5** – средно въздействие.

45. **Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и в редки случаи зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 1800-2500 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 35 гнездящи двойки и цялостна оценка „С“. Гнезди в растителност по периферията на водоеми, в блата, алувиални и много влажни гори и храсталаци (включително в групи дървета в стари речни корита или в плитките части на язовири) и по-рядко в широколистни листопадни гори. Отделни колонии са в речни корита в чертите на градове, села и индустриални зони (Кърджали, с. Расово, Ломско и др.). Смесена гнездова колония заедно с други видове чапли е регистрирана в коритото на р. Арда при Кърджали (квадрат LG61), където е проектиран вариант 3 от трасето на въздушната линия. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради наличието на горепосочената гнездова колония в защитената зона в периода май-август, когато са възможни потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

46. **Орел рибар (*Pandion haliaetus*)** - гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 3-6 гнездящи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 1 гнездяща двойка и цялостна оценка „С“. Гнезди в широколистни листопадни гори, възможно – в алувиални и много влажни гори и храсталаци и в иглолистни гори, рядко – и по скали и скални стени (във вътрешността на страната). Гнезда и на отделни дървета в близост до водоеми. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради твърде малкия брой гнездещи двойки, както и поради присъствието му в защитената зона само през летните месеци,

когато дните с намалена видимост са малко, но потенциални удари в жиците на въздушната линия не са изключени. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

47. **Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*)** – постоянен, гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на IUCN и България, чиято национална популация възлиза на 14-128 гнездящи двойки - у нас гнезди само в поддържаения резерват „Сребърна“ (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 3 зимуващи, 2 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. През последните години обаче поради непрестанно увеличаващата се гръцка популация в езерото Малка Преспа, язовир Керкини и лагуната Порто Лаго, се очаква увеличение на преминаващите и зимуващи птици (през октомври 2014 г. в опашката на яз. Студен кладенец сме регистрирали ято от 16 почиващи пеликани, а в Стандартния формуляр фигурират само 2 преминаващи птици). Очаква се значително отрицателно въздействие върху числеността поради наличието на увеличен брой птици по време на миграции, когато са възможни сблъсъци в жиците на въздушната линия в дни с намалена видимост (по данни на Crivelli et al., 1988 в лагуната Порто Лаго, Гърция през зимата са регистрирани 5 опръстенени в резервата „Сребърна“ млади къдроглави пеликана, загинали в резултат от потенциални сблъсъци с жиците на далекопровод; през есента на 2015 г. при оглед на трасето под действащ съседен далекопровод сме регистрирали останки от 2 къдроглави пеликана а много вероятно е те да са били повече!). Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 7 – значително въздействие.

48. **Осояд (*Pernis apivorus*)** - гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 450-550 гнездящи двойки (Янков, 2007). Вид от Директивата за птиците. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 2-3 гнездещи двойки и цялостна оценка „В“. Гнезди в гори, основно в широколистни листопадни гори и смесени гори, а в високите части на планините – и в иглолистни гори. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради твърде малкия брой гнездещи двойки, както и поради присъствието му в защитената зона само през летните месеци, когато дните с намалена видимост са малко, но потенциални удари в жиците на въздушната линия не са изключени. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

49. **Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*)** - постоянен, гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид, чиято национална популация възлиза на 2000- 2800 гнездящи двойки (Янков, 2007), а зимуващата – около 21000 птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 27-155 зимуващи, 9-35 преминаващи птици и цялостна оценка „В”. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради наличието на относително голям брой птици през зимните месеци, когато дните с намалена видимост са повече и потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия са по-вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

50. **Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*)** - постоянен, гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на IUCN и България, чиято национална популация възлиза на 350- 500 гнездящи двойки (Янков, 2007), а зимуващата – до около 13000 птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 2 гнездящи двойки, 200 зимуващи птици и цялостна оценка „С”. Очаква се средно отрицателно въздействие върху числеността поради наличието на относително голям брой птици през зимните месеци, когато дните с намалена видимост са повече и потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия са по-вероятни. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 5 – средно въздействие.

51. **Бойник (*Philomachus pugnax*)** - преминаващ и зимуващ вид, чиято национална зимуваща популация възлиза на около 13000 птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 2 преминаващи птици и цялостна оценка „С”. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради наличието на малък брой птици, но не са изключени потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

52. **Голям гмурец (*Podiceps cristatus*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 400-600 гнездящи двойки (Янков, 2007) и около 5300 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003).. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 3-149 зимуващи птици и цялостна оценка „В”. През зимата обитава разнообразни стоящи влажни зони по цялата територия на страната. Очаква се слабо отрицателно

въздействие върху числеността поради факта, че видът се придържа предимно към водната повърхност и приземните слоеве от въздушното пространство, но не са изключени потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

53. **Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*)** - гнездящо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 250-790 гнездящи двойки (Янков, 2007) и около 800 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003).. Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 14 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. По време на миграции и през зимата обитава разнообразни стоящи влажни зони предимно по Черноморското крайбрежие. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради малкия брой птици и краткия им престой в защитената зона, но не са изключени потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

54. **Речна рибарка (*Sterna hirundo*)** - гнездящо-прелетен и преминаващ вид от Червената книга на България, чиято национална популация възлиза на 250-790 гнездящи двойки (Янков, 2007) и около 800 зимуващи птици (Michev & Profirov, 2003). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представена с 3-5 гнездещи двойки и цялостна оценка „С“. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради малкия брой птици и престоя им в защитената зона само през летните месеци, но не са изключени потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

55. **Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*)** - постоянен вид, чиято национална популация възлиза на 1000-1700 гнездящи двойки (Янков, 2007). Според Стандартния формуляр в защитената зона видът е представен с 10 преминаващи птици и цялостна оценка „С“. По време на миграции и през зимата обитава най-разнообразни влажни зони, предимно по Черноморското крайбрежие. Очаква се слабо отрицателно въздействие върху числеността поради малкия брой птици и относително краткия им престой в защитената зона, но не са изключени потенциални сблъсъци в жиците на въздушната линия. Не се очаква отрицателно въздействие от загуба на местообитания, които не се засягат от построяването на стълбовете. Бал 3– слабо въздействие.

Въз основа на извършения преглед може да се направи следното обобщение (Таблица 5.1.4.2-3).

Таблица 5.1.4.2-3. Обобщени данни за броя на повлияните видове птици-предмет на опазване в защитената зона от различните отрицателни въздействия в резултат от реализирането на ИП.

Отрицателно въздействие	Видове по т. 3.2.	Видове по т. 3.3	Всичко Брой видове	% от общия брой видове
Няма	50	26	76	58,9
С малка степен	38		38	29,5
Със средна степен	9		9	7,6
С голяма степен	6		6	4,0
Общо	103	26	129	100

Както се вижда от горната таблица, реализирането на ИП **във Вариант 2 ще окаже значително отрицателно въздействие върху 6 вида птици**, предмет на опазване в защитената зона SPAVG0002013 „Студен кладенец” по Директивата за птиците (къдроглав пеликан, бял и черен щъркел, морски орел, белоглав и египетски лешояд). Всички те са с голяма консервационна значимост: фигурират в Червената книга на България, а къдроглавият пеликан и египетският лешояд - и в Червената книга на IUCN. Значителното отрицателно въздействие ще бъде предотвратено чрез избор на Атернатива – ВАРИАНТ 1 и при прилагане на смекчаващи мерки.

5.2. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ЦЕЛОСТТА НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ С ОГЛЕД НА ТЯХНАТА СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ПРИРОДОЗАЩИТНИ ЦЕЛИ (ЗАГУБА НА МЕСТООБИТАНИЯ, ФРАГМЕНТАЦИЯ, ОБЕЗПОКОЯВАНЕ НА ВИДОВЕ, НАРУШАВАНЕ НА ВИДОВИЯ СЪСТАВ, ХИМИЧЕСКИ, ХИДРОЛОЖКИ И ГЕОЛОЖКИ ПРОМЕНИ И ДР.) КАКТО ПО ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЯТА, ТАКА И ПРИ ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

5.2.1. Защитена зона „Река Марица“

5.2.1.1. Типове природни местообитания и местообитания на растителни видове в ЗЗ „Река Марица“

5.2.1.1.1. Структура

Вариант 1 - трасето и сервитутната ивица заемат площ от 1.38 ха, което е 0.0094 % от общата площ на ЗЗ. Въздушната линия минава над реката и не оказва въздействие върху структурата на зоната.

Вариант 2 - трасето и сервитутната ивица заемат площ от 13.5 ха, което е 0.092 % от общата площ на ЗЗ. Предвид малкия процент засегнатата площ от ЗЗ се приема, че ИП има незначително въздействие върху структурата на зоната.

5.2.1.1.2. Функции и природозащитни цели

5.2.1.1.2.1. Загуба на природни местообитания

При вариант 1 не се засягат площи на природни местообитания.

При вариант 2 се засягат площи от 1 природно местообитание, предмет на опазване в ЗЗ - 91АА (1.34 %), като въздействието се оценява като „средно“.

5.2.1.1.2.2. Фрагментация

При реализиране на ИП във **вариант 1** не се очаква фрагментация на ЗЗ, тъй като сервитутните ивици не засягат пряко площи от местообитанията 3260 и 3270.

При реализиране на ИП във **вариант 2** не се очакват въздействия върху местообитания 3260 и 3270. Значителна фрагментация на ЗЗ, ще се получи от сервитутната ивица в местообитание 91АА*.

5.2.1.1.2.3. Нарушаване на видовия състав

При реализиране на ИП във **вариант 1** се очаква незначителна промяна във флористичния състав на растителността в местообитания 3260 и 3270.

При реализиране на ИП във **вариант 2** се очаква незначителна промяна на флористичния състав на местообитания 3270 и 3260 и средно въздействие върху флористичния състав на растителността в местообитание 91АА*.

5.2.1.1.4. Химически промени

При спазване на съвременните технологии за изграждане и експлоатация на въздушната линия, не се очакват химичните промени в прилежащите територии, които да окажат въздействие върху ЗЗ.

5.2.1.1.5. Хидроложки промени

Не се очакват.

5.2.1.1.6. Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.1.1.7. Други промени

Не се очакват.

5.2.1.2. Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Река Марица“

Структура

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича ЗЗ „Река Марица“ в два алтернативни варианта

- **Вариант 1** с дължина от **230 м** и с обща площ от 1.38 ха, което представлява **0,0094%** от площта на ЗЗ. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП няма да окаже **значително въздействие върху структурата на зоната.**

- **Вариант 2** от с дължина **2250**, което представлява **0.0919%** от площта на ЗЗ. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП няма да **окаже значително въздействие върху структурата на зоната.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

При реализирането на предвидения за изграждане електропровод се засягат временно незначителни площи на 13 целеви вида, предмет на опазване в ЗЗ (Таблица 5.2.1.2.2.). Въздействия се очакват основно по време на строителството. След приключване на този етап периодично трасето ще се почиства от храстова и дървесна растителност, но с това въздействия върху целеви животински видове практически няма да има.

Таблица 5.2.1.2.2. Временно засягане на площи от местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Река Марица“ в два алтернативни варианта.

№	Вид	Вариант 1		Вариант 2	
		Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)	Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)
1	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	0.5804	0.0049	0.4458	0.0038

№	Вид	Вариант 1		Вариант 2	
		Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)	Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)
2	<i>Lycaena dispar</i>	0.5804	0.0075	0.4458	0.0058
3	<i>Bombina bombina</i>	0.5804	0.0073	0.4458	0.0056
4	<i>Bombina variegata</i>	0.5804	0.0084	0.4458	0.0065
5	<i>Emys orbicularis</i>	0.5804	0.0045	0.4458	0.0035
6	<i>Testudo hermanni</i>	1.3800	0.0137	13.500	0.1337
7	<i>Testudo graeca</i>	1.3800	0.0224	13.500	0.2191
8	<i>Elaphe sauromates</i>	1.3800	0.0102	13.500	0.1002
9	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1.3800	0.0182	13.500	0.1781
10	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	1.3800	0.0493	13.500	0.4826
11	<i>Myotis blythii</i>	0.5200	0.0078	0.4600	0.0069
12	<i>Myotis myotis</i>	0.5200	0.0078	0.4600	0.0069
13	<i>Lutra lutra</i>	0.5804	0.0075	0.4458	0.0058

Барьерен ефект/Фрагментация

Видове

По време на строителството дейностите ще окажат временна фрагментация/барьерен ефект общо при 10 целеви вида (от които 5 вида са прилепи), предмет на опазване в ЗЗ. Въздействието е незначително.

Електропроводът като техническо съоръжение не представлява непреодолима бариера при полета на прилепите и не може да предизвика барьерен ефект при ползване на потенциалното ловно местообитание.

Трасето и съоръжението не може да бъде считано за фактор, предизвикващ функционална фрагментация на местообитанията. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популациите.

Обезпокояване на видове

По време на строителните дейности е възможно безпокойство за 1 вид бозайник (видра), предмет на опазване в зоната. То се оценява като незначително, тъй като строителните дейности ще се реализират за относително кратък период.

Смъртност на индивиди

По време на строителните дейности е възможно унищожаване на единични екземпляри на 5 вида (безгръбначни, земноводни, влечуги) предмет на опазване в зоната. Броят на потенциалните се очаква да бъде незначителен предвид факта, че не се засягат местообитания, в които видовете се концентрират в по-голяма численост, и поради ограничения обхват на строителните дейности. С прилагането на съответните

мерки въздействието ще се намали още повече, и дори ще се елиминира за някои видове.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква нарушаване на видовия състав на видовете, предмет на опазване в защитената зона и при двата разглеждани варианта.

Кумулативен ефект.

Строителството на електропровода се изразява в монтиране на стълбове и опъване на проводници. То е относително бърз процес, като трасето прекосява защитената зона в два варианта с относително малка дължина. При Вариант 1 на трасето не се предвижда поставянето на стълбове, докато при Вариант 2 се предвижда поставянето максимално 8 стълба. От одобрените, или в процес на одобряване ИП, само едно има отношение към фауната, като възможни кумулативни въздействия с оценявания обект, „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“ би могло да се очаква от други процедиранни обекти с линейна структура които отнемат пряко или влияят косвено на типове природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване в зоната. Такъв обект е „Изграждане на нова въздушна линия (ВЛ) 400 kV от подстанция (п/ст) „Пловдив“ до п/ст „Бургас“. Предвид това, вероятността за възникване на кумулативен ефект по отношение временната загуба на местообитания на видове или безпокойството им, е много малка, тъй като разстоянията между двата обекта е по-голяма от 27 км по права линия. Ограниченият обхват на строителните дейности, както и бавната скорост на строителната техника, не предполагат висока смъртност на индивиди от целеви видове, предмет на опазване в зоните. Това дава основание да се предположи, че кумулативен ефект по време на строителството не би могъл да възникне.

Не се засягат, нито унищожават водни тела с техните местообитания и те ще запазят своите характеристики: воден стълб с определени абиотични характеристики и населяващите го растителни и животински организми. Загубата на въздушно пространство за придвижване на летящите организми ще е пренебрежимо малко. Загуба на въздушно пространство като ловна територия на прилепи е пренебрежимо малка, тъй като те хващат безгръбначни вкл. от повърхност на листа, клони и др., и стълбовете и проводниците ще се възприемат от тях като такива. Фрагментация/барьерен ефект също ще са незначителни, защото прилепите нито ще избягват проводниците, нито ще се

блъскат в тях (съвършенната ехолокация им позволява да летят в тесни, подземни пространства, сред клоните на дърветата и пр.).

➤ **Химически промени**

Не се очакват.

➤ **Хидроложки промени**

Не се очакват.

➤ **Геоложки промени**

Не се очакват.

➤ **Други промени**

Не се очакват.

5.2.2. Защитена зона BG 0001034 „Остър камък“

5.2.2.1. Типове природни местообитания в ЗЗ „Остър камък“

5.2.2.1.1 Структура

При вариант 1 и 2 трасето и сервитутната ивица заемат площ от 1.50 ха, което е 0.0094 % от общата площ на ЗЗ. Малката площ, върху която може да има частични въздействия при строителството, дава основание да се направи заключението, че въздействието върху структурата на ЗЗ е незначително.

5.2.2.1.2 Функции и природозащитни цели

5.2.2.1.2.1. Загуба на природни местообитания

При варианти 1 и 2 не се засягат площи на природни местообитания.

5.2.2.1.2.2. Фрагментация

При реализирането на ИП не се очаква фрагментация на ЗЗ „Остър камък“, тъй като трасето по двата варианта пресича зоната в много тесен участък и не засяга пряко природни местообитания, които са предмет на опазване.

5.2.2.1.2.3. Нарушаване на видовия състав

Не се очаква пряко въздействие върху флористичния състав на растителността в зоната. Възможно е частично разпространение на плевелни и рудерални видове в гранични участъци.

5.2.2.1.2.4. Химически промени

При спазване на съвременните технологии за изграждане и експлоатация на въздушната линия, не се очакват химичните промени в прилежащите територии, които да окажат въздействие върху ЗЗ.

5.2.2.1.2.5. Хидроложки промени

Не се очакват.

5.2.2.1.2.6. Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.2.1.2.7. Други промени

Не се очакват.

5.2.2.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Остър Камък“

Структура

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича река Харманлийска в много тесен участък от ЗЗ BG0001034 “Остър камък” в два алтернативни варианта, които на терена на зоната се припокриват и са с дължина 250 м

Въздействията при **Вариант 1** и **Вариант 2** (използват едно и също трасе) ще бъдат локализирани в изключително тясна ивица от 250 м с обща площ от 1.5 ха, което представлява **0,0094%** - пренебрежимо малка територии спрямо общата територия на ЗЗ.

Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

При реализирането на предвидения за изграждане електропровод се засягат временно незначителни площи на 2 целеви вида, предмет на опазване в ЗЗ (Таблица 5.2.2.2.1.). Въздействия се очакват основно по време на строителството. След приключване на този етап периодично трасето ще се почиства от храстова и дървесна растителност, но с това въздействия върху целеви животински видове практически няма да има.

Таблица 5.2.2.2.1. Временно засегнати площи от местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Остър камък“ в два алтернативни варианта

№	Вид	Вариант 1		Вариант 2	
		Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)	Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)
1	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1.500	0.0655	1.500	0.0655
2	<i>Myotis blythii</i>	1.500	0.0110	1.500	0.0110

Фрагментация/ Бариерен ефект

По време на строителството дейностите ще окажат временна фрагментация/бариерен ефект общо при 2 вида прилепи, предмет на опазване в ЗЗ. Въздействието е незначително.

Електропроводът като техническо съоръжение не представлява непреодолима бариера при полета на прилепите и не може да предизвика бариерен ефект при ползване на потенциалното ловно местообитание.

Унищожаване на индивиди

По време на строителните дейности на електропровода не се очаква смъртност на индивиди, предмет на опазване в зоната, тъй като не се засягат местообитания на видове предвид ограничения обхват на строителните дейности и незначителната площ, върху която ще се извършват те.

Обезпокояване на видове

По време на строителните дейности не се очаква безпокойство на видове, предмет на опазване в защитената зона и при двата разглеждани варианта, които в конкретния случай използват едно и също трасе.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква нарушаване на видовия състав на видовете, предмет на опазване в защитената зона и при двата разглеждани варианта, които в конкретния случай използват едно и също трасе.

Кумулативен ефект.

Нито едно от одобрените, или в процес на одобряване ИП не засяга природни местообитания, предмет на опазване в зоната, които се засягат и от разглеждания проект „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“. Кумулативно въздействие не се очаква. Поради временния характер на въздействието върху местообитания на видовете, предмет на опазване в ЗЗ и малката засегната площ, кумулативен ефект по отношение на видовете не би могъл да възникне.

Поради факта, че на територията на електропровода в ЗЗ не се предвижда поставянето на стълбове, то не се засягат, нито унищожават водни тела с техните местообитания и те ще запазят своите характеристики: воден стълб с определени абиотични характеристики и населяващите го растителни и животински организми. Загубата на въздушно пространство за придвижване на летящите организми ще е пренебрежимо малко. Загуба на въздушно пространство като ловна територия на прилепи е пренебрежимо малка, тъй като те хващат безгръбначни вкл. от повърхност на листа, клони и др., и стълбовете и проводниците ще се възприемат от тях като такива. Фрагментация/бариерен ефект също ще са незначителни, защото прилепите нито ще

избягват проводниците, нито ще се блъскат в тях (съвършенната ехолокация им позволява да летят в тесни, подземни пространства, сред клоните на дърветата и пр.).

➤ **Химически промени**

Не се очакват.

➤ **Хидроложки промени**

Не се очакват.

➤ **Геоложки промени**

Не се очакват.

➤ **Други промени**

Не се очакват.

5.2.3. Защитена зона „Родопи Източни“

5.2.3.1 Типове природни местообитания и местообитания на растителни видове в ЗЗ „Родопи-Източни“

5.2.3.1.1. Структура

При вариант 1 трасето и сервитутната ивица заемат площ от 34.8 ха, което е 0.016 % от общата площ на ЗЗ. Очаква се незначително въздействие върху структурата на зоната.

При вариант 2 трасето и сервитутната ивица заемат площ от 45.3 ха, което е 0.021 % от общата площ на ЗЗ. Очаква се незначително въздействие върху структурата на зоната.

Сравнителният анализ на въздействията на двата варианта върху структурата на зоната, дава основание да се предпочете вариант 1, при който се засяга по-малка площ.

5.2.3.1.2. Функции и природозащитни цели

5.2.3.1.2.1. Загуба на природни местообитания

При вариант 1 се засягат 5 природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ – 6210 (0.038 %), 62A0 (0.010 %), 91M0 (0.0044 %), 91W0 (0.0054 %), 9170 (0.0232 %). Въздействието на ИП се оценява като незначително, тъй като освен niskия процент на въздействие при всички местообитания, при 6210 и 62A0 въздействието ще бъде частично и след строителството се очаква естествено да се възстановят.

При вариант 2 се засягат 6 природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ – 6210 (0.032 %), 62A0 (0.010 %), 8230 (0.057 %), 91M0 (0.0054 %), 91W0 (0.0054 %), 9170 (0.0232 %). И при този вариант въздействието се оценява като незначително, като след строителството се очаква естествено възстановяване на местообитания 6210, 62A0 и 8230.

Сравнителният анализ на въздействията върху ЗЗ „Родопи-Източни“ свързани със загубата на площи от засегнатите местообитания предмет на опазване в зоната и очакваната промяна на флористичния състав на растителните съобщества характерен за местообитанията, дават основание да се направи обобщен извод, че при реализирането на **варианти 1** на трасето въздействието на ИП върху целостта на зоната ще бъде по-слабо и може да бъде смекчено чрез адекватни мерки.

5.2.3.1.2.2. Фрагментация

Поради относително голямата дължина на въздушната линия, която ще бъде прокарана в отделни участъци през производни и вторично преобразувани местообитания, е възможна частична фрагментация на защитената зона. Предвид малката ширина на сервитутната ивица, фрагментацията ще бъде по-изразена в горски съобщества.

Сравнителният анализ на фрагментацията при двата варианта на трасето показва, че при **вариант 2** тя ще бъде по-силно изразена. Този извод се основава на следните аргументи:

- При **вариант 2** сервитутната ивица на трасето заема площ от 12.02 ha, а при **вариант 1** – 10.05 ha
- При **вариант 2** въздушната линия пресича 6 природни местообитания, а при **вариант 1** - 5 природни местообитания
- При **вариант 2** въздушната линия пресича 7 полигона на местообитание 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори, а при **вариант 1** – 5 полигона.
- При **вариант 2** въздушната линия пресича 5 полигона на местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи), а при **вариант 1** – 4 полигона.

5.2.3.1.2.3. Нарушаване на видовия състав

Не се очаква съществено нарушаване на флористичния състав и фитоценоотичната структура на растителността в ЗЗ, тъй като при реализирането на инвестиционното предложение ще бъде оказано въздействие на относително малки части от естествените природни местообитания и на преобразувани участъци със създадени горски култури.

5.2.3.1.2.4. Химически промени

При спазване на съвременните технологии за изграждане и експлоатация на въздушната линия не се очакват химичните промени в прилежащите територии, които да окажат въздействие върху ЗЗ.

5.2.3.1.2.5. Хидроложки промени

Не се очакват.

5.2.3.1.2.6. Геоложки промени

Не се очакват.

5.2.3.1.2.7. Други промени

Не се очакват.

5.2.3.2 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ „Родопи Източни“

5.2.3.2.1 Животински видове – предмет на опазване в ЗЗ ЗЗ BG0001032 „Родопи Източни“

Структура

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича ЗЗ BG0001032 ЗЗ „Родопи Източни“ в два алтернативни варианта:

-При реализирането на **Вариант 1** въздействията ще бъдат локализирани в ивица от 5800 м с обща площ от 34.38 ха, което представлява **0,016%** - пренебрежимо малка територия спрямо общата на ЗЗ. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

-При осъществяването на **Вариант 2** въздействията ще бъдат локализирани в ивица от 7550 м с обща площ от 45.3 ха, което представлява **0.0208%** от общата територия на ЗЗ. Предвид малката засегната площ може да се заключи, че реализацията на ИП няма да окаже значително въздействие върху структурата на зоната.

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

При реализирането на предвидения за изграждане електропровод се засягат временно незначителни площи на 18 целеви вида, предмет на опазване в ЗЗ (Таблица 5.2.3.2.1.). Въздействия се очакват основно по време на строителството. След приключване на този етап трасето периодично ще се почиства от храстова и дървесна растителност, но с това въздействия върху целеви животински видове ще е незначително.

Таблица 5.2.3.2.1. Временно засегнати площи от местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ „Родопи – Източни“ в два алтернативни варианта

№	Вид	Вариант 1		Вариант 2	
		Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)	Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)
1	<i>Eurplagia quadripunctaria</i>	3.551	0.0024	3.242	0.0022

№	Вид	Вариант 1		Вариант 2	
		Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)	Засегната площ (ха)	Засегната площ (%)
2	<i>Lucanus cervus</i>	7.786	0.0056	8.477	0.0061
3	<i>Morimus funereus</i>	3.642	0.0027	3.642	0.0027
4	<i>Euphydryas aurinia</i>	3.551	0.0117	3.242	0.0107
5	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	3.551	0.0032	3.242	0.0029
6	<i>Cerambyx cerdo</i>	3.642	0.0035	3.642	0.0035
7	<i>Eriogaster catax</i>	5.135	0.0131	4.826	0.0123
8	<i>Triturus karelinii</i>	34.38	0.0163	45.30	0.0215
9	<i>Bombina variegata</i>	34.38	0.0162	45.30	0.0214
10	<i>Testudo hermanni</i>	3.551	0.0017	4.826	0.0023
11	<i>Testudo graeca</i>	3.551	0.0018	4.826	0.0024
12	<i>Elaphe sauromates</i>	4.623	0.0025	5.054	0.0028
13	<i>Canis lupus</i>	34.38	0.0282	45.30	0.0371
14	<i>Myotis myotis</i>	1.672	0.0009	2.996	0.0016
15	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	1.672	0.0041	2.996	0.0075
16	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	1.672	0.0036	2.996	0.0065
17	<i>Myotis blythii</i>	1.672	0.0009	2.996	0.0016
18	<i>Barbastella barbastellus</i>	3.642	0.0632	3.642	0.0632

Фрагментация/ Бариерен ефект

По време на строителството дейностите ще окажат временна фрагментация/бариерен ефект общо при 15 целеви вида (от които 5 вида са прилепи), предмет на опазване в ЗЗ. Въздействието е незначително.

Електропроводът като техническо съоръжение не представлява непреодолима бариера при полета на прилепите и не може да предизвика бариерен ефект при ползване на потенциалното ловно местообитание.

Трасето и съоръжението не може да бъде считано за фактор, предизвикващ функционална фрагментация на местообитанията на видовете. Пространствената фрагментация е с незначително въздействие и няма да предизвика структурни промени в популациите.

Унищожаване на индивиди

По време на строителните дейности е възможно унищожаване на единични екземпляри на 4 вида, предмет на опазване в зоната. Броят на потенциалните се очаква да бъде незначителен предвид факта, че не се засягат местообитанията, в които видовете се концентрират в по-голяма численост, и поради ограничения обхват на строителните дейности. С прилагането на съответните мерки въздействието ще се намали още повече, и дори ще се елиминира за някои видове.

Обезпокояване на видове

По време на строителните дейности не се очаква безпокойство на видове, предмет на опазване в защитената зона и при двата разглеждани варианта.

Нарушаване на видовия състав

Не се очаква нарушаване на видовия състав на видовете, предмет на опазване в защитената зона и при двата разглеждани варианта.

Кумулативен ефект.

Строителството на електропровода се изразява в монтиране на стълбове и опъване на проводници. То е относително бърз процес, като трасето прекосява защитената зона в два варианта с относително малка дължина. При Вариант 1 на трасето се предвижда поставянето максимално на 22 стълба, а при Вариант 2 максимално се предвижда да се поставят 28 стълба. От одобрените, или в процес на одобряване ИП, или други процедирани обекти с линейна структура, които отнемат пряко или влияят косвено на местообитания на видове, предмет на опазване в зоната, няма такива по отношение на фауната. Ограниченият обхват на строителните дейности, както и бавната скорост на строителната техника, не предполагат висока смъртност на индивиди от целеви видове, предмет на опазване в зоните. Това дава основание да се предположи, че кумулативен ефект по време на строителството не би могъл да възникне.

Не се засягат, нито унищожават водни тела с техните местообитания и те ще запазят своите характеристики: воден стълб с определени абиотични характеристики и населяващите го растителни и животински организми. Загубата на въздушно пространство за придвижване на летящите организми ще е пренебрежимо малко. Загуба на въздушно пространство като ловна територия на прилепи е пренебрежимо малка, тъй като те хващат безгръбначни вкл. от повърхност на листа, клони и др., и стълбовете и проводниците ще се възприемат от тях като такива. Фрагментация/бариерен ефект също ще са незначителни, защото прилепите нито ще избягват проводниците, нито ще се блъскат в тях (съвършенната ехолокация им позволява да летят в тесни, подземни пространства, сред клоните на дърветата и пр.).

- **Химически промени**
Не се очакват.
- **Хидроложки промени**
Не се очакват.
- **Геоложки промени**
Не се очакват.
- **Други промени**
Не се очакват.

5.2.4 Защитена зона „Студен Кладенец“

➤ **Загуба на местообитания и индивиди**

В Стандартния формуляр за защитената зона няма описани типове местообитания, които следва да бъдат опазвани. Ще бъдат засегнати обаче някои местообитания на отделни целеви видове птици. Приблизителният максимален брой на площадките за стълбове, проектирани на територията на защитената зона при Вариант 2 е 6 стълба при обща дължина на трасето в защитената зона 2,00 км. От тези данни става ясно, че при монтажните работи по издигането на стълбовете няма да има значително отрицателно въздействие върху местообитанията на отделните видове птици, предмет на опазване в защитената зона (бал 3 слабо въздействие).

При избор на Вариант 2 за реализация на инвестиционното предложение, по време на експлоатацията при липса на смекчаващи мерки са възможни удари на птици с проектираната въздушна линия в дни с намалена видимост и предимно през есенно-зимните месеци. Въздействието ще бъде пряко и постоянно с повишена вероятност през зимния период. То няма да бъде в еднаква степен при отделните видове и за всеки един от тях е посочено в точка 5.1.4.2.

Устройствата за предотвратяване на сблъсък на птици с проводниците на електропровода представляват готови изделия серийно производство, изготвени в заводски условия и специално предназначени за това. В зависимост от конкретният тип, конструкция и производител могат да са метални или полимерни. Проектният им живот е от 10 – 30 год. в зависимост от материалите от които са изпълнени. Задължение на собственика на електропреносното съоръжение ще е да ги поддържа във функционална пригодност за целия експлоатационен живот на електропровода. В случай на изтекъл експлоатационен цикъл или увреждане по време на експлоатация същите подлежат на подмяна с нови такива с параметри не по-лоши от тези на използваните при изграждането на електропровода.

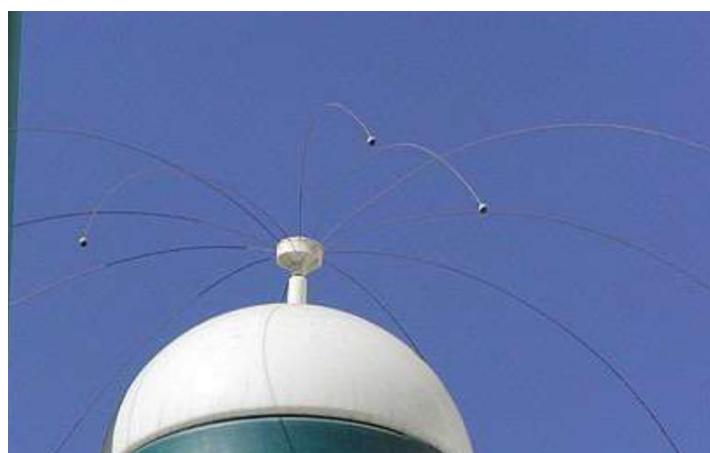
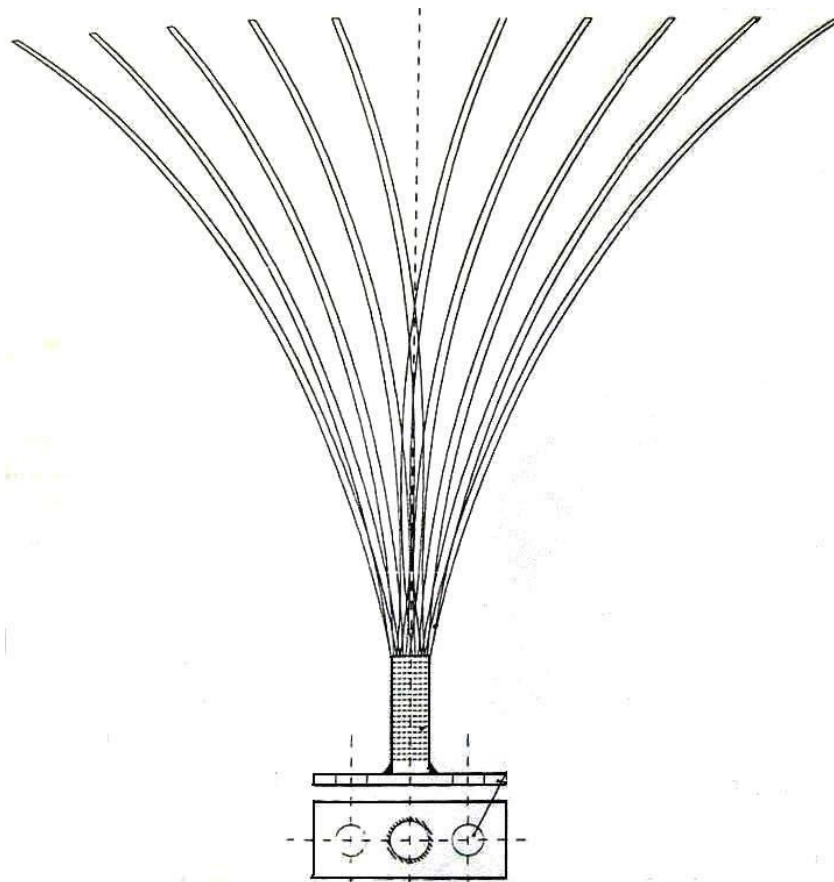
Примерни съоръжения за предпазване на птиците от сблъсък с електропровода:

Най-често птиците се сблъскват с т. н. мълниезащитно въже – ненапрегната жица, минаваща над напрегнатите, предпазваща електропровода от мълнии. Тъй като те са по-тънки, с диаметър 0.9 – 1.3 cm, много често при лоши метеорологични условия се забелязват трудно (De La Zerda and Rosselli 2003, Heck 2005, Hunting 2002, Van Rooyen 2003). За определени участъци от трасето, с повишен риск от сблъсък, е препоръчано поставянето на такива устройства (т. 6).

Примерни съоръжения за предпазване на птиците от кацане:

На конзолите на всички носителни стълбове, над носителните вериги ще се монтират устройства против кацане на птици. Препоръчва се да се реализират с устройства, които не причиняват наранявания или смърт на попадащите в досег с тях птици.

Фигура 5.2.4-1 Примерен вид на устройство против кацане на птици, предвиждано за монтаж над изолаторните вериги.

Устройството е стоманено, поцинковано. Проектният му живот е като този на електропровода.

➤ ***Фрагментация***

Характерна черта на птиците е тяхната голяма мобилност и способността им да преодоляват различни по мащаб препятствия (вкл. Хималаите). Поради това не се очаква фрагментация на територията на разглежданата защитена зона от евентуалното реализиране на ИП.

➤ ***Обезпокояване на видове***

При монтажните работи по издигането на стълбовете ще има временно безпокойство на отделни видове, предимно врабчоподобни птици, което налага дейностите да бъдат извършени за максимално късо време и извън размножителния период. Това ще предотврати загуби на яйца, малки и възрастни пойни птици.

➤ ***Нарушаване на видовия състав***

Не се очаква нарушаване на видовия състав. По данни на Доклад за гнездещи птици от Интернет страницата за защитената зона, през последните години той е вече нарушен с изчезването като гнездещи на ловния сокол, белошипата и вечерна ветрушка. Силно е намаляла гнездовата популация на египетския лешояд. Причините за това значително нарушаване на видовия състав са в кръга на хипотезите. Евентуалното реализиране на разглежданото ИП няма да причини изчезване на видове, но при липса на адекватни смекчаващи мерки може да утежни положението на египетския лешояд и на други видове с намаляваща численост.

➤ ***Химически промени***

Реализирането на разглежданото ИП не е свързано с използването на химически вещества и методи. Поради това не се очаква отрицателно въздействие.

➤ ***Хидроложки промени***

Реализирането на разглежданото ИП не е свързано с хидроложки дейности и методи. Поради това не се очаква отрицателно въздействие.

➤ ***Геоложки промени***

Реализирането на разглежданото ИП не е свързано с геоложки дейности и методи. Изкопните работи по изграждането на площадките за отделните стълбове ще се извършват на малка дълбочина, поради което не се очаква отрицателно въздействие.

➤ ***Други промени***

По време на експлоатацията на въздушната линия е твърде вероятно някои видове птици като черношипи ветрушки, гарвани, мишелови и др. да започнат да използват стълбовете на въздушната линия като гнездови субстрат. При установяване на проблеми с въздушната линия от такива гнезда е необходимо да се търси консултация с експерти-орнитолози.

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки

6.1 ЗЗ „РЕКА МАРИЦА“

6.1.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове

6.1.1.1. Смекчаващи мерки по време на проектирането

При проектирането да не се предвижда разполагане на стълбове непосредствено до бреговете на р. Марица, на отстояние по малко от 30 метра, за да се избегне негативно въздействие върху местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Vidention p.p.*

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Vidention p.p.*

6.1.1.2. Смекчаващи мерки по време на строителството

Да не се допуска инцидентно преминаване извън регламентиранияте територии, в които ще се извършват строителните дейности, с цел да се избегне унищожаване на растителността и местообитанията в ЗЗ;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Да не се допуска унищожаването на растителност и местообитания чрез засипване и утъпкване като се съблюдава строго спазването на технологията за строителство;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Провеждане на инструктаж на работниците по време на строителството по отношение на предмета и целите на опазване с цел да се избегнат нерегламентирани действия, които биха довели до допълнително засягане на местообитания включени в Приложение 1 на Закона за биологично разнообразие;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Строителната техника да се поддържа в добро техническо и експлоатационно състояние с оглед минимизиране на емитираните отработени газове в атмосферата;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

След приключване на строителните работи, където е необходимо, да се извърши възстановяване на нарушените терени.

Очакван ефект: Възстановяване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

6.1.1.3. Смекчаващи мерки по време на експлоатацията

Да бъде обозначено със специални знаци предназначението, предмета и целите на опазване в зоната, както и ограничителните режими;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

За възстановяване на растителността при настъпилите нарушения около площадките на стълбовете, да не се допуска използване на видове, които не са характерни за естествените местообитания.

Очакван ефект: Възстановяване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

При провеждане на аварийни ремонти по електропровода, в етапа на експлоатация, да се спазват стриктно трасетата за достъп до аварирания участък в границите на сервитута, като се отчитат и наличните природни местообитания в сервитутната зона;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в сервитутната зона и прилежащите територии.

6.1.1.4. Степен на въздействие върху предмета за опазване на 33 при прилагането на смекчаващите мерки

При спазване на смекчаващите мерки, негативното въздействие върху природните местообитания, които са предмет на опазване в ЗЗ, може да бъде ограничено и локализирано.

6.1.2 Целеви животински видове в ЗЗ „Река Марица“

6.1.2.1 Смекчаващи мерки по време на строителството

Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на повечето животински видове, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и размножителни територии.

Очакван ефект: Максимално съхраняване на оптималната численост на популациите на засегнатите видове животни.

Навлизането и престоя на тежка строителна техника и хора в речната тераса да се допуска само при доказана необходимост.

Очакван ефект: Намаляване степента на въздействие и ефекта от влошаване качеството на местообитанията на безгръбначни животни, земноводни и бозайници (видра) по време на строителството.

Строителните дейности да бъдат провеждани само в светлата част на денонощието.

Очакван ефект: Намаляване степента на въздействие и ефекта от влошаване качеството на местообитанията на горски видове прилепи.

По време на строителството, движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителната полоса в зоната.

Очакван ефект: Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.

6.1.2.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията

По време на експлоатацията по време на дейностите, които ще се извършват по поддръжката на трасето на електропровода, движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителната полоса в зоната.

Очакван ефект: Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.

6.1.2.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки

След прилагане на предвидените смекчаващи мерки за ЗЗ „Река Марица“ негативните въздействия, които се очакват могат да бъдат до голяма степен минимализирани и няма да се нарушат структурата, функциите и предмета на опазване на защитената зона.

6.2 ЗЗ „ОСТЪР КАМЪК“

6.2.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове

6.2.1.1 Смекчаващи мерки по време на строителството

Предотвратяване на допълнителното унищожаване на растителността и местообитанията в зоните на движение на техниката;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Да не се допуска унищожаването на растителност и местообитания чрез засипване и утъпкване;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Недопускане разливи на горива и смазочни масла от строителните машини;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

6.2.1.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията

Да бъде обозначено със специални знаци предназначението, предмета и целите на опазване в зоната, както и ограничителните режими;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

За възстановяване на растителността около площадките на стълбовете да се използват видове характерни за естествените местообитания.

Очакван ефект: Възстановяване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

6.2.1.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки

При спазване на смекчаващите мерки, негативното въздействие върху природното местообитание, което е предмет на опазване в ЗЗ, може да бъде ограничено.

6.2.2 Целеви животински видове в ЗЗ „Остър Камък“

6.2.2.1 Смекчаващи мерки по време на строителството

Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на повечето животински видове, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и размножителни територии.

Очакван ефект: Максимално съхраняване на оптималната численост на популациите на засегнатите видове животни.

Навлизането и престоя на тежка строителна техника и хора в речната тераса да се допуска само при доказана необходимост.

Очакван ефект: Намаляване степента на въздействие и ефекта от влошаване качеството на местообитанията на безгръбначни животни, земноводни и бозайници (видра) по време на строителството.

По време на строителството, движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителната полоса в зоната.

Очакван ефект: Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.

6.2.2.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията

По време на експлоатацията, по време на дейностите, които ще се извършват по поддръжката на трасето на електропровода движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителната полоса в зоната.

Очакван ефект: Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.

6.2.2.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки

След прилагане на предвидените смекчаващи мерки за ЗЗ „Остър Камък“ негативните въздействия, които се очакват могат да бъдат до голяма степен минимализирани и няма да се нарушат структурата, функциите и предмета на опазване на защитената зона.

6.3 ЗЗ „Родопи Източни“

6.3.1 Природни местообитания и местообитания на растителни видове

6.3.1.1. Смекчаващи мерки по време на проектирането

В етапа на проектиране, където е възможно да се избягва разполагането на стълбове в природни местообитания: 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори; 91W0 Мизийски букови гори; 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* (картен материал с посочени местообитанията е даден в т. 8).

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на горските природни местообитания.

6.3.1.2 Смекчаващи мерки по време на строителството

Да се уведомят работниците за площите, заети от природни местообитания и при възможност да избягват преминаване и извършване на спомагателни дейности, вкл. преминаване на строителна техника през тези площи;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Да не се допуска унищожаването на растителност и местообитания чрез засипване и утъпкване;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

След приключване на строителните работи, около площадките на стълбовете да се извърши възстановяване на нарушените терени, като при нарушения на по-големи площи, се разработят и планове за рекултивация.

Очакван ефект: Възстановяване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

При обособяване на сервитутната зона да не се допуска изсичане на дървесни видове с височина под 4 метра, ако няма доказа технологична необходимост;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в сервитутната зона.

6.3.1.3. Смекчаващи мерки по време на експлоатацията

Да бъде обозначено със специални знаци предназначението, предмета и целите на опазване в зоната, както и ограничителните режими;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

Завишеното ползване при провеждането на техническата сеч за прокарване на сервитутните ивици да се компенсира с реципрочо намаляване на ползването, предвидено в лесоустройствените проекти за прилежащите на въздушната линия подотдели заети от местообитания 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори; 91W0 Мизийски букови гори и 9170 и Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*.

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в прилежащите територии.

При провеждане на аварийни ремонти по електропровода, в етапа на експлоатация, да се спазват стриктно трасетата за достъп до аварирания участък в границите на сервитута, като се отчитат и наличните природни местообитания в сервитутната зона;

Очакван ефект: Опазване на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания в сервитутната зона и прилежащите територии.

6.3.1.4. Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки

При спазване на смекчаващите мерки, негативното въздействие върху природните местообитания, които са предмет на опазване в ЗЗ, ще бъде ограничено и локализирано.

6.3.2 Целеви животински видове в ЗЗ „Родопи Източни“

6.3.2.1 Смекчаващи мерки по време на строителството

Преди започване на строителните работи трасето на електропровода предварително трябва да бъде обходено и при намиране на целеви животински видове (сухоземни костенурки, змии и други) видове, те да бъдат изведени и пуснати обратно в природата на подходящи места и достатъчно отдалечени и безопасни разстояния от обекта.

Очакван ефект: Опазването на защитени видове предмет на опазване в защитената зона.

Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на повечето животински видове, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и размножителни територии.

Очакван ефект: Максимално съхраняване на оптималната численост на популациите на засегнатите видове животни.

Минимизиране на навлизането и престоя на тежка строителна техника и хора в речната тераса.

Навлизането и престоя на тежка строителна техника и хора в речната тераса да се допуска само при доказана необходимост.

Очакван ефект: Намаляване степента на въздействие и ефекта от влошаване качеството на местообитанията на земноводни и хидробионти по време на строителството.

Строителните дейности да бъдат провеждани само в светлата част на денонощието

Очакван ефект: Намаляване степента на въздействие и ефекта от влошаване качеството на местообитанията на горски видове прилепи.

По време на строителството и експлоатацията движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителните петна в зоната.

Очакван ефект: Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.

По време на строителството да не се отстраняват без нужда стари и хралупати дървета.

Очакван ефект: Опазване и съхраняване на съществуващи дневни убежища на прилепи; Опазване и съхраняване на подходящите субстрати за хранене и развитие на ларвите на *Cerambyx cerdo* и *Lucanus cervus*.

Очакван ефект: Опазване и съхраняване на природни местообитание или местообитания на видове.

6.3.2.2 Смекчаващи мерки по време на експлоатацията

Преди започване на дейностите, които ще се извършват по поддръжката на трасето на електропровода, то предварително трябва да бъде обходено и при намиране на целеви животински видове (сухоземни костенурки, змии и други) видове, те да бъдат изведени и пуснати обратно в природата на подходящи места и достатъчно отдалечени и безопасни разстояния от обекта.

Очакван ефект: Опазването на защитени видове предмет на опазване в защитената зона.

По време на експлоатацията, по време на дейностите, които ще се извършват по поддръжката на трасето на електропровода движението на хора и техника да се осъществява само по определени маршрути, и да не се допуска движение извън пътищата и подходите към строителната полоса и в зоната.

Очакван ефект: Ограничаване на допълнителното унищожаване на растителността; ограничаване на безпокойството на животните и тяхната смъртност, както и ограничаване на допълнително влошаване и съкращаване на трофичната им база.

6.3.2.3 Степен на въздействие върху предмета за опазване на ЗЗ при прилагането на смекчаващите мерки

След прилагане на предвидените смекчаващи мерки за ЗЗ „Родопи Източни“ негативните въздействия, които се очакват могат да бъдат до голяма степен минимализирани и няма да се нарушат структурата, функциите и предмета на опазване на защитената зона.

6.4 ЦЕЛЕВИ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ЗЗ „СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ“

Предвид значителното въздействие върху птиците предмет на опазване в ЗЗ „Студен Кладенец“, очаквания кумулативен ефект с другите електропроводи, пресичащи язовира, сме оценили Вариант 2 на инвестиционното предложение като несъвместим с предмета и целите на защитената зона и поради тази причина не предлагаме мерки.

Препоръчания Вариант 1 за реализация на инвестиционното предложение не засяга ЗЗ „Студен Кладенец“, както и други ЗЗ по Директива за птиците и не се очаква да има негативно въздействие върху зоната, по тази причина не са разгледани смекчаващи мерки.

В точка 6 от Доклада за ОВОС на инвестиционното предложение са препоръчани мерки за опазване на птиците от сблъсък с електропровода за участъците от проектното

трасе на електропровода – вариант 1, за които е оценен риск от сблъсък. При избора на мерки е взета в предвид Препоръка № 110 (2004) на Постоянния комитет на Бернската Конвенция, за намаляване на неблагоприятния ефект от въздушни електропроводи върху птици.

Мерките не са отразени в настоящия ДОС, тъй като тези участъци от трасето не попадат и не граничат с ЗЗ от мрежата Натура 2000 за опазване на дивите птици. В териториалния обхват на препоръчания за изпълнение вариант 1 на трасе на електропровода, в границите на ЗЗ, не са установени участъци с повишен риск от сблъсъци.

7. Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива

7.1. Нулева алтернатива

Реализирането на Нулева алтернатива означава отказ от изграждането на Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/, при което ИП няма да окаже отрицателни въздействия върху околната среда. Отказът от строителството на електропровода няма да даде възможност за осигуряване на стабилно електроснабдяване на консуматорите в региона и страната.

При нереализиране на инвестиционното предложение ще бъдат пропуснати следните ползи:

Икономически

- Повишаване конкурентната позиция на Българската, Гръцката и Турската енергийни системи, благодарение на подобрения преносен капацитет на междусистемните връзки;
- Повишаване на нетния капацитет за пренос на електроенергия на границата България – Гърция;
- Подобряване ефективността на преноса на електроенергия от ВЕИ;
- Ползи, свързани с опазване на околната среда, както за България, така и за съседните страни.

Технически

- Разрешаване на съществуващи технически ограничения, свързани със сигурността на доставките в региона на България и Гърция, и гъвкавостта на електроенергийната система на страните;
- Подобряване на сигурността на захранването при аварийни ситуации и ремонтни схеми;
- Подобряване на оперативната съвместимост и сигурната работа на електроенергийната система в южните части на Балканския полуостров.

По-добрата алтернатива от гледна точка на социално-икономическите условия в района е реализация на инвестиционното предложение.

7.2. Алтернативи по местоположение

Инвестиционното предложение за изграждане на електропроводна линия предвижда осъществяване на свързаност на две точки: п/ст Марица Изток и конкретна точка на границата с Р. Гърция. Поради тази особеност, предлаганите алтернативни трасета са съобразени с изискванията на Възложителя (вкл. наличието на предварително избрано трасе), характеристиките на проекта и същевременно са изпълними на терена, през който преминават, така че да избягват защитени територии и защитени обекти като жилищни сгради, здравни заведения, училища, детски градини, ясли, спортни площадки, приюти за временно настаняване, места за отдих и развлечения, заводи за храни, зони за санитарна защита.

Предвижда се трасето да преминава предимно през обработваеми и необработваеми земи.

Трасето на новата ВЛ 400 kV е разработено при спазване на изискването за групиране със съществуващи съоръжения, като е максимално съобразено със съществуващи 110 и 220 kV и е предложено успоредно на последните на разстояния, не по-малки от 50 м. Разработените варианти за трасе на новата ВЛ 400 kV са показани в **точка 8**.

Електропроводът ВЛ 400 kV от п/ст "М. Изток" до п/ст "Неа Санта" (Гърция) е с дължина около 123 км и преминава на територията на две области – Хасково и Кърджали.

Дължината на електропровода в километри при два варианта, е посочена в следната таблица:

Вариант на трасе №	1	2
Област Хасково	55,2	56,1
Област Кърджали	67,7	65,4
Обща дължина на трасето [км]	122,9	121,5

По отношение на растителност и местообитания:

Трасето на електропровода по двата варианта започва от границата на имот 59210.30.91 (п/ст „Марица Изток“) в землището на с. Пясъчево, общ. Симеоновград. От R0 до R7, от R11 до R13, от R15 до R20, от R21 до R32 и от R45 до R66, трасето на електропровода по двата варианта съвпада. R 21 по 1-ви вариант се отделя от 2-ри варианти и R 32 е на различно местоположение при двата варианта. R59 и R 63 са само в 1-ви вариант.

Между R7 и R8 трасето пресича **ЗЗ „Река Марица“**, като при **вариант 1** трасето

преминава през 2 природни местообитания - 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidentation p.p.* и 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Caailtricho-Bartrachion*, а при **вариант 2** трасето преминава през 3 природни местообитания - 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidentation p.p.* и 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Caailtricho-Bartrachion* и 91АА Източни гори от космат дъб.

При R19 и R 20 трасето пресича тесен участък на 33 BG0001034 “Остър камък”, а след R62 в протежение на около 5,8 км преди границата с Р. Гърция, трасето преминава през 33 BG0001032 “Родопи-Източни”. Проектираното трасе е съобразено с възможностите за минимално пресичане на горските масиви.

ВАРИАНТ 1

При **вариант 1**, от R 32 до R45, трасето в по-голямата си част преминава през пресечени и планински терени, като пресича и яз. Кърджали в непосредствена близост до язовирната стена.

Предложеното трасе е на сравнително голямата отдалеченост от интензивно застроените територии при гр. Кърджали. Избягват се и двете най-сложни и неблагоприятни от инженерна гледна точка пресичания с проектното трасе на междусистемния газопровод за Р. Гърция.

Предлагания вариант 1 преминава през следните 5 природни местообитания в 33 „Родопи-Източни:

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи);
- 62АО –Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;
- 91М0-Балкано-Панонски церово-горунови гори;
- 91W0- Мизийски букови гори;
- 9170- Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*.

В участъка R58 до R66 трасето заобикаля съществуващ археологически обект.

ВАРИАНТ 2

При **вариант 2**, след R7 трасето преминава в непосредствена близост до археологически обект „Гробница Александрово“, в участъка R14b-R15 преминава през имоти, за които има влязъл в сила ПУП за жилищно застрояване и търговски обекти. От R 7 до R 8 преминава през 33 „Река Марица“ и засяга 3 природни местообитания -3260, 3270 и 91АА. Между R19 и R 20 пресича 33 „Остър камък“ и косвено засяга местообитание 91М0. Трасето пресича язовир „Студен кладенец“, Защитената зона

BG0002013, „Студен кладенец“ и ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“. В ЗЗ BG0001032 „Родопи-Източни“ трасето преминава през следните 6 природни местообитания:

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи);
- 62АО –Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*.
- 91M0-балкано-Панонски церово-горунови гори;
- 91W0- Мизийски букови гори;
- 9170- Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*.

От южната страна на язовира, трасето преминава централно през археологически паметник на културата – крепост Вишеград.

Сравнителният анализ на двата варианта на трасето на проектираната въздушна линия, във връзка с оценка на тяхната съвместимост с предмета и целите на защитените зони, дава основание да се избере предложението **вариант 1**. Основание за този избор са следните аргументи:

1. При вариант 1 на трасето, в ЗЗ „Река Марица“ по добре се запазва целостта на зоната, като се предотвратява преминаване на трасето през приоритетното природно местообитание 91АА *Източни гори от космат дъб, а по вариант 2 има значително въздействие върху него.
2. При вариант 1, трасето не преминава през язовир „Студен кладенец“ и се избягва негативното въздействие върху ЗЗ „Студен кладенец“. При вариант 2 трасето преминава през по-голям брой политони ,включени в ЗЗ „Родопи-Източни“.
3. При вариант 2, в ЗЗ „Родопи-Източни“ трасето преминава през природно местообитание 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*.

По отношение на фауната

Изборът на подходяща алтернатива е от ключово значение за смекчаване на въздействията от реализирането на електропровода. В цялостното проектиране на трасето то пресича три защитени зони от европейската екологична мрежа Натура 2000 в два алтернативни варианта, които се разглеждат - Вариант №1 и Вариант № 2.

Вариант 1

- **Вариант 1 пресича 33 VG0000578 “Река Марица”** от реперна точка **R7(1,2)** до реперна точка **R8(1)** е с дължина от **230 м** и въздействията ще бъдат локализирани в изключително тясна ивица (230 м) с обща площ от **1.38 ха**, което представлява **0,0094%** - пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на 33.

По отношение на **безгръбначната фауна** при реализация на **Вариант 1** се очаква да бъдат засегнати по време на строителството и експлоатацията – незначително на ниво зона от 0.0075% от потенциалните местообитания на ***Lycaena dispar*** и 0.0049% от потенциалните местообитания на ***Ophiogomphus cecilia*** в крайречните територии на трасето на електропровода. Популациите и местообитанията на тези видове практически няма да се повлияят.

При земноводните *Bombina bombina* ще бъдат засегнати 0.0073%, а при *Bombina variegata* 0.0084% от потенциалните местообитания в 33.

При влечугите в незначителна степен ще бъдат засегнати потенциалните местообитания в размер на 0.0045% при *Emys orbicularis*, 0.0102% при *Elaphe sauromates*, 0.0137% при *Testudo hermanni* и 0.0224% при *Testudo graeca*.

При бозайниците се очаква незначително потенциалното въздействие при **Видра (*Lutra lutra*)**, като засегнатата брегова територия ще е с пренебрежимо малка площ от потенциалните местообитания - 0.0075 %.

При прилепите ще има незначително и временно въздействие само върху ловните територии на *Myotis myotis*, *Myotis blythii*, *Rhinolophus ferrumequinum* и *Rhinolophus hipposideros*.

За останалите видове животни предмет на опазване не се отчита пряко или косвено негативно въздействие на ниво зона.

- **Вариант 1 в 33 VG0001034 “Остър камък”** минава от реперна точка **R 19(1,2)** до реперна точка **R20(1)**. Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича река Харманлийска в много тесен участък с дължина от **250 м** с обща площ от **1.5 ха**, което представлява **0,0094%** - пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на 33. Единствено при *Rhinolophus hipposideros* и *Myotis blythii* ще има временно и незначително въздействие върху техни ловни местообитания.

Общо засегнати потенциални местообитания от **33 VG0001034 “Остър камък”** при **Вариант 1** възлизат на **0.00 ха**.

- **Вариант 1 33 VG0001032 „Родопи Източни”** от реперна точка **R62(1,2)** до реперна точка **R65a(1,2)** до преди границата с Р. Гърция е с дължина от **5.8 км** като въздействията ще бъдат локализирани в ивица от 5800 м с обща площ от **34.38 ха**, което

представлява **0,016%** - пренебрежимо малка територия спрямо общата на ЗЗ.

По отношение на **безгръбначната фауна** при реализация на **Вариант 1** се очаква по време на строителството да бъдат засегнати – незначително на ниво зона за потенциалните местообитанията на *Cerambyx cerdo* от 0.0035%, *Lucanus cervus* от 0.0056%, *Morimus funereus* от 0.0027%., *Euphydryas aurinia* от 0.0117%, *Euplagia quadripunctaria* от 0.0024%, *Paracaloptenus caloptenoides* от 0.0032% и при *Eriogaster catax* 0.0131% Популациите и местообитанията на тези видове практически няма да се повлияят.

При **земноводните** по време на строителството реализацията на **Вариант 1** се очаква да бъдат засегнати потенциални местообитания на *Triturus karelinii* (0.0163%) и на *Bombina variegata* (0.0162%) – незначително на ниво зона.

При **влечугите** при реализация на Вариант 1 по време на строителството се очаква да бъдат засегнати потенциални местообитанията на – *Testudo hermanni* (0.0017%), *Testudo graeca* (0.0018%) и *Elaphe sauromates* (0.0025%) - незначително на ниво зона.

При **бозайниците** се очаква незначително въздействие при *Canis lupus*, което ще е пренебрежимо малко (0.0282%) от потенциалните местообитания на вида в ЗЗ.

При прилепите *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis blythii* и *Barbastella barbastellus* се отнемат в също в незначителна степен единствено ловни територии.

За останалите видове животни предмет на опазване не се отчита пряко или косвено негативно въздействие на ниво зона.

При реализацията на **Вариант 1** не засягат структурата и функциите на защитените зони, фрагментиране на местообитания ще е пренебрежимо и не се засягат биокоридорни функции на целевите видов, предмет на опазване в ЗЗ.

Незначително влияние ще има по отношение на загуба на площ от общо 4.86 ха и въздействие по време на строителството на ниво защитени зони. При нормална и безаварийна експлоатацията и при съблюдаване на изброените задължителни смекчаващи не се очаква да настъпят значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите на защитена зона и прилагане на действащите Закона за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО.

Вариант 2

- **Вариант 2** ЗЗ BG0000578 “Река Марица” от реперна точка **R7(1,2)** до реперна точка **R8(2)** с дължина **2250 м** с обща площ от **13.5 ха**, което представлява **0.0919%** от

общата територия на ЗЗ.

По отношение на **безгръбначната фауна** при реализация на **Вариант 2** се очаква по време на строителството да бъдат засегнати – незначително на ниво зона от 0.0058% от потенциалните местообитания на *Lycaena dispar* и 0.0038% от потенциалните местообитания на *Ophiogomphus cecilia* в крайречните територии на трасето на електропровода. Популациите и местообитанията на тези видове практически няма да се повлияят.

При земноводните *Bombina bombina* ще бъдат засегнати 0.0056%, а при *Bombina variegata* 0.0065% от потенциалните местообитания в ЗЗ.

При влечугите в незначителна степен ще бъдат засегнати потенциалните местообитания в размер на 0.0035% при *Emys orbicularis*, 0.1002% при *Elaphe sauromates*, 0.1337% при *Testudo hermanni* и 0.2191% при *Testudo graeca*.

При бозайниците се очаква незначително потенциалното въздействие при **Видра (*Lutra lutra*)**, като засегнатата брегова територия ще е с пренебрежимо малка площ от потенциалните местообитания - 0.0058 %.

При прилепите ще има незначително и временно въздействие само върху ловните територии на *Myotis myotis*, *Myotis blythii*, *Rhinolophus ferrumequinum* и *Rhinolophus hipposideros*.

За останалите видове животни предмет на опазване не се отчита пряко или косвено негативно въздействие на ниво зона.

Трасето на предвидения за изграждане електропровод пресича река Харманлийска в много тесен участък от ЗЗ **BG0001034 “Остър камък”** с дължина **250 м** от реперна точка R 19(1,2) до реперна точка R20(2) с обща площ от **1.5 ха**, което представлява **0,0094%** - пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на ЗЗ. Единствено при *Rhinolophus hipposideros* и *Myotis blythii* ще има временно и незначително въздействие върху техни ловни местообитания.

Общо засегнати потенциални местообитания от ЗЗ **BG0001034 “Остър камък”** при **Вариант 2** възлизат на **0.00 ха**.

В ЗЗ **BG0001032 „Родопи Източни” Вариант 2** от трасето на електропровода навлиза от реперна точка R40(2) до реперна точка R8(2) е с дължина **630 м**, след което между репер R41a(2) и R41b(2) пресича ЗЗ в отсег **от 1120 м** и се включва в общо трасе с Вариант 1 от реперна точка R62(1,2) до реперна точка R65a(1,2) с дължина от 5.8 км. Общата дължина на трасето на електропровода при Вариант 2 възлиза **на 7.55 км от територията на зоната**, въздействията ще бъдат локализирани върху обща площ от

45.3 ха, което представлява **0.0208%** от общата територия на ЗЗ. По отношение на безгръбначната фауна при реализация на **Вариант 2** се очаква да бъдат засегнати по време на строителството потенциалните местообитания на *Cerambyx cerdo* от 0.0035%, *Lucanus cervus* от 0.0061%, *Morimus funereus* от 0.0027%., *Euphydryas aurinia* от 0.0107%, *Euplagia quadripunctaria* от 0.0022%, *Paracaloptenus caloptenoides* от 0.0029% и при *Eriogaster catax* от 0.0123%. Популациите и местообитанията на тези видове практически няма да се повлияят.

При **земноводните** по време на строителството реализацията на **Вариант 2** се очаква да бъдат засегнати потенциални местообитания на *Triturus karelinii* (0.0215%) и на *Bombina variegata* (0.0214%) – незначително на ниво зона.

При **влечугите** при реализация на Вариант 2 по време на строителството се очаква да бъдат засегнати потенциални местообитанията на *Testudo hermanni* (0.0023%), *Testudo graeca* (0.0024%) и *Elaphe sauromates* (0.0028%) - незначително на ниво зона.

При **бозайниците** се очаква незначително въздействие при *Canis lupus*., което ще е пренебрежимо малко (0.0371%) от потенциалните местообитания на вида в ЗЗ.

При прилепите *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis blythii* и *Barbastella barbastellus* се отнемат в също в незначителна степен единствено ловни територии.

За останалите видове животни предмет на опазване не се отчита пряко или косвено негативно въздействие на ниво зона.

Може да се заключи, че въздействието на алтернативен **Вариант 2** върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната ще е незначително, но ще е по-голямо от това на **Вариант 1**, при който въздействието също ще е незначително, но ще засегне по-малка площ от потенциалните местообитания на видовете, предмет на опазване в Защитените зони.

Загубата на сумарна площ **от общо 5.28 ха** от въздействието на **Вариант 2** по време на строителството ще е по-неблагоприятно и от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО трябва да бъде отхвърлен.

От гледна точка на птиците, се препоръчва избирането на вариант 1 на трасето, който преминава през една ЗЗ по-малко (Студен Кладенец) и не засяга ЗЗ по Директива за птиците. Вариант 2 се счита за несъвместим с предмета и целите на ЗЗ „Студен Кладенец“.

7.3. Предлагани алтернативи по технология

В съответствие с изискванията на Възложителя се предвижда проектът да се изготви със стоманорешетъчни стълбове за 400 kV, за една тройка проводници тип АСО-400 с три проводника на фаза и две м.з.в. тип С-70, болтова конструкция, с антикорозионна защита „горещо поцинковане“ от съществуващите гами стълбове за 400kV.

Предварителните разчети по окрупнени показатели предвиждат изграждането на около 420÷450 бр. стълбове 400kV в зависимост от избрания вариант, от които около 90 бр. са от ъглово-опъвателен тип.

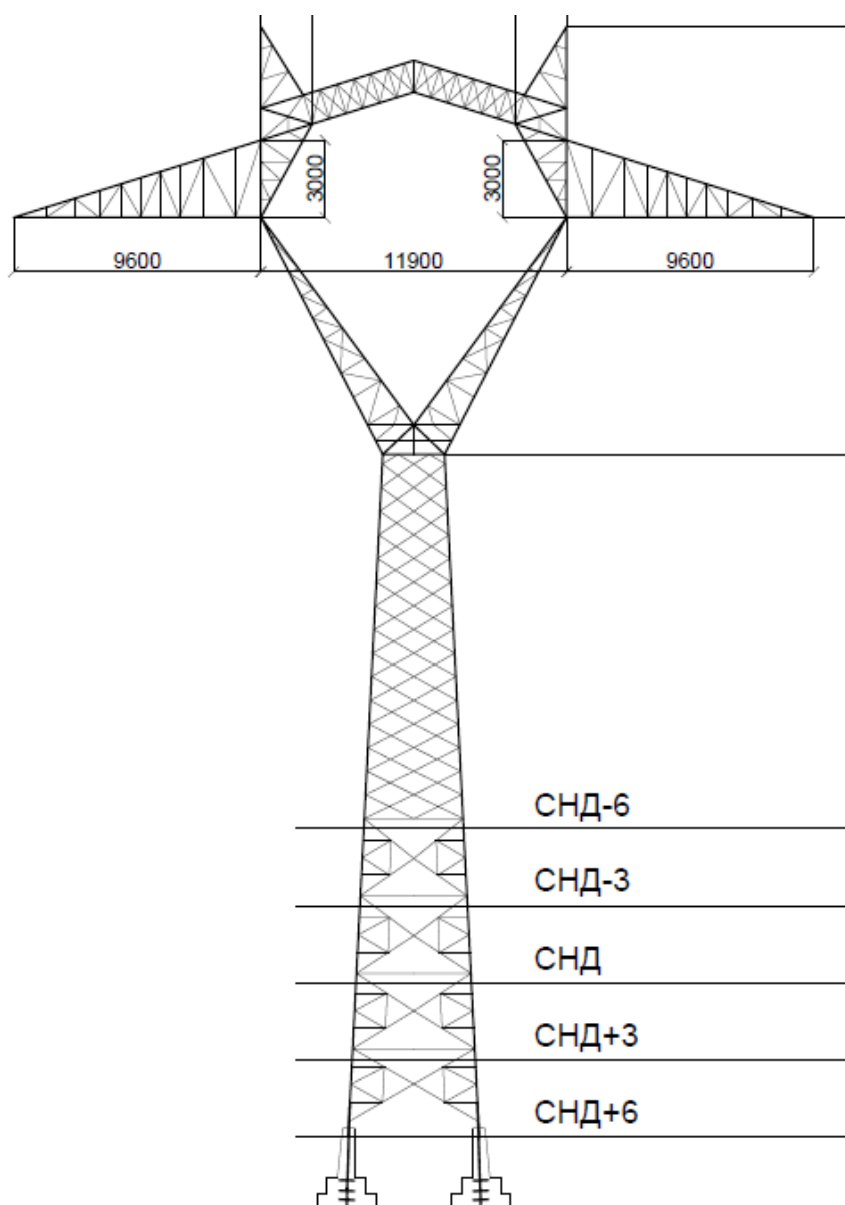
За носителни стълбове в общия и най-масов случай се предвижда да се ползва новият тип СРС 400kV с хоризонтално разположение на проводниците и повдигната средна фаза, предвиден за разработване в инвестиционните планове на Възложителя.

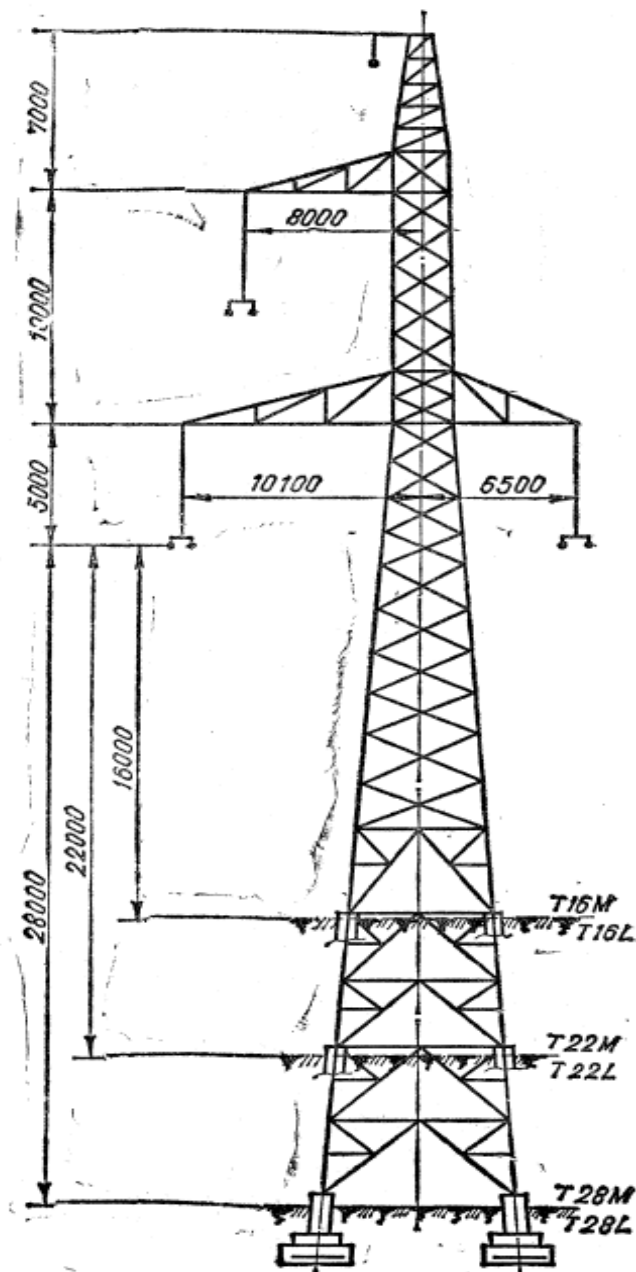
За реализиране на по големи междустълбия ще бъде прилагана унифицираната гама СРС 400kV тип с триъгълно разположение на проводниците TL.

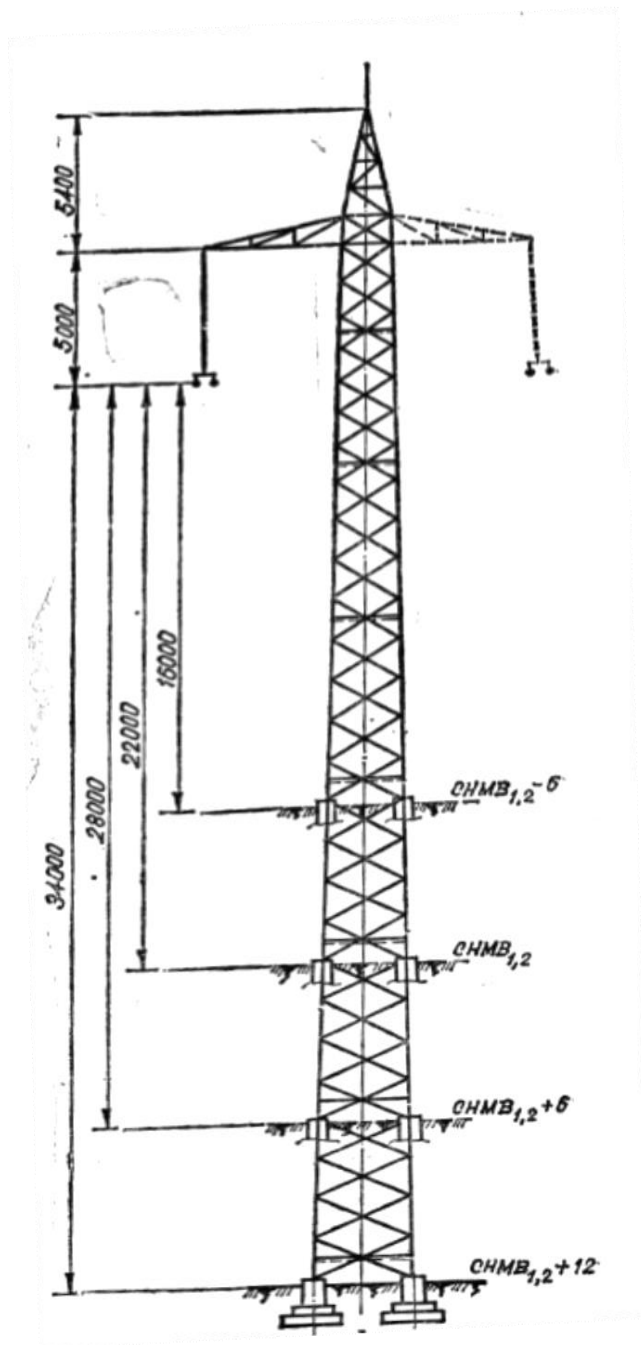
Типоразмерите на тези стълбове по отношение височината на окачване на най-ниско разположената фаза до терена са 16, 22, 28 м.

За реализиране на големи преходи и специални решения ще се ползват специални единични носителни стълбове за окачване на една или две фази снопови проводници от унифицираната гама СРС 400kV - типове СНМВ и СЕН.

Примерни силуети с типоразмери на тези стълбове са посочени по-долу:

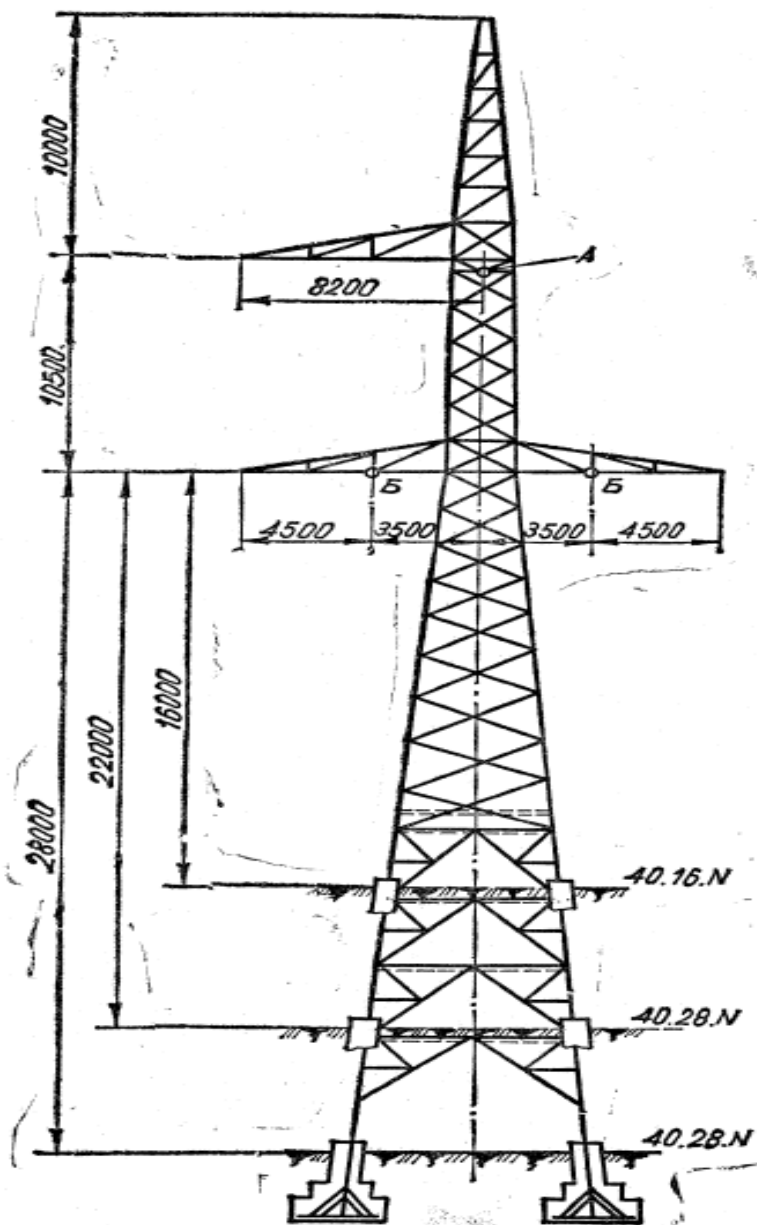

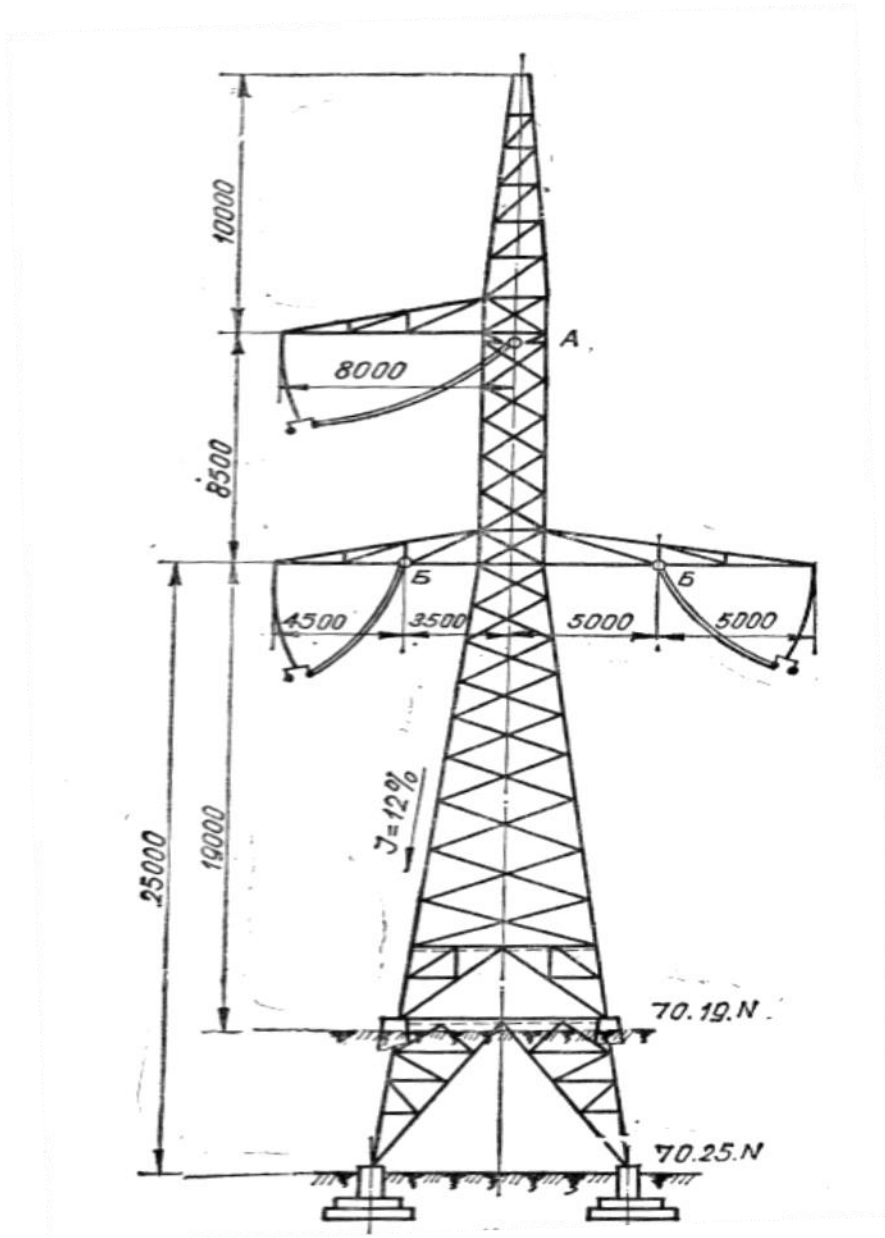

За ъглово-опъвателни стълбове в общия случай се предвижда да се ползва унифицираната гама СРС 400kV с триъгълно разположение на проводниците типове О.N, 40.N и 70.N.

Примерни силуети с типоразмери на тези стълбове са посочени по-долу:

За реализиране на големи преходи и специални решения ще се ползват специални единични ъглово-опъвателни стълбове за окачване на една или две фази снопови проводници от унифицираната гама СРС 400kV - типове СЕЪВ40 и СЕЪВ70.

Монтажът на новите стълбове може да се извърши чрез градеж на място, както и чрез изправяне, след градеж в хоризонтално положение. При втория случай се налага отчитане технологичните възможности на техниката, която ще се използва и възможността за достъп на механизирани техника до площадката на стълба.

За трудно достъпните и недостъпните площадки за разполагане на стълбове, като алтернатива на приетите строителни методи, е възможно използването на летателна техника за доставка на материали и монтаж. Като правило същата е технико-икономически неизгодна по отношение на финансовите показатели за подобен тип

обекти и ще се прилага само при неотменна необходимост и невъзможност за прилагане на конвенционалните подходи за изпълнение на строителството или при необходимост от опазване на компонентите на околната среда и здравето на хората.

Всички предложени алтернативи по технология имат съпоставимо като ефект въздействие върху околната среда и здравето на хората.

По отношение на алтернативите за монтаж на стълбовете в границите на ЗЗ ще се използва методът за градеж на място, който не изисква обособяването на монтажна площадка за сглобяване на стълба в легнало положение. При този вариант на изграждане на стълба, единствено ще е необходимо място за разполагане на кран. В границите на ЗЗ няма да се използва летателна техника за издигане на стълбовете.

Предложените алтернативи по технологии дават възможност да се реализират смекчаващи мерки, с които да се ограничи негативното въздействие върху местообитания и видове в ЗЗ и са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

8. Картен материал с местоположението на всички елементи на инвестиционното предложение спрямо защитената зона и нейните елементи

На електронен носител е представен *.kmz файл с посочени природни местообитания и разпространение на местообитания на видове, в зоната на проучване от 300x300 метра, около трасе варианти 1 и 2 по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на местообитания и видове – фаза I“.

Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“

Картен материал с местоположението на ИП (Схема на разположение и листове от 1 до 3) – представена като отделни файлове във формат .pdf на електронен носител.

Картен материал с местоположение на ИП (варианти на трасе 1 и 2), елементите му, ЗЗ по Натура 2000 и техните елементи, природни местообитания, и др.. - представена като отделни файлове във формат .pdf на електронен носител.

Картен материал с местоположение на ИП (варианти на трасе 1 и 2), елементите му, ЗЗ по Natura 2000 и техните елементи, местообитания на видове и др. - представена като отделни файлове във формат .pdf на електронен носител.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22

9.1 ЗЗ BG0000578 „РЕКА МАРИЦА“ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

9.1.1. Пълна характеристика на ИП: териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации, връзка на ИП със ЗЗ и др.

Пълна характеристика на ИП, вкл. местоположение, териториален обхват, обем, мащаб, връзка със ЗЗ и други е направена в точка 1 от настоящия доклад.

9.1.2. Характеристика на други планове, програми и инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяването ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

В т. 2. на настоящия доклад и в **Приложение № 4** е представена характеристика на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения в границите на защитената зона.

На база на направения анализ на съществуващите ИП в границите на ЗЗ „Река Марица“, тяхното местоположение и тип, и настоящето ИП, както и вероятните от него въздействия и повлияни площи с природни местообитания, както и дължина на пресичане на ЗЗ от трасето на електропровода по вариант 1, може да се заключи, че не се очакват кумулативни въздействие както по отношение на растителността и местообитанията, така и по отношение на целевите животински видове и техните местообитания.

9.1.3. Характеристики на защитената зона – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние (благоприятно или не).

В т. 4. от настоящия доклад е направена пълна характеристика на ЗЗ, нейните предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние и др..

9.1.4. Област на въздействие.

Подробен анализ на въздействията от реализиране на ИП е направен в точка 5 от настоящия доклад.

а) Типове природни местообитания – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на плана – площ, местоположение, приоритетност, уязвимост, състояние.

Няма предвидени за изграждане площадки за стълбове, на местата, където са разположени природни местообитания 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculus fluitantis* и *Cailtricho-Bartrachion* и 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.*.

б) Местообитания и популации, на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на плана.

Не се очаква въздействие на ИП върху растителни видове предмет на опазване в 33.

При изборият за реализиране на ИП **Вариант 1** на трасе въздействията ще бъдат локализиращи в изключително къса ивица (с дължина около 230 м) и ширина – ширината на сервитута – 30x30 м - с обща площ от 1.38 ха, което представлява пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на 33 BG0000578 „Река Марица“.

По отношение на безгръбначни животни, земноводни, влечуги и бозайници с прилагането на смекчаващите мерки ще се сведат до минимум негативни последици от загуба на местообитания, кумулативен ефект, фрагментация, възможност за навлизане на инвазивни видове, които се наблюдават главно по време на изпълнение на строителните дейности и дейности които ще имат временен и локален характер.

9.1.5. Степен на въздействие върху типове природни местообитания – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

ИП не засяга пряко площи от местообитанията 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention p.p.*, 3260 - Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculus fluitantis* и *Cailtricho-Bartrachion*. Очакват се **незначителни по степен косвени** въздействия.

9.1.6. Степен на въздействие върху местообитания и популации на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

При реализирането на предвидения за изграждане електропровод се засягат временно незначителни площи на 13 целеви вида, предмет на опазване в ЗЗ (виж Точка 5, Таблица 5.2.1.2.2.). Въздействия се очакват основно по време на строителството. След приключване на този етап периодично трасето ще се почиства от храстова и дървесна растителност, но с това въздействия върху целеви животински видове практически няма да има.

9.1.7. Въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитените зони.

По отношение **структура на ЗЗ** се очакват следните въздействия: трасето и сервитутната ивица заемат площ от 1.38 ха, което е 0.0094 % от общата площ на ЗЗ. Въздушната линия минава над реката и не оказва въздействие върху структурата на зоната.

По отношение на **функциите и природозащитни цели на ЗЗ**, не се очаква **загуба на природни местообитания**, тъй като не се засягат площи на природни местообитания. **Не се очаква фрагментация** на ЗЗ, тъй като сервитутните ивици не засягат пряко площи от местообитанията 3260 и 3270. Очаква се **незначителна промяна във флористичния състав** на растителността в местообитания 3260 и 3270.

9.1.8. Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки.

При спазване на смекчаващите мерки, предписани в точка 6 от настоящия доклад, негативното въздействие върху природните местообитания, които са предмет на опазване в ЗЗ, ще да бъде ограничено и локализирано.

С прилагането на смекчаващи мерки, посочени в точка 6 от настоящия доклад, въздействията от реализацията на ИП по Вариант 1 върху целевите животински видове и техните местообитания до голяма степен ще бъдат намалени.

9.1.9. Наличие на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на ИП.

Всички предвидени дейности са съвместими с предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000578 „Река Марица“.

Сравнителният анализ на двата варианта на трасето на проектираната въздушна линия, във връзка с оценка на тяхната съвместимост с предмета и целите на защитените зони, дава основание да се избере предложението **вариант 1**. По отношение на ЗЗ „Река Марица“: при вариант 1 на трасето, в ЗЗ „Река Марица“ по добре се запазва целостта на зоната, като се предотвратява преминаване на трасето през приоритетното природно местообитание 91АА *Източни гори от космат дъб, а по вариант 2 има значително въздействие върху него.

По отношение на фауната - Вариант 1 пресича ЗЗ BG0000578 “Река Марица” от реперна точка R7(1,2) до реперна точка R8(1) е с дължина от 230 м и въздействията ще бъдат локализиращи в изключително тясна ивица (230 м) с обща площ от 1.38 ха, което представлява 0,0094% - пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на ЗЗ.

Всички предложени алтернативи по технология имат съпоставимо като ефект въздействие върху околната среда, биологичното разнообразие и здравето на хората.

По отношение на алтернативите за монтаж на стълбовете в границите на ЗЗ ще се използва методът за градеж на място, който не изисква обособяването на монтажна площадка за сглобяване на стълба в легнало положение. При този вариант на изграждане на стълба, единствено ще е необходимо място за разполагане на кран. В границите на ЗЗ няма да се използва летателна техника за издигане на стълбовете.

9.1.10. Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализирането на ИП

Инвестиционното предложение е обявено за обект от национално значение на територията на България с решение на Министерският съвет от 13.07.2016 г. Решението на МС се налага във връзка с делегиран регламент на Европейската комисия от 18.11.2015 г., с който групата проекти между подстанциите „Марица Изток“ и „Неа Санта“ е определена за проект от общ европейски интерес по смисъла на Регламент 347/2013. За тяхното изпълнение се въвежда специфичен режим, който включва задължително даване на най-висок приоритет съгласно националното законодателство.

9.1.11. Предложени компенсирани мерки

Съгласно направените анализи и оценки, може да се направи заключението, че при реализиране на ИП по вариант на трасе 1, не е необходимо прилагането на компенсирани мерки.

9.1.12. Общо заключение

Крайното заключение от настоящия доклад за оценка на степента на въздействие е, че в резултат от изпълнението на Вариант 1 и прилагане на смекчаващите мерки, **не се очакват значими отрицателни въздействия** върху природозащитните цели и целостта на защитената зона.

При реализиране на Вариант 1 и прилагане на горепосочените смекчаващи мерки, изграждането на Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/ е **съвместимо с предмета и целите** на защитената зона BG0000578 „Река Марица”, по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна. Всички предвидени дейности са съвместими с

предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000578 „Река Марица“.

9.2 ЗЗ BG0001034 „ОСТЪР КАМЪК“ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

9.2.1. Пълна характеристика на ИП: териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации, връзка на ИП със ЗЗ и др..

Пълна характеристика на И, вкл. местоположение, териториален обхват, обем, мащаб, връзка със ЗЗ и др. е направена в точка 1 от настоящия доклад.

9.2.2. Характеристика на други планове, програми и инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

В т. 2. на настоящия доклад и в **Приложение № 4** е представена характеристика на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения в границите на защитената зона.

На база на направения анализ на съществуващите ИП в границите на ЗЗ „Остър Камък“, тяхното местоположение и тип, и настоящето ИП, както и вероятните от него въздействия и повлияни площи с природни местообитания, както и дължина на пресичане на ЗЗ от трасето на електропровода по вариант 1, може да се заключи, че не се очакват кумулативни въздействие както по отношение на растителността и местообитанията, така и по отношение на целевите животински видове и техните местообитания.

9.2.3. Характеристики на защитената зона – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние (благоприятно или не).

В т. 4. от доклада е направена пълна характеристика на ЗЗ, нейните предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние.

9.2.4. Област на въздействие.

а) Типове природни местообитания – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП – площ, местоположение, приоритетност, уязвимост, състояние.

В ЗЗ се опазват 12 типове местообитания, от които 5 са приоритетни. По вариант 1, електропроводът пресича ЗЗ с дължина 250 м.

Не се засягат площи на типове природни местообитания и находища на растителни видове с природозащитен статут.

б) Местообитания и популации, на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

Въздействията при реализирането на електропровода ще бъдат локализирани в изключително къса ивица с площ от 1.5 ха - пренебрежимо малка територия спрямо общата територия на ЗЗ „Остър камък“.

В предмета на опазване на ЗЗ не са включени растителни видове и не се засягат находища на растителни видове с природозащитен статут.

По отношение на безгръбначни животни, земноводни, влечуги и бозайници с прилагането на смекчаващите мерки ще се сведат до минимум негативни последици от загуба на местообитания, кумулативен ефект, фрагментация, възможност за навлизане на инвазивни видове, които се наблюдават главно по време на изпълнение на строителните дейности и дейности които ще имат временен и локален характер.

9.2.5. Степен на въздействие върху типове природни местообитания – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

При реализиране на ИП се очакват **незначителни по степен въздействия** само върху 1 природно местообитание (1 и 2 вариант на трасе) - 91M0, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.

9.2.6. Степен на въздействие върху местообитания и популации на видовете – предмет на опазване в ЗЗ, в областта на въздействие на ИП.

При реализирането на предвидения за изграждане електропровод се засягат временно незначителни площи на 2 целеви животински вида, предмет на опазване в ЗЗ (точка 5, Таблица 5.2.2.2.1.). Въздействия се очакват основно по време на строителството. След приключване на този етап периодично трасето ще се почиства от храстова и дървесна растителност, но с това въздействия върху целеви животински видове практически няма да има.

По отношение на безгръбначни животни, земноводни, влечуги и бозайници с прилагането на смекчаващите мерки ще се сведат до минимум негативни последици от загуба на местообитания, кумулативен ефект, фрагментация, възможност за навлизане

на инвазивни видове, които се наблюдават главно по време на изпълнение на строителните дейности и дейности които ще имат временен и локален характер.

9.2.7. Въздействия върху природозащитните цели и целостта на ЗЗ.

Не се очакват отрицателни въздействия върху природозащитните цели и целостта на ЗЗ.

9.2.8. Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки.

При спазване на смекчаващите мерки, предписани в точка 6 от настоящия доклад, негативното въздействие върху природните местообитания, които са предмет на опазване в ЗЗ, ще да бъде ограничено и локализирано.

С прилагането на смекчаващи мерки, посочени в точка 6 от настоящия доклад, въздействията от реализацията на ИП по Вариант 1 върху целевите животински видове и техните местообитания до голяма степен ще бъдат намалени.

9.2.9. Наличие на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на ИП.

Всички предвидени дейности са съвместими с предмета и целите на опазване на защитена зона BG0001034 „Остър Камък“.

Сравнителният анализ на двата варианта на трасето на проектираната въздушна линия, във връзка с оценка на тяхната съвместимост с предмета и целите на защитените зони, дава основание да се избере предложението за реализиране на ИП **вариант 1** на трасе.

Всички предложени алтернативи по технология имат съпоставимо като ефект въздействие върху околната среда, биологичното разнообразие и здравето на хората.

По отношение на алтернативите за монтаж на стълбовете в границите на ЗЗ ще се използва методът за градеж на място, който не изисква обособяването на монтажна площадка за сглобяване на стълба в легнало положение. При този вариант на изграждане на стълба, единствено ще е необходимо място за разполагане на кран. В границите на ЗЗ няма да се използва летателна техника за издигане на стълбовете.

9.2.10. Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализирането на ИП

Инвестиционното предложение е обявено за обект от национално значение на територията на България с решение на Министерския съвет от 13.07.2016 г. Решението на МС се налага във връзка с делегиран регламент на Европейската комисия от 18.11.2015 г., с който групата проекти между подстанциите „Марица Изток“ и „Неа Санта“ е определена за проект от общ европейски интерес по смисъла на Регламент

347/2013. За тяхното изпълнение се въвежда специфичен режим, който включва задължително даване на най-висок приоритет съгласно националното законодателство.

9.2.11. Предложени компенсирани мерки

Съгласно направените анализи и оценки, може да се направи заключението, че при реализиране на ИП по вариант на трасе 1, не е необходимо прилагането на компенсирани мерки.

9.2.12. Общо заключение

При реализиране на Вариант 1 и прилагане на горепосочените смекчаващи мерки, изграждането на Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/ е съвместимо с предмета и целите на защитената зона BG0001034 „Остър камък“, по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Всички предвидени дейности са съвместими с предмета и целите на опазване на защитена зона BG0001034 „Остър Камък“.

Крайното заключение от настоящия доклад за оценка на степента на въздействие е, че в резултат от изпълнението на Вариант 1 и прилагане на смекчаващите мерки, не се очакват значими отрицателни въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитената зона.

9.3 ЗЗ BG0001032 „Родопи Източни“ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

9.3.1. Пълна характеристика на ИП: териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации, връзка на ИП със ЗЗ и др..

Пълна характеристика на И, вкл. местоположение, териториален обхват, обем, мащаб, връзка със ЗЗ и др. е направена в точка 1 от настоящия доклад.

9.3.2. Характеристика на други планове, програми и инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

В т. 2. на настоящия доклад и в **Приложение № 4** е представена характеристика на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения в границите на защитената зона.

На база на направения анализ на съществуващите ИП в границите на ЗЗ „Родопи Източни“, тяхното местоположение и тип, и настоящето ИП, както и вероятните от него въздействия и повлияни площи с природни местообитания, както и дължина на пресичане на ЗЗ от трасето на електропровода по вариант 1, може да се заключи, че не

се очакват кумулативни въздействие както по отношение на растителността и местообитанията, така и по отношение на целевите животински видове и техните местообитания.

9.3.3. Характеристики на защитената зона – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние (благоприятно или не).

В т. 4. от доклада е направена пълна характеристика на ЗЗ, нейните предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние.

9.3.4. Област на въздействие.

а) Типове природни местообитания – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП – площ, местоположение, приоритетност, уязвимост, състояние.

В Защитената зона се опазват 29 типове местообитания, като 7 от тях са приоритетни.

Между R61÷R66 се пресичат части от няколко природни местообитания. В този участък са предвидени до 22 площадки на стълбове, някои от които попадат в 5 природни местообитания.

В местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи), на участъците през които преминава трасето на електропровода не са установени находища на орхидеи, при което тези участъци не се отнасят към приоритетния вариант на местообитанието. При реализирането на ИП, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.0004 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.672 ha, което е 0.038 % от площта на местообитанието в зоната.

За местообитание 62АО Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества, при реализирането на ИП, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.02 ha, което 0.0001 % от неговата

площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.879 ha, което е 0.010 % от площта на местообитанието в зоната.

За местообитание 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори, което се отнася към подтип Субсредиземноморски смесени дъбови гори, при реализирането на ИП, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.03 ha, което 0.00004 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 2.951 ha, което е 0.004 % от площта на местообитанието в зоната.

За местообитание 91W0 Мизийски букови гори при реализирането на ИП, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.04 ha, което 0.0006 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 3.642 ha, което е 0.0054 % от площта на местообитанието в зоната.

За местообитание 9170 Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum при реализирането на ИП, се очаква незначително въздействие върху местообитанието, което е свързано с пряко унищожаване на площ до 0.03 ha, което 0.00006 % от неговата площ в зоната. На територията на сервитутната ивица се очаква частично преобразуване на площ от 1.193 ha, което е 0.0232 % от площта на местообитанието в зоната.

б) Местообитания и популации, на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

При реализирането на електропровода въздействията ще бъдат локализирани върху площ от 34. 8 ха (0,016%) - пренебрежимо малка територия спрямо общата на 33 BG0001032 „Родопи – Източни”.

По отношение на безгръбначни животни, земноводни, влечуги и бозайници с прилагането на смекчаващите мерки ще се сведат до минимум негативни последици от загуба на местообитания, кумулативен ефект, фрагментация, възможност за навлизане на инвазивни видове, които се наблюдават главно по време на изпълнение на строителните дейности и дейности които ще имат временен и локален характер.

9.3.5. Степен на въздействие върху типове природни местообитания – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

Оценката на степента на въздействия върху засегнатите местообитания (6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*)(*важни местообитания на орхидеи), 62АО Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества , 91M0 - Балкано-Панонски церово-горунови гори, 91W0 -

Мизийски букови гори и 9170 - Дъбово-габърони гори от типа *Galio-Carpinetum*) е: незначителни въздействия, които могат да бъдат избегнати без прилагане на специални мерки, освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация.

9.3.6. Степен на въздействия върху местообитания и популации на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

При реализирането на предвидения за изграждане електропровод се засягат временно незначителни площи на 18 целеви вида, предмет на опазване в ЗЗ (точка 5, Таблица 5.2.3.2.1.). Въздействия се очакват основно по време на строителството. След приключване на този етап трасето периодично ще се почиства от храстова и дървесна растителност, но с това въздействия върху целеви животински видове ще е незначително.

9.3.7. Въздействия върху природозащитните цели и целостта на ЗЗ

По отношение на структурата на ЗЗ - сервитутната ивица заемат площ от 34.8 ха, което е 0.016 % от общата площ на ЗЗ. Очаква се незначително въздействие.

По отношение на **функции и природозащитни цели на ЗЗ**, въздействието на ИП се оценява като незначително, тъй като освен ниския процент на въздействие при всички местообитания (6210 (0.038 %), 62A0 (0.010 %), 91M0 (0.0044 %), 91W0 (0.0054 %), 9170 (0.0232 %), при 6210 и 62A0 то ще бъде частично и след строителството се очаква естествено да се възстановят.

Загуба на природни местообитания

При вариант 1 се засягат 5 природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ – 6210 (0.038 %), 62A0 (0.010 %), 91M0 (0.0044 %), 91W0 (0.0054 %), 9170 (0.0232 %). Въздействието на ИП се оценява като незначително, тъй като освен ниския процент на въздействие при всички местообитания, при 6210 и 62A0 въздействието ще бъде частично и след строителството се очаква естествено да се възстановят.

Поради относително голямата дължина на въздушната линия, която ще бъде прокарана, в отделни участъци през производни и вторично преобразувани местообитания е възможна **частична фрагментация** на защитената зона. Предвид малката ширина на сервитутната ивица, фрагментацията ще бъде по-изразена в горски съобщества. Не се очаква съществено нарушаване на **флористичния състав** и фитоценотичната структура на растителността в ЗЗ, тъй като при реализирането на инвестиционното предложение ще бъде оказано въздействие на относително малки части от естествените природни местообитания и на преобразувани участъци със създадени горски култури.

9.3.8. Възможни смекчавачи и/или възстановителни мерки.

При спазване на смекчаващите мерки, предписани в точка 6 от настоящия доклад, негативното въздействие върху природните местообитания, които са предмет на опазване в ЗЗ, ще да бъде ограничено и локализирано.

С прилагането на смекчаващи мерки, посочени в точка 6 от настоящия доклад, въздействията от реализацията на ИП по Вариант 1 върху целевите животински видове и техните местообитания до голяма степен ще бъдат намалени.

9.3.9. Наличие на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на ИП.

Всички предвидени дейности са съвместими с предмета и целите на опазване на защитена зона Родопи Източни.

Сравнителният анализ на двата варианта на трасето на проектираната въздушна линия, във връзка с оценка на тяхната съвместимост с предмета и целите на защитените зони, дава основание да се избере предложението за реализиране на **ИП вариант 1** на трасе.

Всички предложени алтернативи по технология имат съпоставимо като ефект въздействие върху околната среда, биологичното разнообразие и здравето на хората.

По отношение на алтернативите за монтаж на стълбовете в границите на ЗЗ ще се използва методът за градеж на място, който не изисква обособяването на монтажна площадка за сглобяване на стълба в легнало положение. При този вариант на изграждане на стълба, единствено ще е необходимо място за разполагане на кран. В границите на ЗЗ няма да се използва летателна техника за издигане на стълбовете.

9.3.10. Наличие на причини от първостепенен обществен интерес за реализирането на ИП

Инвестиционното предложение е обявено за обект от национално значение на територията на България с решение на Министерският съвет от 13.07.2016 г. Решението на МС се налага във връзка с делегиран регламент на Европейската комисия от 18.11.2015 г., с който групата проекти между подстанциите „Марица Изток“ и „Неа Санта“ е определена за проект от общ европейски интерес по смисъла на Регламент 347/2013. За тяхното изпълнение се въвежда специфичен режим, който включва задължително даване на най-висок приоритет съгласно националното законодателство.

9.3.11. Предложени компенсационни мерки

Съгласно направените анализи и оценки, може да се направи заключението, че при реализиране на ИП по вариант на трасе 1, не е необходимо прилагането на компенсационни мерки.

9.3.12. Общо заключение

Крайното заключение от настоящия доклад за оценка на степента на въздействие е, че в резултат от изпълнението на Вариант 1 и прилагане на смекчаващите мерки, не се очакват значими отрицателни въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитената зона.

При реализиране на Вариант 1 и прилагане на горепосочените смекчаващи мерки, изграждането на Въздушна линия (ВЛ) 400 kV (п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/ **е съвместимо** с предмета и целите на защитената зона BG0001032 „Родопи-Източни“, по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Всички предвидени дейности са **съвместими** с предмета и целите на опазване на защитена зона **BG0001032 „Родопи Източни“**.

9.4 ЗЗ BG0002013 „Студен Кладенец“ по Директива за птиците

Избраният за реализация на инвестиционното предложение, Вариант 1, не засяга пряко или косвено ЗЗ “Студен кладенец”.

9.5 ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При изготвянето на настоящата оценка, предмета на опазване в защитените зони **BG0000578 ЗЗ „Река Марица”, BG0001034 “Остър камък” и ЗЗ BG0001032 “Родопи – Източни” (през, които преминава вариант 1 на трасето)** е изведен приоритетно при отчитането на всички екологични ефекти, които противоречат на екологичните цели за включване на зоните в Натура 2000. При изготвяне на анализите е ползван принципа на предпазливостта, като е възприет възможно най-лошият сценарий за всяко вероятно въздействие.

При оценката на въздействията, по отношение на количествените параметри за площи на местообитания и популации на видове, качество и състояние на местообитанията за референтни стойности са взети стойностите налични в стандартните формуляри по НАТУРА 2000, предоставени от компетентния орган.

Анализирани са възможните влияния от реализацията на ВЛ 400 KV и възможният им кумулативен ефект с такива, произхождащи от реализацията на всички други инвестиционни предложения, планове и програми. Оценена е степента и потенциала им за въздействие върху всеки един от видовете в предмета и целите на опазване на защитените зони, както и общо върху целостта, структурата, функциите и природозащитните им цели.

Въз основа на извършените анализи и оценки за защитените зони, по отношение реализиране на ИП по вариант 1 на трасе, може да се обобщи следното:

Реализацията на инвестиционното предложение в посочените терени и граници не влиза в противоречие и не нарушава целите на защитените зони;

ИП не води до промени в жизненоважни фактори, определящи функциите на местообитанията или екосистемите, използвани от животинските видове предмет на опазване в защитените зони;

При наличие на посочения по-горе обхват на очакваните въздействия, както и всички останали очаквани влияния от реализацията на оценявания обект:

Не се очаква фрагментиране на местообитания на животински видове и техни биокоридори, което да доведе до ограничаване или свиване на ареала на популациите на видовете предмет на опазване в защитените зони.

Не се очаква ограничаване на размножителния процес нито на местните, нито на размножаващите се мигриращи популации (прилепи) или каквото и да било съществено повлияване на размножителния им успех.

Не се очаква безпокойство на индивиди, в степен, която би могла да доведе до трайното им прогонване и съществена промяна на числеността и ареала им на разпространение.

Всички потенциални отрицателни въздействия могат да бъдат минимизирани чрез смекчаващи мерки, които ще осигурят и запазването, и осигуряването в бъдеще на благоприятно природозащитно състояние на местообитанията на животински видове и техните популации, предмет на опазване в защитените зони.

Въз основа на извършените анализи и оценки за защитените зони, по отношение реализиране на ИП по вариант 2 на трасе, може да се обобщи следното:

Реализирането на ИП по вариант 2 на трасето е несъвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ „Студен Кладенец“, поради което се препоръчва вариант 1 на трасето да се приеме за реализиране на ИП.

РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪВ ВАРИАНТ 1 Е СЪВМЕСТИМА С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ПРЕЗ КОИТО ПРЕМИНАВА – Река Марица, Остър Камък и Родопи Източни.

10.Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР, включително доказателства за това, и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР (когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането и експлоатацията на ИП и че не е налице друго алтернативно решение.

10.1 ЗЗ „РЕКА МАРИЦА” ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

Няма такива.

10.2 ЗЗ „ОСТЪР КАМЪК” ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

Няма такива.

10.3 ЗЗ „РОДОПИ ИЗТОЧНИ” ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА

Няма такива.

10.4 ЗЗ „СТУДЕН КЛАДЕНЕЦ“ ПО ДИРЕКТИВА ЗА ПТИЦИТЕ

От предложените два варианта за трасе – вариант 1 и 2, като основен и предложен за реализиране остава вариант 1, който не преминава през ЗЗ „Студен Кладенец“ по Директива за птиците.

11.Информация за използваните методи на изследване, включително времетраене и период на полеви проучвания, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

11.1. ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И МЕСТООБИТАНИЯ НА РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ

11.1.1. Използвани методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието

По време на теренните проучвания, е обходена и проучена сервитутната зона от 30x30 метра около двете трасета. Проучена е също така условно приета зона на проучване от 300x300 м около оста на всяко трасе, за да може да се отговори на потенциалните препоръки за корекции на трасето, ако такива са необходими. Този обхват на оценка на въздействието е приет и за да може да се даде по-пълна картина на очакваните негативни въздействия върху населението, здравето на хората и околната среда.

Теренните проучвания са проведени през м. септември 2015 г. и м. април и май 2016 г.

По време на теренните проучвания е използван квадрокоптер, снабден с професионална камера и софтуер за обработка и привързване на получените данни, което дава възможност за по-пълно проучване на засегнатите територии.

Използвани са флористични, геоботанически и екосистемни методи за оценка на съвременното състояние и прогноза за измененията на растителността и типовете местообитания. Оценката за степента на въздействие и прогнозата за бъдещи изменения е направена на базата на резултатите от теренните проучвания, на съществуващата научна информация и на основните нормативни документи свързани с природозащитното законодателство.

При разработването на Оценката за съвместимостта по отношение на флората и растителността е направен преглед на съществуващите източници на информация за флората и растителността (научни публикации, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и др. информационни източници свързани с рационалното ползуване и опазване на растителните ресурси и биологичното разнообразие). Анализират се публикуваните материали за състоянието на флората и растителността в територията, която е обект на въздействие на инвестиционното предложение и се провеждат теренни проучвания за оценка на състоянието в критични участъци. Таксономичната принадлежност и географското разпространение на растенията се определя по Флора на България (т. I-X, 1962 – 1994), Определител на висшите растения в България (Кожухаров и др. 1992) и Конспект на висшата флора на България (Асьов и др. 2002). Синтаксономичната принадлежност на растителните съобщества се определя по Конспект на растителните съобщества в България (Апостолова И, Славова, 1997) и публикации за синтаксони в различни райони на страната след 1995 г. При теренните проучвания на растителността се прилага еколого-фитоценотичен метод на изследване в ключови (характерни) участъци, като в зависимост от поставените цели се описва флористичния състав на растителните съобщества и се дава качествена оценка на фитоценотичната структура или се прави количествена оценка на структурата и количественото съотношение на видовете.

Определянето на площите на засегнатите природни местообитания при реализацията на различните варианти на проектираното трасе е направено чрез прилагане на ГИС-модели, на базата на проведените теренни проучвания и предоставените от МОСВ резултати и крайни продукти от изпълнението на проект рег. № DIR-59318-1-2 - „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, 2013. Преди използване на данните от горесцитирания проект, вкл. пространствени такива, са извършени теренни проучвания, при които предоставените ни официално от МОСВ данни по проекта по дължината на пресичане на ЗЗ от трасето на електропровода варианти 1 и 2 и сервитута от 30x30 м са верифицирани на терен.

При оценка състоянието на местообитанията се ползват Закона за биологичното разнообразие (2002), Национален план за опазване на биологичното разнообразие (2000), Наръчник за Натура 2000 в България (2002), Директива 92/43 на Съвета на ЕИО от 21.05.1992 за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Резултатите от изпълнението на проект рег. № DIR-59318-1-2 - „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ и други международни и национални документи.

11.1.2. Източници на информация

1. АНОНИМ. 2007. Предварителни резултати от изработването ръководство за определяне и установяване на Благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Директива 92/43/ЕИО (Wageningen International, Daphne, Българска фондация биоразнообразие, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ финансиран от МАТРА ВВИ
2. Бисерков и др. (ред) 2015. Червена книга на Р. България. Том 3 Природни местообитания. БАН & МОСВ, София
3. Бондев, И. 1991. Растителността на България. Ун. изд. Св. „Кл. Охридски“.
4. Бондев, 1997. Геоботаническо райониране. В: География на България. Акад. изд. „Проф М. Дринов“.
5. Делипавлов Д. И др. 2003. Определител на растенията в България. П. Акад. Изд. на АУ
6. Кожухаров, Ст. И др. 1992. Определител на висшите растения в България. Изд. Наука и изкуство

7. Закон за биологично разнообразие. Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.94 от 16 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 3 Август 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.
8. Закон за защитените територии (Обн. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г., изм. ДВ. бр.98 от 12 Ноември 1999г., изм. ДВ. бр.28 от 4 Април 2000г., изм. ДВ. бр.48 от 13 Юни 2000г., доп. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2000г., изм. ДВ. бр.23 от 1 Март 2002г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.28 от 1 Април 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., изм. ДВ. бр.24 от 20 Март 2007г., изм. ДВ. бр.62 от 31 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г.
9. Кавръкова В. И др. 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София. Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация „Зелени Балкани“. Геософт ЕООД.ИПК Родина АД
10. Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза 1 (2011-2012 г.). МОСВ
11. Ковачев, А., Карина, К., Цонев, Р., Димова, Д. (ред.). Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние на видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация по Биоразнообразие. Октомври 2008.
12. Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания, ратифицирана и влязла в сила за България през 1991 г.
13. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, 1993

14. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони- В сила от 11.09.2007 г. Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007. Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г.
15. Национална стратегия за устойчива развитие на България проект-2007
16. Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност ISBN 92-8281818-7 (превод на български език)
17. Павлов, Д., 2006. Фитоценология. Изд. Къща на ЛТУ
18. Павлов, Д., М. Димитров. 2011. Фитоценология. Изд. Къща на ЛТУ
19. Павлова, Е., Д. Безлова, 2003. Защитени природни територии. Изд. къща на ЛТУ
20. Пеев, Д. и др. (ред) 2015. Червена книга на Р. България. Том 1. Растения и гъби. БАН & МОСВ,София
21. Проект рег. № DIR-59318-1-2 - „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“. МОСВ
22. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. ФИНАЛЕН ДОКЛАД. София, март 2009. По Проект на ВВИ/Matra “Благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по Натура 2000 в България”
23. Стандартни формуляри на Защитените зони: BG 0000578, BG 0001032, BG 0001034. Данните са ревизирани от екип на Българска академия на науките (<http://www.bas.bg>). 2007;
24. Стандартни формуляри на Защитените зони: BG 0000578, BG 0001032, BG 0001034. МОСВ , 2015
25. Флора на България. , 1963 –1995. Т. I – X, Изд. БАН.
26. Флора на България. ,2012. Т. XI, Изд. БАН.
27. Червена книга на НР България., Т. I, 1984. Изд. БАН
28. www.rec.bg
29. www.natura2000bg.org
30. chm.moew.government.bg

11.2. ФАУНА, БЕЗ ПТИЦИ

11.2.1 Използвани методи на изследване, методи за прогноза и оценка на

въздействието

По време на теренните проучвания, е обходена и проучена сервитутната зона от 30x30 метра около двете трасета. Проучена е също така условно приета зона на проучване от 300x300 м около оста на всяко трасе, за да може да се отговори на потенциалните препоръки за корекции на трасето, при доказа необходимост. Този обхват на оценка на въздействието е приет и, за да може да се даде по-пълна картина на очакваните негативни въздействия върху населението, здравето на хората и околната среда.

За оценка на фауната през м. септември 2015 и април и май 2016 г. са проведени теренни проучвания по трасето на бъдещия електропровод и неговите околности. Обходени са избрани участъци от предвиденото за реализиране трасе на електропровода, които по експертна оценка имат потенциал за сравнително високо видово разнообразие.

Изготвени са карти на потенциалното въздействие върху целеви животински видове в границите на трасето на електропровода въз основа на крайните продукти от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВ, 2013).

Приложени са основни методи и подходи за преки теренни изследвания, маршрутен и трансектен метод, пряко наблюдение, наличие на следи от жизнената дейност на животните, регистрация на убежища и др. данни от предходни оценки и изходни данни посочени в стандартните формуляри на защитените зони. Местоположението на всички установени индивиди беше отбелязвано с помощта на GPS устройство.

Предвид, че повечето животински видове имат скрит начин на живот, то определянето на пълния видов състав на дадено място е почти невъзможно. Поради тази причина видовият състав на фауната е определен чрез съпоставка на екологичните условия на даден териториален обхват (географско положение, надморска височина, земно покритие и др.) съчетано с достъпната научна информация за разпространението и биологията на видовете.

При изчисляване на площта на засегнатите местообитания на животинските видове, предмет на защита в защитените зони са използвани изходните данни за общата площ на потенциалните местообитания на дадения вид в защитената зона, достъпни по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (МОСВр 2013), както и площта, която попада под въздействие от реализирането на електропровода – ширина на сервитутната зона от

30x30 – общо 60 м. и съответната дължина на пресичане на 33 от трасето на електропровода, дадена в точка 5.

Прилепи

За оценка на видовия състав на прилепите в засегнатите територии по време на теренните наблюдения беше проучвана тяхната активност в непосредствена близост до проектираното трасе на електропровода по метода на регистрация на ехолокационни и социални ултразвуци с използването на ултразвуков детектор Pettersson D 240 x, заедно със записващо устройство Olympus WS-811. Осъществени точкови наблюдения и трансектни записи главно в местности, представляващи хранителни хабитати. При движението по трансектите се записват всички установени целеви видове прилепи, както и всички останали видове бозайници.

Използвана е методика за полева работа, многократно прилагана при мониторингови изследвания върху прилепите в България (Петров 2008, 2010) както и резултатите от теренните проучвания в защитените зони от екологичната мрежа Natura 2000 в резултат от картирането на местообитания и местообитания на *видове през сезон 2011 и 2012 г. в рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“*, на МОСВ, както и достъпни бази данни. *Прогнозата и оценката на въздействието върху целевите видове се основават и на експертно мнение.*

Камерална работа.

Преглед на Стандартните формуляри на защитените зони, които се засягат от реализирането на електропровода и извличане и обработка на екологична информация за целевите видове и техните местообитания;

Преглед на съществуващите източници на информация за фаунистичното разнообразие (научни публикации, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и др. информационни източници свързани с рационалното ползване и опазване на растителните ресурси и биологичното разнообразие). При определяне на природозащитния статус на животинските видове са използвани: Закона за биологичното разнообразие (2002), Национален план за опазване на биологичното разнообразие (2000), Наръчник за Natura 2000 в България (2002), Директива 92/43 на Съвета на ЕИО от 21.05.1992 за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и други международни и национални документи.

Основен метод на проучване на прилепната фауна в открити площи е регистрацията и компютърният анализ на издаваните от прилепите ултразвуци. Звуковият анализ е извършен с помощта на специализиран софтуер “BatSound 3.1 for Windows”.

За целите на видовото определяне бяха взети предвид характерната форма на сонограмата, на ехолокационните звуци на прилепите, като бяха измервани звуковите параметри: честота и максимална енергия на звука, максимална и минимална честота на звука, продължителност на звука, интервал между издаваните последователни звуци.

11.2.2 Източници на информация

1. Abadjiev S. P. 2001. An Atlas of the Distribution of Butterflies in Bulgaria (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). *Zoocartographia Balcanica*, vol.1p 335 pp.
2. Бешков В., 1993. Прилепи. In: Sakaljan M. & Majni K. (eds.): Програма за поддържане на Биологичното Разнообразие. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. Основни доклади. Том1. София и Вашингтон: NBDCS & BSP, 664 pp.
3. Бисерков, В.(ред.). 2007. Определител на замноводните и влечугите в България. Изд.
4. Зелени Балкани. 191.
5. Biserkov, V., B. Naumov. 2012. Changes after 1948 in the habitats of amphibians and reptiles in the area. – In: Uzunov, Y., B.B. Georgiev, E. Varadinova, N. Ivanova, L. Pehlivanov, V. Vasilev (Ed.) *Ecosystems of Biosphere Reserve Srebarna Lake*, Prof. Marin Drinov Academic Publishing House. pp. 163-183.
6. Beshkov S. & Langourov, M. 2004: Butterflies and Moths (Insecta: Lepidoptera) of the Bulgarian part of Eastern Rhodopes. In: Beron P., Popov A. (eds). *Biodiversity of Bulgaria. 2. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece)*. Pensoft & Nat. Mus. Natur. Hist., Sofia, 525-676.
7. Biodiversity of Bulgaria 2: Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece), P. Beron & A. Popov (eds.), PENSOFT *Publishers*, National Museum of Natural History, Sofia, 2004, 951 pp.
8. Bunalski, M. 1999: Die Blatthornkafer Mitteleuropas (Coleoptera, Scarabaeoidea). Bestimmung - Verbreitung - Okologie. Herausgeber: František Slamka, Bratislava, 80 pp.

9. Bunalski, M. 2001: Checklist of of Bulgarian Scarabeoidea (Coleoptera) [Fourth contribution to the knowledge of Scarabeoidea of Bulagaria]. – *Polskie Pismo Entomologiczne* (Polish Journal of Entomology), **70**: 165-172.
10. COUNCIL DIRECTIVE 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (OJ L 206, 22.7.1992, p. 7)
11. Eisler, R. 1991: Cyanide Hazards to Fish, Wildlife, and Invertebrates: A Synoptic Review- U.S. Fish Wildl. Serv., *Biol. Rep.* 85 (1.23), 58 pp.
12. European Commission 2010: Guidance document – Non-energy mineral extraction and Natura 2000.
13. Генев П., А. Дуцов, Б. Дачев, И. Петров, В. Василев. 2005. Разпространение, численост и ползване на едрите хищници в България. *Наука за гората*, 1:61-70.
14. Georgiev, G., Stojanova, A., Boyadzhiev, P., Langourov, M.. 2004: Longhorn beetles (Coleoptera: Cerambycidae) in the Eastern Rhodopes (Bulgaria). In: Beron P., Popov A. (eds). *Biodiversity of Bulgaria. 2. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece)*. Pensoft & Nat. Mus. Natur. Hist., Sofia, 433-437.
15. Големански В. (Редактор). 2011. Червена книга на България, т.2. Животни.
16. Guerguiev, B. 2004: Adepagous and some staphyliniform beetles (Insecta: Coleoptera) in the Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece). In: Beron P., Popov A. (eds). *Biodiversity of Bulgaria. 2. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece)*. Pensoft & Nat. Mus. Natur. Hist., Sofia, 379-411.

18. Guerguiev, V. & Bunalski, M. 2004. Critical Review of the Families Glaresidae, Lucanidae, Trogidae, Bolboceratidae, Geotrupidae, Hybosoridae and Ochodaeidae in Bulgaria (Coleoptera: Scarabaeoidea). – *Acta zool. bulg.*, **56**, 3: 253-276.

19. Иванова Т. 2005. Концепция за опазване на прилепната фауна и местообитания в България в рамките на НАТУРА 2000. Проект “Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България” по Договор № 4672/ 01.02.2005 на СНЦ “Зелени Балкани – Стара Загора” с ПУДООС/МОСВ.

20. МОСВ. 2013. Обща информация и данни получени в резултат на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г”. Доклади, методики, крайни продукти на целеви видове и природни местообитания от Натура 2000.

<http://natura2000.moew.government.bg/Home/Natura2000ProtectedSites>

21. Основни райони за пеперуди в България - http://www.nmnh.com/butterfly_areas_bg/index_bg.php

22. Pehlivanov L. 2000b. Ichthyofauna of the East Rhodopes (South Bulgaria): composition and distribution. – *Acta zoologica bulgarica*, 52 (3): 45-53

23. Петров Б. 2008. Прилепите – методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Нац. Природонаучен музей – БАН, 88 с.

24. Петров Б. 2010. Летен мониторинг на прилепите (Mammalia, Chiroptera) в България по методиката на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие. Непубликуван доклад по договор с ИАОС, МОСВ 29с.

25. Попов В., Спасов Н., Иванова Т., Михова Б., Георгиев К. 2007. Бозайниците важни за опазване в България. Изд. Dutch Mammal Society WZZ, 328

26. Чобанов, Д.П. (2009) Анализ и оценка на фаунистичното разнообразие на правокрилите насекоми (Orthoptera) в България. Институт по зоология, БАН. Дисертация за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”, 565 сс.

11.3. ОРНИТОФАУНА

По време на теренните проучвания, е обходена и проучена сервитутната зона от 30x30 метра около двете трасета. Проучена е също така условно приета зона на проучване от 300x300 м около оста на всяко трасе, за да може да се отговори на потенциалните препоръки за корекции на трасето, при доказа необходимост. Този обхват на оценка на въздействието е приет и, за да може да се даде по-пълна картина на очакваните негативни въздействия върху населението, здравето на хората и околната среда.

Оценката за степента на въздействие е извършена въз основа на нормативната база по българското екологично законодателство, адаптирано с европейското - Закона за биологичното разнообразие, Наредбата за ОС, Директива за местообитанията, Директива за птиците. Ползвани са и „Червена книга на България”, „Орнитологично важните места в България и Натура 2000”, „Атлас на гнездящите птици в България”, научни статии за орнитофауната на Тракия, Източните Родопи и др.

11.3.1 Използвани методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието

Прогнозите и оценките на въздействието са извършени въз основа на многогодишния практически опит, натрупан при проучването и мониторинга на влажни зони, защитени територии, на редки, застрашени и защитени видове птици в България. Използвани са стандартни методи за определяне на видовия състав на птиците и за оценка на тяхната численост и плътност.

Описанието на местообитанията на отделните видове птици е извършено по Янков (2007).

За определяне степента на отрицателно въздействие върху отделните видове птици-предмет на опазване в защитената зона е използвана 10-степенна скала на оценката, която позволява да се отчетат различните параметри на значимостта на едно въздействие, спрямо стандартните показатели за оценка на степента на въздействие (**Таблица 5.1-1**).

При изработване на настоящият доклад са осъществени над 3 предварителни теренни проучвания и наблюдения на територията (есента на 2015 г. и пролетта на 2016 г.), върху която ще бъде изградена въздушната линия. Подобни проучвания и наблюдения са извършени и на съседни терени и водоеми.

11.3.2. Източници на информация

- Crivelli, A., H. Jerrentrup, T. Mitchev. 1988. Electric Power Lines: a Cause of Mortality in *Pelecanus crispus* Bruch, a World Endangered Bird Species, in Porto Lago, Greece. Water birds, vol.12, 2: 301-305.
- Demerdzhiev, D. 2014. Factors Influencing Bird Mortality Caused by Power Lines within Special Protected Areas and undertaken Conservation Efforts. - Acta zool. bulg., 66 (2), 2014: 411-423.
- Demerdzhiev, D., H. Hristov, D. Dobrev, I. Angelov, M. Kurtev. 2014. Long-term Population Status, Breeding Parameters and Limiting Factors of the Griffon Vulture (*Gyps fulvus* Hablizl, 1783) Population in the Eastern Rhodopes, Bulgaria. Acta Zoologica Bulgarica, XX –XX p.
- Demerdzhiev, D., S. Stoychev, T. Petrov, I. Angelov, N. Nedyalkov. 2009. Impact of Power Lines on Bird Mortality in Southern Bulgaria. -Acta zool. bulg., 61 (2), 175-183 Eastern Rhodopes. – In: Beron P., Popov A. (eds). Biodiversity of Bulgaria. 2. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece). Pensoft & Nat. Mus. Natur. Hist., Sofia, 881-894.
- Ferrer, M., Janss, G.F. (Eds). 1999. Birds and Power Lines: Collision, Electrocution, and Breeding. Madrid, Spain, 145-164.
- Guyonne F., E. Janss, M. Ferrer 2001. Avian electrocution mortality in relation to pole design and adjacent habitat in Spain. – *Bird Conservation International*, **11**: 3-12.
- Guyonne, F., E. Janss and M. Ferrer 1999. Mitigation of raptor electrocution on steel power poles. – *Wildlife Society Bulletin*, **27**, (2): 263-273.
- Guyonne, F., E. Janss, M. Ferrer 1999. Avian electrocution on power poles: European experiences. In: Ferrer, M., Janss, G.F. (Eds): – *Birds and Power Lines: Collision, Electrocution, and Breeding*. Madrid, Spain, 145-164.
- Michev, T., L. Profirov. 2003. Mid-winter Numbers of Waterbirds in Bulgaria (1977-2001). Sofia-Moscow. Pensoft. 160 pp.
- Nankinov, D. 1992. Account of White Stork mortality caused by power lines in Bulgaria. – Storks: distribution, ecology, protection. Minsk, Science and Techniques, 114-120. (In Russian).
- Negro, J. J. 1999. Past and future research on wildlife interaction with power lines. In: Ferrer, M., Janss, G.F. (Eds): *Birds and Power Lines: Collision, Electrocution, and Breeding*. Quercus, Madrid, Spain, 21-28.

- Percival, S. M., 2003. Birds and wind farms in Ireland: a review of potential issues and impact assessment. Ecology Consulting, 71 Park Avenue, Coxhoe, Durham, DH6 4JJ, UK, 25 pp.
- Stoychev S., Hristov H., Iankov P., Demerdzhiev, D. 2004. Birds in the Bulgarian part of the Stoychev S., Tz. Karafeizov 2004. Power line design and raptor protection in Bulgaria. – In: Chancellor, R. D. & B.-U. Meyburg (Eds.): Raptors Worldwide. Budapest, WWGBP & MME, 443-451.
- Stoychev, S., H. Hristov, P. Iankov, D. Demerdzhiev. 2004. Birds in the Bulgarian part of the Eastern Rhodopes.- In: Beron P., A. Popov (Eds). Biodiversity of Bulgaria. 2. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece), Pensoft & Nat.Mus.Natur.Hist., Sofia, 881-894.
- Мичев, Т., Д. Симеонов, Л. Профиров. 2012. Птиците на Балканския полуостров, полеви определител. Екотан, София, 300 с., ISBN 978-954-92930-1-2.
- Мичев, Т., Ц. Петров. 2000. Птиците на Родопите. С., Български съюз за защита на Родопите, 122 с.
- Янков П. (Ред.) Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10. София, БДЗП, 679 с..
- Доклад за гнездящи птици:
- <http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0002013&siteType=BirdsDirective>

*Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV
(п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ - п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“*

*Преработен доклад за оценка на съвместимостта на ИП за „Въздушна линия (ВЛ) 400 kV
(п/ст) „Марица Изток“ /Република България/ п/ст „Неа Санта“ /Република Гърция/“*